

Wijkatlas Smallingerland 2014

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Smallerland
Postbus 10.000, 9200 HA Drachten
Contactpersoon: Erik Kort
Telefoon (0512) 581 234
E-mail: gemeente@smallerland.nl
Internet: www.smallerland.nl

Uitgave en rapportage: Oostveen Beleidsonderzoek en Advies
Elbertbos 1, 7543 GV Enschede
Telefoon (053) 430 55 96
E-mail: info@oostveen.net
Internet: www.oostveen.net

Enschede / Drachten, maart 2014

ISBN 978-90-91681-03-5

Deze Wijkatlas is ook te downloaden (als PDF): www.smallerland.nl

Samenstelling: drs. Paul Oostveen
Vormgeving en omslagontwerp: Oostveen Beleidsonderzoek en Advies
Foto's: Eddy Joustra, gemeente Smallerland
Basiskaarten: © OpenStreetMap auteurs (bewerking Oostveen)
Drukwerk: Gildeprint Drukkerijen, Enschede

**Overname uit dit rapport is toegestaan,
mits de bron duidelijk wordt vermeld**

Voorwoord

Voor u ligt de editie 2014 van de Wijkatlas Smallingerland. Sinds 2000 is de Wijkatlas een belangrijke 'vinger aan de pols' voor de ontwikkelingen in het fysieke en sociale woonklimaat in de wijken, buurten en dorpen. De Wijkatlas geeft in cijfers, statistieken én beschrijvende analyse aan wat de sterke en zwakke punten zijn van elk gebied en hoe de wijken zich ontwikkelen. De meeste gegevens worden al jarenlang ongewijzigd verzameld, zodat we ontwikkelingen van 2000 tot nu kunnen volgen. Het tweede deel van de atlas (vanaf pagina 80) bevat de thematische hoofdstukken waarin per onderwerp alle buurten en wijken onder elkaar worden gezet.

Uit de gegevens van de laatste twee jaar vallen een paar dingen op. Op 1 oktober 2013 had Smallingerland 55.047 inwoners: 38 meer dan in oktober 2010. De afgelopen twee jaar kwamen er vooral inwoners bij in Drachtstervaart, De Drait zuid, Vrijburgh, Noord-Oost noord, Boornbergum en Burmaniapark. In veel andere buurten daalde het aantal inwoners. Het aantal alleenstaanden nam toe, terwijl de aantallen gezinnen met kinderen en echtparen zonder kinderen licht daalden.

Het aantal woningen is sinds eind 2010 met 420 toegenomen. Van de 24.605 woningen in Smallingerland wordt 33% verhuurd door Accolade en WoonFriesland. Sinds 2010 is het aantal huurwoningen bij deze corporaties in de goedkoopste huurklasse met 30% gedaald en in de hoogste huurklasse meer dan verdubbeld (onder meer door huurharmonisatie). De gemiddelde economische waarde van de woningen is gedaald.

Van alle huishoudens had in 2010 9% een inkomen rond het sociaal minimum, net zo veel als in heel Nederland. In de wijken Noord-Oost en De Venen is dit percentage duidelijk hoger. Andere cijfers zijn actueler. Het aantal mensen met een bijstandsuitkering is gestegen van 1183 in 2008 naar 1762 in 2013. Ook het aantal niet-werkende werkzoekenden is gestegen: van 1917 op eind 2008 naar 2469 eind 2012. Nieuw in deze Wijkatlas zijn cijfers over de Wmo. In oktober 2013 hadden 1465 personen recht op huishoudelijke hulp (11% van inwoners vanaf 60 jaar), terwijl aan 757 personen een individuele voorziening werd toegekend. Van alle bewoners doet 56% aan sport, waarvan 36% in georganiseerd verband.

Bewoners beoordelen hun buurt in het algemeen gemiddeld met een 7,6, vrijwel gelijk aan de afgelopen jaren. Ook de sociale cohesie bleef gelijk. Het cijfer voor het onderhoud van de bestrating steeg: van 6,1 in 2006 naar 6,5 in 2013. Het cijfer voor vervuiling fluctueert over de jaren maar werd sinds 2011 weer iets gunstiger. Binnen Drachten neemt de bekendheid van de Wijkraden verder af. Het aantal mensen uit Drachten dat zegt dat er een wijkraad in hun wijk is daalde van 69% in 2006 naar 46% in 2013. In de dorpen is de bekendheid onverminderd groot (92%). Ook de bekendheid van de wijkteams is iets gedaald. In vergelijking met 2011 willen de bewoners meer geld besteden aan verkeer en groen en minder aan het onderhoud van de bestrating. Het aantal bij de politie geregistreerde incidenten op gebied van leefbaarheid was in 2012/2013 wat hoger, vooral wat betreft woonoverlast. De rapportcijfers van bewoners voor speelgelegenheden en groenvoorzieningen zijn de afgelopen jaren gestegen.

Het aantal bij de politie geregistreerde incidenten van diefstal en vooral geweld lag in 2012/2013 duidelijk hoger dan in 2009/2010. Het aantal mensen dat slachtoffer was van woninginbraak, fietsendiefstal, diefstal uit of vernieling van auto of mishandeling was tussen 2008 en 2011 gedaald (van 28% naar 22%) en bleef sindsdien constant. De rapportcijfers van bewoners voor veilig voelen en criminaliteit veranderden evenmin.

Wij bedanken iedereen die heeft meegewerkt aan deze nieuwe Wijkatlas en hopen dat ook deze editie een bruikbaar instrument zal zijn. Een digitale versie van de Wijkatlas staat op www.smallingerland.nl.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Wegwijzer	6
Bewonersenquête	8

1. Wijkanalyses 10

Wijk 1: Centrum	12
Wijk 2: De Wiken	16
Wijk 3: De Singels	20
Wijk 4: De Drait	24
Wijk 4a: Drachtstervaart	28
Wijk 6: De Venen	32
Wijk 7: De Folgeren	36
Wijk 7a: Fennepark	40
Wijk 7b: Burmaniapark/Vrijburgh	44
Wijk 8: De Swetten	48
Wijk 9: De Bouwen	52
Wijk 10: Noord-Oost	56
Wijk 13: De Trisken	60
Wijk 13a: Himsterhout	64
Wijk 21: Buitengebied Noord	68
Wijk 22: Buitengebied West	72
Wijk 23: Buitengebied Oost	76

2. Bevolking 80

Overzicht bevolkingsgegevens	80
Leeftijd (in %) / bevolkingsontwikkeling	82
Alleenstaanden naar leeftijd	84
Inwoners naar leeftijd	84
Gezinssituatie	86
Kinderen en gezinnen	88
Binnenverhuizingen huishoudens	90
Verhuismobiliteit	92
Etniciteit	94

3. Wonen 96

Overzicht woninggegevens	96
Eigendomssituatie	98
Bouwwijze	100
Bouwperiode en ouderdom	102
Huurwoningen naar netto huurprijs	102
Diverse woninggegevens	104

4. Sociale gegevens 106

Overzicht sociale gegevens	106
Inkomen	108
Arbeidsongeschiktheids/WW-uitkeringen	109
Bijstandsuitkeringen/huurachterstanden	110
Niet-werkende werkzoekenden/ subjectief inkomen	112
Vrijwilligerswerk en sportdeelname	114
Cursisten Meldij / abonnementen Lawei	114
Opleiding en arbeidssituatie	116
Maatschappelijk werk, Wmo, welzijnswerk en ouderenwerk	116

5. Leefbaarheid 118

Overzicht leefbaarheidsgegevens	118
Oordeel over fysieke woonomgeving	120
Oordeel over sociale woonomgeving	122
Stellingen algemene evaluatie	124
Stellingen sociale cohesie	125
Wijkraden/Verenigingen v.Dorpsbelang	126
Bekendheid/contacten wijkteams	127
Geïnfomeerd over werkzaamheden	127
Gehechtheid, verantwoordelijk voelen en betrokkenheid bij de buurt	128
Prioriteiten van bewoners	129
Incidenten politie over leefbaarheid	130
Ontwikkeling van de buurt	132

6. Veiligheid 134

Overzicht veiligheidsgegevens	134
Incidenten politie geweld en diefstal	136
Rapportcijfers en probleemscores veiligheid	138
Vóórkomen van criminaliteit	140
Vóórkomen van overlast	141
Onveilige plekken en verkeerssituaties	142
Slachtofferschap en aangiftebereidheid	143

7. Voorzieningen 144

Overzicht gegevens voorzieningen	144
Onderwijs en jeugdvoorzieningen	146
Dagelijkse boodschappen in eigen buurt	148
Tevredenheid algemene voorzieningen	148
Trefwoordenregister	150
Wijk- en buurtindeling	151

Wegwijzer

De cijfers in deze Wijkatlas werden eind 2013 voor de tiende keer verzameld. Vanaf 2009 verschijnt deze atlas eens in de twee of drie jaar op papier en als PDF-bestand. Ook komen de cijfers beschikbaar in een reeks Exceltabellen die op de gemeentelijke website zijn te downloaden. Op deze pagina's vindt u een wegwijzer voor het gebruik van deze Wijkatlas.

Doelstelling

Het doel van de Wijkatlas is het zichtbaar maken van trends en ontwikkelingen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid, bevolkingssamenstelling, woningvoorraad en de beleving en wensen van bewoners in de wijken en dorpen. De Wijkatlas moet het mogelijk maken de verschillende gebieden onderling te vergelijken, en bruikbaar zijn ten behoeve van beleidsvoorbereiding en -evaluatie.

Bronnen en meetdata

Om aan deze doelstelling te kunnen voldoen is informatie nodig over de buurten, dorpen en wijken. Deze informatie is op twee manieren beschikbaar gekomen. In de eerste plaats is gebruik gemaakt van bestaande registraties van onder meer de gemeente, Politie, de corporaties en andere lokale organisaties. Deze registraties bieden al veel informatie over de situatie in buurten en wijken. Gegevens uit registraties worden weergegeven voor alle afzonderlijke buurten en dorpen in de gemeente. In aparte tabellen vindt u dezelfde gegevens op wijkniveau.

Bestaande registraties bieden evenwel geen inzicht in de beleving van het woonklimaat door de bewoners. Daarvoor zijn andere instrumenten nodig, zoals een bewonersenquête. In het najaar van 2013 heeft inmiddels de zevende enquête plaatsgevonden in het kader van de Wijkatlas. Een deel van de vragen is beschikbaar op buurtniveau. Bij de andere vragen worden de cijfers alleen op wijkniveau gepubliceerd.

De Wijkatlas is een monitor en wordt dan ook regelmatig geactualiseerd (in principe eens in de twee jaar). De cijfers uit registraties hebben meestal betrekking op de situatie per 1 oktober 2013. Sommige cijfers zoals bij de politie geregistreerde incidenten of cliënten maatschappelijk werk betreffen perioden van een jaar. De bewonersenquête werd gehouden in het najaar van 2013. Onder alle tabellen in de thematische hoofdstukken worden bron en meetdatum vermeld.

Indeling van de Wijkatlas

De Wijkatlas bestaat globaal uit twee delen. In het eerste deel zijn de wijkanalyses opgenomen (hoofdstuk 1; blz.10-79): voor elke wijk een analyse van vier pagina's.

Het tweede deel bestaat uit thematische hoofdstukken:

- Hoofdstuk 2: Bevolking (blz.80-95)
- Hoofdstuk 3: Wonen (blz.96-105)
- Hoofdstuk 4: Sociale gegevens (blz.106-117)
- Hoofdstuk 5: Leefbaarheid (blz.118-133)
- Hoofdstuk 6: Veiligheid (blz.134-143)
- Hoofdstuk 7: Voorzieningen (blz.144-149)

U vindt deze hoofdstukken gemakkelijk terug met de tabs aan de zijkanten van de pagina's. Om snel een specifieke tabel of kaart te kunnen terugvinden kunt u gebruik maken van de inhoudsopgave (blz.5) of het trefwoordenregister (blz.150).

Wijkanalyses (hoofdstuk 1)

Het eerste hoofdstuk van deze Wijkatlas is veel groter dan de andere hoofdstukken en omvat globaal het eerste deel van dit rapport (blz.10-79). Dit hoofdstuk bevat wijkanalyses voor de 17 wijken in de gemeente. In een wijkanalyse wordt de situatie in de wijk vergeleken met die in de hele gemeente. De wijkanalyses zijn een samenvatting per wijk van de resultaten uit de thematische hoofdstukken. Dat gebeurt in de vorm van grafieken aan de buitenkant van de pagina's en tekstblokken met de belangrijkste conclusies. Deze teksten zijn niet alleen gebaseerd op de grafieken maar deels ook op de achterliggende informatie in de andere hoofdstukken. Een uitgebreide toelichting met een overzicht van de gebruikte definities vindt u op blz.10.

Thematische hoofdstukken (hoofdstuk 2 tot en met 7)

In de hoofdstukken 2 tot en met 7 worden cijfers uit registraties en uit de bewoners-enquête per onderwerp weergegeven. Daarbij worden steeds alle wijken en/of buurten onder elkaar geplaatst.

Elk van deze hoofdstukken begint met een korte inleiding waarin de belangrijkste conclusies worden samengevat. Daaronder volgt een samenvattend overzicht per wijk en op de volgende pagina per buurt. Deze overzichten bevatten vijf of zes belangrijke onderwerpen uit het hoofdstuk. In de overzichten worden de scores van de wijken en buurten niet in een cijfer maar in een staaf weergegeven, zowel voor het meest recente jaar (donkere staaf) als voor twee of drie jaar eerder (lichte staaf). De overzichten bevatten ook voor elk onderwerp een verticale hulplijn, die overeen komt met het gemiddelde in de gemeente (voor het meest recente jaar). Zo is in een oogopslag te zien welke buurten en wijken relatief hoog of laag scoren en of de score de laatste jaren gunstiger of ongunstiger is geworden. Bij deze staven worden drie kleuren gebruikt: oranje als hoge scores ongunstig zijn; groen als hoge scores gunstig zijn en blauw bij 'neutrale' indicatoren (ook in de wijkanalyses worden de kleuren overigens op die manier gebruikt).

Na de eerste twee pagina's met de samenvattende overzichten volgen pagina's per onderwerp. Over het algemeen horen de gegevens op twee tegenover elkaar liggende pagina's bij elkaar. Linksonder vindt u meestal een tabel met cijfers voor de 17 wijken, Drachten en het buitengebied. Onder de tabel staan de bron, meetdatum en definities. Op de rechterpagina staat dezelfde tabel voor alle buurten. Bovenaan op de linkerpagina staat vaak een kaart met een van de onderwerpen of een extra tabel of grafiek. In sommige tabellen vindt u ook cijfers van twee of drie jaar geleden (in grijs), zodat u gemakkelijk kunt vergelijken.

In een aantal gevallen zijn in bepaalde buurten de *aantallen te klein* om te worden weergegeven (uit privacy-overwegingen, maar ook omdat presentatie van dergelijke lage aantallen weinig zinvol zou zijn). In plaats van een aantal of percentage wordt dan een 'x' vermeld. Ook als de cijfers wel worden weergegeven, dient u de gegevens (met name percentages) met enige marge te hanteren. Een verschil tussen bijvoorbeeld 15% en 18% is te klein om te kunnen concluderen dat er een duidelijk verschil bestaat tussen twee buurten. Anders wordt dat indien u in een buurt een aandeel van 30% ziet staan en in een andere buurt 18%. Enige voorzichtigheid is dus geboden, vooral bij de kleinere buurten (het aantal inwoners per buurt vindt u op blz.83). Bij cijfers uit de enquête is bovendien sprake van onbetrouwbaarheidsmarges (zie blz.9).

Wellicht wilt u *zelf nieuwe cijfers berekenen* voor een combinatie van buurten. Indien de combinatie van buurten overeen komt met een gehele wijk vindt u de cijfers al in de tabel op de linkerpagina. Voor andere combinaties van buurten (of wijken) is enige voorzichtigheid geboden. Absolute cijfers (zoals aantallen woningen) laten zich eenvoudig optellen, maar dat geldt niet voor percentages en gemiddelden. Indien in de tabel tevens de absolute cijfers vermeld staan, kunt u deze gebruiken om zelf een nieuw percentage te berekenen (in de definities staat immers vermeld waar u door moet delen; deze eenheid kunt u vaak terugvinden in dezelfde of een andere tabel). In andere gevallen en bij gemiddelden (zoals de woonduur) moet u een gewogen gemiddelde bepalen (u weegt dan bijvoorbeeld aan het aantal inwoners of woningen per buurt).

Wijk- en buurtindeling

Een overzicht van de wijk-/buurtindeling met een uitvouwbare kaart waarop de grenzen staan aangegeven vindt u helemaal achterin deze Wijkatlas. Vlak daarvoor, op bladzijde 151, vindt u een toelichting op de wijk- en buurtindeling en het gebruik van buurtcijfers in deze Wijkatlas.

Bewonersenquête 2013

Om inzicht te krijgen in de beleving van het woonklimaat door de bewoners wordt ongeveer eens in de twee jaar een bewonersenquête gehouden. Deze Wijkatlas bevat cijfers uit de bewonersenquête die werd gehouden in het najaar van 2013.

Steekproef en onderzoeksopzet

Het onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een enquête, die op papier of via internet kon worden ingevuld. Begin oktober werd door de gemeente een eerste brief toegestuurd aan een steekproef van 7545 inwoners van 16 jaar en ouder. Bij de steekproeftrekking is ervoor gezorgd dat per adres maximaal een persoon werd aangeschreven. De steekproef is daarnaast zodanig getrokken dat per buurt ongeveer 50 en per wijk ongeveer 200 respondenten werden verwacht.

Mensen werden in eerste instantie uitgenodigd om de enquête via internet in te vullen. Enkele weken later ontving iedereen die de enquête nog niet had ingevuld een nieuwe brief met een papieren vragenlijst en nogmaals een verwijzing naar de internetenquête. Half november werd nog een derde brief verzonden met een laatste herinnering aan mensen die de enquête nog niet hadden ingevuld. Uiteindelijk koos 48% van alle respondenten voor de internetversie van de enquête en 52% voor de papieren vragenlijst. Onder mensen die aan het onderzoek hebben meegewerkt werd een iPad verloot. Het veldwerk van de enquête is verzorgd door Oostveen Beleidsonderzoek en Advies.

Door de wijze van steekproeftrekking (een vast aantal per wijk of buurt) zouden kleinere buurten oververtegenwoordigd zijn in de enquête. Daarom is bij de berekening van de cijfers een weging toegepast aan de hand van de wijk/buurt (op de verhouding tussen de respondenten en de bevolking vanaf 16 jaar).

Respons

Van de 7545 uitgezette enquêtes werden er, na rappellering, 4071 ingevuld via internet of teruggestuurd per post. De respons kwam daarmee uit op 54%. Dat is duidelijk hoger dan in 2011 (48%), toen er twee brieven werden verzonden in plaats van drie.

Het laagst was de respons in de buurten De Trisken centrum (33%) en De Folgeren centrum (36%) en het hoogst in De Drait west (76%) en De Singels west (75%). In de andere buurten lag het responspercentage tussen 44% en 71%. Op wijkniveau liep de respons uiteen van 42% in De Folgeren tot 71% in De Singels, zoals blijkt uit de tabel hieronder.

Wijkindeling	Bevolking 16+	Steek- proef	Respon- denten	Respons in % (2013)	Respons in % (2011)
1 Centrum	935	403	212	53%	48%
2 De Wiken	4.571	624	314	50%	45%
3 De Singels	3.151	404	288	71%	59%
4 De Drait	5.033	606	371	61%	54%
4a Drachtstervaart	966	403	214	53%	47%
6 De Venen	2.174	404	223	55%	48%
7 De Folgeren	2.689	407	171	42%	46%
7a Fennepark	1.130	403	234	58%	55%
7b Burmaniapark/Vrijburg	761	359	174	48%	44%
8 De Swetten	3.675	420	222	53%	45%
9 De Bouwen	2.641	413	203	49%	46%
10 Noord-Oost	3.460	442	209	47%	41%
13 De Trisken	2.609	439	210	48%	36%
13a Himsterhout	1.221	403	235	58%	53%
Drachten totaal	35.016	6.130	3.280	54%	48%
21 Buitengebied Noord	3.305	505	264	52%	48%
22 Buitengebied West	2.458	505	310	61%	50%
23 Buitengebied Oost	2.812	405	217	54%	47%
Buitengebied totaal	8.575	1.415	791	56%	49%
Gemeente totaal	43.591	7.545	4.071	54%	48%

In de vragenlijst is gevraagd naar leeftijd en geslacht. Dat maakt het mogelijk om op deze kenmerken de respondenten te vergelijken met de bevolking van 16 jaar en ouder. De rechterkolom hieronder toont de respons per groep. De verschillen in respons naar leeftijd zijn ongeveer net zo groot als die naar buurt: de respons loopt uiteen van 34% in de groep 16-29 jaar (in 2011 was dat 30%) tot 65% onder inwoners vanaf 65 jaar (in 2011 64%). Onder vrouwen is de respons groter dan onder mannen. De tabel toont ook de verdeling van de bevolking vanaf 16 jaar en van de respondenten (herwogen naar buurt) over de verschillende groepen. Door de hogere respons zijn ouderen en vrouwen enigszins oververtegenwoordigd onder de respondenten. In voorgaande jaren was dat ook het geval en ook in andere gemeenten is dit een gebruikelijk beeld.

Categorie	Bevolking 16+		Respondenten (% gewogen)		Respons in % van steekproef
	abs.	in %	abs.	in % resp.	
16-29 jaar	8.368	19%	438	12%	34%
30-39 jaar	6.037	14%	443	12%	41%
40-49 jaar	8.028	18%	684	18%	48%
50-64 jaar	10.795	25%	1.151	28%	61%
65 jaar en ouder	10.363	24%	1.221	29%	65%
man	21.556	49%	1.728	44%	47%
vrouw	22.035	51%	2.207	56%	57%
Gemeente totaal	43.591	100%	4.071	100%	54%

Onbetrouwbaarheidsmarges

Bij onderzoek in de vorm van enquêtes via steekproeven is altijd sprake van bepaalde onbetrouwbaarheidsmarges. De werkelijke cijfers onder de totale bevolking kunnen daardoor iets afwijken van de gevonden percentages zoals die in dit rapport worden gepresenteerd. Hoe groot die marge is, is afhankelijk van het aantal respondenten, de totale populatie (aantal inwoners vanaf 16 jaar) en de gevonden percentages (tussen de 30-70% is de marge breder dan bij heel hoge of lage percentages van 5-10 of 90-95%). Bij percentages bedraagt de marge bij dit onderzoek maximaal 1,5% bij cijfers op gemeenteniveau en maximaal 6-7% op wijkniveau. Op buurtniveau zou die marge groter zijn (tot bijna 20%). Omdat de cijfers dan feitelijk niet meer bruikbaar zijn, worden op buurtniveau geen percentages uit de enquête weergegeven.

Anders ligt dat bij rapportcijfervragen en samengestelde schaalscores. Omdat respondenten daarbij genuanceerder kunnen antwoorden zijn de marges kleiner. De marges bij deze rapportcijfers en schaalscores bedragen ongeveer 0,4 punten op buurtniveau, 0,2 punten op wijkniveau en 0,1 punten op gemeenteniveau. Bij deze rapportcijfers en schaalscores worden daarom de resultaten voor alle buurten wel afzonderlijk weergegeven. Het aantal respondenten per buurt loopt uiteen van 43 tot 235, maar in de meeste buurten ligt het tussen de 50 en 75.

Indien de cijfers slechts weinig hoger of lager zijn dan in 2011 (of dan in de totale gemeente) kan het verschil binnen de onbetrouwbaarheidsmarges liggen. Bij het vergelijken van verschillen (tussen een wijk/buurt en de gemeente, of tussen 2011 en 2013) wordt met formules bepaald of er (met 95% zekerheid) echt sprake is van een verschil. Het verschil wordt dan significant genoemd. Waar in de teksten in dit rapport wordt gesproken over verschillen bij cijfers uit de bewonersenquête, zijn deze (statistisch) significant.

Vragenlijst

Behalve de vragen over leefbaarheid, veiligheid en voorzieningen in de buurt, die in deze Wijkatlas worden gerapporteerd, bevatte de enquête ook nog vragenblokken over kinderopvang, informatievoorziening, het Centrum voor Jeugd en Gezin, milieu, sport, bewegen, gezondheid en voeding. Deze vragen worden uitsluitend op gemeenteniveau gerapporteerd in een afzonderlijke notitie. Om de vragenlijst niet te lang te maken zijn de vragen die niet op wijk- en buurtniveau worden gerapporteerd verdeeld over twee versies van de vragenlijst. Alle vragen die in de Wijkatlas zijn verwerkt waren opgenomen in beide versies van de vragenlijst, omdat daarvoor meer respondenten nodig waren. De volledige vragenlijsten zijn niet opgenomen in deze Wijkatlas, maar desgewenst opvraagbaar bij Oostveen Beleidsonderzoek en Advies.

1 Wijkanalyses

Dit eerste hoofdstuk van de Wijkatlas bevat de wijkanalyses. In een wijkanalyse worden de cijfers van een wijk samengevat in grafieken en beschreven in de tekst. Elk van de wijken wordt beschreven op vier bladzijden. Op deze bladzijde leest u een toelichting op deze wijkanalyses. Bij de analyses wordt steeds dezelfde vaste opzet gehanteerd:

- 1e pagina: ligging / bevolking
- 2e pagina: wonen / sociale gegevens
- 3e pagina: leefbaarheid
- 4e pagina: veiligheid / voorzieningen

De thema's komen overeen met de thematische hoofdstukken in het tweede gedeelte van deze Wijkatlas. In de grafieken worden cijfers en percentages voor de betreffende wijk (in donkere staven) steeds vergeleken met de gemiddelde cijfers voor de totale gemeente (in lichtere staven schuin erachter). Naast de staven kunt u de scores aflezen, zowel voor het meest recente jaar (in zwart) als voor twee of drie jaar eerder (in grijs).

In de teksten ernaast worden de belangrijkste conclusies nog eens samengevat. Die samenvatting is overigens niet uitsluitend op de staafgrafieken gebaseerd, maar ook op de achterliggende gegevens zoals die zijn terug te vinden in de thematische hoofdstukken. Eventuele verschillen tussen de buurten worden daarbij ook beschreven.

In de tekst wordt aangegeven op welke aspecten de wijk hoger of lager scoort dan de totale gemeente en/of hoger of lager dan twee jaar eerder. Een dergelijke conclusie wordt alleen getrokken indien het verschil significant is (en bij cijfers uit de bewonersenquête dus groter dan de onbetrouwbaarheidsmarges).

In de grafieken worden blauwe, oranje en groene staven gebruikt. Indien een hoge score op het betreffende onderwerp gunstig is, zijn de staven groen. Als een hoge score ongunstig is, zijn de staven oranje. Bij neutrale indicatoren zijn ze blauw.

Op de eerste bladzijde van elke wijkanalyse is een situatiekaartje opgenomen van Drachten (bij de laatste drie wijken van de hele gemeente), waarin de ligging van de wijk met een groene lijn is ingetekend.

Hieronder worden alle gebruikte indicatoren op een rij gezet en vindt u een verwijzing naar de pagina in dit rapport waar u de achterliggende cijfers voor alle wijken kunt vinden, en meestal ook de exacte definitie.

In de wijkanalyses worden de volgende indicatoren gebruikt: cijfers/definitie op blz:

Bevolking

Inwoners naar leeftijdsgroep, in % van alle inwoners	82
Huishoudens naar gezinssituatie, in % van alle huishoudens	86
Personen van niet-westerse etniciteit, in % van alle inwoners	94
Personen die zich de afgelopen 2 jaar vestigden op huidige adres, in % van alle inwoners	92

Wonen

Woningen naar bouwwijze, in % van alle woningen	100
Woningen naar eigendom, in % van alle woningen	98
Rapportcijfer van respondenten voor hun eigen woning en woningen in het algemeen	104
Gemiddelde WOZ-waarde (economische waarde) van de woningen	104
Woningzoekenden bij WoonFriesland (in 2010 ook bij Accolade), in % van huishoudens	104
Aantal reacties van deze woningzoekenden, in % van huishoudens	104
Gemiddeld aantal reacties per door WoonFriesland gepubliceerde huurwoning	104

Sociale gegevens

Personen met een laag, midden en hoog inkomen (landelijk 40, resp. 40 en 20%) volgens het CBS	108
Bijstandsuitkeringen, in % van huishoudens	110
Niet-werkende werkzoekenden, in % van inwoners 15-64 jaar	112
Werkloosheids- en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, in % van inwoners 15-64 jaar	109
Aandeel respondenten van 16-64 jaar dat part-time of full-time werkt	116
Aandeel respondenten dat actief is als vrijwilliger	114
Cursisten bij De Meldij, in % van inwoners	114
Abonnementhouders bij De Lawei, in % van inwoners	114
Cliënten maatschappelijk werk, in % van huishoudens	116

Leefbaarheid

Rapportcijfer van respondenten voor de buurt in het algemeen	120
Rapportcijfer van respondenten voor de kwaliteit van de woonomgeving	120
Rapportcijfers van respondenten voor onderhoud van bestrating, onderhoud van het openbare groen en de zorg van bewoners voor huis en tuin	120
Schaalscore algemene evaluatie van de buurt (hoe prettig is het te wonen in de buurt?)	120
Rapportcijfers van respondenten voor het samenleven van verschillende inkomensgroepen, samenleven van jong en oud, betrokkenheid bij de buurt, levendigheid in de buurt, vervuiling en ongewenste activiteiten (hoge cijfers zijn gunstig)	122
Schaalscore sociale cohesie	122
Percentage respondenten dat is gehecht aan de buurt	128
Percentage respondenten dat zich medeverantwoordelijk voelt voor leefbaarheid	128
Percentage respondenten dat afgelopen jaar actief was om buurt te verbeteren en het percentage dat dat wel wil (was het al of wil het misschien in de toekomst wel)	128
Prioriteiten van bewoners: de verdeling door respondenten van fictieve zakken met geld om de grootste problemen in de buurt te helpen oplossen (samen altijd 10 zakken)	129
Incidenten geregistreerd bij de politie over woonoverlast, overlast jeugd, vernielingen en verkeersongevallen, per 100 woningen	130
Percentage respondenten dat vindt dat hun buurt afgelopen jaar vooruit ging, gelijk bleef of achteruit ging en het percentage dat het niet weet (samen 100%)	132
Percentage respondenten dat verwacht dat hun buurt komende jaren vooruit zal gaan, gelijk blijft of achteruit zal gaan en het percentage dat het niet weet	132

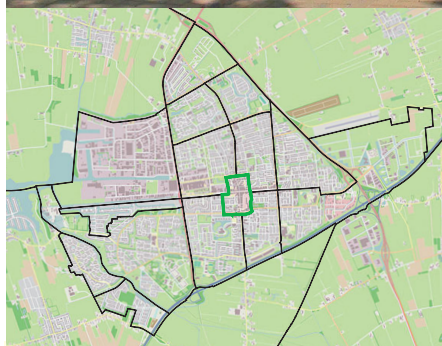
Veiligheid

Percentage respondenten dat plekken in de buurt kent die men als onveilig beschouwt	142
Percentage respondenten dat onveilige verkeerssituaties kent in de buurt	142
Rapportcijfers van respondenten voor veiligheidsgevoel overdag, veiligheidsgevoel 's avonds, criminaliteit en verkeersoverlast (hoge cijfers zijn gunstig)	138
Probleemscores diefstal en overlast, gebaseerd op de mate waarin verschillende vormen van diefstal en overlast volgens respondenten voorkomen in de buurt	138
Incidenten geregistreerd bij de politie over geweld op straat, woninginbraak, diefstal uit/vanaf auto en fietsdiefstal, per 100 woningen	136

Voorzieningen

Rapportcijfer van respondenten voor de aanwezigheid in de buurt van basisscholen, speelgelegenheden en voorzieningen/activiteiten voor jongeren	146
Rapportcijfers van respondenten voor de aanwezigheid in de buurt van groenvoorzieningen, voorzieningen/activiteiten voor jongeren resp. voor ouderen, gezondheids- en welzijnsvoorzieningen, parkeergelegenheid, straatverlichting, openbaar vervoer en winkels voor de dagelijkse boodschappen	148
Aandeel kinderen van 4-12 jaar dat speciaal onderwijs volgt	146
Aandeel peuters (2½-4 jaar) dat een peuterspeelzaal bezoekt	146
Aandeel jongeren van 17-22 jaar zonder startkwalificatie	146

NB Waar wordt gesproken over respondenten zijn de cijfers afkomstig uit de bewonersenquête.

Wijk 1: Centrum

De wijk Centrum bestaat uit slechts een buurt en is zowel qua oppervlakte als qua aantal inwoners de kleinste wijk die in deze Wijkatlas wordt onderscheiden. De wijk wordt begrensd door de Gauke Boelensstraat en Van Knobelsdorffplein in het zuiden, De Drift en Torenstraat in het oosten, Vogelzang en De Lange West in het noorden en Oude Nering en J.M. Houwenstraat in het westen.

Bevolking

1.023 inwoners

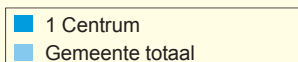
	2010	2013
0-24 jaar	14%	15%
25-64 jaar	42%	44%
65 jaar en ouder	44%	42%

647 huishoudens

	2010	2013
alleenstaand	55%	56%
paar zonder kind	34%	32%
paar met kind	8%	8%
eenoudergezin	3%	5%

kenmerken bevolking

	2010	2013
niet-westerse etn.	5%	4%
gevestigd afgelopen 24 mnd.	19%	28%

Bevolking

In de wijk Centrum woonden op 1 oktober 2013 1.023 personen in 647 huishoudens. De bevolking is relatief oud: er wonen weinig jongeren onder de 25 jaar (15%) maar veel 65-plussers (42%). Wel neemt het aandeel ouderen geleidelijk af (sinds 2008 van 45% naar 42%). In de wijk wonen weinig paren met kinderen (8% van de 647 huishoudens) en veel alleenstaanden (56%). Van alle inwoners heeft 4% een niet-westerse etniciteit: minder dan gemiddeld. De verhuismobiliteit was de afgelopen twee jaar relatief hoog: 28% van de huishoudens vestigde zich de afgelopen twee jaar. De gemiddelde woonduur is korter dan in de totale gemeente (10 jaar), zowel voor alleenstaanden als voor meerpersoonshuishoudens.

Wonen

In de wijk Centrum staan 667 woningen. Dat zijn vooral etagewoningen: 72% en daarmee veel meer dan in alle andere wijken. Dit zijn vooral flats, appartementen en bovenwoningen. Er staan echter ook vrijstaande woningen (12%), 2-onder-1-kapwoningen (6%) en rijtjeswoningen (8%). De gemiddelde ouderdom wijkt niet veel af van die in de hele gemeente. Een kwart van de woningen wordt particulier verhuurd (dus niet door een van de twee corporaties) en dat is aanzienlijk meer dan in de andere wijken. Het totaal aantal koopwoningen is echter nauwelijks lager dan in de hele gemeente: 60%.

De bewoners waarderen de woningen in de buurt net zoals in 2011 wat lager dan gemiddeld met een 7,3. Ook de eigen woning wordt lager gewaardeerd dan in de hele gemeente: 7,5. De gemiddelde WOZ-waarde is ongeveer gelijk aan die in de hele gemeente: € 158.000. Van alle huishoudens is 5% op zoek naar een huurwoning van WoonFriesland (in 2010 10% inclusief Accolade). Die percentages komen overeen met de gemeentelijke totaalcijfers. Het afgelopen jaar werd slechts een klein aantal woningen door WoonFriesland aangeboden voor de verhuur: hierop kwamen gemiddeld 7 reacties.

NB Van Accolade zijn momenteel geen cijfers beschikbaar over 2013.

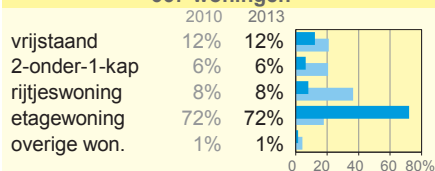
Sociale gegevens

De wijk Centrum kende in 2010 weinig inwoners met een hoog inkomen (9%). Het aantal mensen met een bijstandsuitkering wordt uitgedrukt in procenten van huishoudens en is - vanwege het hoge aandeel ouderen - relatief laag maar wel gestegen van 2% naar 4%. Het aandeel werkzoekenden en mensen met een WW- of arbeidsongeschiktheidsuitkering is ongeveer net zo hoog als in de totale gemeente. Deze cijfers worden uitgedrukt in procent van het aantal inwoners van 15-64 jaar. Het aandeel van de beroepsbevolking dat werkt (69%) ligt ook op een gemiddeld niveau. Het aandeel mensen dat vrijwilligerswerk doet (23%) is iets lager dan in heel Smallerland. Het aantal cursisten bij De Meldij is gemiddeld en net zoals elders teruggelopen (van 3% naar 1%), terwijl iets meer mensen dan elders voorstellingen van De Lawei bezoeken (8%). Het aantal cliënten van het maatschappelijk werk is gestegen van 0 naar 3% en ligt daarmee op een gemiddeld niveau.

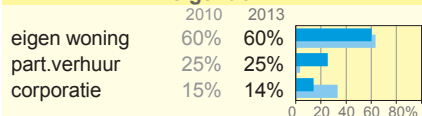
1 Centrum

Wonen

667 woningen

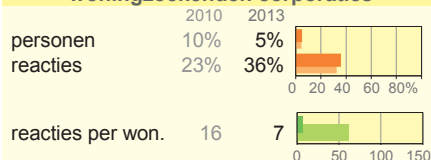
eigendom

woningkwaliteit

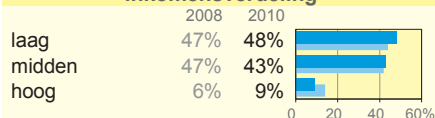
woningzoekenden corporaties

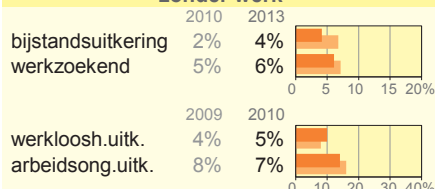
Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.
 Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

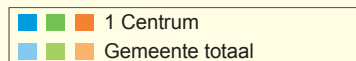
inkomensverdeling

zonder werk

participatie

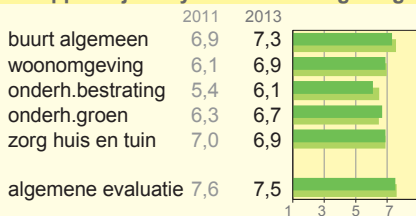

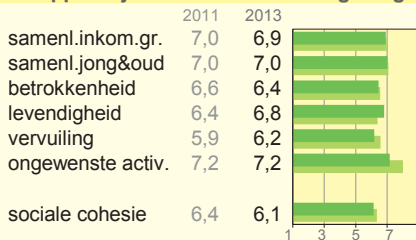
1 Centrum

Leefbaarheid

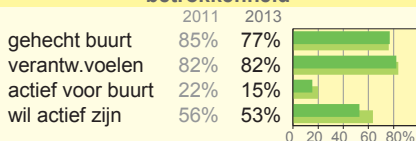
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

betrokkenheid

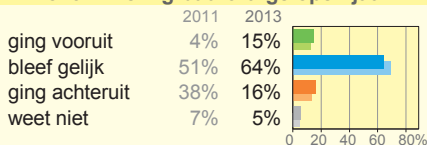
prioriteiten van bewoners

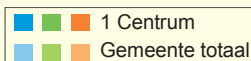
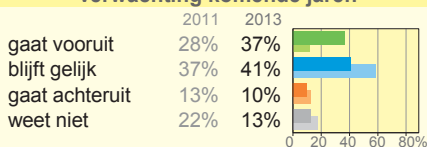
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

Het rapportcijfer van bewoners voor hun buurt in het algemeen was in 2011 gedaald van 7,4 naar 6,9 maar is nu weer gestegen naar 7,3. Een veel sterkere stijging was te zien bij de cijfers voor de woonomgeving (van 6,1 naar 6,9) en het onderhoud van de bestrating (van 5,4 naar 6,1). Ook het groenonderhoud wordt hoger gewaardeerd (van 6,3 naar 6,7). De cijfers voor de buurt in het algemeen en onderhoud van de bestrating zijn nog wel ondergemiddeld. De score algemene evaluatie, die aangeeft hoe prettig het is om te wonen in de buurt, ligt op een gemiddeld niveau (7,5). De cijfers voor samenleven van jong en oud en van inkomensgroepen liggen op een gemiddeld niveau. Het cijfer voor levendigheid was in 2008 gedaald van 6,8 naar 6,4. Dit cijfer is nu weer gestegen naar 6,8 en is weer hoger dan gemiddeld. Ongunstiger dan gemiddeld zijn de cijfers voor vervuiling en voor ongewenste activiteiten zoals drugs- en horecaoverlast. De sociale cohesie is ongeveer net zo sterk als in de totale gemeente en weinig veranderd. Het aandeel bewoners dat gehecht is aan de buurt daalde sinds 2011 van 85% naar 77%. Andere cijfers over betrokkenheid veranderden weinig. Van alle bewoners was 15% actief om de buurt te verbeteren en in totaal 53% wil dat misschien in de toekomst. Dat laatste cijfer is ondergemiddeld. Relatief veel bewoners (55%) zeggen door de gemeente voldoende te worden geïnformeerd over werkzaamheden. Als de bewoners zakken geld moeten verdelen om de grootste problemen op te lossen, willen ze in vergelijking met andere wijken vooral meer geld besteden aan parkeren (2,2 zakken van de 10). In 2011 wilden ze ook relatief veel geld uitgeven aan onderhoud van de bestrating, maar dat aspect scoort nu gemiddeld. Speelplaatsen, groenvoorziening en honden(poep) krijgen in Centrum nauwelijks prioriteit. Bij de politie werden in 2012-2013 veel incidenten geregistreerd van jeugdoverlast en vooral vernielingen en verkeersongevallen (waaronder parkeerschade). Vernielingen en jeugdoverlast komen wel minder voor dan in 2009-2010. Vergeleken met 2011 vinden meer bewoners dat hun buurt afgelopen jaar vooruit ging (van 4 naar 15%) en veel minder mensen dat deze achteruit is gegaan (van 38 naar 16%). De percentages liggen nu op een gemiddeld niveau. Voor de komende jaren verwacht zelfs 37% dat hun buurt vooruit gaat: veel meer dan in de totale gemeente. Een veel kleinere groep van 10% verwacht juist achteruitgang; 41% weet het nog niet. Ook in 2008 en 2011 verwachtten overigens al veel bewoners vooruitgang.

Veiligheid

In het Centrum zeggen veel mensen onveilige plekken te kennen in de buurt (40%), hoewel dit percentage niet het hoogste is van de gemeente. De helft van de bewoners zegt onveilige verkeerssituaties te kennen. Deze percentages zijn sinds 2008 nauwelijks veranderd.

Bewoners gaven ook rapportcijfers voor de veiligheidssituatie in de buurt. De cijfers voor het veiligheidsgevoel, criminaliteit en verkeersoverlast zijn allemaal ongunstiger dan in de totale gemeente. Bij deze cijfers is er geen significant verschil tussen 2011 en 2013.

In de wijk Centrum wonen veel bewoners die vinden dat fietsendiefstal, beschadiging van auto's, vandalisme/graffiti, jeugdoverlast, geluidsoverlast en dronken mensen op straat vaak in de eigen buurt voorkomen. De probleemscores voor diefstal en overlast zijn dan ook hoger dan in de hele gemeente.

Bij de politie wordt zowel van geweld als van fietsendiefstal veel vaker aangifte gedaan dan in andere wijken. Ook diefstal uit en vanaf auto's komt iets vaker voor dan elders, maar dat geldt niet voor woningbraak.

Overigens worden de politiecijfers uitgedrukt per 100 woningen, terwijl er in het Centrum natuurlijk veel meer mensen verblijven dan er wonen (om te werken, winkelen, uitgaan enz.).

Voorzieningen

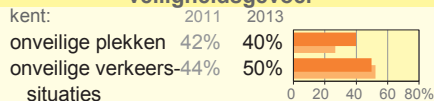
De tevredenheid over voorzieningen in de buurt wijkt in Centrum duidelijk af van het gemiddelde beeld. Niet verrassend worden het openbaar vervoer (7,6) en winkels voor dagelijkse boodschappen (8,3) aanzienlijk hoger gewaardeerd dan in de hele gemeente. Ook hoger dan gemiddeld liggen de cijfers voor ouderen- (7,0) en gezondheids-/welzijnsvoorzieningen (7,1). Relatief ontevreden zijn de bewoners over basisscholen en groen, maar vooral over parkeergelegenheid (5,5) en speelgelegenheden (5,8). Sinds 2011 zijn enkele cijfers duidelijk gestegen: groenvoorzieningen (van 6,2 naar 6,8), jongerenvoorzieningen (van 4,7 naar 5,6) en speelgelegenheden (van 4,7 naar 5,8).

Het percentage leerlingen dat speciaal onderwijs volgt is relatief laag. Er wonen nauwelijks peuters in de wijk Centrum; de helft van hen bezoekt een peuterspeelzaal. Van de jongeren van 17-22 jaar volgt 7% geen onderwijs meer maar heeft nog geen startkwalificatie: een gemiddeld percentage.

1 Centrum

Veiligheid

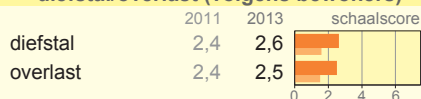
veiligheidsgevoel

rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

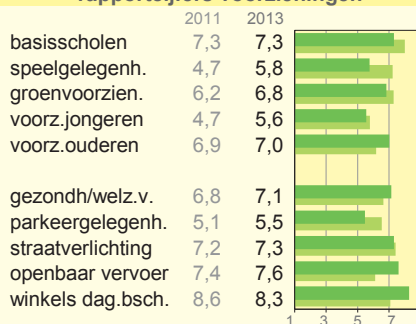

aangiftes bij de politie

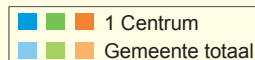
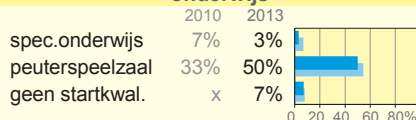

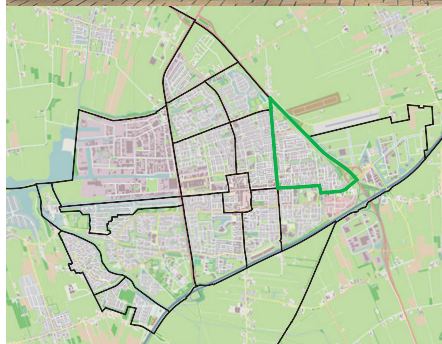
Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

Wijk 2: De Wiken

De wijk De Wiken bestaat uit zes buurten en is wat betreft het aantal inwoners de op één na grootste wijk van de gemeente. De wijk De Wiken ligt tussen de Noorderdwarsvaart in het westen, de Raai en Ureterpvalleat in het zuiden en de N31 in het noordoosten.

Bevolking

In de wijk De Wiken woonden op 1 oktober 2013 5.659 personen in 2.938 huishoudens. Dat zijn 80 mensen minder dan in 2010. De leeftijdsverdeling van de bevolking komt globaal overeen met die van de hele gemeente. Onder de huishoudens bevinden zich echter meer alleenstaanden (49%) en ook iets meer eenoudergezinnen (7%) dan in de hele gemeente, vooral in de buurt De Wiken centrum. Van alle inwoners heeft 13% een niet-westerse etniciteit: twee keer zo veel als gemiddeld. In De Wiken west, zuid en centrum zijn er dat nog iets meer. De verhuismobiliteit is wel vergelijkbaar met die in de totale gemeente: 17% van de huishoudens heeft zich de afgelopen twee jaar gevestigd. Ook de gemiddelde woonduur is net zo lang als in de hele gemeente: 12 jaar.

Bevolking

5.659 inwoners

	2010	2013
0-24 jaar	28%	28%
25-64 jaar	53%	53%
65 jaar en ouder	19%	19%

0 20 40 60 80%

2.938 huishoudens

	2010	2013
alleenstaand	48%	49%
paar zonder kind	24%	24%
paar met kind	21%	21%
eenoudergezin	7%	7%

0 20 40 60 80%

kenmerken bevolking

	2010	2013
niet-westerse etn.	12%	13%
gevestigd afgelopen 24 mnd.	16%	17%

0 20 40 60 80%

■ 2 De Wiken
■ Gemeente totaal

Wonen

In de wijk De Wiken staan 2763 woningen. Daarvan werd 93% gebouwd in de periode 1965-1975. De gemiddelde ouderdom van de woningvoorraad is vrijwel gelijk aan die in de hele gemeente: 42 jaar. Onder de woningen zijn relatief veel rijtjeswoningen (59%). Ook het aandeel etagewoningen is vrij hoog: 29%. Etagewoningen staan vooral in de buurten De Wiken centrum en oost. Het aandeel half-vrijstaande woningen is veel lager dan elders (9%) en vrijstaande huizen zijn er nauwelijks. De helft van de woningen wordt verhuurd door een van de woningcorporaties. In De Wiken noord en oost staan echter voornamelijk eigen woningen.

De rapportcijfers van bewoners voor de woningen in de buurt (7,1) en voor hun eigen woning (7,4) zijn iets lager dan gemiddeld. De WOZ-waarde is in alle zes de buurten lager dan in de totale gemeente.

Van alle huishoudens is 6% op zoek naar een huurwoning van WoonFriesland (in 2010 13% inclusief Accolade). Het aantal reacties van deze woningzoekenden is hoger dan gemiddeld. Op de woningen die door WoonFriesland werden aangeboden voor de verhuur kwamen gemiddeld 78 reacties: ook dat is meer dan in de totale gemeente.

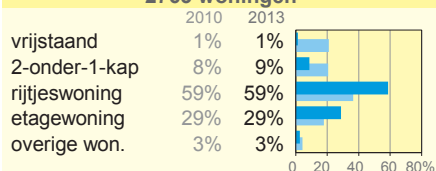
Sociale gegevens

De wijk De Wiken kent relatief veel inwoners met een laag inkomen (49%) en vooral weinig mensen met een hoog inkomen (6%). Het persoonlijk inkomen per inwoner is lager dan in alle andere wijken. Ook uit de bewonersenquête blijkt dat in de wijk veel mensen wonen met een (naar eigen zeggen) laag inkomen en nauwelijks mensen met hoge inkomens. Het aantal mensen met een bijstandsuitkering (11%) en het aantal werkzoekenden (10%) zijn vrij hoog, vooral in De Wiken centrum en west. Ook het aandeel mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering is hoger dan gemiddeld. Het aandeel van de beroepsbevolking dat werkt (59%) is ondergemiddeld en dat geldt ook voor het aantal dat vrijwilligerswerk doet (22%) of voorstellingen in De Lawei bezoekt (4%). Het aantal cursisten bij De Meldij en het aantal cliënten maatschappelijk werk zijn vrijwel net zo hoog als in de gehele gemeente.

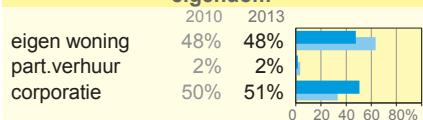
2 De Wiken

Wonen

2763 woningen

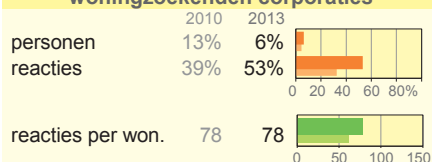
eigendom

woningkwaliteit

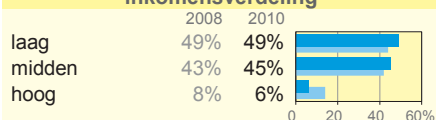
woningzoekenden corporaties

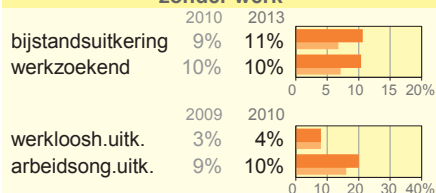
Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.
 Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

inkomensverdeling

zonder werk

participatie

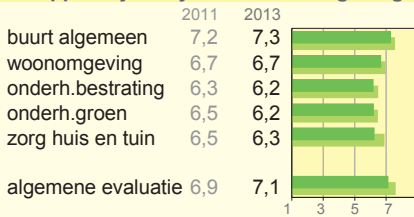

■ ■ ■ 2 De Wiken
 ■ ■ ■ Gemeente totaal

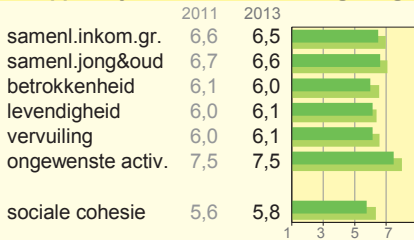
2 De Wiken

Leefbaarheid

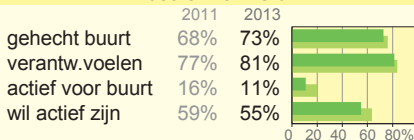
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

betrokkenheid

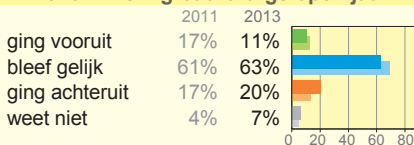
prioriteiten van bewoners

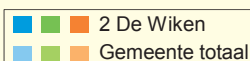
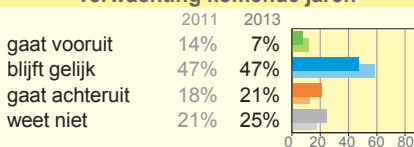
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

Het rapportcijfer dat bewoners van de wijk De Wiken geven aan hun buurt in het algemeen is lager dan elders: 7,3. Ook de score algemene evaluatie (hoe prettig is het om te wonen in de buurt?) en alle rapportcijfers voor de fysieke en sociale woonomgeving zijn iets lager dan in de totale gemeente. Het verschil met de gemeentelijke gemiddelden is het grootst bij de cijfers voor betrokkenheid (6,0) en zorg van bewoners voor huis en tuin (6,3). Voor de wijk als geheel is geen van deze cijfers sinds 2011 significant veranderd. In De Wiken noord zijn de cijfers voor de kwaliteit van de woonomgeving (van 6,4 naar 7,3) en groenonderhoud (van 5,7 naar 6,9) wel gestegen. In De Wiken noordoost werd het groenonderhoud juist lager beoordeeld dan in 2011 (van 6,8 naar 5,8). In De Wiken west daalden de cijfers voor samenleven van jong en oud en van inkomensgroepen, betrokkenheid en zorg voor huis en tuin. De score algemene evaluatie is in De Wiken oost opvallend gestegen: van 6,7 naar 7,6. Het aantal wijkbewoners dat gehecht is aan de eigen buurt of zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid in de buurt is gemiddeld, maar het aandeel dat actief is voor de buurt (11%) of dat wil zijn (55%) is relatief laag. Als de bewoners zakken geld moeten verdelen om de grootste problemen te helpen oplossen, wijken de prioriteiten niet significant af van die in de totale gemeente. De hoogste prioriteit krijgen het onderhoud van de bestrating (1,5 zakken), verkeer (1,4), groenvoorziening (1,4) en honden(poep) (1,3). Wateroverlast wordt van alle genoemde problemen als minst urgent beschouwd (0,5). Alle andere problemen worden als ongeveer even belangrijk beschouwd en krijgen tussen de 0,7 en 0,9 zakken. Bij de politie worden woonoverlast, jeugdoverlast en vernielingen vaker geregistreerd dan in de hele gemeente. Verkeersongevallen zijn er in de wijk minder dan gemiddeld. Al deze cijfers lagen in 2012-2013 hoger dan in 2009-2010. Het aandeel bewoners dat vindt dat hun buurt afgelopen jaar vooruit ging is iets gedaald van 17% naar 11% en ligt daarmee op een gemiddeld niveau. Het aantal bewoners dat een achteruitgang zag is iets hoger dan in de totale gemeente. Ook voor de komende jaren daalde het aantal bewoners dat een vooruitgang verwacht (van 14% naar 7%), terwijl 21% een achteruitgang verwacht. Vooral in De Wiken west verwachten meer mensen dan in 2011 dat hun buurt achteruit zal gaan (52%). Relatief weinig bewoners van de wijk hebben het idee dat hun buurt gelijk zal blijven.

Veiligheid

Het aantal bewoners in De Wiken dat zegt plekken in de wijk te kennen die men als onveilig beschouwt (29%) of onveilige verkeerssituaties kent (49%) is ongeveer net zo hoog als in de totale gemeente. Ook het rapportcijfer voor verkeersoverlast is net zo hoog als in de hele gemeente. De rapportcijfers voor veilig voelen (overdag 7,7 en 's avonds 6,9) en criminaliteit zijn echter duidelijk lager dan gemiddeld. Ook hebben veel bewoners het idee dat er regelmatig wordt gestolen in de buurt. Fietsendiefstal, inbraak in of schade aan auto's en woninginbraak komen volgens relatief veel bewoners wel eens voor in de buurt. De samenvattende schaalscore is dan ook ongunstiger dan in de totale gemeente, vooral in De Wiken west en De Wiken centrum.

Uit de politiecijfers blijkt dat de het aantal geregistreerde incidenten van geweld en diefstallen per 100 woningen ongeveer net zo hoog is als in de totale gemeente. Wel kwamen geweld en fietsendiefstallen, overeenkomstig de gemeentelijke trend, in 2012-2013 vaker voor dan in 2009-2010.

Voorzieningen

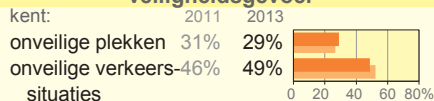
De rapportcijfers voor het voorzieningenniveau in de buurt laten een redelijk gunstig beeld zien. De cijfers voor gezondheids- en welzijnsvoorzieningen (7,5), parkeergelegenheid (7,1) en vooral voor winkels voor de dagelijkse boodschappen (8,5) zijn hoger dan gemiddeld. Alleen het cijfer voor voorzieningen voor jongeren is lager dan in de totale gemeente (5,2). In De Wiken oost zijn sinds 2011 de cijfers voor parkeergelegenheid (van 6,3 naar 7,6) en speelgelegenheden (van 6,5 naar 7,5) duidelijk gestegen.

Het percentage leerlingen dat speciaal onderwijs volgt is iets hoger dan gemiddeld (9%). Dat geldt ook voor het aantal jongeren van 17-22 jaar dat geen onderwijs meer volgt maar ook geen startkwalificatie heeft (diploma havo, vwo, mbo vanaf niveau 2). Het aantal peuters dat een peuterspeelzaal bezoekt is ongeveer net zo hoog als in de hele gemeente.

2 De Wiken

Veiligheid

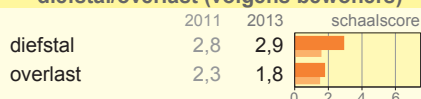
veiligheidsgevoel

rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

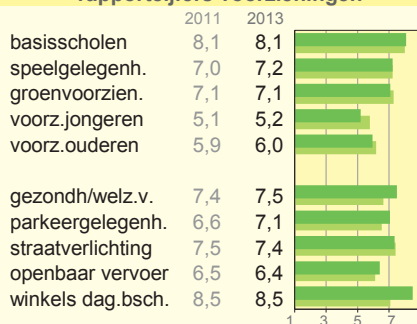

aangiftes bij de politie

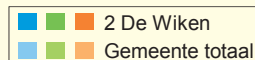
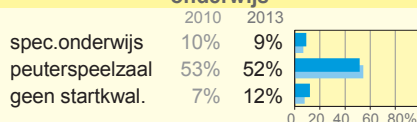

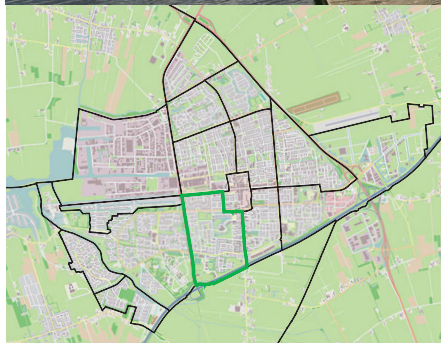
Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

Wijk 3: De Singels

De wijk De Singels bestaat uit vier buurten: De Singels west, oost en zuid en De Peppel. De buurt De Peppel vormt het noordelijke deel van de wijk en ligt tussen de Zuiderhogeweg, Moleneind, J.M. Houwenstraat en de Gauke Boelensstraat. De andere drie buurten liggen tussen de Zuiderhogeweg, Gauke Boelensstraat, Burgemeester Wuiteweg en de A7.

Bevolking

3.844 inwoners

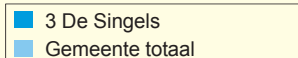
	2010	2013
0-24 jaar	22%	22%
25-64 jaar	45%	43%
65 jaar en ouder	33%	35%

1.908 huishoudens

	2010	2013
alleenstaand	37%	39%
paar zonder kind	38%	37%
paar met kind	22%	21%
eenoudergezin	4%	3%

kenmerken bevolking

	2010	2013
niet-westerse etn.	3%	3%
gevestigd afgelopen 24 mnd.	12%	11%

Bevolking

In de wijk De Singels woonden op 1 oktober 2013 3.844 personen: 150 minder dan drie jaar eerder. Onder hen zijn veel inwoners van 65 jaar en ouder (35%), vooral in De Singels oost en zuid. Onder de 1.908 huishoudens zijn paren zonder kinderen oververtegenwoordigd (37%). In De Singels zuid wonen veel alleenstaanden.

Van alle inwoners heeft 3% een niet-westerse etniciteit: half zo veel als gemiddeld. De verhuismobiliteit is lager dan in de hele gemeente: 11% is de laatste twee jaar komen wonen en de gemiddelde woontuur is anderhalf jaar langer dan in de hele gemeente: 14,8 jaar.

Wonen

In de wijk De Singels staan 1.758 woningen. Ruim de helft van de woningen werd gebouwd tussen 1960 en 1975. Vanaf 1991 werd nog 29% van de huidige woningen gebouwd, vooral in De Peppel en De Singels oost.

Het aantal twee-onder-een-kap woningen is groter dan in de hele gemeente (36%). In De Peppel staan vooral twee-onder-een-kap woningen, terwijl in De Singels zuid vooral vrijstaande woningen zijn te vinden. Het merendeel van de woningen is eigendom van de bewoners (84%); daarnaast wordt 14% verhuurd door een van de twee corporaties. Daaronder zijn relatief veel woningen in de duurdere huurklasse.

De rapportcijfers die bewoners geven aan hun eigen woning (8,2) en aan de woningen in de buurt (7,9) zijn in de hele wijk hoger dan in de totale gemeente. Ook de WOZ-waarde is iets hoger dan gemiddeld: € 212.000.

Van alle huishoudens is 2% op zoek naar een huurwoning van WoonFriesland (in 2010 6%, maar dat was inclusief woningzoekenden bij Accolade). Dat is in beide gevallen minder dan in de hele gemeente, maar het aandeel huishoudens dat nu al in een huurwoning woont is dan ook laag. Er werd slechts een handvol woningen door WoonFriesland te huur aangeboden: het aantal reacties op deze woningen kan daarom niet worden gepubliceerd.

Sociale gegevens

De wijk De Singels kent veel inwoners met een hoog inkomen (20%) en relatief weinig met een laag inkomen. Het persoonlijk inkomen per inwoner (€ 22.800 in 2010) is dan ook relatief hoog.

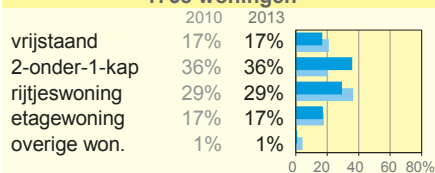
Het aandeel huishoudens met een bijstandsuitkering (2%) is erg laag. Het aandeel inwoners van 15-64 jaar dat staat ingeschreven als werkzoekende is gestegen van 3 naar 5% maar nog wel ondergemiddeld. Ook het aandeel werkloosheids- en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen is wat lager dan in de hele gemeente. Het aandeel mensen van 16-64 jaar dat betaald werk heeft (75%) of vrijwilligerswerk doet (31%) is ongeveer net zo hoog als in de hele gemeente.

Het aantal bewoners dat een cursus volgt bij De Meldij is gedaald van 6% naar 3% en ligt daarmee nu op een gemiddeld niveau. Relatief veel bewoners bezoeken voorstellingen bij De Lawei (10%). Slechts weinig mensen (1%) maken gebruik van het maatschappelijk werk.

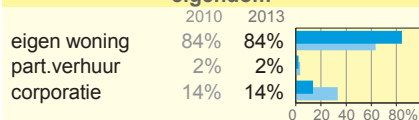
3 De Singels

Wonen

1758 woningen

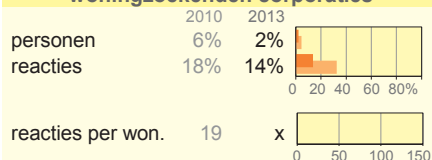
eigendom

woningkwaliteit

woningzoekenden corporaties

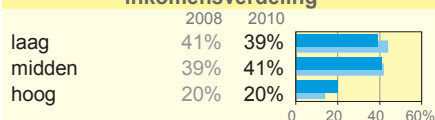

Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.

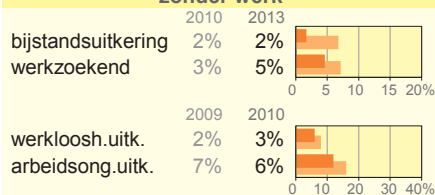
Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

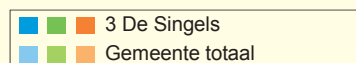
inkomensverdeling

zonder werk

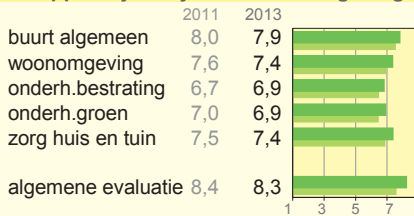
participatie

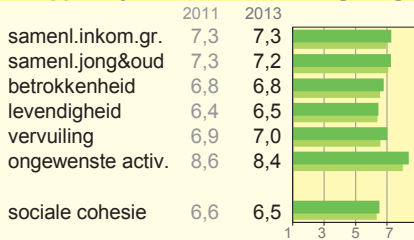
3 De Singels

Leefbaarheid

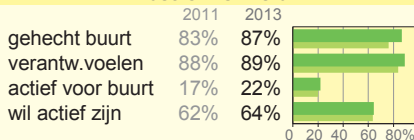
rapportcijfers fysieke woonomgeving

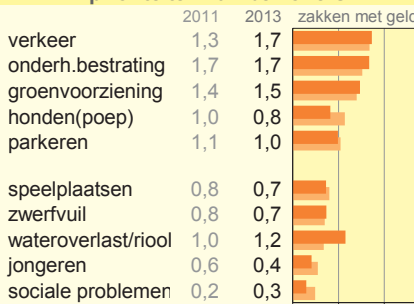
rapportcijfers sociale woonomgeving

betrokkenheid

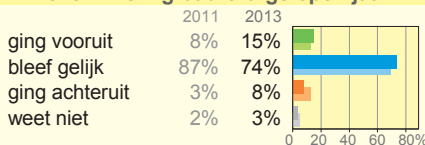
prioriteiten van bewoners

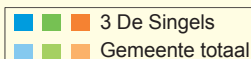
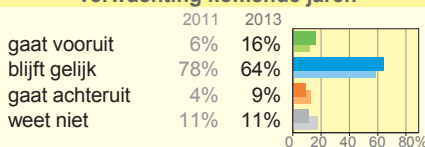
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

Net zoals in 2008 en 2011 geven de bewoners van De Singels vrij hoge rapportcijfers voor de leefbaarheid in de buurt. Dat geldt voor het cijfer voor de buurt in het algemeen (7,9) en de kwaliteit van de woonomgeving (7,4), maar ook voor de andere cijfers voor de fysieke en sociale woonomgeving. Alleen de cijfers voor levendigheid en de score sociale cohesie liggen op een gemiddeld niveau. De score algemene evaluatie van de buurt, die aangeeft hoe prettig het is om in de buurt te wonen, is duidelijk hoger dan gemiddeld: 8,3 (in De Singels oost en zuid rond de 8,7). Al deze cijfers zijn sinds 2011 niet significant veranderd.

Relatief veel bewoners zijn gehecht aan de buurt of voelen zich daarvoor medeverantwoordelijk. Het aandeel dat zelf actief is of wil zijn voor de buurt is echter niet hoger dan in de totale gemeente. Relatief veel bewoners (56%) zeggen dat de gemeente hen voldoende informeert over werkzaamheden in de buurt. Net als in de andere wijken hebben bewoners fictieve zakken geld verdeeld om de grootste problemen in de buurt te helpen oplossen. De hoogste prioriteit wordt dan net als in de hele gemeente gelegd bij verkeer (1,7 zakken), onderhoud van de bestrating (1,7) en groenvoorziening (1,5). Wateroverlast en riolering hebben voor de bewoners van De Singels meer prioriteit dan in de totale gemeente (1,2 zakken), terwijl ze relatief weinig aandacht willen geven aan honden(poep). In vergelijking met 2011 is het belang van verkeer toegenomen van 1,3 naar 1,7 zakken (vooral in De Peppel). Inwoners van De Singels zuid willen minder besteden aan onderhoud van de bestrating. Bij de politie werden woonoverlast en vernielingen/vandalisme minder vaak geregistreerd dan in de hele gemeente. Het aantal verkeersongevallen (inclusief parkeerschade) is hoger dan in de hele gemeente. De cijfers zijn de afgelopen jaren niet veel veranderd.

Driekwart van de bewoners vindt dat hun buurt afgelopen jaar gelijk is gebleven. Het aandeel bewoners dat vindt dat hun buurt vooruit ging is hoger dan in 2011 (van 8 naar 15%); 8% geeft aan dat de buurt achteruit is gegaan. Ook voor de komende jaren verwachten meer mensen dan twee jaar geleden dat hun buurt vooruit zal gaan (16%). Een kleinere groep van 9% denkt dat hun buurt achteruit zal gaan. Vooral in De Peppel zijn de bewoners positiever geworden: daar vindt 18% dat hun buurt al vooruit is gegaan (in 2011 was dat 2%) en zelfs 35% verwacht de komende jaren verbetering (in 2011 ook 2%). In de andere drie buurten zijn de cijfers weinig veranderd.

Veiligheid

De veiligheidssituatie in De Singels is over het algemeen iets gunstiger dan in de hele gemeente. Slechts 18% kent plekken in de buurt die men als onveilig beschouwt en de rapportcijfers voor veiligheid 's avonds en verkeersoverlast zijn hoger dan gemiddeld. Het aantal bewoners dat onveilige verkeerssituaties in de buurt kent was tussen 2008 en 2011 gedaald van 51 naar 38%. Inmiddels is dat aandeel weer gestegen (vooral in De Peppel en De Singels zuid) en ligt nu weer op een gemiddeld niveau (49% in de hele wijk). Het rapportcijfer voor criminaliteit verbeterde in De Singels oost (van 7,1 naar 7,8), maar ging in De Singels zuid juist achteruit (van 8,1 naar 7,3). In de ogen van relatief weinig bewoners komen diefstal (vooral uit of vanaf auto), geweld en overlast voor in de buurt. Wel komen diefstallen weer volgens meer bewoners in de buurt voor dan in 2011: de samenvattende score diefstal steeg van 0,8 naar 1,2 (nadat deze score eerder was gedaald van 1,5 in 2008). De score van 1,2 is nog wel gunstiger dan gemiddeld.

Uit de politiecijfers blijkt dat vooral geweld minder vaak wordt geregistreerd dan in de totale gemeente. Op gebied van diefstal liggen de cijfers per 100 woningen echter op een gemiddeld niveau.

Voorzieningen

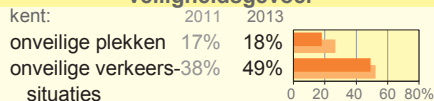
De bewoners van De Singels geven bovengemiddelde cijfers voor de meeste voorzieningen in hun buurt. Dat geldt vooral voor het openbaar vervoer (7,3) en winkels voor de dagelijkse boodschappen (8,0). De cijfers voor basisscholen, speelgelegenheden, voorzieningen en activiteiten voor jongeren en parkeergelegenheid liggen op een gemiddeld niveau. Bewoners van De Singels zuid zijn echter ontevreden over speelgelegenheden (6,5).

Het aantal kinderen dat speciaal onderwijs volgt is ongeveer net zo hoog als in de hele gemeente. Lager dan gemiddeld zijn het aantal peuters dat een van de peuterspeelzalen bezocht (42%) en het aantal jongeren zonder startkwalificatie (3%).

3 De Singels

Veiligheid

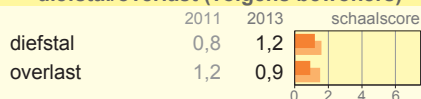
veiligheidsgevoel

rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

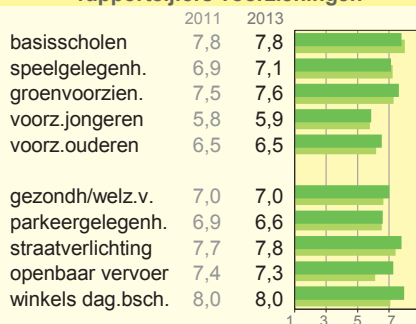

aangiftes bij de politie

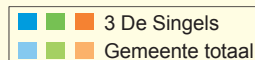
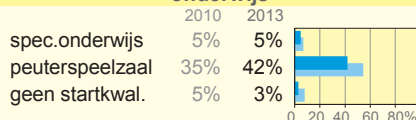

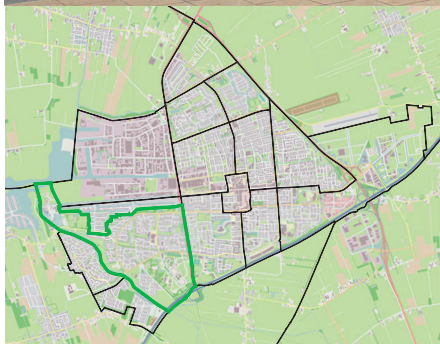
Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

Wijk 4: De Drait

De wijk De Drait omvat zes buurten en ligt tussen De Singels, Drachtstervaart en De Trisken/Himsterhout. De wijkgrens loopt over de Zuiderhogeweg, de A7 en het water tussen de Drait en De Trisken/Himsterhout. Aan de noordkant grenst de wijk aan De Haven en aan het nieuwbouwgebied Drachtstervaart.

Bevolking

De Drait had op 1 oktober 2013 6.590 inwoners. In De Drait zuid is het aantal inwoners sinds 2010 met 260 toegenomen, terwijl het in de rest van de wijk met 128 afnam. Wat betreft het aantal inwoners is De Drait de grootste wijk van de gemeente. Van de zes buurten zijn De Drait west en De Drait zuid qua oppervlak het grootst, maar qua inwonertal het kleinst.

Inwoners van 65 jaar en ouder waren in de wijk ondervertegenwoordigd, maar hun aandeel nam snel toe: van 10% in 2005 naar 15% in 2010 en 19% in 2013. Onder de 2.998 huishoudens bevinden zich vrij weinig alleenstaanden (35%, maar in De Drait zuid 54%). Het aandeel inwoners met een niet-westerse etniciteit is net zo groot als in de hele gemeente: 6%. De verhuismobiliteit over de afgelopen twee jaar was iets lager dan gemiddeld.

Bevolking

6.590 inwoners

	2010	2013
0-24 jaar	29%	29%
25-64 jaar	55%	52%
65 jaar en ouder	15%	19%

2.998 huishoudens

	2010	2013
alleenstaand	33%	35%
paar zonder kind	32%	32%
paar met kind	29%	27%
eenoudergezin	7%	7%

kenmerken bevolking

	2010	2013
niet-westerse etn.	6%	6%
gevestigd afgelopen 24 mnd.	17%	12%

■ 4 De Drait
■ Gemeente totaal

Wonen

In de wijk De Drait staan 2.728 woningen, waarvan 80% werd gebouwd in de periode 1972-1980. Slechts 1% is ouder dan 1972; de rest is na 1980 nog geleidelijk voltooid. In de buurt De Drait zuid werd 51% van de huizen gebouwd in de jaren 1991-1997 en 46% in de jaren 2009-2012.

In de buurten noordoost, zuidoost en zuidwest staan veel rijtjeswoningen (51-84%). In de andere drie buurten zijn vrijstaande en half-vrijstaande woningen oververtegenwoordigd. Etagewoningen zijn er relatief weinig.

Relatief veel woningen zijn eigen woningen: in de buurt noordwest zelfs 95%. Bijna een kwart van de woningen wordt verhuurd door de woningcorporaties. Met uitzondering van De Drait zuidwest zijn dat vooral duurdere huurwoningen.

Het rapportcijfer dat bewoners geven aan de woningen in de buurt (7,7) en de eigen woning (8,0) zijn vrijwel gelijk aan dat in de hele gemeente. In De Drait west en zuid zijn deze cijfers het hoogst. Ook de WOZ-waarde ligt in de meeste buurten rond het gemiddelde, maar is veel hoger in De Drait west (€ 356.000) en zuid (€ 302.000).

Van alle huishoudens was in 2013 3% op zoek naar een huurwoning van WoonFriesland (in 2010 7% inclusief Accolade): iets minder dan gemiddeld. Op (het beperkte aantal) door WoonFriesland gepubliceerde woningen komen veel reacties: gemiddeld 141 in 2013.

Sociale gegevens

De wijk De Drait kent veel inwoners met een hoog (19%) en relatief weinig mensen met een laag inkomen (40%). Het persoonlijk inkomen per inwoner (€ 20.600 in 2010) ligt ook boven het gemiddelde.

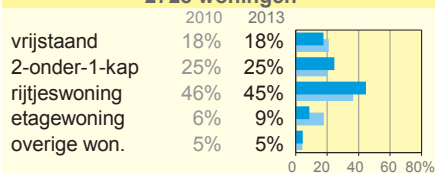
Het aantal mensen met een bijstandsuitkering (5%) en het aantal niet-werkende werkzoekenden (5%) zijn iets hoger dan in 2010 maar lager dan in de hele gemeente. Ook het aantal mensen met een arbeidsongeschiktheids- of werkloosheidsuitkering is iets lager dan gemiddeld. In De Drait noordoost, zuidoost en zuidwest is het aantal bijstandsuitkeringen ongeveer net zo groot als gemiddeld.

Alle cijfers op gebied van participatie liggen dicht bij de gemiddelden: 69% van de beroepsbevolking werkt, 36% doet vrijwilligerswerk, 3% is cursist bij De Meldij, 7% bezoekt voorstellingen van De Lawei en 2% krijgt ondersteuning van het maatschappelijk werk.

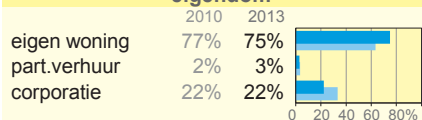
4 De Drait

Wonen

2728 woningen

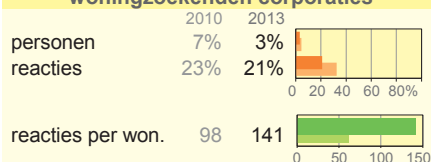
eigendom

woningkwaliteit

woningzoekenden corporaties

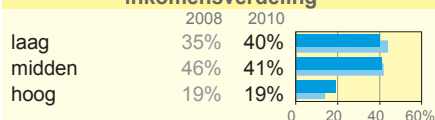

Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.

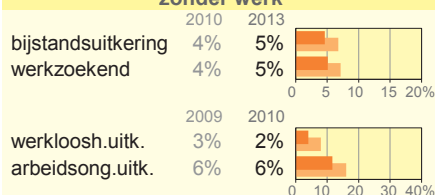
Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

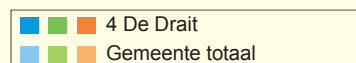
inkomensverdeling

zonder werk

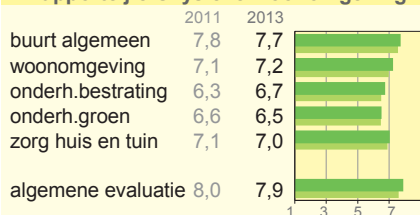
participatie

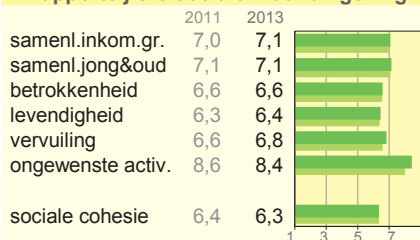
4 De Drait

Leefbaarheid

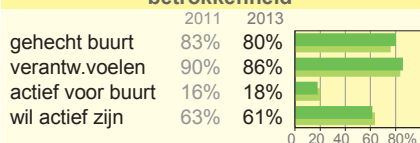
rapportcijfers fysieke woonomgeving

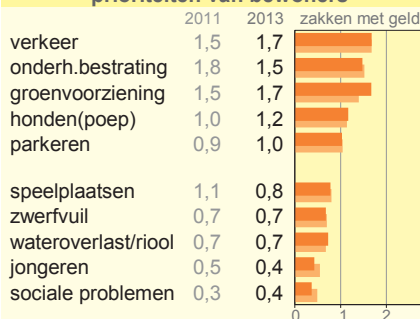
rapportcijfers sociale woonomgeving

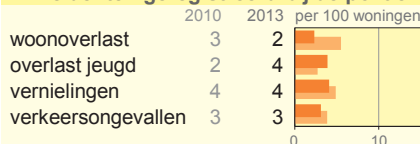
betrokkenheid

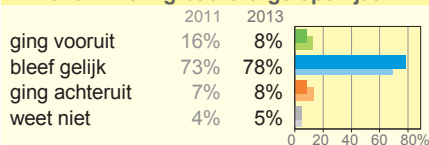
prioriteiten van bewoners

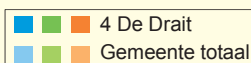
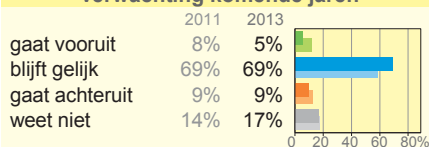
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

De cijfers die bewoners van De Drait geven aan de leefbaarheid in hun buurt laten een vrij gemiddeld beeld zien. De rapportcijfers voor de buurt in het algemeen (7,7) en de kwaliteit van de woonomgeving (7,2) zijn iets hoger dan gemiddeld. Dat geldt ook voor de score algemene evaluatie van de buurt (hoe prettig is het om in deze buurt te wonen?), vooral in De Drait zuid en De Drait west. Het cijfer voor onderhoud van de bestrating steeg van 6,3 naar 6,7 en is nu ook gunstiger dan in de totale gemeente. In De Drait zuid zijn de cijfers voor de kwaliteit van de woonomgeving, groenonderhoud en vooral het onderhoud van de bestrating duidelijk gestegen (bestrating van 6,0 naar 7,5). De rapportcijfers voor de sociale woonomgeving laten een gemiddeld beeld zien en wijken nauwelijks af van de cijfers uit 2011. De sociale cohesie is in alle buurten gemiddeld. De cijfers voor ongewenste activiteiten en voor vervuiling zijn iets gunstiger dan in de hele gemeente. In De Drait west is het cijfer voor levendigheid relatief laag (5,7).

De percentages bewoners die gehecht zijn aan hun buurt, zich medeverantwoordelijk voelen of actief zijn of willen zijn in de eigen buurt liggen allemaal op een gemiddeld niveau. Wanneer bewoners zakken geld mogen verdelen om de belangrijkste buurtproblemen op te lossen wijken de prioriteiten niet veel af van die in de totale gemeente. Alleen de groenvoorziening krijgt meer prioriteit dan in de totale gemeente (1,7 van de 10 zakken). De top drie bestaat verder uit verkeer (1,7) en onderhoud van de bestrating (1,5). In De Drait zuid krijgt het onderhoud van de bestrating minder prioriteit dan in 2011; in De Drait west geldt dat voor de verkeerssituatie.

Bij de politie worden relatief weinig incidenten geregistreerd, vooral op gebied van woonoverlast. Alleen op gebied van jeugdoverlast steeg het aantal incidenten en is nu (per 100 woningen) iets hoger dan in de totale gemeente. Vooral in De Drait noordwest werd jongerenoverlast vaak gemeld.

Relatief veel bewoners vinden dat hun buurt afgelopen jaar gelijk is gebleven (78%) en/of verwachten dat voor de komende jaren (69%). In 2011 vond nog 16% dat hun buurt vooruit was gegaan (vooral in De Drait noordwest); in 2013 was dat gedaald naar 8% (maar in De Drait zuid 30%). Voor de komende jaren verwacht 5% een vooruitgang van de buurt en 9% een achteruitgang.

Veiligheid

In de ogen van de bewoners is de veiligheids-situatie in de wijk De Drait vrij gemiddeld. Het aantal bewoners dat onveilige plekken kent is geleidelijk gedaald van 33% in 2008 naar 25% in 2013. Het aandeel bewoners dat onveilige verkeerssituaties kent daalde in dezelfde periode van 62% naar 52%. De rapportcijfers voor veiligheid overdag en 's avonds, criminaliteit en verkeersoverlast zijn de afgelopen jaren niet noemenswaardig veranderd en zijn iets gunstiger dan in de totale gemeente. In De Drait west zeggen relatief veel bewoners (ongeveer tweederde) onveilige verkeerssituaties te kennen.

Het aantal bewoners dat vindt dat verschillende vormen van overlast en criminaliteit in de buurt voorkomen is ongeveer net zo groot als in de hele gemeente.

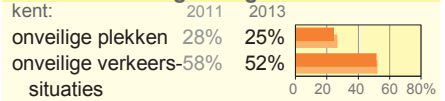
Uit de politiecijfers blijkt dat geweld en fietsendiefstal relatief weinig voorkomen. Het aantal geweldsincidenten was in 2012/2013 wel duidelijk hoger dan in 2009/2010. Diefstal uit en vanaf auto's en woninginbraak komen (per 100 woningen) ongeveer net zo vaak voor als in de totale gemeente.

Voorzieningen

De rapportcijfers die bewoners van De Drait geven aan de voorzieningen in hun buurt zijn hoog en sinds 2008 nauwelijks veranderd. In vergelijking met 2011 is alleen het cijfer voor speelgelegenheden gestegen, vooral in De Drait zuid (van 6,4 naar 7,9) en in De Drait zuidwest (van 7,0 naar 8,0). Met uitzondering van de straatverlichting zijn alle cijfers voor voorzieningen bovengemiddeld. Vooral winkels voor de dagelijkse boodschappen (8,6) worden veel hoger gewaardeerd dan in de andere wijken. Ook in alle zes buurten afzonderlijk liggen de rapportcijfers boven of rond de gemiddelden, met één uitzondering: in De Drait west is het cijfer voor speelgelegenheden (6,4) laag. Het aantal kinderen dat speciaal onderwijs volgt is ongeveer net zo hoog als in de hele gemeente. Dat geldt ook voor het aantal peuters dat een peuterspeelzaal bezoekt en voor het aantal jongeren van 17-22 jaar zonder startkwalificatie.

Veiligheid

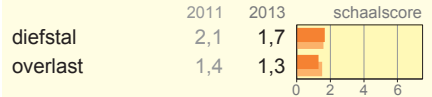
veiligheidsgevoel

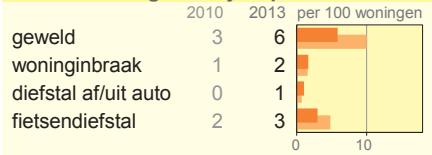
rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

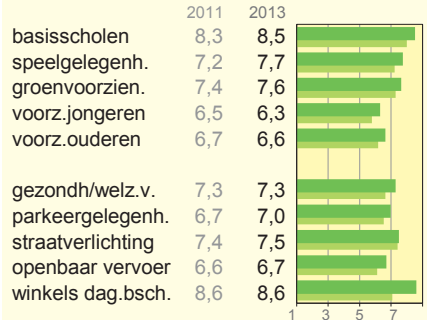

aangiftes bij de politie

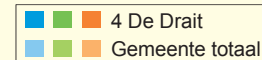
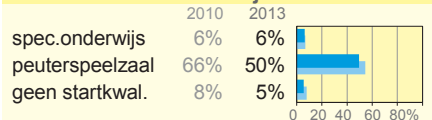

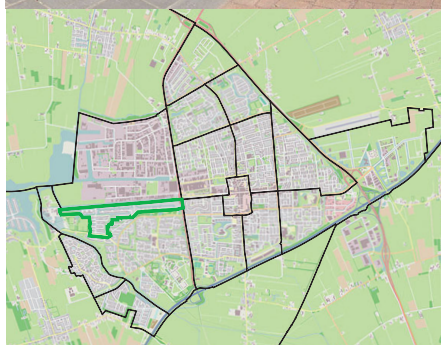
Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

Wijk 4a: Drachtstervaart

Drachtstervaart is een van de twee jongste wijken van Drachten. Sinds 2003 worden er woningen opgeleverd in het gebied. De wijk bestaat uit twee buurten (Drachtstervaart west en oost), maar omdat in oost nog vrijwel geen woningen zijn opgeleverd worden de buurten in de Wijkatlas nog samengevoegd.

Bevolking

1.349 inwoners

	2010	2013
0-24 jaar	39%	39%
25-64 jaar	58%	56%
65 jaar en ouder	4%	5%

481 huishoudens

	2010	2013
alleenstaand	15%	18%
paar zonder kind	28%	24%
paar met kind	52%	48%
eenoudergezin	4%	10%

kenmerken bevolking

	2010	2013
niet-westerse etn.	3%	4%
gevestigd afgelopen 24 mnd.	16%	25%

■ 4a Drachtstervaart
■ Gemeente totaal

Bevolking

Op 1 oktober 2013 woonden er 1.349 mensen in de wijk Drachtstervaart. Dat zijn er 262 meer dan in 2010. De bevolking is jong en inwoners van 65 jaar en ouder wonen er nauwelijks (5%). Onder de 481 huishoudens bevinden zich zeer veel paren met kinderen (48%) en zeer weinig alleenstaanden (18%). Het aandeel eenoudergezinnen is sinds 2010 gestegen van 4% naar 10%. Het aantal inwoners met een niet-westerse etniciteit is laag: 4%.

De laatste twee jaar was het aantal verhuizingen naar de wijk hoger dan gemiddeld: 25% van de huidige huishoudens woont korter dan twee jaar op het huidige adres. Omdat de wijk nog jong is is de gemiddelde woonduur erg kort: 5 jaar.

Wonen

In de wijk Drachtstervaart stonden in oktober 2013 442 woningen, die werden gebouwd sinds 2003. Van deze woningen zijn er 69 opgeleverd in 2011 of 2012. In de wijk staan vooral eigen woningen (84%). Vrijstaande woningen en twee onder een kap woningen zijn oververtegenwoordigd, maar er zijn ook 122 rijtjeswoningen (28%) en 14 etagewoningen (appartementen).

De bewoners zijn zeer tevreden over de woningkwaliteit, zoals blijkt uit zowel het rapportcijfer voor de eigen woning (8,8) als voor de woningen in de buurt (8,6). De WOZ-waarde is ook relatief hoog (€ 282.000) en alle corporatiewoningen vallen in de hoogste huurklasse (vanaf € 536).

Het aantal ingeschreven woningzoekenden bij WoonFriesland (2% in 2013) en het aantal reacties van deze woningzoekenden zijn laag, maar in de wijk staan dan ook vooral vrij nieuwe eigen woningen. Omdat WoonFriesland geen woningen heeft in het gebied zelf kunnen er ook geen reacties binnenkomen op door deze corporatie gepubliceerde huurwoningen.

Sociale gegevens

Het CBS kent Drachtstervaart niet als afzonderlijke wijk en publiceert dus geen cijfers voor dit gebied (inkomen; arbeidsongeschiktheids- en werkloosheidsuitkeringen). Uit de bewonersquête blijkt dat in de wijk veel mensen wonen met een (naar eigen zeggen) hoog inkomen en nauwelijks mensen met een laag inkomen.

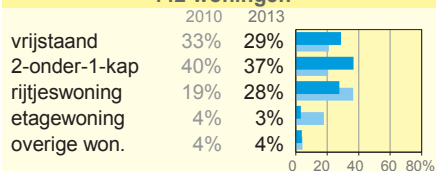
Het aantal bijstandsuitkeringen (3% van huishoudens) en het aantal werkzoekenden (3% van inwoners 15-64 jaar) zijn gestegen maar duidelijk lager dan gemiddeld. De arbeidsparticipatie is dan ook hoog: 79% van de inwoners van 16-64 jaar heeft betaald werk. Het percentage vrijwilligers (31%) is niet hoger dan gemiddeld in de gemeente.

Het aantal mensen dat cursussen volgt bij De Meldij is net zoals elders in de gemeente gedaald (van 6% naar 3%); 7% bezocht een of meer voorstellingen in de Lawei. Die cijfers zijn niet of nauwelijks hoger dan gemiddeld. Ook het aantal cliënten bij het maatschappelijk werk ligt op een gemiddeld niveau.

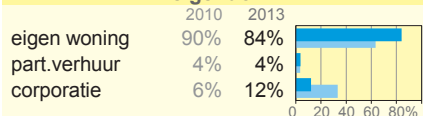
4a Drachtstervaart

Wonen

442 woningen

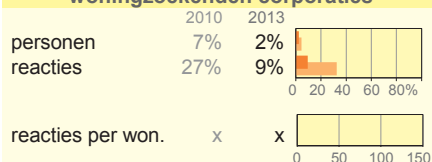
eigendom

woningkwaliteit

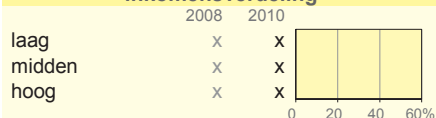
woningzoekenden corporaties

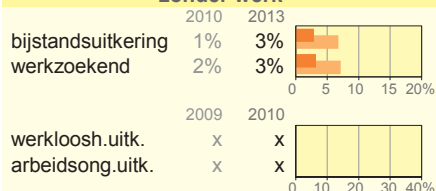
Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.
Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

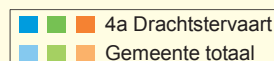
inkomensverdeling

zonder werk

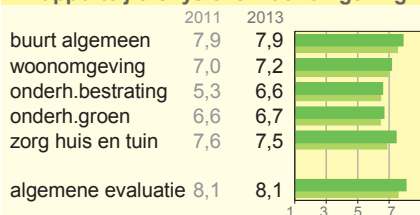
participatie

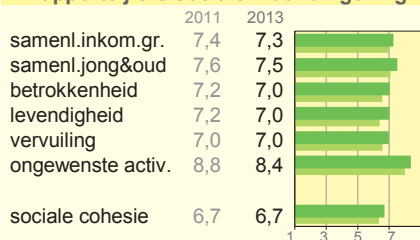
4a Drachtstervaart

Leefbaarheid

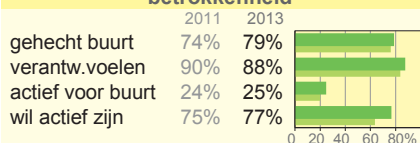
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

betrokkenheid

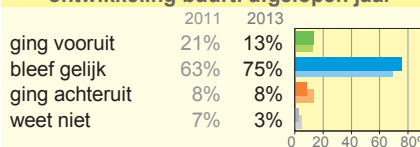
prioriteiten van bewoners

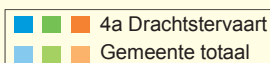
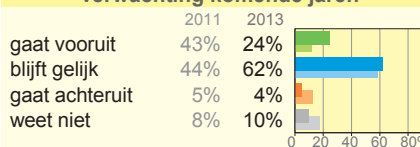
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

De bewoners van de wijk Drachtstervaart beoordelen hun buurt in het algemeen met een 7,9: hoger dan gemiddelde. Dat geldt ook voor de score algemene evaluatie, die aangeeft hoe prettig bewoners hun buurt vinden. De cijfers voor de kwaliteit van de woonomgeving en onderhoud van groen en bestrating zijn vrijwel gelijk aan die in de totale gemeente. In 2011 werd de bestrating nog veel lager beoordeeld (het cijfer steeg van 5,3 naar 6,6). Positief zijn de bewoners over de zorg van de buurtbewoners voor hun woning en tuin (7,5). Net zoals in 2011 zijn alle cijfers voor de sociale woonomgeving duidelijk hoger dan in de hele gemeente. De bewoners geven dus gunstige cijfers voor het samenleven van generaties en inkomensgroepen, betrokkenheid, levendigheid, vervuiling en ongewenste activiteiten. De sociale cohesie is sterker dan gemiddeld.

Het aantal bewoners dat gehecht is aan de eigen buurt, zich daarvoor verantwoordelijk voelt of actief is geweest voor de buurt ligt op een gemiddeld niveau. Wel zijn er relatief veel bewoners die in de toekomst actief willen zijn in de buurt (77%).

Net zoals in de andere wijken werd ook aan de bewoners van Drachtstervaart gevraagd om fictieve zakken met geld te verdelen om de belangrijkste problemen in de buurt te helpen oplossen. De drie meest genoemde problemen zijn dezelfde als in de totale gemeente: verkeer (2,0 van de 10 zakken), groenvoorziening (1,7) en onderhoud van de bestrating (1,4). Het belang van onderhoud van de bestrating is wel duidelijk gedaald sinds 2011. In vergelijking met de totale gemeente willen bewoners iets zwaarder inzetten op speelplaatsen. Het aantal bij de politie geregistreerde incidenten op het gebied van woonoverlast, jeugdoverlast en vernielingen is ongeveer net zo groot als in de totale gemeente. Deze drie categorieën kwamen in 2012/2013 ook duidelijk vaker voor dan in 2009/2010. Verkeersongevallen zijn er maar weinig.

Driekwart van de bewoners vindt dat hun buurt afgelopen jaar gelijk is gebleven. Volgens 13% ging deze vooruit en 8% zag achteruitgang. Het aantal bewoners dat verwacht dat hun buurt komende jaren vooruit zal gaan is gedaald van 61% in 2008 naar 43% in 2011 en 24% in 2013. Voor een nieuwbouwwijk die steeds verder werd voltooid zijn die cijfers weinig verrassend. Slechts 4% denkt dat hun buurt achteruit zal gaan; 62% verwacht dat deze gelijk blijft.

Veiligheid

Over het algemeen is de veiligheidssituatie in de wijk Drachtstervaart erg gunstig. Het aantal mensen dat onveilige plekken kent in de buurt is echter niet lager dan elders. Het aandeel bewoners dat onveilige verkeerssituaties in de buurt kent is hoog, maar sinds 2011 wel gedaald van 76% naar 64%.

De rapportcijfers voor het veiligheidsgevoel (overdag en 's avonds) zijn gedaald maar nog wel gunstiger dan gemiddeld in de gemeente. Het cijfer voor criminaliteit bleef ongeveer gelijk en het cijfer voor verkeersoverlast werd gunstiger (van 6,2 naar 6,6): ook deze twee cijfers zijn gunstiger dan gemiddeld.

Zeer laag is ook het aantal mensen dat vindt dat verschillende vormen van diefstal en overlast in de buurt voorkomen. Vooral de samen-vattende score diefstal is erg gunstig. Geweld en bedreiging, overlast van omwonenden en geluidsoverlast komen echter volgens net zo veel bewoners voor als gemiddeld.

De politiecijfers bevestigen het gunstige beeld wat betreft diefstallen: de cijfers zijn veel lager dan in de totale gemeente. Ook geweldsdelicten worden per 100 woningen minder vaak geregistreerd dan in heel Smallingerland.

Voorzieningen

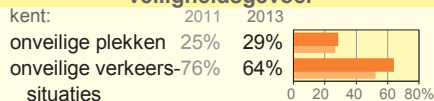
Bewoners van Drachtstervaart geven voor de verschillende voorzieningen cijfers rond of onder de gemiddelden. Relatief laag zijn de cijfers voor ouderen- (5,4) en gezondheids-/welzijnsvoorzieningen (6,1), openbaar vervoer (5,6), basisscholen (7,4) en groen (7,0). Sinds 2011 is het cijfer voor parkeergelegenheid gestegen van 6,1 naar 6,7 en het cijfer voor straatverlichting gedaald van 7,7 naar 7,2.

Deze cijfers zijn nu redelijk gemiddeld. Het percentage kinderen dat speciaal onderwijs volgt is laag. De deelname aan peuterspeelzalen en het aantal jongeren van 17-22 jaar zonder startkwalificatie zijn beiden gestegen sinds 2010 en liggen nu op een gemiddeld niveau.

4a Drachtstervaart

Veiligheid

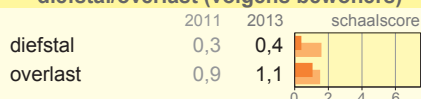
veiligheidsgevoel

rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

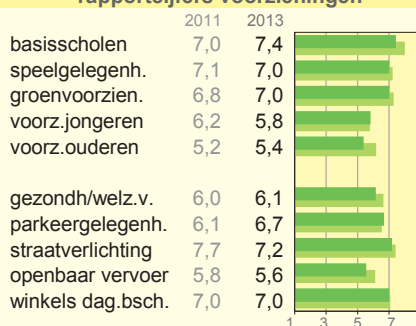

aangiftes bij de politie

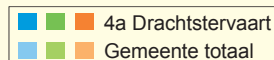
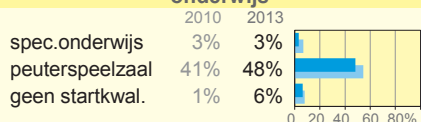

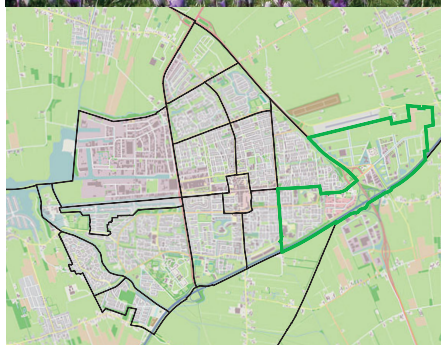
Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

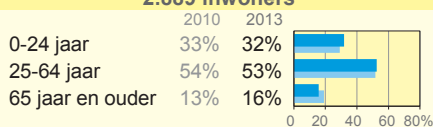
onderwijs

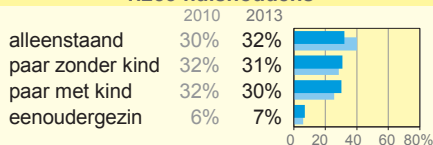

Bevolking

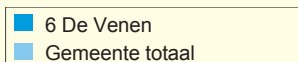
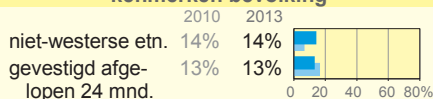
2.889 inwoners

1.253 huishoudens

kenmerken bevolking

Wijk 6: De Venen

De wijk De Venen bestaat uit drie woonbuurten (De Venen noord, centrum en zuid) en het bedrijvenpark De Venen oost. De wijk ligt globaal tussen de Zuiderdwarsvaart in het westen, de Raai en Ureterpvalleat in het noorden en oosten en de A7 in het zuiden. Het gebied De Venen oost omvat daarnaast het nieuwe bedrijventerrein Azeven Noord, maar hier woont vrijwel niemand (bewoners van het AZC worden in deze Wijkatlas niet weergegeven).

Bevolking

Op 1 oktober 2013 woonden er 2.889 mensen in De Venen: 67 minder dan in 2010. Onder hen zijn iets meer jongeren tot 25 jaar en iets minder ouderen vanaf 65 jaar dan onder de hele bevolking. Onder de 1.253 huishoudens bevinden zich minder alleenstaanden dan in de totale gemeente. Vooral in De Venen zuid wonen weinig alleenstaanden.

In De Venen centrum wonen veel mensen met een niet-westerse etniciteit (23%, het hoogste percentage in de gemeente). In de andere buurten wonen minder mensen met een niet-westerse herkomst dan in de totale gemeente. Het aantal mensen dat zich pas de laatste twee jaar heeft gevestigd iets lager dan in de hele gemeente: 13%. De gemiddelde woonduur is iets langer dan gemiddeld.

Wonen

Van de 1.203 woningen in de wijk De Venen werd 78% gebouwd in de periode 1964-1974 en nog eens 18% in de jaren 1975-2000. De Venen zuid is de jongste van de drie woonbuurten. In de wijk staan vooral veel rijtjeswoningen (63% in de hele wijk, maar in De Venen zuid 28%). Vrijstaande en etagewoningen zijn er in De Venen maar weinig.

De eigendomssituatie komt vrijwel exact overeen met die in de hele gemeente: 66% zijn eigen woningen en 32% wordt verhuurd door de corporaties. Die corporatiewoningen zijn echter geconcentreerd in De Venen centrum waar ze 57% van de voorraad uitmaken; in de andere buurten staan vooral eigen woningen.

Het rapportcijfer van bewoners voor de eigen woning is iets gestegen van 7,6 naar 7,9. Dat cijfer is vrij gemiddeld, net als het cijfer voor de woningen in de buurt (7,3). In De Venen centrum is het rapportcijfer voor de woningen in de buurt iets lager dan gemiddeld. De WOZ-waarde van de woningen is lager dan in de totale gemeente, vooral in de buurt centrum. Het aantal woningzoekenden bij WoonFriesland en Accolade is ongeveer net zo hoog als in de hele gemeente. Op de door WoonFriesland gepubliceerde woningen kwamen in 2013 gemiddeld 95 reacties: wat meer dan gemiddeld.

Sociale gegevens

Onder de personen met inkomen zijn de hoge inkomens iets ondervetegenwoordigd. Het persoonlijk inkomen per inwoner is relatief laag: € 16.800 (in 2010).

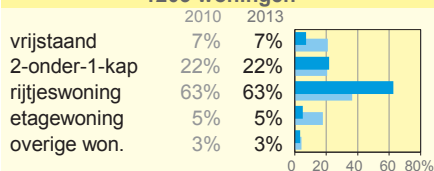
In de buurt De Venen centrum wonen veel mensen met een bijstandsuitkering (16% van huishoudens) en veel werkzoekenden (12% van inwoners van 15-64 jaar). In de andere buurten zijn deze cijfers juist lager dan in de hele gemeente. Cijfers over de andere uitkeringen zijn alleen op wijkniveau bekend. Het aantal werkloosheidsuitkeringen is ongeveer zo hoog als in de hele gemeente; het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen is lager dan elders.

Het aantal mensen dat werkt en het aantal vrijwilligers liggen op een gemiddeld niveau. Ook het aantal cursisten bij De Meldij en het schouwburgbezoek bij De Lawei zijn ongeveer net zo hoog als in de totale gemeente. Het aantal cliënten maatschappelijk werk is in De Venen centrum (6%) wat hoger en in de andere buurten (1%) lager dan gemiddeld.

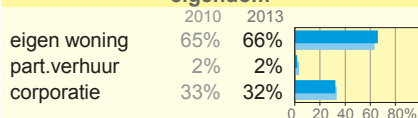
6 De Venen

Wonen

1203 woningen

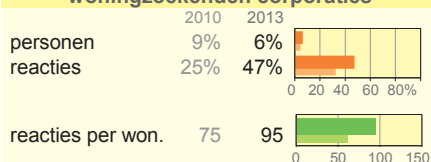
eigendom

woningkwaliteit

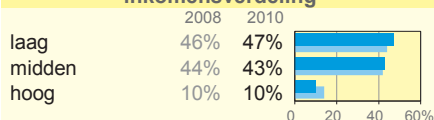
woningzoekenden corporaties

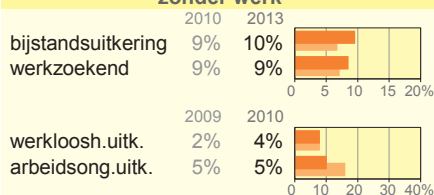
Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.
 Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

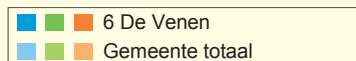
inkomensverdeling

zonder werk

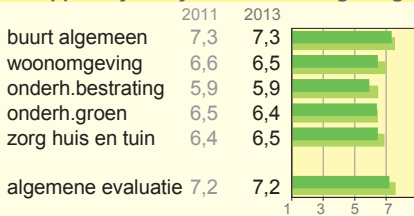
participatie

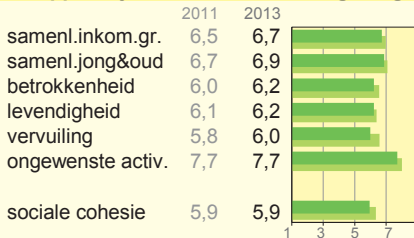
6 De Venen

Leefbaarheid

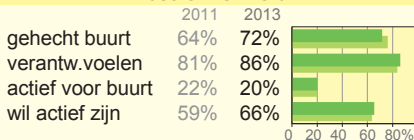
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

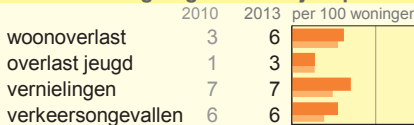
betrokkenheid

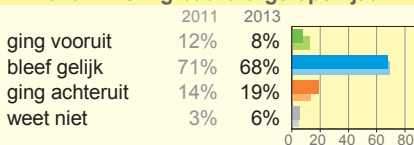
prioriteiten van bewoners

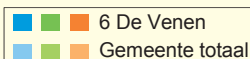
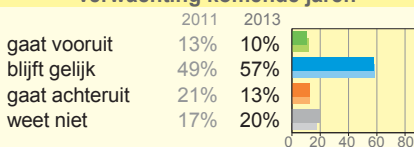
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

Verschillende cijfers op gebied van leefbaarheid liggen iets onder de gemiddelde waarden. Dat geldt met name voor de rapportcijfers en scores voor de fysieke en sociale woonomgeving - en dan vooral in De Venen centrum. Lager dan gemiddeld zijn hier de cijfers voor de buurt in het algemeen, de woonomgeving, onderhoud van de bestrating en zorg van bewoners voor huis en tuin. Ook de score algemene evaluatie (hoe prettig is het om in de buurt te wonen?) is er ongunstiger dan in de totale gemeente. In De Venen noord zijn alleen de cijfers voor de woonomgeving en groenonderhoud ondergemiddeld en in De Venen zuid liggen al deze rapportcijfers op een gemiddeld niveau. De cijfers voor de sociale woonomgeving liggen in De Venen centrum eveneens lager dan in de totale gemeente en in de andere buurten op een gemiddeld niveau. De bewoners van De Venen noord geven wel een ongunstig cijfer voor ongewenste activiteiten in de buurt. Het aandeel wijkbewoners in De Venen dat gehecht is aan de buurt, zich medeverantwoordelijk voelt voor de buurt of zich daar actief voor inzet of dat wellicht wil, is net zo hoog als in de totale gemeente.

Als de bewoners zakken met geld mochten verdelen om de grootste buurtproblemen op te lossen hebben zij ongeveer dezelfde prioriteiten als in de hele gemeente. Het aantal zakken dat zij willen uittrekken voor wateroverlast en riolering was tussen 2008 en 2011 gezakt van 1,4 naar 0,9 maar is in 2013 weer gestegen naar 1,2. Wateroverlast is daarmee het enige probleem dat een hogere prioriteit krijgt dan gemiddeld in de gemeente. Aan groen willen de bewoners juist minder geld uitgeven dan in heel Smallingerland. In De Venen noord willen de bewoners extra aandacht voor verkeer. Het aantal bij de politie geregistreerde incidenten op gebied van woonoverlast en jeugdoverlast was in 2012/2013 hoger dan in 2009/2010 en ligt nu (per 100 woningen) op een gemiddeld niveau. Vernielingen en verkeersongevallen werden iets meer geregistreerd dan in de totale gemeente.

Bewoners oordelen over de ontwikkeling van hun buurt afgelopen jaar vrijwel identiek aan de cijfers voor de totale gemeente. Voor de komende jaren verwacht 10% dat hun buurt vooruit zal gaan. Het aantal mensen dat achteruitgang verwacht is in De Venen noord en zuid gedaald en nu erg laag (2-3%), maar bleef in De Venen centrum vrijwel gelijk (ruim 20%). Van alle wijkbewoners verwacht 57% dat hun buurt gelijk zal blijven.

Veiligheid

Het aantal mensen in De Venen dat onveilige plekken of onveilige verkeerssituaties kent is net zo hoog als in de totale gemeente. De rapportcijfers voor veilig voelen ('s avonds en overdag) liggen in alle drie de buurten op een gemiddeld niveau. Wel iets lager dan gemiddeld zijn de cijfers voor criminaliteit en verkeersoverlast. In De Venen centrum is het cijfer voor criminaliteit sinds 2011 wel gunstiger geworden: het ging er omhoog van 6,1 naar 6,9.

Het aantal bewoners dat vindt dat diverse vormen van diefstal in de buurt voorkomen is iets hoger dan gemiddeld, zoals blijkt uit de score diefstal. Net zoals in 2011 is deze score in De Venen centrum duidelijk hoger dan in de andere buurten. De score overlast ligt op een gemiddeld niveau. Uit de bewonersenquête blijkt ook dat 19% van de bewoners slachtoffer was van vernieling aan auto's of diefstal aan de buitenkant van auto's (zoals wioldoppen). Dat is aanzienlijk meer dan in de hele gemeente (9%). De politiecijfers bevestigen dat geweld en diefstal (vooral fietsendiefstal) in De Venen vaker voorkomen dan in de hele gemeente. Geweld en fietsendiefstal komen in alle drie de buurten veel voor en werden in 2012/2013 ook bijna twee keer zo vaak geregistreerd als in 2009/2010. Woninginbraak en diefstal uit/vanaf auto komen nauwelijks vaker voor dan gemiddeld.

Voorzieningen

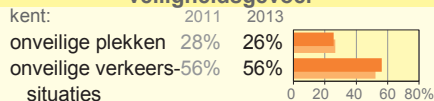
De rapportcijfers die bewoners van De Venen geven aan voorzieningen in de buurt liggen over het algemeen dichtbij de gemiddelden. Er zijn een paar uitzonderingen. Het cijfer voor openbaar vervoer (7,3) is aanzienlijk hoger dan in de totale gemeente. De cijfers voor groenvoorzieningen, voorzieningen en activiteiten voor de jeugd en speelgelegenheden zijn relatief laag. De cijfers zijn sinds 2011 niet significant veranderd. Alleen in De Venen zuid is één cijfer verbeterd: het rapportcijfer voor speelgelegenheden steeg daar van 5,7 naar 6,8.

Het aantal kinderen dat speciaal onderwijs volgt ligt op een gemiddeld niveau. Dat geldt ook voor het aantal peuters dat een peuterspeelzaal bezoekt en het aantal jongeren van 17-22 jaar zonder startkwalificatie. Sinds 2010 daalde het aantal peuters op een peuterspeelzaal van 64% naar 48%.

6 De Venen

Veiligheid

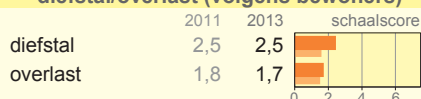
veiligheidsgevoel

rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

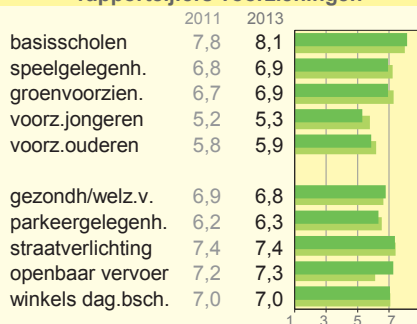

aangiftes bij de politie

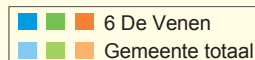
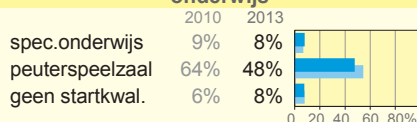

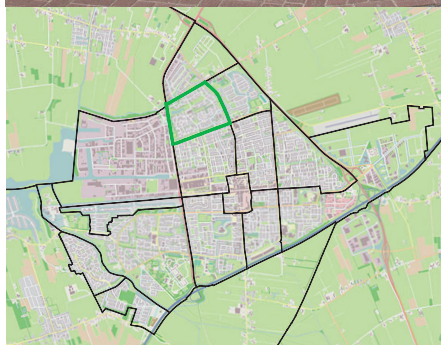
Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

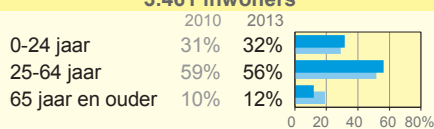

Wijk 7: De Folgeren

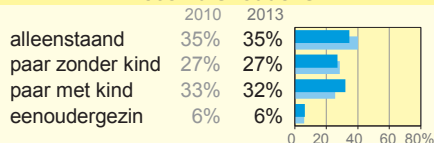
De wijk De Folgeren bestaat uit drie buurten: De Folgeren zuidwest, noord en centrum. De wijk ligt tussen Fennepark, Burmaniapark, De Haven en De Swetten. De wijkgrens loopt over de Noorderhogeweg in het westen, de Kletslerlaan in het noorden, de straten Folgeren en Het Noord in het oosten en De Meer in het zuiden.

Bevolking

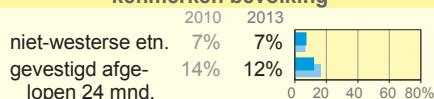
3.461 inwoners

1.508 huishoudens

kenmerken bevolking

■ 7 De Folgeren
■ Gemeente totaal

Bevolking

In de wijk De Folgeren woonden op 1 oktober 2013 3.461 personen: ongeveer net zo veel als in 2008 en 2010. Het aandeel ouderen vanaf 65 jaar is relatief laag, maar wel gestegen van 8% in 2008 naar 12% in 2013. Onder de 1.508 huishoudens zijn paren met kinderen oververtegenwoordigd. In De Folgeren noord wonen ook veel paren zonder kinderen. Van alle inwoners heeft 7% een niet-westerse etniciteit: ongeveer net zo veel als gemiddeld. In De Folgeren zuidwest is dat iets meer: 10%. Het aantal mensen dat zich de afgelopen twee jaar vestigde is iets lager dan in de hele gemeente (12%), maar de gemiddelde woonduur ligt dicht bij het gemiddelde: 12,7 jaar.

Wonen

In de wijk De Folgeren staan 1.477 woningen, waarvan het overgrote merendeel (88%) in de jaren 1979-1986 werd opgeleverd. Langs de randen van de wijk staat nog een aantal wat oudere woningen (5%). In de wijk staan iets meer rijtjeswoningen dan in de hele gemeente: 51%. In De Folgeren noord staan vooral vrijstaande en 2-onder-1-kap woningen. Het aantal woningen dat eigendom is van de bewoners of particulier wordt verhuurd is groter dan in de hele gemeente; 16% wordt verhuurd door een corporatie.

De cijfers die de bewoners geven aan hun eigen woning en aan de woningen in de buurt zijn ongeveer gelijk aan die in de hele gemeente en de afgelopen vijf jaar niet echt veranderd. De WOZ-waarde van de woningen is in De Folgeren noord relatief hoog (€ 227.000) maar in de andere buurten lager dan in de hele gemeente (€ 150.000).

Het aantal woningzoekenden bij de corporaties is ongeveer net zo hoog als in de hele gemeente: in 2013 4% bij WoonFriesland en in 2010 10% bij WoonFriesland en Accolade samen. Op de door WoonFriesland gepubliceerde woningen kwamen in 2013 gemiddeld 86 reacties. De woningen zijn daarmee populairder dan gemiddeld in de gemeente.

Sociale gegevens

In de wijk De Folgeren wonen weinig mensen met een laag inkomen (36%) en veel mensen met een middeninkomen (47%). Hoge inkomens zijn er nauwelijks meer dan in de hele gemeente. Het persoonlijk inkomen per inwoner is iets hoger dan in de gemeente als geheel.

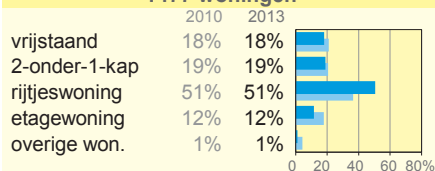
Het aantal werkzoekenden en het aantal mensen met een bijstands-, arbeidsongeschiktheids- of werkloosheidsuitkering zijn iets lager dan gemiddeld. In De Folgeren zuidwest is het aantal bijstandsuitkeringen en het aantal werkzoekenden echter ongeveer net zo hoog als in de hele gemeente.

Van de beroepsbevolking (16-64 jaar) heeft tweederde deel betaald werk, net zo veel als in de hele gemeente. Het aandeel vrijwilligers is relatief hoog: 43%. Het aantal cursisten bij de Meldij en het schouwburgbezoek zijn gemiddeld. Dat geldt ook voor het aantal cliënten maatschappelijk werk.

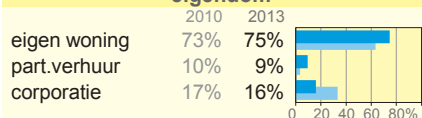
7 De Folgeren

Wonen

1477 woningen

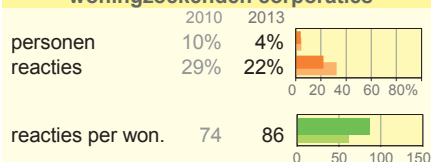
eigendom

woningkwaliteit

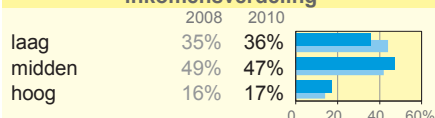
woningzoekenden corporaties

Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.
 Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

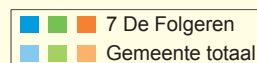
inkomensverdeling

zonder werk

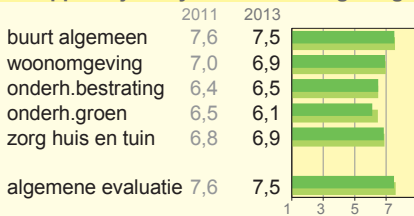
participatie

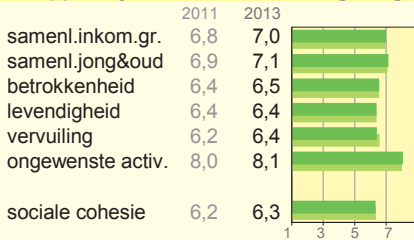
7 De Folgeren

Leefbaarheid

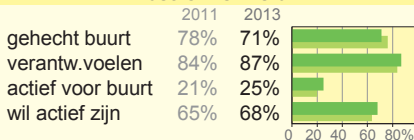
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

betrokkenheid

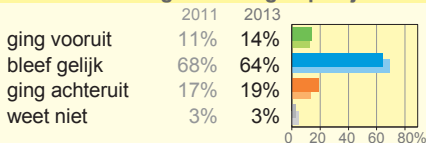
prioriteiten van bewoners

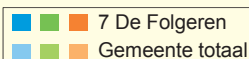
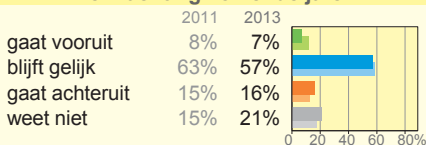
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

Veel van de cijfers uit de bewonersenquête over de fysieke en sociale woonomgeving wijken nauwelijks af van de gemiddelden in Smallerland en zijn vrijwel gelijk aan de cijfers uit 2008 en 2011. Zo wordt de buurt in het algemeen met een 7,5 beoordeeld en de woonomgeving met een 6,9. Het cijfer voor groenonderhoud daalde wel (van 6,5 naar 6,1) en is nu lager dan gemiddeld. De score algemene evaluatie van de buurt (hoe prettig is het om in de buurt te wonen) is op wijkniveau gemiddeld. In De Folgeren zuidwest is deze score echter gedaald van 7,7 naar 6,9 en daarmee lager dan in de hele gemeente.

De sociale cohesie en de rapportcijfers voor de sociale woonomgeving liggen in alle drie de buurten op een gemiddeld niveau en zijn niet noemenswaardig veranderd.

De percentages bewoners die gehecht zijn aan de eigen buurt, zich medeverantwoordelijk voelen voor de leefbaarheid in die buurt of actief zijn in de buurt of dat willen worden zijn net zo hoog als in de totale gemeente.

Ook de bewoners van De Folgeren konden 10 zakken met geld verdelen om de grootste problemen in hun buurt te helpen oplossen. Ook hierbij zijn de verschillen met de totale gemeente beperkt. Aan de groenvoorziening zouden zij echter meer aandacht willen geven dan in de totale gemeente en aan verkeer juist minder.

Het aantal bij de politie geregistreerde incidenten op het gebied van leefbaarheid ligt over het algemeen iets lager dan gemiddeld. Het aantal vernielingen was in 2009/2010 gestegen maar is in 2012/2013 weer duidelijk gedaald en per 100 woningen nu ondergemiddeld. In De Folgeren noord zijn de aantallen lager dan in de andere twee buurten.

Het beeld van bewoners over de ontwikkeling van de buurt wijkt niet zo veel af van dat in de hele gemeente en evenmin van de cijfers uit 2011. Zo vindt 19% dat hun buurt afgelopen jaar achteruit is gegaan en 14% dat deze vooruit ging. Voor de komende jaren verwacht 7% een vooruitgang en 16% achteruitgang; 57% denkt dat de buurt gelijk zal blijven.

Veiligheid

De cijfers van bewoners op gebied van veiligheid zijn over het algemeen vrij gemiddeld en er is nauwelijks verschil tussen de drie buurten. Ook zijn de cijfers sinds 2011 nauwelijks veranderd.

Van alle bewoners kent 30% onveilige plekken in de eigen buurt en 52% vindt dat er onveilige verkeerssituaties zijn. De cijfers voor veiligheid overdag en 's avonds en voor verkeersoverlast zijn vrijwel gelijk aan die in de hele gemeente. Het cijfer voor criminaliteit is iets ongunstiger dan gemiddeld. In De Folgeren noord daalde dit cijfer van 7,9 in 2011 naar 7,1 in 2013. Het aantal bewoners dat vindt dat diverse vormen van diefstal en overlast in de buurt voorkomen is ongeveer net zo hoog als gemiddeld. In De Folgeren zuidwest is de samenvattende score overlast echter ongunstiger dan in 2011 en nu ook ongunstiger dan in de totale gemeente.

Het aantal bij de politie geregistreerde incidenten op gebied van geweld en fietsendiefstal is erg laag. Van woninginbraak en diefstal uit en vanaf auto's wordt ongeveer net zo vaak aangifte gedaan als in de hele gemeente.

Voorzieningen

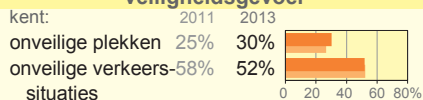
De rapportcijfers die bewoners van De Folgeren geven voor basisscholen (8,6), speelgelegenheden (7,9), groenvoorzieningen (7,7) en voorzieningen en activiteiten voor jongeren (6,4) zijn hoger dan gemiddeld. Het cijfer voor openbaar vervoer is juist relatief laag: 5,6. In De Folgeren zuidwest is ook het cijfer voor winkels voor de dagelijkse boodschappen lager dan in de totale gemeente.

Het aantal kinderen dat speciaal onderwijs volgt (6%) ligt op een gemiddeld niveau. Het aandeel peuters dat een peuterspeelzaal bezoekt (69%) is hoger dan in 2010 en nu ook hoger dan gemiddeld. Ook het aandeel jongeren van 17-22 jaar zonder startkwalificatie is gestegen (naar 11%) en bovengemiddeld.

7 De Folgeren

Veiligheid

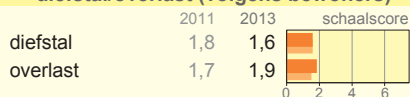
veiligheidsgevoel

rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

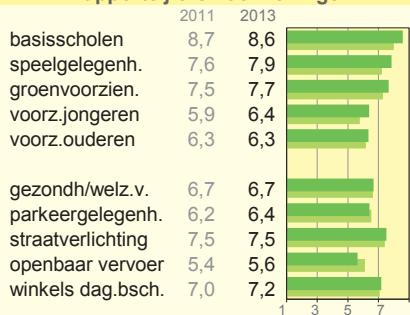

aangiftes bij de politie

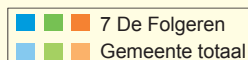
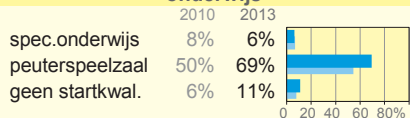

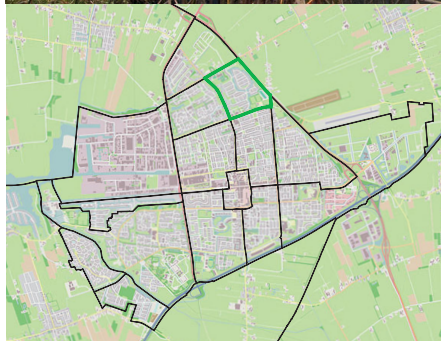
Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

Wijk 7a: Fennepark

De wijk Fennepark ligt in het noordoosten van Drachten. Deze wijk wordt begrensd door de Folgeralaan in het noorden, de straten Folgeren en Het Noord in het westen, de Ringweg in het zuiden en de A7 in het oosten.

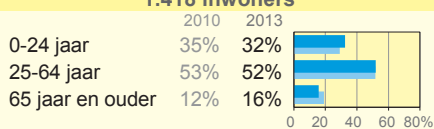
Bevolking

Fennepark had op 1 oktober 2013 1.418 inwoners; 50 minder dan in 2010. De bevolking was relatief jong, maar het aandeel ouderen vanaf 65 jaar is gestegen van 8% in 2008 naar 12% in 2010 en 16% in 2013. Het aandeel jongeren nam gedurende deze 5 jaar af van 38 naar 32%. Onder de 519 huishoudens zijn paren met kinderen oververtegenwoordigd, maar ook hun aandeel nam af (van 55% in 2008 naar 50% in 2010 en 43% in 2013). Alleenstaanden en eenoudergezinnen wonen er weinig.

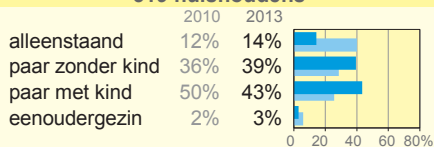
Het aantal inwoners met een niet-westerse etniciteit is half zo hoog als gemiddeld. Ook de verhuismobiliteit is laag: 7% van de huishoudens is de afgelopen twee jaar pas komen wonen. De gemiddelde woonduur (11,5 jaar) is nog wel lager dan gemiddeld.

Bevolking

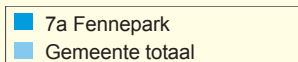
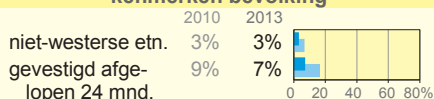
1.418 inwoners

519 huishoudens

kenmerken bevolking

Wonen

In Fennepark staan 512 woningen. Daarvan werd 7% gebouwd voor 1972 (aan Folgeren, Het Noord en Eendekroos). Het grootste deel van de wijk (84%) werd gebouwd in de jaren 1996-2002. In 2008 werden nog 34 appartementen opgeleverd aan de straat Folgeren. In de wijk staan voornamelijk vrijstaande woningen (40%) en twee-onder-een-kap woningen (48%). Rijtjeswoningen en etagewoningen zijn er nauwelijks. Ook zijn er slechts enkele corporatiewoningen (van Accolade); 94% zijn eigen woningen.

De bewoners van Fennepark geven net zoals in 2008 en 2011 zeer hoge rapportcijfers voor zowel hun eigen woning (8,7) als de woningen in de buurt (8,6). Ook de WOZ-waarde is relatief hoog: € 286.000.

Het aantal woningzoekenden bij de corporaties is lager dan in de hele gemeente (2% in 2013 bij WoonFriesland). Omdat WoonFriesland zelf geen woningen heeft in het gebied kunnen er ook geen reacties binnenkomen op door deze corporatie gepubliceerde huurwoningen.

Sociale gegevens

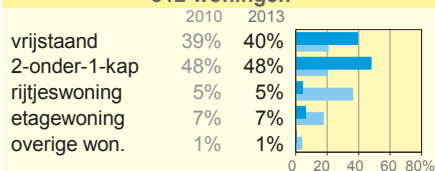
In Fennepark wonen duidelijk meer mensen met een hoog inkomen (34%) en minder met een laag inkomen (33%) dan in de hele gemeente. Het persoonlijk inkomen per inwoner is hoger dan in alle andere wijken: € 23.300. In Fennepark wonen heel weinig mensen met een bijstands- (1%), arbeidsongeschiktheids- (3%) of werkloosheidsuitkering (2%). Ook het aandeel niet-werkende werkzoekenden is laag: 3%.

De arbeidsparticipatie is dan ook bovengemiddeld: 77% van de mensen van 15-64 jaar werkt. Het percentage vrijwilligers is niet significant hoger dan gemiddeld. Wel hoger dan in de totale gemeente zijn het aantal cursisten bij De Meldij (5%) en het aantal mensen dat voorstellingen in De Lawei bezoekt (9%). De wijkbewoners maken minder gebruik van het maatschappelijk werk (2% van de huishoudens) dan gemiddeld in Smallingerland.

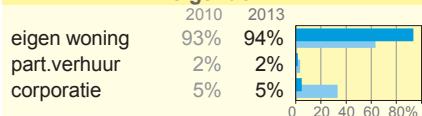
7a Fennepark

Wonen

512 woningen

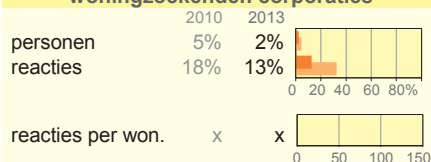
eigendom

woningkwaliteit

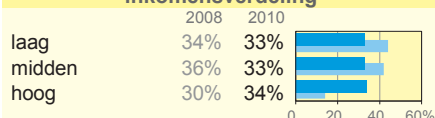
woningzoekenden corporaties

Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.
 Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

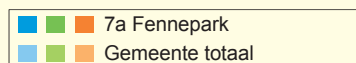
inkomensverdeling

zonder werk

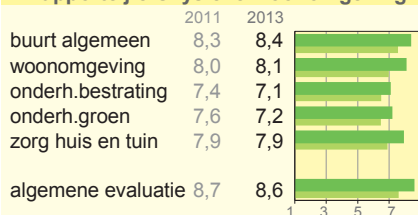
participatie

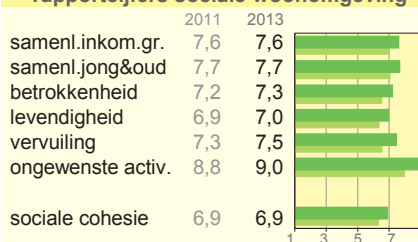
7a Fennepark

Leefbaarheid

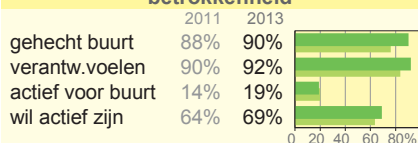
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

betrokkenheid

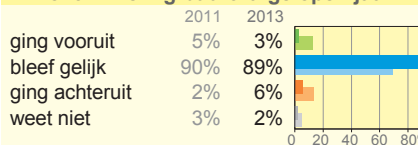
prioriteiten van bewoners

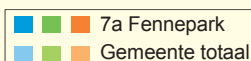
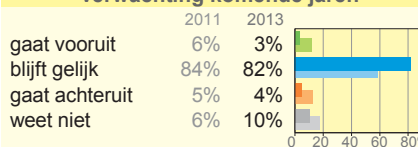
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

Op gebied van leefbaarheid zijn de cijfers in Fennepark vrijwel zonder uitzondering erg gunstig. Het cijfer voor de buurt in het algemeen (8,4) is in geen enkele wijk hoger. Datzelfde geldt voor de score algemene evaluatie (die aangeeft hoe prettig het is om te wonen in de buurt). De kwaliteit van de woonomgeving en de zorg van bewoners voor huis en tuin worden minstens een volle punt hoger gewaardeerd dan in de hele gemeente. Het cijfer voor groenonderhoud is sinds 2011 gedaald van 7,6 naar 7,2 maar nog wel bovengemiddeld.

Ook op het gebied van de sociale woonomgeving scoort Fennepark op alle rapportcijfers gunstiger dan gemiddeld. De sociale cohesie is groter dan in de hele gemeente en vooral ongewenste activiteiten komen nauwelijks in de buurt voor.

Relatief veel bewoners zijn gehecht aan hun buurt (90%) of voelen zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid (92%). Het aandeel bewoners dat actief is voor de buurt of dat misschien wil is echter niet hoger dan in de totale gemeente.

Net zoals in andere wijken konden de bewoners in de enquête 10 fictieve zakken geld verdelen om de grootste problemen in hun buurt te helpen oplossen. De rangorde van prioriteiten wijkt niet of nauwelijks af van die in de totale gemeente. De top drie bestaat uit verkeer (2,0 zakken), onderhoud van de bestrating (1,9) en groenvoorziening (1,6). In vergelijking met 2011 willen de bewoners meer aandacht voor het onderhoud van groen en bestrating, en minder voor honden(poep) en speelplaatsen.

Bij de politie worden weinig incidenten geregistreerd op gebied van woonoverlast, jongeren, vernielingen en verkeersongevallen. Deze cijfers zijn de afgelopen jaren ook nauwelijks veranderd.

Het aandeel bewoners dat vindt dat hun wijk gelijk is gebleven (89%) of dat voor de komende jaren verwacht (82%) is duidelijk hoger dan gemiddeld. Slechts zeer weinig bewoners verwachten dat hun buurt achteruit zal gaan (4%), terwijl ook maar weinig mensen een vooruitgang verwachten (3%).

Veiligheid

Ook op gebied van veiligheid zijn de cijfers in Fennepark gunstig te noemen. Het aantal bewoners dat onveilige plekken in de buurt kent is lager dan gemiddeld: 19%. Wel zijn er volgens 56% onveilige verkeerssituaties te vinden.

De rapportcijfers die de bewoners geven voor het veiligheidsgevoel, criminaliteit en verkeersoverlast zijn relatief gunstig. Ook zijn er maar weinig bewoners die vinden dat verschillende vormen van diefstal, overlast en geweld in de buurt voorkomen. Alleen bij woninginbraak ligt dat cijfer op een gemiddeld niveau. Al deze cijfers zijn sinds 2011 maar weinig veranderd. De politiecijfers bevestigen het overwegend gunstige beeld. Van geweldsdelicten, fietsendiefstal en diefstal uit/vanaf auto wordt in de wijk erg weinig aangifte gedaan. Bij woninginbraak liggen de cijfers dichtbij het gemeentelijke gemiddelde.

Voorzieningen

Fennepark is vooral een woonwijk en op gebied van voorzieningen in de buurt zijn dan ook niet alle cijfers even gunstig. Tevredener dan gemiddeld zijn de bewoners over speelgelegenheden (7,8), groenvoorziening (8,2), parkeergelegenheid (7,2), straatverlichting (7,9) en openbaar vervoer (6,9). Ook het cijfer voor winkels voor de dagelijkse boodschappen is erg hoog: 8,6.

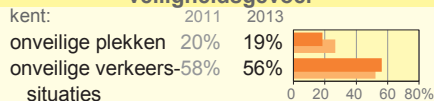
Lager dan elders zijn de cijfers voor voorzieningen voor ouderen (5,5), voor gezondheids- en welzijnsvoorzieningen (6,3) en voor basisscholen (7,0). Geen van deze cijfers is sinds 2011 significant veranderd.

Het aantal kinderen dat speciaal onderwijs volgt is laag: 2%. De deelname aan peuterspeelzalen is verdubbeld van 42% naar 83% van de peuters (er wonen overigens maar weinig peuters in de wijk). Van de jongeren van 17-22 jaar heeft slechts een klein deel hun opleiding verlaten zonder startkwalificatie.

7a Fennepark

Veiligheid

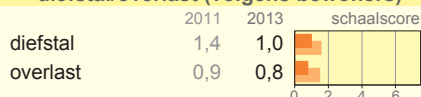
veiligheidsgevoel

rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

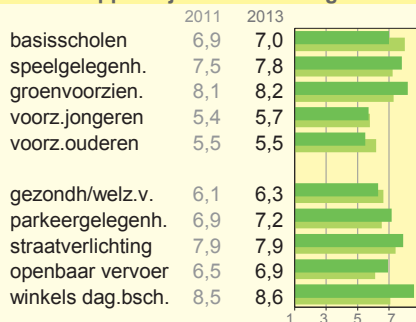

aangiftes bij de politie

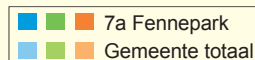
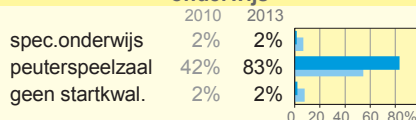

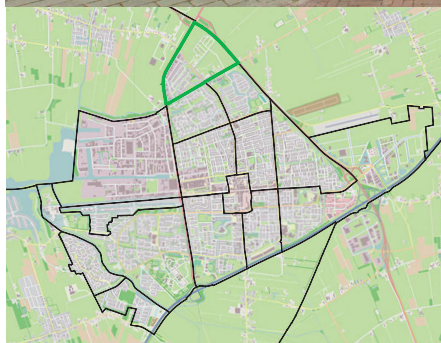
Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

Wijk 7b: Burmaniapark/ Vrijburgh

Burmaniapark/Vrijburgh is de jongste uitbreidingswijk aan de noordrand van Drachten. In Burmaniapark wordt sinds 2004 nieuwbouw opgeleverd. In de buurt Vrijburgh stonden eind 2008 30 woningen langs de rand maar worden sinds 2009 de eerste nieuwbouwwoningen opgeleverd. De wijk Burmaniapark/Vrijburgh wordt begrensd door de Noorderhogeweg, Kletsterlaan/Folgeralaan en de N31.

Bevolking

1.167 inwoners

	2010	2013
0-24 jaar	41%	41%
25-64 jaar	55%	53%
65 jaar en ouder	4%	6%

458 huishoudens

	2010	2013
alleenstaand	23%	34%
paar zonder kind	22%	19%
paar met kind	50%	41%
eenoudergezin	5%	6%

kenmerken bevolking

	2010	2013
niet-westerse etn.	4%	5%
gevestigd afgelopen 24 mnd.	26%	25%

■ 7b Burmaniapark/Vrijburgh
■ Gemeente totaal

Bevolking

Op 1 oktober 2013 woonden er 1167 mensen in deze wijk: 237 meer dan in 2010. Het aantal inwoners van de buurt Vrijburgh steeg van 132 naar 290. De bevolking is erg jong: 41% is jonger dan 25 en slechts 6% 65 jaar of ouder. In de wijk wonen dan ook veel paren met kinderen, maar hun aandeel is sinds 2010 wel gedaald van 50% naar 41%. Het aandeel alleenstaanden is laag maar gestegen van 23% naar 34%. Het aantal inwoners met een niet-westerse etniciteit is lager dan in de totale gemeente. Een kwart van de huishoudens heeft zich de afgelopen twee jaar gevestigd en natuurlijk is de gemiddelde woonduur erg kort: 5,5 jaar.

Wonen

In oktober 2013 stonden er 413 woningen in de wijk. In Vrijburgh staan 30 huizen aan de Folgeralaan, gebouwd tussen 1920 en 2005. De andere 69 woningen zijn opgeleverd tussen 2009 en 2012. Van de 314 woningen in Burmaniapark stonden er al 7 in 1980. De rest (98%) werd opgeleverd sinds 2004.

De huidige woningen zijn ongeveer gelijk verdeeld over drie bouwtypen: vrijstaande woningen (23%), twee-onder-een-kapwoningen (25%) en rijtjeswoningen (32%). Etagewoningen zijn er relatief weinig: 12%.

Twee van de drie woningen worden bewoond door de eigenaar; 35% wordt verhuurd door een van de corporaties. De meeste van die huurwoningen zitten in de hoogste huurklasse. De bewoners van Burmaniapark/Vrijburgh geven heel hoge rapportcijfers voor zowel hun eigen woning (8,6) als de woningen in de buurt (8,4). De economische waarde is ook relatief hoog: € 246.000.

Het aantal woningzoekenden bij de corporaties is net zo hoog als in de hele gemeente (5% in 2013 bij WoonFriesland; 10% in 2010 inclusief Accolade). Op de door WoonFriesland gepubliceerde woningen kwamen in 2013 gemiddeld 23 reacties: dat zijn er relatief weinig.

Sociale gegevens

In de wijk woonden in 2010 relatief veel mensen met een hoog inkomen (23%) en weinig mensen met een laag inkomen (34%). Omdat er weinig alleenstaanden wonen is het persoonlijk inkomen per inwoner toch niet hoger dan in de hele gemeente.

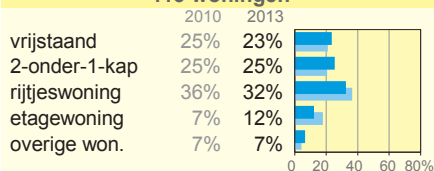
Het aantal mensen met een bijstandsuitkering is duidelijk gestegen (van 2% naar 5%) maar nog wel lager dan gemiddeld. Ook zijn er weinig werkzoekenden en weinig mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Het percentage mensen met een WW-uitkering was in 2010 niet veel lager dan gemiddeld.

De arbeidsparticipatie is onverminderd hoog: 79% van alle mannen en vrouwen van 15-64 jaar werkt. Op een gemiddeld niveau liggen het aandeel vrijwilligers, cursisten bij De Meldij, schouwburgbezoek bij De Lawei en deelname aan het maatschappelijk werk.

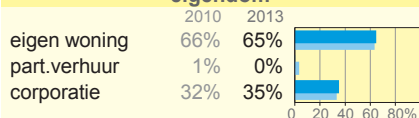
7b Burmaniapark/Vrijburgh

Wonen

413 woningen

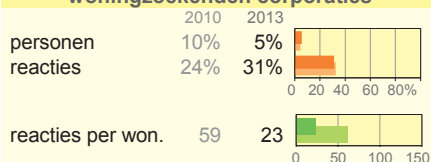
eigendom

woningkwaliteit

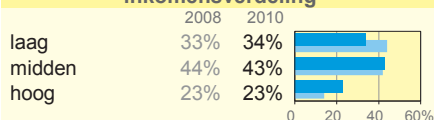
woningzoekenden corporaties

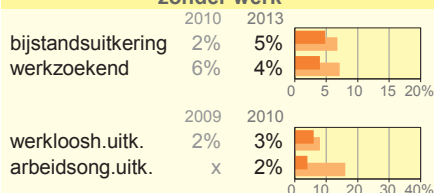
Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.
 Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

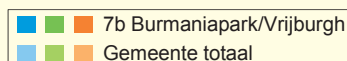
inkomensverdeling

zonder werk

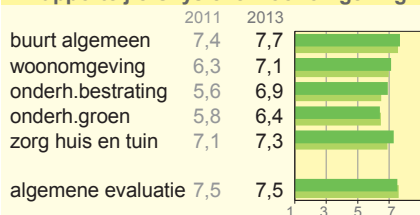
participatie

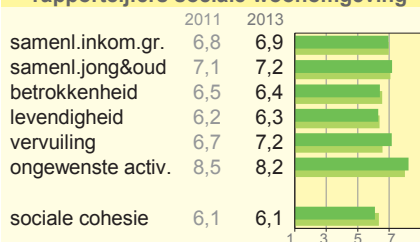
7b Burmaniapark/Vrijburgh

Leefbaarheid

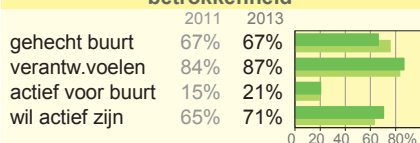
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

betrokkenheid

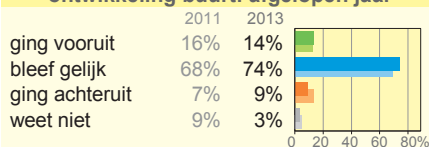
prioriteiten van bewoners

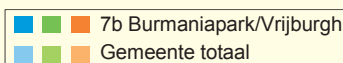
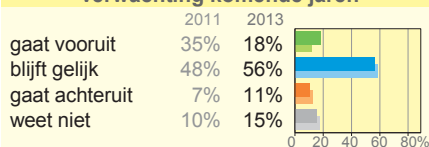
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

Op gebied van leefbaarheid liggen de meeste cijfers op of iets boven de gemiddelden. Bij de fysieke leefomgeving zijn veel cijfers verbeterd. Het cijfer voor de buurt in het algemeen steeg van 7,4 naar 7,7 en voor groenonderhoud van 5,8 naar 6,4. Nog sterker was de stijging bij de kwaliteit van de woonomgeving (van 6,3 naar 7,1) en onderhoud van de bestrating (van 5,6 naar 6,9). Dat deze cijfers in 2011 lager waren is overigens weinig verrassend voor een nieuwbouwwijk. In de buurt Vrijburgh zijn de cijfers voor de woonomgeving en onderhoud van groen en bestrating nog wel lager dan gemiddeld.

De cijfers voor de sociale leefomgeving zijn vrij gemiddeld en sinds 2011 niet echt veranderd. Alleen het cijfer voor vervuiling werd gunstiger: van 6,7 naar 7,2.

Het aandeel wijkbewoners dat gehecht is aan de eigen buurt is nog vrij laag: 67%. Wel voelt 87% zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt. Het aantal mensen dat afgelopen jaar actief was in de buurt (21%) is gelijk aan dat in de hele gemeente, maar relatief veel bewoners overwegen om dat in de toekomst misschien te gaan doen.

Als de bewoners van Burmaniapark/Vrijburgh 10 zakken geld mogen verdelen om de belangrijkste problemen te helpen oplossen komt het beeld globaal overeen met dat in de hele gemeente. In vergelijking met de totale gemeente willen de bewoners wel graag meer geld uittrekken voor de groenvoorziening (1,8 zakken) en wateroverlast (1,0). Vergeleken met 2011 krijgt het onderhoud van de bestrating nu minder prioriteit en de groenvoorziening juist meer.

Bij de politie worden relatief weinig incidenten geregistreerd over woonoverlast, jeugdoverlast, vernielingen en verkeersongevallen. De cijfers zijn sinds 2009/2010 nauwelijks veranderd.

De meeste bewoners vinden dat hun wijk afgelopen jaar gelijk is gebleven. Volgens 14% ging de buurt vooruit en 9% zag een achteruitgang. Voor de komende jaren verwacht 56% dat hun buurt gelijk zal blijven. Het aandeel dat een verbetering verwacht is gedaald van 35% in 2011 naar 18% in 2013, maar nog wel hoger dan gemiddeld. In Vrijburgh verwacht nog 40% dat hun buurt komende jaren vooruit zal gaan.

Veiligheid

Het aantal mensen dat onveilige plekken kent in de buurt (21%) of onveilige verkeerssituaties kent (56%) is ongeveer net zo hoog als in de totale gemeente.

De rapportcijfers van bewoners voor veilig voelen, maar vooral voor criminaliteit (8,3) zijn gunstiger dan in de hele gemeente. Het cijfer voor verkeersoverlast (zoals lawaai, verkeerd parkeren en te hard rijden) ligt op een gemiddeld niveau.

In de ogen van bewoners komen de verschillende vormen van diefstal, overlast en vernielingen relatief weinig voor in de buurt. Alleen overlast van omwonenden komt volgens net zo veel bewoners wel eens voor als in de hele gemeente.

Bij de politie worden verschillende soorten diefstallen nauwelijks in de wijk geregistreerd. Het aantal geregistreerde geweldsdelicten is sinds 2009/2010 sterk gestegen maar nog wel lager dan gemiddeld.

Voorzieningen

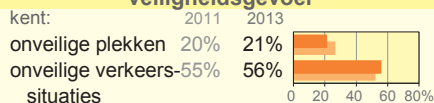
Een aantal van de cijfers die bewoners van Vrijburgh en Burmaniapark geven aan voorzieningen in de buurt liggen onder de gemiddelden. Duidelijk lager dan in de hele gemeente zijn de cijfers voor jongeren- (4,7) en ouderenvoorzieningen (4,7) en gezondheids- en welzijnsvoorzieningen (5,4). Sinds 2011 stegen de cijfers voor speelgelegenheden (van 6,6 naar 7,5), groen (van 6,5 naar 7,5), parkeergelegenheid (van 5,7 naar 6,5) en verlichting (van 7,1 naar 7,7). Deze cijfers liggen nu op een gemiddeld niveau. Het openbaar vervoer krijgt in de wijk een hoog rapportcijfer (7,3). In Vrijburgh zijn verschillende cijfers wel lager dan in Burmaniapark.

Het aantal kinderen dat speciaal onderwijs volgt (4%) ligt iets lager dan gemiddeld. Het aantal peuters dat een van de peuterspeelzalen bezoekt is iets hoger dan gemiddeld (63%). Het aantal jongeren zonder startkwalificatie (16%) is sinds 2010 duidelijk gestegen en nu hoger dan in de hele gemeente.

7b Burmaniapark/Vrijburgh

Veiligheid

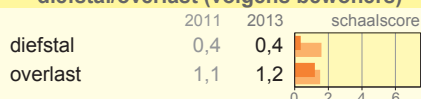
veiligheidsgevoel

rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

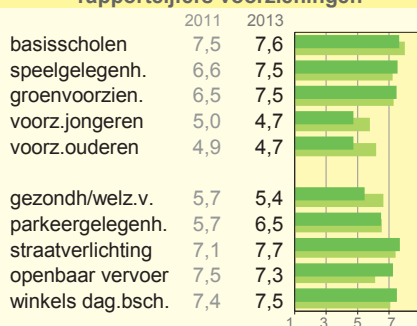

aangiftes bij de politie

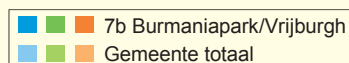
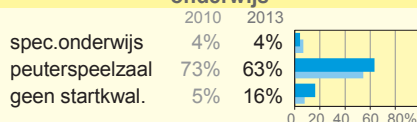

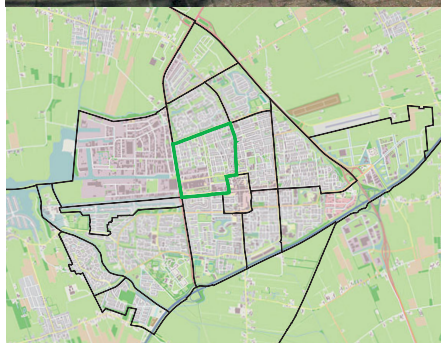
Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

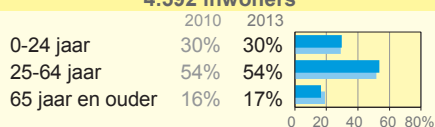

Wijk 8: De Swetten

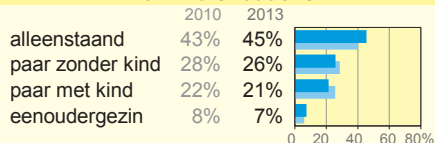
De wijk De Swetten bestaat uit drie buurten: De Swetten west, centrum en oost. Deze wijk ligt ten noordwesten van het centrum, tussen de Noorderhogeweg, De Meer, de Stationsweg en het Moleneind. De grens met de wijk Centrum loopt over de Oude Nering en het oostelijke stuk van De Lange West.

Bevolking

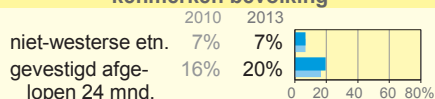
4.592 inwoners

2.317 huishoudens

kenmerken bevolking

■ 8 De Swetten
■ Gemeente totaal

Bevolking

De wijk De Swetten telde op 1 oktober 2013 4.592 inwoners. Dat zijn er 66 meer dan drie jaar eerder. Vooral in De Swetten centrum groeide het aantal inwoners. De leeftijdsverdeling komt in alle drie de buurten ongeveer overeen met die in de hele gemeente. Onder de 2.317 huishoudens bevinden zich iets meer alleenstaanden en minder paren met of zonder kinderen dan in de hele gemeente, maar het verschil is beperkt.

Het aantal inwoners met een niet-westerse etniciteit is net zo groot als in de hele gemeente: 7%. Het aantal personen dat zich de afgelopen twee jaar heeft gevestigd ligt in De Swetten west en oost op een gemiddeld niveau en in De Swetten centrum iets hoger.

Wonen

In de wijk De Swetten staan 2.209 woningen. Daarvan werd 70% gebouwd in de periode 1956-1965. Ouder dan 1956 is 12% van de woningvoorraad; 10% werd gebouwd tussen 1966 en 2001 en de laatste 7% vanaf 2002. In de wijk staan meer rijtjeswoningen (51%) en etagewoningen (26%) dan gemiddeld. De etagewoningen (met name flats) staan vooral in de buurt De Swetten centrum, terwijl in De Swetten oost voornamelijk vrijstaande en halfvrijstaande woningen staan. In De Swetten west en centrum staan veel woningen van de corporaties (rond de 60%). In De Swetten oost staan vooral eigen woningen (87%).

De rapportcijfers van bewoners voor de kwaliteit van hun eigen woning (7,4) en van de woningen in de buurt (7,1) liggen lager dan in de hele gemeente. Ook de WOZ-waarde is relatief laag: € 136.000. In de buurt De Swetten oost zijn de rapportcijfers en WOZ-waarde echter niet lager dan gemiddeld.

In 2013 was 5% van de bewoners actief op zoek naar een woning bij WoonFriesland: net zo veel als in de hele gemeente. In 2010 was het percentage bovengemiddeld (13%, toen inclusief ingeschrevenen bij Accolade). De huurwoningen in de wijk lijken populair, want op de door WoonFriesland gepubliceerde woningen kwamen gemiddeld 91 reacties.

Sociale gegevens

In de wijk De Swetten wonen relatief weinig mensen met een hoog inkomen (7%) en veel mensen met een laag inkomen. Het persoonlijk inkomen per inwoner is dan ook laag.

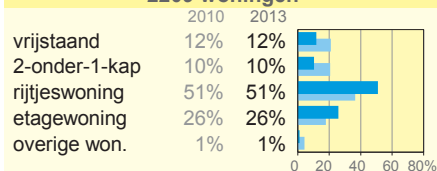
Het aantal mensen met een bijstandsuitkering en het aantal werkzoekenden zijn in De Swetten west en centrum sinds 2010 gestegen en hoger dan gemiddeld. In De Swetten oost bleven deze cijfers sinds 2010 ongeveer gelijk en zijn ze lager dan in de hele gemeente. Het aantal mensen met een werkloosheids- of arbeidsongeschiktheidsuitkering is alleen bekend voor de hele wijk en ligt daar op een gemiddeld niveau.

Het aantal mensen dat betaald werk doet of actief is als vrijwilliger is ongeveer net zo hoog als in de totale gemeente. Dat geldt ook voor de andere participatiecijfers: cursisten bij De Meldij, schouwburgbezoek bij De Lawei en deelname aan maatschappelijk werk. Deze cijfers zijn sinds 2010 niet noemenswaardig veranderd.

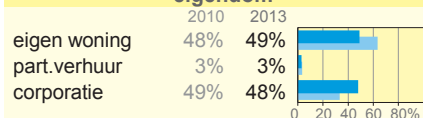
8 De Swetten

Wonen

2209 woningen

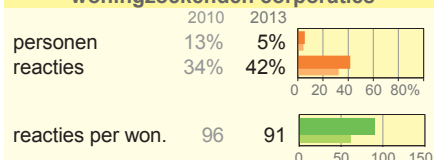
eigendom

woningkwaliteit

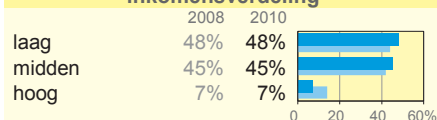
woningzoekenden corporaties

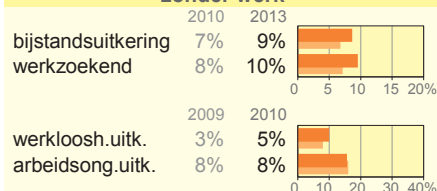
Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.
 Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

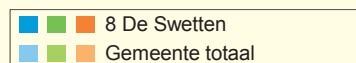
inkomensverdeling

zonder werk

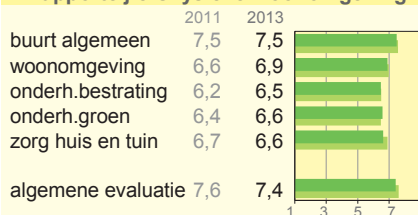
participatie

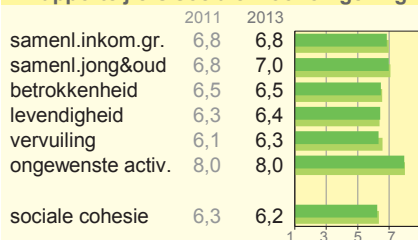
8 De Swetten

Leefbaarheid

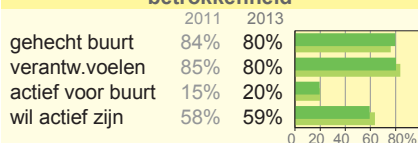
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

betrokkenheid

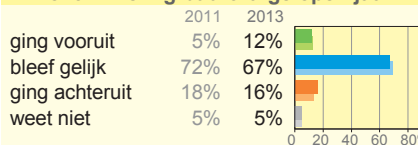
prioriteiten van bewoners

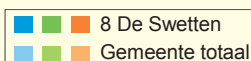
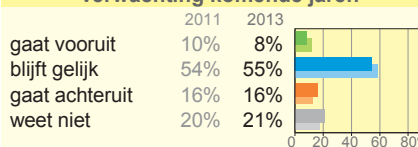
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

De cijfers op gebied van leefbaarheid liggen in de wijk De Swetten over het algemeen dicht bij de gemiddelden en zijn sinds 2008 nauwelijks veranderd. De rapportcijfers voor de buurt in het algemeen (7,5), voor de kwaliteit van de woonomgeving (6,9) en andere aspecten van de fysieke en sociale woonomgeving wijken niet significant af van de totaalcijfers voor Smallingerland. Bewoners oordelen alleen iets ongunstiger over de zorg van bewoners voor huis en tuin (6,6) dan in de totale gemeente. De sociale cohesie is net zo sterk als in heel Smallingerland. Ook in de afzonderlijke buurten zijn de cijfers gemiddeld. De score algemene evaluatie van de buurt (hoe prettig is het in de buurt te wonen) is echter in De Swetten centrum ongunstiger dan gemiddeld en in De Swetten oost gunstiger. In De Swetten oost zijn verschillende cijfers wel verbeterd: de kwaliteit van de woonomgeving (van 6,6 naar 7,2), onderhoud van de bestrating (van 6,1 naar 6,8), levendigheid (van 6,3 naar 6,9), vervuiling (van 5,9 naar 6,7) en ongewenste activiteiten (van 7,1 naar 8,0).

Gemiddeld zijn ook het aandeel bewoners dat gehecht is aan hun buurt, zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid, actief was in de buurt of dat wellicht zou willen. In De Swetten oost zijn meer mensen gehecht aan de buurt (93%).

In vergelijking met de rest van de gemeente zouden de wijkbewoners meer geld willen uittrekken om parkeerproblemen te helpen oplossen (1,6 zakken van de 10), vooral in De Swetten centrum. Bij de andere problemen is het verschil met de totale gemeente niet significant. De verdeling van zakken met geld is vrijwel gelijk aan die uit 2011.

Het aantal bij de politie geregistreerde incidenten op gebied van woonoverlast, jeugdoverlast, vernielingen en verkeersongevallen is ongeveer net zo hoog als in de hele gemeente. Het aantal geregistreerde incidenten woonoverlast is, net als in heel Smallingerland, wel gestegen sinds 2009-2010 (vooral in De Swetten centrum).

Van alle bewoners vindt 67% dat hun buurt afgelopen jaar gelijk is gebleven. Het aantal mensen dat vindt dat de buurt vooruit is gegaan steeg van 5% naar 12% (maar in De Swetten oost van 2% naar 25%). Voor de komende jaren verwacht 8% dat hun buurt vooruit zal gaan, terwijl 16% rekt op achteruitgang. De meeste bewoners denken dat hun buurt gelijk zal blijven (55%) of zeggen het niet te weten.

Veiligheid

Het oordeel van de bewoners over de veiligheid in de buurt wijkt weinig af van dat in de rest van de gemeente. Alleen het aantal bewoners dat onveilige verkeerssituaties kent is lager dan in de totale gemeente: 43%. Bijna een kwart kent andere onveilige plekken: dat is niet significant lager dan gemiddeld.

De rapportcijfers laten een gemiddeld beeld zien en bleven de laatste vijf jaar ongeveer gelijk. Zo geven de bewoners een 8,0 voor de veiligheid overdag en 7,2 voor de veiligheid 's avonds. Er is ook weinig verschil tussen de buurten.

Het aantal bewoners dat vindt dat diverse vormen van diefstal, overlast en geweld in de buurt voorkomen is net zo groot als in de totale gemeente. In De Swetten centrum was de samenvattende score diefstal in 2008 en 2011 nog wel vrij hoog, maar daalde tussen 2011 en 2013 van 2,4 naar 1,3 en ligt nu op een gemiddeld niveau.

Het aantal aangiftes bij de politie op het gebied van diefstal en geweld is per 100 woningen ongeveer net zo hoog als in heel Smalingerland. Het aantal geweldsdelicten en fietsendiefstallen is wel gestegen sinds 2009/2010.

Voorzieningen

Van de verschillende buurtvoorzieningen zijn er vier die lager worden gewaardeerd dan in de totale gemeente: voorzieningen voor ouderen (5,7), gezondheids- en welzijnsvoorzieningen (6,1), parkeergelegenheid (6,0) en vooral openbaar vervoer (4,9). De andere cijfers liggen op een gemiddeld niveau. Het cijfer voor speelgelegenheden steeg van 6,7 naar 7,1.

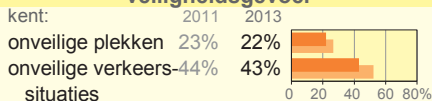
In De Swetten centrum is daarnaast het cijfer voor voorzieningen en activiteiten voor jongeren gestegen van 5,0 naar 6,2. Het cijfer voor winkels voor dagelijkse boodschappen is in De Swetten west veel lager (5,8) en in De Swetten oost veel hoger (8,5) dan gemiddeld.

Het aantal kinderen dat speciaal onderwijs volgt (10%) is iets hoger dan in heel Smalingerland. De deelname aan peuterspeelzalen en het aantal jongeren zonder startkwalificatie zijn ongeveer net zo groot als in de totale gemeente.

8 De Swetten

Veiligheid

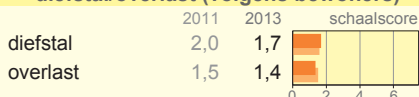
veiligheidsgevoel

rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

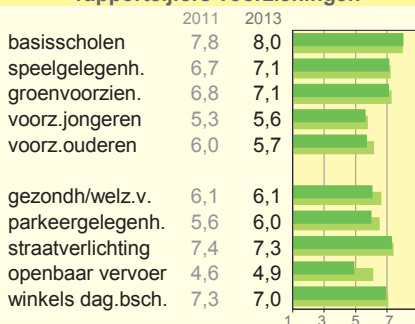

aangiftes bij de politie

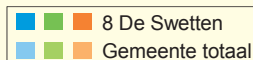
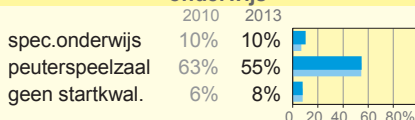

Voorzieningen

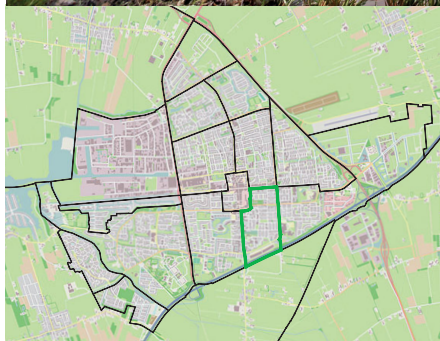
rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

Wijk 9: De Bouwen

De wijk De Bouwen is onderverdeeld in vier buurten: De Bouwen noord, west, oost en zuid. De wijk ligt ten zuidoosten van de wijk Centrum en wordt begrensd door de Noordkade, de Zuiderdwarsvaart, de A7 en de Burgemeester Wuiteweg. De grens met het Centrum ligt op De Drift en het Van Knobelsdorffplein.

Bevolking

2.986 inwoners

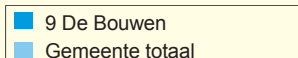
	2010	2013
0-24 jaar	17%	17%
25-64 jaar	37%	39%
65 jaar en ouder	46%	45%

1.879 huishoudens

	2010	2013
alleenstaand	61%	60%
paar zonder kind	25%	25%
paar met kind	10%	10%
eenoudergezin	4%	5%

kenmerken bevolking

	2010	2013
niet-westerse etn.	5%	5%
gevestigd afgelopen 24 mnd.	20%	27%

Bevolking

De wijk De Bouwen had op 1 oktober 2013 2.986 inwoners. Dat zijn er 147 minder dan drie jaar eerder. Vooral in De Bouwen zuid daalde het aantal inwoners. In de wijk wonen heel veel mensen van 65 jaar en ouder (45%); in De Bouwen west en zuid zelfs rond de 70%. Onder de 1.879 huishoudens bevinden zich dan ook veel (vooral oudere) alleenstaanden: 60%. Paren met kinderen zijn er veel minder dan in de hele gemeente: 10%. De bevolkings-samenstelling bleef de afgelopen jaren ongeveer gelijk.

Van alle inwoners heeft 5% een niet-westerse etniciteit: iets minder dan in heel Smallingerland. De mobiliteit is relatief hoog: 27% is de laatste twee jaar komen wonen. De gemiddelde woonduur bedraagt 11,3 jaar, maar in De Bouwen west en zuid korter.

Wonen

In De Bouwen staan 1.868 woningen. De buurten werden in verschillende perioden gebouwd. In De Bouwen noord werd 66% gebouwd in de jaren 1955 en 1956. De Bouwen zuid werd voornamelijk gebouwd in de jaren 1969-1972 (75%), terwijl een groot deel van De Bouwen west (70%) werd opgeleverd tussen 1987 en 1998. De Bouwen oost is de meest gevarieerde buurt: 52% is gebouwd tussen 1955 en 1960 maar 7% is vooroorlogs en 28% stamt uit de jaren vanaf 1990. In 2012 en 2013 zijn in de wijk 57 nieuwe woningen opgeleverd.

In de wijk staan veel etagewoningen (45%), vooral in De Bouwen zuid en west. In de andere twee buurten staan vooral rijtjeswoningen. Vrijstaande en halfvrijstaande woningen zijn er vrij weinig. Bijna twee van de drie woningen worden verhuurd door de corporaties. Dat zijn er net zo veel als in Noord-Oost, maar veel meer dan in alle andere wijken. Alleen in De Bouwen noord zijn de meeste huizen eigendom van de bewoners.

De rapportcijfers van bewoners voor de kwaliteit van hun eigen woning (7,4) en van de woningen in de buurt (7,0) zijn laag, vooral in De Bouwen oost. In De Bouwen noord is het cijfer voor de eigen woning wel gestegen van 7,3 naar 8,0. Ook de WOZ-waarde is laag; in de Bouwen zuid niet meer dan € 79.000. Het percentage woningzoekenden bij de corporaties is net zo hoog als in de hele gemeente: in 2013 5% bij WoonFriesland. Het aantal reacties op de door WoonFriesland gepubliceerde woningen ligt op een gemiddeld niveau: 56.

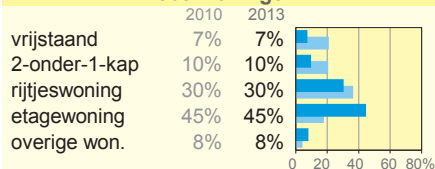
Sociale gegevens

In de wijk De Bouwen wonen veel mensen met een laag inkomen (58%) en weinig mensen met een hoog inkomen (5%). Het persoonlijk inkomen per inwoner is dan ook laag. Het aantal mensen met een bijstands- of werkloosheidsuitkering is nauwelijks hoger dan in de hele gemeente. Wel zijn er veel niet-werkende werkzoekenden (11%) en veel arbeidsongeschiktheidsuitkeringen (13% van inwoners van 15-64 jaar). In De Bouwen oost wonen meer mensen met een bijstandsuitkering (12%). De arbeidsparticipatie en het aandeel vrijwilligers zijn niet significant lager dan gemiddeld. Dat geldt ook voor het aantal bezoekers van voorstellingen van De Lawei of cliënten van maatschappelijk werk. Wel zijn er weinig cursisten bij De Meldij (1%). Relatief veel bewoners krijgen huishoudelijke hulp of een individuele voorziening in het kader van de Wmo.

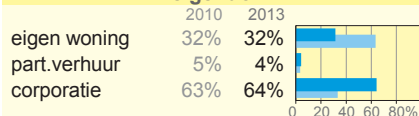
9 De Bouwen

Wonen

1868 woningen

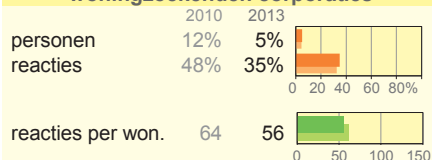
eigendom

woningkwaliteit

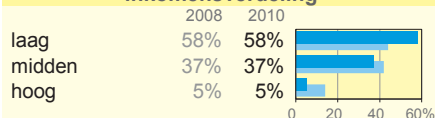
woningzoekenden corporaties

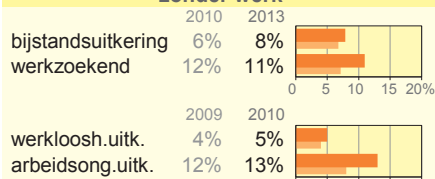
Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.
Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

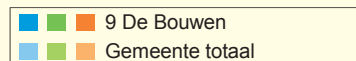
inkomensverdeling

zonder werk

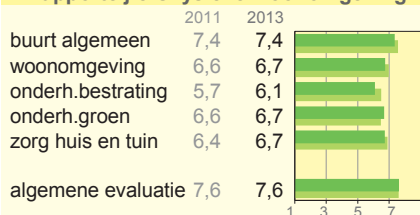
participatie

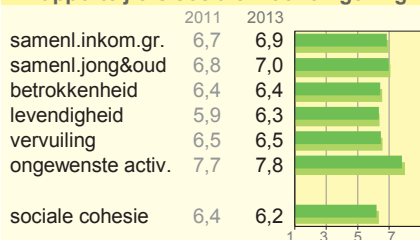
9 De Bouwen

Leefbaarheid

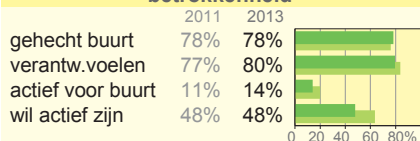
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

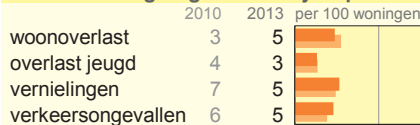
betrokkenheid

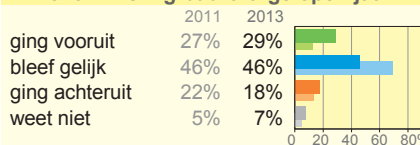
prioriteiten van bewoners

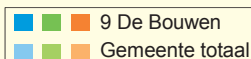
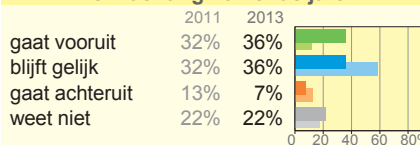
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

In de wijk De Bouwen liggen veel cijfers op gebied van leefbaarheid rond de gemiddelden. Vrijwel gelijk aan die in de hele gemeente zijn bijvoorbeeld het rapportcijfer van bewoners voor de buurt in het algemeen (7,4) en de score algemene evaluatie (7,6: hoe prettig is het wonen in de buurt?). Het cijfer voor onderhoud van de bestrating is in De Bouwen noord en oost gestegen en ligt daar nu op een gemiddeld niveau. In De Bouwen west en zuid blijft dit cijfer duidelijk nog achter. In De Bouwen noord is het cijfer voor de woonomgeving (6,4) lager dan gemiddeld.

De sociale cohesie is vrij gemiddeld en dat geldt ook voor de rapportcijfers voor de sociale woonomgeving. Alleen in De Bouwen noord oordelen bewoners ongunstig over vervuiling (5,9) en ongewenste activiteiten (6,7).

Het aantal bewoners dat gehecht is aan de buurt of zich daarvoor medeverantwoordelijk voelt is niet lager dan elders. Er zijn echter maar weinig mensen die actief zijn voor hun buurt (14%) of dat eventueel zouden willen. Deze cijfers worden natuurlijk wel mede beïnvloed door de leeftijdsopbouw in de wijk met erg veel ouderen. Relatief veel bewoners zeggen door de gemeente voldoende geïnformeerd te worden over werkzaamheden in de buurt (56%).

Als de bewoners 10 fictieve zakken met geld mogen verdelen om de grootste problemen in de buurt te helpen oplossen, willen ze dat vooral besteden aan het onderhoud van de bestrating (2,1 zakken, vooral in De Bouwen west en zuid). De groenvoorziening krijgt juist relatief weinig prioriteit.

Bij de politie worden woonoverlast, jeugdoverlast, vernielingen en verkeersongevallen ongeveer net zo vaak geregistreerd als in de totale gemeente. Vernielingen komen minder voor dan in 2009/2010, woonoverlast meer. In De Bouwen noord is het aantal incidenten duidelijk hoger dan gemiddeld.

Net zoals in 2011 vinden relatief veel bewoners dat hun buurt vooruit is gegaan (29%). Dat geldt echter niet voor De Bouwen noord, waar ruim 40% vindt dat hun buurt achteruit ging. Voor de komende jaren verwachten de meeste bewoners van De Bouwen zuid dat hun buurt gelijk zal blijven. In de andere drie buurten verwacht ongeveer 40% dat hun buurt vooruit zal gaan. Slechts weinig mensen (op wijkniveau 7%) denken dat hun buurt (verder) achteruit gaat; bijna een kwart weet het nog niet.

Veiligheid

Het aantal bewoners in De Bouwen dat onveilige plekken kent in de buurt is net zo groot als in de hele gemeente: 24% (maar in De Bouwen noord bijna de helft). Slechts 42% zegt onveilige verkeerssituaties te kennen: dat is duidelijk lager dan in de hele gemeente.

Het rapportcijfer voor veilig voelen overdag is ongeveer gelijk aan dat in de hele gemeente. In De Bouwen noord zijn de cijfers voor veilig voelen 's avonds (6,3), criminaliteit (6,1) en verkeersoverlast (5,2) ongunstig; in de andere drie buurten liggen deze cijfers op een gemiddeld niveau.

Over het algemeen is het aandeel bewoners van De Bouwen dat vindt dat diverse vormen van diefstal, overlast en geweld in de buurt voorkomen ongeveer net zo groot als elders. Fietsendiefstal zou volgens bewoners wel vaker voorkomen. De samenvattende scores diefstal en overlast zijn in De Bouwen noord relatief ongunstig maar liggen in de andere buurten op een gemiddeld niveau.

Bij de politie wordt fietsendiefstal iets vaker geregistreerd dan in de totale gemeente (per 100 woningen). De andere categorieën komen ongeveer net zo vaak voor als in heel Smalingerland. Gewelddelicten en fietsendiefstal komen in De Bouwen noord duidelijk vaker voor dan gemiddeld.

Voorzieningen

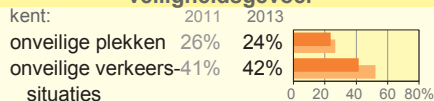
Bewoners van de wijk De Bouwen geven relatief hoge rapportcijfers voor openbaar vervoer (7,4) en voor gezondheids-/welzijns- (7,3) en ouderenvoorzieningen (7,0), maar een laag cijfer voor parkeergelegenheid (6,1). Bij de andere voorzieningen zijn de cijfers gemiddeld. Enkele cijfers zijn duidelijk gestegen sinds 2011: ouderenvoorzieningen (van 5,9 naar 7,0) maar vooral speelgelegenheden (van 5,9 naar 7,5) en voorzieningen voor jongeren (van 4,4 naar 6,2).

Het aantal kinderen dat speciaal onderwijs volgt is hoger dan gemiddeld (12%). Het aantal peuters dat een peuterspeelzaal bezoekt is lager dan in 2010 en ligt nu op een gemiddeld niveau. Tot slot zijn er ook relatief veel jongeren die met hun opleiding zijn gestopt zonder in het bezit te zijn van een startkwalificatie: 14% van alle jongeren van 17 tot en met 22 jaar.

9 De Bouwen

Veiligheid

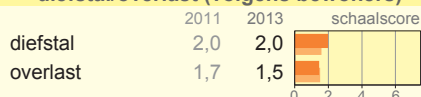
veiligheidsgevoel

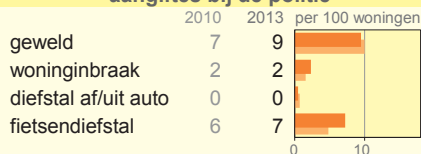
rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

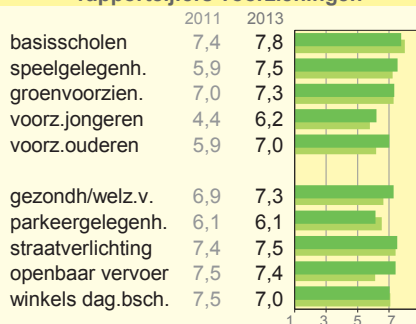

aangiftes bij de politie

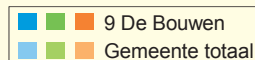
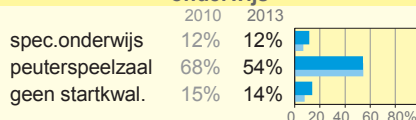

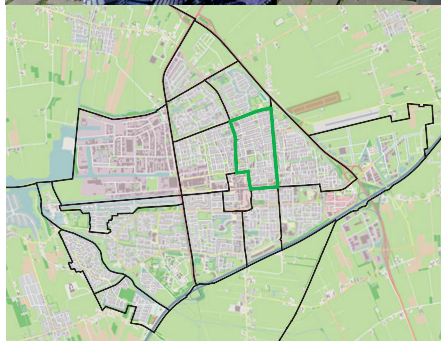
Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

Wijk 10: Noord-Oost

De wijk Noord-Oost ligt ten noordoosten van de wijk Centrum. De wijk ligt tussen de Ringweg, Stationsweg, Noordkade en Noorderdwarsvaart. De hoek ten zuiden van de Vogelzang en ten westen van de Torenstraat wordt tot de wijk Centrum gerekend.

Bevolking

Op 1 oktober 2013 woonden er in Noord-Oost 4.169 inwoners: 160 meer dan in 2010. De leeftijdsverdeling komt ongeveer overeen met die in de hele gemeente.

Onder de 2.324 huishoudens bevinden zich vooral veel alleenstaanden (53%) en weinig paren met kinderen (16%). Dat geldt voor alle vier de buurten in Noord-Oost. Sinds 2010 is het aandeel alleenstaanden nog iets gegroeid. Het aantal inwoners met een niet-westerse etniciteit is relatief hoog in de buurt Noord-Oost oost (15%). In de buurten noord en zuid (9%) is dit aandeel iets hoger dan gemiddeld. De verhuismobiliteit is relatief hoog. De gemiddelde woonduur is in alle buurten iets korter dan gemiddeld in Smallingerland.

Bevolking

4.169 inwoners

	2010	2013
0-24 jaar	28%	27%
25-64 jaar	56%	55%
65 jaar en ouder	16%	18%

2.324 huishoudens

	2010	2013
alleenstaand	51%	53%
paar zonder kind	26%	24%
paar met kind	17%	16%
eenoudergezin	6%	7%

kenmerken bevolking

	2010	2013
niet-westerse etn.	11%	11%
gevestigd afge- lopen 24 mnd.	22%	23%

■ 10 Noord-Oost
■ Gemeente totaal

Wonen

In de buurten in de wijk Noord-Oost werden in de loop der jaren regelmatig gebouwd. Van de huidige woningvoorraad is 20% ouder dan 1950, 46% uit de jaren 1950-1960, 16% uit de jaren 1970-2000 en 16% werd sinds 2004 gebouwd nadat een aantal oudere woningen was gesloopt.

In de wijk zijn rijtjeswoningen sterk vertegenwoordigd: zij maken bijna de helft van de woningvoorraad uit. Daarnaast zijn er etagewoningen (22%), twee-onder-een-kapwoningen (16%) en vrijstaande woningen (15%). Van alle woningen wordt 64% verhuurd door de corporaties; eenderde wordt bewoond door de eigenaar.

De rapportcijfers van bewoners voor de eigen woning (7,3) en voor de woningen in de buurt (6,7) zijn relatief laag en onveranderd. Vooral de bewoners van Noord-oost oost zijn negatief over de andere woningen in de buurt: zij geven een 6,1. Ook de WOZ-waarde is laag in de wijk: € 134.000.

In 2013 stond 8% van de huishoudens ingeschreven als woningzoekende bij WoonFriesland; in 2010 17% inclusief Accolade. Die cijfers zijn duidelijk hoger dan gemiddeld, vooral in Noord-Oost oost en noord. Op de door WoonFriesland gepubliceerde woningen kwamen in 2013 ongeveer net zo veel reacties als in heel Smallerland.

Sociale gegevens

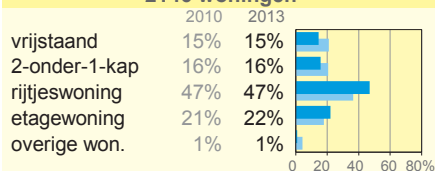
In de wijk Noord-Oost wonen veel mensen met een laag inkomen (56%) en weinig mensen met een hoog inkomen (6%). Het persoonlijk inkomen per inwoner is dan ook laag: € 16.500 (in 2010).

Het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering is sinds 2010 gestegen van 13% naar 15%. Het aantal bewoners met een bijstands-, arbeidsongeschiktheids- of werkloosheidsuitkering en het aantal werkzoekenden zijn hoger dan gemiddeld, vooral in Noord-Oost oost. Het aandeel inwoners van 16-64 jaar dat werkt (63%) is niet significant lager dan gemiddeld. Wel zijn er minder vrijwilligers (25%) dan in heel Smallerland. Ook bezoeken weinig mensen cursussen van De Meldij en voorstellingen van De Lawei. Het aantal huishoudens dat gebruik maakt van het maatschappelijk werk is hoger dan in de totale gemeente, maar sinds 2008 geleidelijk iets gedaald van 6% naar 4%.

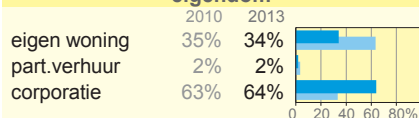
10 Noord-Oost

Wonen

2146 woningen

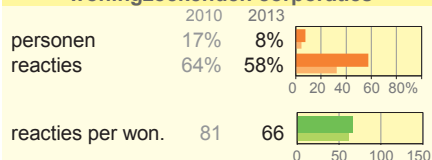
eigendom

woningkwaliteit

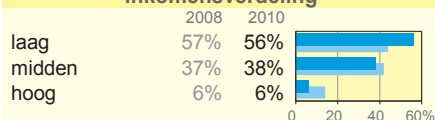
woningzoekenden corporaties

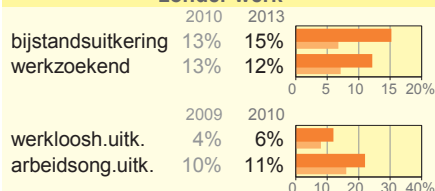
Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.
Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

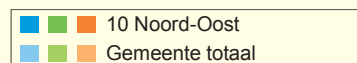
inkomensverdeling

zonder werk

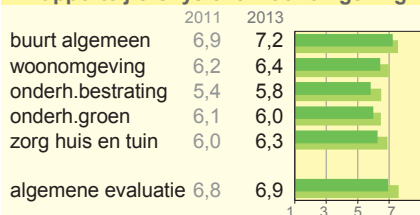
participatie

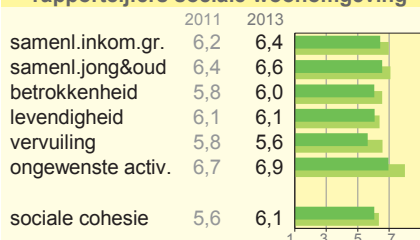
10 Noord-Oost

Leefbaarheid

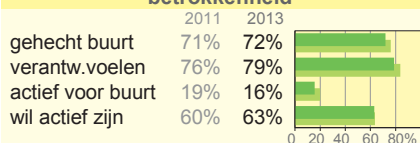
rapportcijfers fysieke woonomgeving

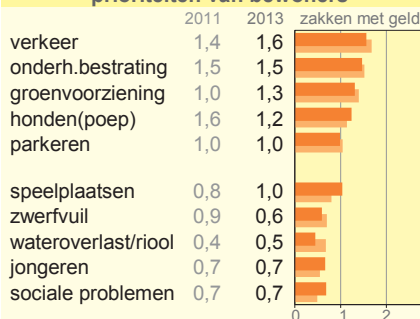
rapportcijfers sociale woonomgeving

betrokkenheid

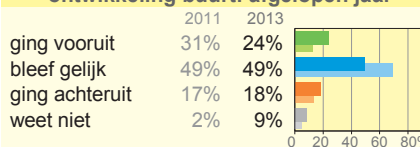
prioriteiten van bewoners

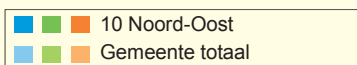
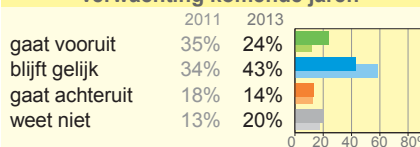
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

Op gebied van leefbaarheid scoort de wijk Noord-Oost over het algemeen ongunstiger dan de hele gemeente. Dat geldt vooral voor Noord-Oost noord en oost. Alle rapportcijfers voor de fysieke en sociale woonomgeving zijn in de wijk lager dan gemiddeld. De bewoners geven bijvoorbeeld een 6,4 voor de kwaliteit van de woonomgeving en een 6,0 voor betrokkenheid van bewoners.

Wel zijn sinds 2011 de cijfers voor de buurt in het algemeen (van 6,9 naar 7,2) en voor onderhoud van de bestrating (van 5,4 naar 5,8) gestegen. Ook de sociale cohesie werd sterker: de score steeg van 5,6 naar 6,1. In Noord-Oost oost zijn de sociale cohesie, maar ook cijfers voor samenleven (van inkomensgroepen en van jong en oud), betrokkenheid, zorg van bewoners voor huis en tuin en de buurt in het algemeen duidelijk hoger dan in 2011.

De percentages bewoners die gehecht zijn aan de eigen buurt, zich medeverantwoordelijk voelen, actief waren voor de buurt of dat zouden willen zijn niet significant lager dan in heel Smallingerland. Deze cijfers zijn sinds 2011 weinig veranderd.

Ook aan de bewoners van Noord-Oost werd gevraagd om 10 fictieve zakken met geld te verdelen om de belangrijkste buurtproblemen te helpen oplossen. Hun prioriteiten wijken weinig af van die in de totale gemeente en zijn sinds 2011 ook maar weinig veranderd. Sinds 2008 is het belang van verkeer wel toegenomen (van 1,0 naar 1,6 zakken). Net zoals in de hele gemeente bestaat de top drie uit verkeer, onderhoud van de bestrating en groenvoorziening.

Bij de politie worden vooral incidenten over woonoverlast duidelijk vaker dan gemiddeld geregistreerd. Ook vernielingen komen iets vaker voor dan in de hele gemeente, vooral in Noord-Oost zuid. Het aantal geregistreerde incidenten jeugdoverlast en verkeersongevallen ligt op een gemiddeld niveau.

Het aantal bewoners dat vindt dat hun buurt vooruit is gegaan (24%) is net als in 2008 en 2011 hoger dan gemiddeld. Anderzijds vindt ook 18% dat hun buurt juist achteruit ging; slechts de helft van de bewoners vindt dat de buurt gelijk is gebleven.

Voor de komende jaren verwacht eveneens 24% dat de buurt (verder) vooruit zal gaan; 14% verwacht een achteruitgang. De andere bewoners denken dat de buurt gelijk zal blijven (43%) of weten het nog niet (20%).

Veiligheid

Ook op het gebied van veiligheid zijn de meeste cijfers in Noord-Oost minder gunstig dan in de hele gemeente. Veel bewoners kennen onveilige plekken in de buurt (39%). Het aantal bewoners dat onveilige verkeerssituaties kent is net zo hoog als in de hele gemeente: 50%. De bewoners geven lage rapportcijfers voor het veiligheidsgevoel (overdag 7,8 en 's avonds 6,7), criminaliteit (6,7) en verkeeroverlast (5,6). De cijfers voor het veiligheidsgevoel en voor criminaliteit waren in 2011 wel gestegen, maar de laatste twee jaar bleven al deze cijfers ongewijzigd.

Het aantal bewoners dat vindt dat verschillende vormen van geweld, diefstal en overlast vaak of soms in de buurt voorkomen is op de meeste aspecten duidelijk groter dan gemiddeld. Vooral drugoverlast, overlast van omwonenden, dronken mensen op straat, geweld en fietsendiefstal komen volgens relatief veel bewoners voor. Wel is de samenvattende score diefstal verbeterd: van 3,2 in 2008 naar 2,7 in 2011 en 2,3 in 2013. Vergeleken met 2011 zijn vooral de bewoners van Noord-oost noord positiever over diefstal: de score daalde daar van 2,7 naar 1,3. De score overlast bleef sinds 2011 ongeveer gelijk.

Het aantal bij de politie geregistreerde geweldsdelicten is twee keer zo hoog als in de hele gemeente. Net als in heel Smallerland is het aantal geweldsdelicten ook in Noord-Oost duidelijk toegenomen. Het aantal geregistreerde fietsendiefstallen is iets hoger dan gemiddeld. Vooral in Noord-Oost zuid komen geweldsdelicten en fietsendiefstal veel voor.

Voorzieningen

De bewoners van de wijk Noord-Oost gaven lage rapportcijfers voor met name de basisscholen (7,0), speelgelegenheden (5,8) en groenvoorziening (6,5) in hun buurt. Voor winkels voor de dagelijkse boodschappen (8,2) geven zij juist een relatief hoog cijfer. De andere voorzieningen worden gemiddeld beoordeeld. Sinds 2011 zijn deze cijfers weinig veranderd.

Het aantal kinderen dat speciaal onderwijs volgt is vrij hoog (14%). Dat geldt ook voor het aantal jongeren van 17-22 jaar zonder startkwalificatie (14%). De deelname aan peuterspeelzalen (45%) is lager dan in 2011 en nu ook lager dan gemiddeld.

10 Noord-Oost

Veiligheid

veiligheidsgevoel

kent:	2011	2013
onveilige plekken	35%	39%
onveilige verkeerssituaties	52%	50%

rapportcijfers veiligheid

	2011	2013
veiligheid overdag	7,7	7,8
veiligheid avond	6,7	6,7
criminaliteit	6,7	6,7
verkeeroverlast	5,6	5,6

diefstal/overlast (volgens bewoners)

	2011	2013	schaalscore
diefstal	2,7	2,3	
overlast	2,3	2,4	

aangiftes bij de politie

	2010	2013	per 100 woningen
geweld	14	22	
woninginbraak	2	2	
diefstal af/uit auto	1	1	
fietsendiefstal	6	7	

Voorzieningen

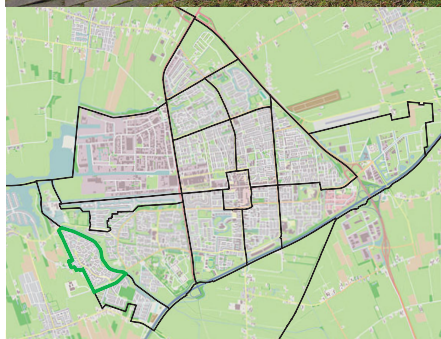
rapportcijfers voorzieningen

	2011	2013
basisscholen	6,7	7,0
speelgelegenh.	5,8	5,8
groenvoorzien.	6,2	6,5
voorz.jongeren	5,5	5,4
voorz.ouderen	6,0	5,7
gezondh/welz.v.	6,7	6,4
parkeergelegenh.	6,2	6,2
straatverlichting	7,3	7,5
openbaar vervoer	6,3	6,5
winkels dag.bsch.	8,1	8,2

onderwijs

	2010	2013
spec. onderwijs	13%	14%
peuterspeelzaal	73%	45%
geen startkwal.	14%	14%

10 Noord-Oost
Gemeente totaal

Wijk 13: De Trisken

De wijk De Trisken bestaat uit twee buurten. Het binnenste gedeelte is de buurt De Trisken centrum. Deze buurt wordt geheel omsloten door de andere buurt: De Trisken rondom. De gehele wijk wordt van de wijk De Draait gescheiden door water. De Oprijlaan is de grens tussen De Trisken en Himsterhout.

Bevolking

3.361 inwoners

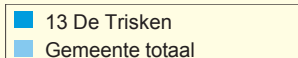
	2010	2013
0-24 jaar	35%	33%
25-64 jaar	60%	59%
65 jaar en ouder	5%	8%

1.586 huishoudens

	2010	2013
alleenstaand	40%	41%
paar zonder kind	23%	23%
paar met kind	29%	27%
eenoudergezin	8%	8%

kenmerken bevolking

	2010	2013
niet-westerse etn.	12%	11%
gevestigd afgelopen 24 mnd.	22%	17%

Bevolking

In de wijk De Trisken woonden op 1 oktober 2013 3.361 personen: 90 minder dan in 2010. In de wijk wonen zeer weinig ouderen vanaf 65 jaar (8%). Onder de 1.586 huishoudens is vooral het aantal paren zonder kinderen wat lager dan elders: 23%. In de buurt De Trisken centrum wonen veel alleenstaanden (56%) en ook veel eenoudergezinnen (10%). Van alle inwoners heeft 11% een niet-westerse etniciteit. In De Trisken centrum is dit percentage hoger, maar wel gedaald van 20% naar 18%. De verhuismobiliteit is in De Trisken centrum bovengemiddeld (28% heeft zich pas de laatste twee jaar gevestigd), maar lager dan in 2010 (41%) en 2008 (40%). In De Trisken rondom is de mobiliteit ondergemiddeld. De gemiddelde woonduur in de wijk is laag: 7,0 jaar in De Trisken centrum en 12,0 jaar in de buurt rondom.

Wonen

Van de 1.500 woningen in De Trisken werd 74% gebouwd in de jaren 1982-1986 en nog eens 24% tussen 1987 en 1996. De buurt De Trisken centrum bestaat voor ongeveer de helft uit etagewoningen (flats en beneden-/bovenwoningen) en voor de helft uit rijtjeswoningen. De buurt De Trisken rondom bestaat vooral uit rijtjeswoningen en twee-onder-een-kap woningen. De eigendomssituatie van de gehele wijk is vrijwel gelijk aan die van de totale gemeente. Ook hierbij is er verschil tussen de buurten: in De Trisken centrum wordt 73% verhuurd door de corporaties; in de buurt rondom is dat 19%. Vooral in De Trisken centrum staan veel goedkope huurwoningen.

De rapportcijfers van bewoners voor de woningen in de buurt zijn relatief laag, vooral in De Trisken centrum (6,5) maar ook in de buurt rondom (7,1). Het cijfer voor de eigen woning ligt in De Trisken rondom op een gemiddeld niveau. De WOZ-waarde is ondergemiddeld: € 103.000 in centrum en € 153.000 in rondom. Het aantal woningzoekenden is in De Trisken centrum erg hoog: 18% bij WoonFriesland in 2013 en 38% inclusief Accolade in 2010. Bovendien reageren zij heel vaak op aangeboden woningen van WoonFriesland. Op de door WoonFriesland aangeboden woningen in de hele wijk De Trisken komen relatief weinig reacties: gemiddeld 39.

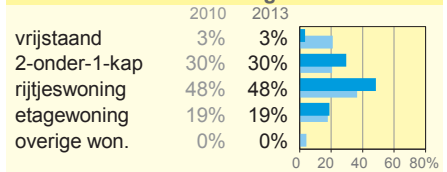
Sociale gegevens

In de hele wijk De Trisken wonen iets minder mensen met een laag inkomen dan in de hele gemeente. Het aantal werkloosheids- en arbeidsongeschiktheidsuitkering ligt dichtbij het gemiddelde. Deze cijfers zijn niet per buurt beschikbaar. In de buurt De Trisken centrum zijn het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering (gestegen van 19% in 2010 naar 26% in 2013) en het aandeel niet-werkende werkzoekenden (van 16% naar 19%) hoger dan in de meeste andere buurten en verder gestegen. In De Trisken rondom zijn deze cijfers iets lager dan gemiddeld en bleven ongeveer gelijk. De arbeidsparticipatie in de wijk De Trisken is gemiddeld: 65% van de inwoners van 16-64 jaar werkt. Het aantal cursisten van De Meldij en abonnementhouders bij de Lawei is ook ongeveer zo hoog als in de hele gemeente. Het aantal vrijwilligers is relatief laag (23%). In De Trisken centrum wonen wat meer mensen die gebruik maken van het maatschappelijk werk (5%) dan in de hele gemeente.

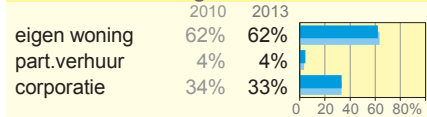
13 De Trisken

Wonen

1500 woningen

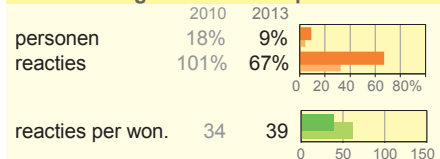
eigendom

woningkwaliteit

woningzoekenden corporaties

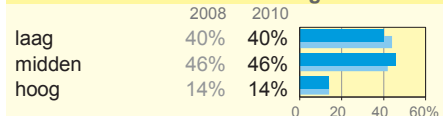

Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.

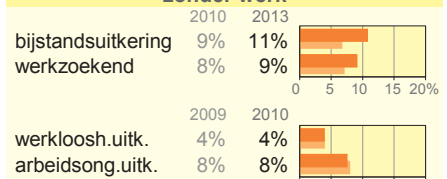
Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

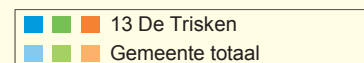
inkomensverdeling

zonder werk

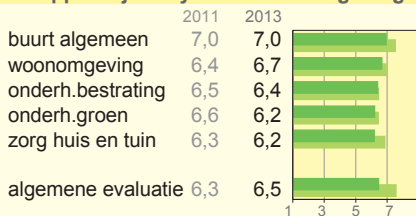
participatie

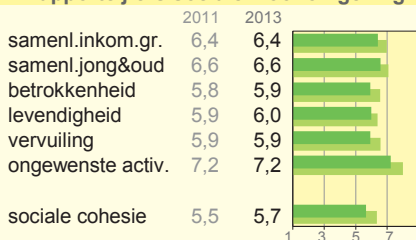
13 De Trisken

Leefbaarheid

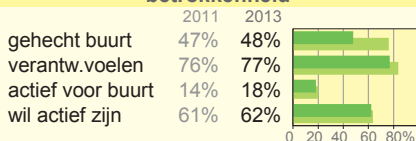
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

betrokkenheid

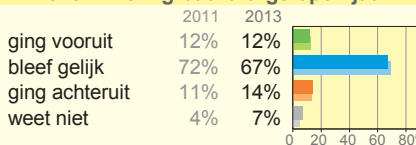
prioriteiten van bewoners

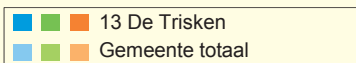
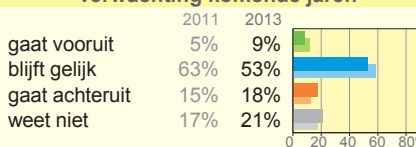
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

Wanneer we de cijfers op het gebied van leefbaarheid bekijken voor de hele wijk De Trisken liggen sommige cijfers rond het gemiddelde en andere duidelijk daar onder. Op buurtniveau zijn veel cijfers in De Trisken centrum echter veel lager. De score algemene evaluatie, die aangeeft hoe prettig mensen het vinden om in de buurt te wonen, ligt in De Trisken centrum op 5,4. Dat is aanzienlijk lager dan in alle andere buurten (met scores tussen 6,7 en 8,9). Ook de sociale cohesie is in De Trisken centrum lager dan in alle andere buurten (score 5,0). De cijfers in De Trisken centrum zijn sinds 2011 ook niet significant veranderd. In De Trisken rondom was er wel een kleine verandering: de kwaliteit van de woonomgeving werd hoger beoordeeld (van 6,4 naar 6,9) en het groenonderhoud lager (van 6,7 naar 6,3). Het aantal bewoners dat gehecht is aan de buurt (48%) is in beide buurten duidelijk lager dan in alle andere wijken (met scores tussen 67 en 90%). Het aantal mensen dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid in de buurt is ook lager dan gemiddeld: 77%. Het aantal bewoners dat afgelopen jaar actief was om de buurt te verbeteren (18%) of dat in de toekomst misschien wil doen is echter niet lager dan elders. Bij deze percentages ontlopen de twee buurten elkaar nauwelijks. Als de bewoners zakken met geld moeten verdelen om de grootste problemen te helpen oplossen willen zij veel meer dan in andere wijken inzetten op honden(poep) (1,8 zakken) en op sociale problemen (1,0). Het onderhoud van de bestrating krijgt juist weinig prioriteit. Het aantal bij de politie geregistreerde incidenten woonoverlast is - net zoals in 2009/2010 - in De Trisken rondom iets hoger en in de buurt centrum veel hoger dan in de totale gemeente. Vernielingen worden ongeveer net zo vaak als gemiddeld geregistreerd; jeugdoverlast en vooral verkeersongevallen minder vaak. Het beeld dat bewoners hebben over de ontwikkeling van hun buurt afgelopen jaar wijkt weinig af van dat in de hele gemeente. Zo vindt 12% dat hun buurt afgelopen jaar vooruit ging en 14% dat deze achteruit ging. Voor de komende jaren verwacht 9% een vooruitgang en 18% een achteruitgang van de buurt. De meeste bewoners denken dat de buurt gelijk zal blijven (53%) of weten het nog niet (21%).

Veiligheid

Het aantal bewoners van De Trisken dat onveilige plekken kent in de buurt is veel hoger dan in de andere wijken: 53%. Dat percentage is sinds 2008 niet noemenswaardig veranderd en in beide buurten ongeveer even hoog. Het aantal bewoners dat onveilige verkeerssituaties kent is eveneens hoger dan gemiddeld: 64%. De rapportcijfers voor veilig voelen overdag en 's avonds, criminaliteit en verkeersoverlast zijn in beide buurten ongunstiger dan gemiddeld in de gemeente. Wel zijn de cijfers voor veilig voelen en voor criminaliteit in De Trisken centrum lager dan in de buurt rondom. Het cijfer voor verkeersoverlast is sinds 2011 ongunstiger geworden (van 6,2 naar 5,7).

In de wijk vinden veel meer bewoners dan elders dat brandstichtingen, geweld/bedreiging, overlast van omwonenden, drugsoverlast en vandalisme soms in de buurt voorkomen. Branden komen volgens 6% vaak in de wijk voor en volgens nog eens 38% soms. Die cijfers zijn hoger dan in de andere wijken maar wel lager dan in 2011. De samenvattende scores diefstal en overlast zijn in De Trisken centrum hoger dan in alle andere buurten van Smallerland (ongeveer 4,3) en liggen in de buurt rondom dichtbij het gemiddelde (1,8). Het aantal bij de politie geregistreerde geweldsdelicten is in De Trisken centrum hoger dan gemiddeld. Woninginbraak en diefstal uit en vanaf auto's worden ongeveer net zo vaak geregistreerd als in de totale gemeente en fietsendiefstal slechts weinig.

Voorzieningen

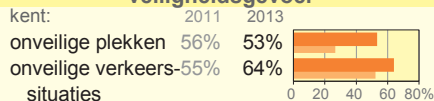
De meeste rapportcijfers voor voorzieningen wijken in De Trisken weinig af van de gemiddelden in de gemeente. Het cijfer voor winkels voor de dagelijkse boodschappen (3,4) is echter veel lager dan in de andere wijken. Ook lager dan gemiddeld zijn de cijfers voor ouderen- (5,3), gezondheids-/welzijnsvoorzieningen (6,2) en verlichting (7,0). Het cijfer voor openbaar vervoer is duidelijk hoger dan in de totale gemeente. Sinds 2011 bleven al deze cijfers ongeveer gelijk.

Het aantal peuters dat een peuterspeelzaal bezoekt is op een gemiddeld niveau. In De Trisken centrum zijn het aantal kinderen dat speciaal onderwijs volgt (17%) en het aantal jongeren van 17-22 jaar zonder startkwalificatie (20%) duidelijk hoger dan in heel Smallerland. In de buurt rondom liggen deze cijfers op een gemiddeld niveau.

13 De Trisken

Veiligheid

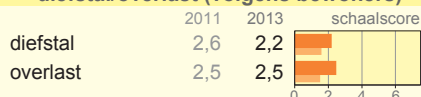
veiligheidsgevoel

rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

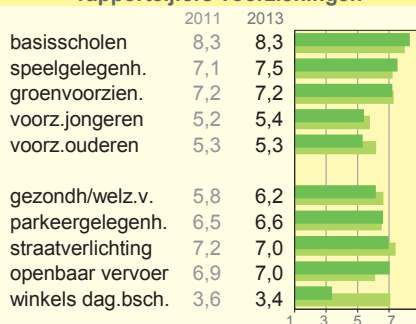

aangiftes bij de politie

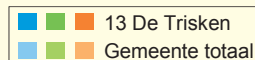
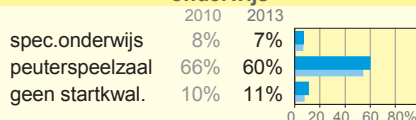

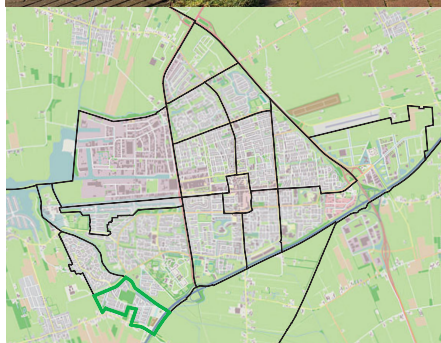
Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

Wijk 13a: Himsterhout

De buurt Himsterhout wordt in deze Wijkatlas als aparte wijk behandeld. De wijkgrens loopt over de Oproijlaan, Skeanewei, Sânbuorren, De A7 en het water langs De Drait.

Bevolking

In Himsterhout woonden op 1 oktober 2013 1.662 inwoners. Dat zijn er 83 minder dan in oktober 2010. De wijk kent een jonge bevolkingsopbouw met veel inwoners tot 25 jaar (36%) en weinig inwoners van 65 jaar en ouder (11%). Het aantal 65-plussers stijgt wel: van 3% in 2005 naar 8% in 2010 en 11% in 2013.

Onder de 604 huishoudens in de wijk bevinden zich vooral veel paren met kinderen (47%). Alleenstaanden en eenoudergezinnen wonen er weinig. Het aantal inwoners met een niet-westerse etniciteit is ongeveer net zo groot als in de totale gemeente (6%). De mobiliteit is laag: 11% woont korter dan twee jaar op het huidige adres. Omdat Himsterhout een jonge wijk is, is de gemiddelde woonduur er kort: 8,3 jaar.

Bevolking

1.662 inwoners

	2010	2013
0-24 jaar	39%	36%
25-64 jaar	53%	54%
65 jaar en ouder	8%	11%

604 huishoudens

	2010	2013
alleenstaand	21%	20%
paar zonder kind	26%	29%
paar met kind	49%	47%
eenoudergezin	4%	5%

kenmerken bevolking

	2010	2013
niet-westerse etn.	7%	6%
gevestigd afge- lopen 24 mnd.	19%	11%

■ 13a Himsterhout
■ Gemeente totaal

Wonen

Alle 568 woningen in de wijk Himsterhout zijn gebouwd in de periode 2000-2010.

In de wijk staan vooral twee-onder-een-kapwoningen (53%) en vrijstaande woningen (36%). Ook zijn er een paar rijtjeswoningen en etagewoningen. Onder de tweekappers en geschakelde woningen zijn 45 corporatiewoningen, maar de meeste woningen (83%) zijn eigendom van de bewoners. Alle corporatiewoningen vallen in de duurste huurklasse. De rapportcijfers die bewoners geven aan hun eigen woning (8,6) en aan de woningen in de buurt (8,6) zijn aanzienlijk hoger dan gemiddeld. Ook de WOZ-waarde is hoog: € 274.000. Gezien de korte woontijd en het grote aandeel koopwoningen is het weinig verrassend dat het aantal woningzoekenden bij WoonFriesland en Accolade (in procenten van huishoudens) lager is dan gemiddeld. WoonFriesland heeft geen woningen in het gebied; daarom kan het aantal reacties per gepubliceerde woning bij WoonFriesland niet worden getoond.

Sociale gegevens

In de wijk Himsterhout wonen erg veel mensen met een hoog inkomen en weinig mensen met een laag inkomen. Dat blijkt zowel uit de inkomensgegevens van het CBS als uit de bewonersenquête. Het persoonlijk inkomen per inwoner (€ 23.700) is dan ook veel hoger dan in de meeste andere wijken.

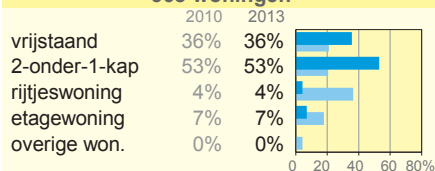
Het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering (1%) en het aantal werkzoekenden (3%) zijn zeer laag. Het aantal werkloosheids- (2%) en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen (6%) waren in 2009 echter nauwelijks lager dan in de hele gemeente. Al met al is de arbeidsparticipatie hoog: 81% van alle mannen en vrouwen van 16-64 jaar werkt. Het aandeel vrijwilligers is niet of nauwelijks hoger dan in de totale gemeente.

Het aantal bewoners dat een cursus volgt bij De Meldij (5%) of voorstellingen bezoekt bij de Lawei (8%) is iets hoger dan in de totale gemeente. Slechts weinig mensen maken gebruik van het maatschappelijk werk (1% van de huishoudens).

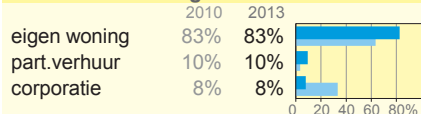
13a Himsterhout

Wonen

568 woningen

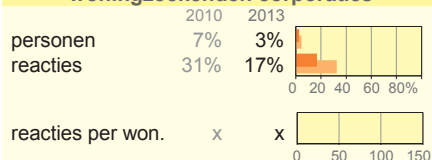
eigendom

woningkwaliteit

woningzoekenden corporaties

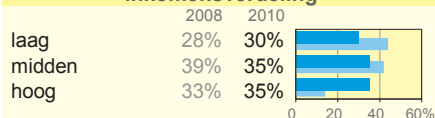

Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.

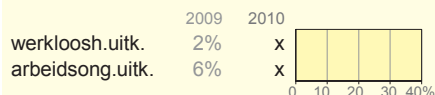
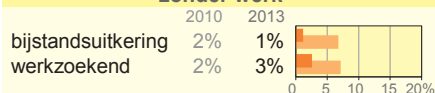
Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

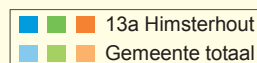
inkomensverdeling

zonder werk

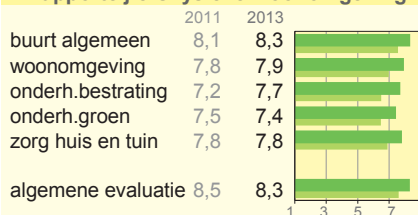
participatie

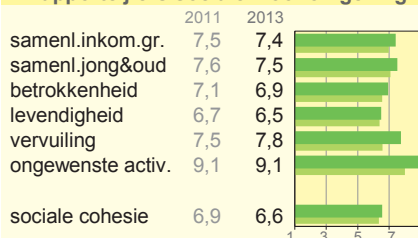
13a Himsterhout

Leefbaarheid

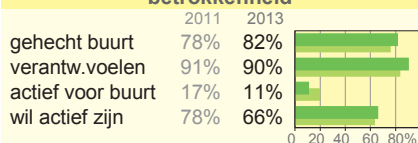
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

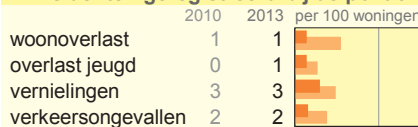
betrokkenheid

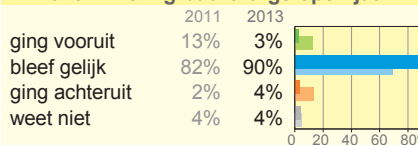
prioriteiten van bewoners

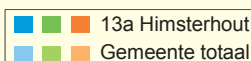
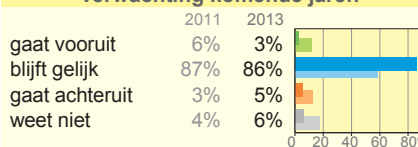
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

De meeste rapportcijfers van bewoners op gebied van leefbaarheid zijn in Himsterhout hoger dan gemiddeld. Vooral de fysieke kwaliteit van de woonomgeving en (het ontbreken van) vervuiling en ongewenste activiteiten worden veel gunstiger beoordeeld dan in de totale gemeente. De score algemene evaluatie van de buurt (hoe prettig is het om in de buurt te wonen?) en het cijfer voor de buurt in het algemeen zijn duidelijk gunstiger dan in de totale gemeente. Het cijfer voor onderhoud van de bestrating is verder gestegen van 7,2 naar 7,7. Het cijfer voor levendigheid ligt echter op een gemiddeld niveau. De score sociale cohesie is gedaald van 6,9 naar 6,6 en nu ongeveer net zo hoog als in de totale gemeente.

Het aantal bewoners dat is gehecht aan de buurt (82%) of zich daarvoor medeverantwoordelijk voelt (90%) is hoger dan gemiddeld. Dat leidt niet tot een hoge actieve inzet, want het aantal mensen dat daadwerkelijk actief was voor de eigen buurt (11%) is juist lager dan in heel Smallingerland. Het totaal aantal mensen dat zich in de toekomst misschien wil inzetten voor de buurt is sinds 2011 gedaald van 78% naar 66% en nu niet meer hoger dan gemiddeld.

Ook de bewoners van de wijk Himsterhout hebben fictieve zakken met geld verdeeld om de grootste problemen in de buurt te helpen oplossen. Hun prioriteiten wijken duidelijk af van die in de totale gemeente, maar ook in Himsterhout heeft verkeer de hoogste prioriteit (1,6 van de 10 zakken). In vergelijking met de totale gemeente willen de bewoners van Himsterhout vooral sterker inzetten op parkeren (ook 1,6) en wateroverlast (1,5). Het onderhoud van de bestrating, zwerfvuil en sociale problemen zijn hier veel minder belangrijk dan in de rest van de gemeente.

Bij de politie worden maar weinig incidenten geregistreerd op gebied van woonoverlast, jeugdoverlast, vernielingen en verkeersongevallen. De cijfers voor 2012/2013 waren daarbij vrijwel gelijk aan die van 2009/2010. Veel meer bewoners dan gemiddeld vinden dat hun buurt gelijk is gebleven (90%) of verwachten voor de komende jaren dat deze gelijk zal blijven (86%). Slechts enkele bewoners vinden dat hun buurt vooruit of juist achteruit is gegaan of verwachten dat voor de komende jaren.

Veiligheid

Op gebied van veiligheid zijn de cijfers voor Himsterhout eveneens gunstig. Slechts 19% kent onveilige plekken in de buurt. De rapportcijfers voor de veiligheid (overdag 8,7 en 's avonds 8,1), criminaliteit (8,0) en verkeersoverlast (7,0) zijn duidelijk gunstiger dan gemiddeld. Wel kent de helft van de bewoners onveilige verkeerssituaties in de eigen buurt. Het cijfer voor verkeersoverlast was tussen 2008 en 2011 verbeterd (van 6,6 naar 7,0) en bleef daarna constant. De andere cijfers zijn sinds 2008 niet significant veranderd.

Het aantal bewoners dat vindt dat diverse vormen van overlast, diefstal en geweld in de buurt voorkomen is lager dan gemiddeld. Dat blijkt ook uit de samenvattende schaalcores voor diefstal en overlast.

Bij de politie worden nauwelijks diefstallen geregistreerd: de aantallen per 100 woningen zijn dan ook veel lager dan in de totale gemeente. Ook het aantal geregistreerde geweldsdelicten is duidelijk lager dan gemiddeld.

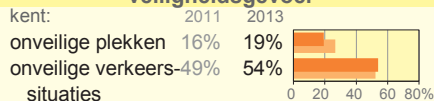
Voorzieningen

Op het gebied van voorzieningen zijn de rapportcijfers minder gunstig. Slechts voor drie voorzieningen zijn de cijfers hoger dan in de hele gemeente: groen (7,9), openbaar vervoer (7,2) en straatverlichting (7,8). Diverse andere voorzieningen worden ongunstig beoordeeld: basisscholen (6,8), ouderen- (4,7) en gezondheids-/welzijnsvoorzieningen (5,7), parkeergelegenheid (6,0) en winkels voor de dagelijkse boodschappen (5,9). Het cijfer voor speelgelegenheden is sinds 2011 iets gestegen (van 7,0 naar 7,4) en ligt op een gemiddeld niveau. Het aantal kinderen dat speciaal onderwijs volgt is in Himsterhout laag: 2%. De deelname van peuters aan peuterspeelzalen blijft ook iets achter bij die in de hele gemeente: 47%. Ook het aantal jongeren van 17-22 jaar zonder startkwalificatie is lager dan in de totale gemeente: 5%.

13a Himsterhout

Veiligheid

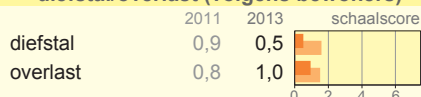
veiligheidsgevoel

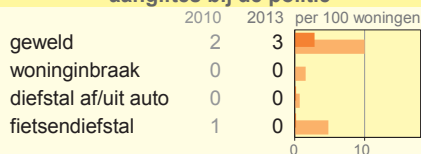
rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

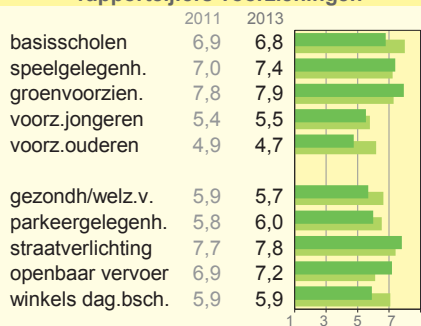

aangiftes bij de politie

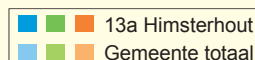
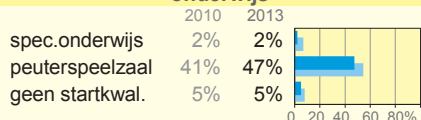

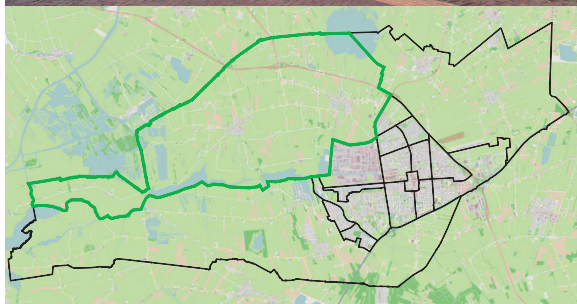
Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

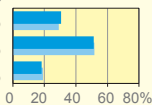
Wijk 21: Buitengebied Noord

Het buitengebied Noord omvat de kernen Opeinde, Nijega, Oudega en De Tike. Opeinde is gesplitst in twee buurten: boven en onder de Vaart.

Bevolking

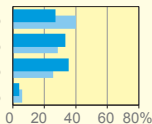
4.148 inwoners

	2010	2013
0-24 jaar	32%	31%
25-64 jaar	53%	51%
65 jaar en ouder	15%	18%

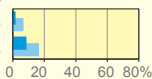
1.692 huishoudens

	2010	2013
alleenstaand	27%	27%
paar zonder kind	33%	33%
paar met kind	36%	36%
eenoudergezin	4%	4%

kenmerken bevolking

	2010	2013
niet-westerse etn.	2%	2%
gevestigd afgelopen 24 mnd.	10%	9%

■ 21 Buitengebied Noord
■ Gemeente totaal

Bevolking

In het Buitengebied Noord woonden op 1 oktober 2013 4.148 inwoners: 1.658 in Opeinde, 1.680 in Oudega, 485 in Nijega en 325 in De Tike. In al deze dorpen is het aantal inwoners sinds 2010 iets gedaald.

De leeftijdsverdeling komt globaal overeen met die in de hele gemeente. De huishoudensverdeling wijkt af van die in Drachten. Net zoals in Buitengebied West en Oost wonen er meer paren met kinderen en minder alleenstaanden dan gemiddeld in Smallingerland. In totaal wonen er 1.692 huishoudens in het gebied. Het aantal inwoners met een niet-westerse etniciteit is in alle kernen duidelijk lager dan gemiddeld. Ook de verhuismobiliteit is in alle kernen veel lager dan gemiddeld.

Wonen

In het Buitengebied Noord staan in totaal 1.688 woningen. In Nijega staan vooral oudere woningen: 67% uit 1960 of eerder. In de buurt boven de Vaart van Opeinde werd 62% van de woningen gebouwd vanaf 1989; in Oudega was dat 28%. De laatste 5 jaar zijn er in totaal 4 nieuwe woningen gebouwd in de hele wijk.

In de kernen staan vooral veel vrijstaande woningen (57%). Het aandeel twee-onder-een-kapwoningen is net zo groot als gemiddeld in de gemeente (22%). Verder staan er relatief veel overige woningen (15%) zoals boerderijen, woonboten, ouderenwoningen en praktijkwoningen. De meeste woningen worden bewoond door de eigenaar (82%); 18% wordt verhuurd door een corporatie.

Over het algemeen liggen de rapportcijfers van bewoners voor hun woning (7,9) en de woningen in de buurt (7,7) rond de gemiddelden, maar in Opeinde boven de Vaart en De Tike iets hoger. Vooral het cijfer voor de woningen in de buurt is in De Tike (8,3) hoger. De WOZ-waarde is in alle kernen hoger dan gemiddeld in Smallingerland en loopt uiteen van € 206.000 in Opeinde onder de Vaart tot € 278.000 in De Tike.

Het aantal woningzoekenden bij WoonFriesland en Accolade (in % van huishoudens) is laag: 2% in 2013 (alleen WoonFriesland) en 4% in 2010 (inclusief Accolade).

Sociale gegevens

De inkomensverdeling van mensen met inkomen komt ongeveer overeen met die in de hele gemeente. Het persoonlijk inkomen per inwoner is bijna net zo hoog als in de totale gemeente.

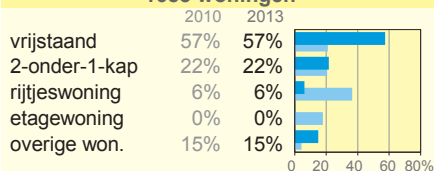
Het aantal huishoudens met een bijstands- (3%), arbeidsongeschiktheids- (5%) of werkloosheidsuitkering (2%) is laag. Ook het aandeel werkzoekenden ligt wat lager dan gemiddeld, behalve in De Tike.

Het aantal inwoners van 16-64 jaar dat werkt is ongeveer net zo hoog als gemiddeld: 74%. Het aandeel mensen dat vrijwilligerswerk doet is hoger dan in alle andere wijken, maar wel gedaald van 53% naar 40%. Het aantal cursisten bij De Meldij en het schouwburgbezoek bij de Lawei zijn teruggelopen. Bij De Meldij is het percentage nog gemiddeld, maar het schouwburgbezoek is nu ondergemiddeld (3%). Het aantal cliënten bij het maatschappelijk werk is laag: 1% van de huishoudens.

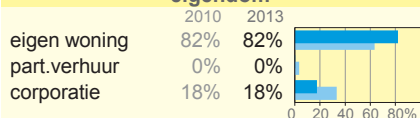
21 Buitengebied Noord

Wonen

1688 woningen

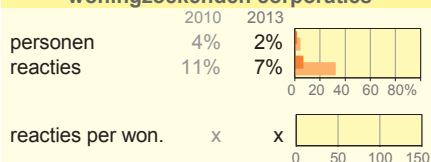
eigendom

woningkwaliteit

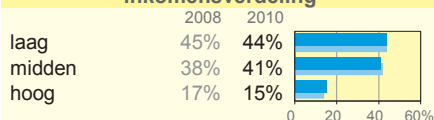
woningzoekenden corporaties

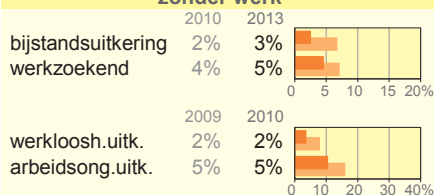
Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.
 Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

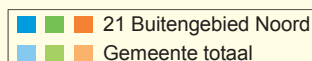
inkomensverdeling

zonder werk

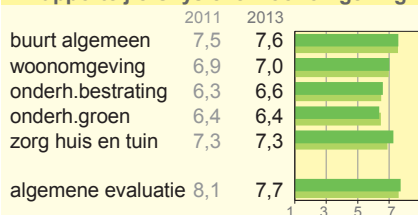
participatie

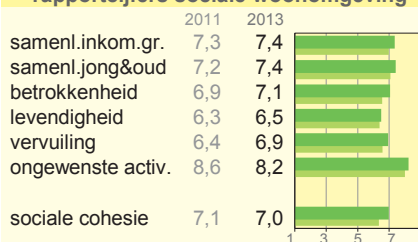
21 Buitengebied Noord

Leefbaarheid

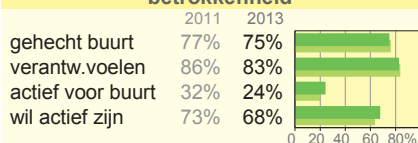
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

betrokkenheid

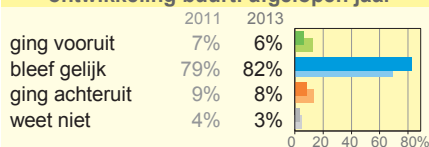
prioriteiten van bewoners

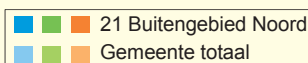
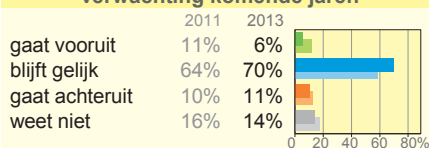
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

In de wijk Buitengebied Noord liggen veel rapportcijfers voor de fysieke woonomgeving op een gemiddeld niveau. De cijfers voor de buurt in het algemeen (7,6), de kwaliteit van de woonomgeving (7,0) en onderhoud van bestrating en groen wijken nauwelijks af van die in de hele gemeente. De meeste cijfers bleven onveranderd, maar de score algemene evaluatie van de buurt (hoe prettig is het om in de buurt te wonen) daalde van 8,1 naar 7,7. Vooral in Nijega daalde de algemene evaluatie en ook de score sociale cohesie. In Opeinde onder de Vaart steeg het cijfer voor onderhoud van de bestrating (van 5,9 naar 7,0). Gemiddeld in de wijk zijn de meeste cijfers voor de sociale woonomgeving (inclusief de sociale cohesie) hoger dan gemiddeld. Het cijfer voor vervuiling is verbeterd (van 6,4 naar 6,9), vooral in Oudega.

Het aantal bewoners dat gehecht is aan de buurt (75%) of zich daarvoor medeverantwoordelijk voelt (83%) is net zo hoog als in de hele gemeente. Het aandeel bewoners dat actief was om de buurt te verbeteren daalde van 32% naar 24% en ligt nu ook op een gemiddeld niveau, evenals het aantal dat in de toekomst eventueel actief wil worden.

Net zoals in de andere wijken hebben de bewoners van Buitengebied Noord 10 fictieve zakken met geld verdeeld om de grootste buurtproblemen te helpen oplossen. De verdeling van die zakken is vrijwel identiek aan die in de hele gemeente en sinds 2011 weinig veranderd. Net zoals in heel Smallingerland bestaat de top drie uit verkeer, onderhoud van de bestrating en groenvoorziening. Bewoners van Opeinde onder de Vaart willen meer geld uittrekken voor parkeren, van Nijega voor verkeer en van De Tike voor de bestrating en speelplekken.

Bij de politie worden relatief weinig incidenten geregistreerd op gebied van woonoverlast, jeugdoverlast, vernielingen en verkeersongevallen. Het aantal incidenten woonoverlast is wel gestegen, vooral in Opeinde en Nijega. In vergelijking met de rest van de gemeente vinden relatief veel bewoners dat hun buurt gelijk bleef (82%). Daarnaast vindt 8% dat deze achteruit ging en 6% zag een vooruitgang.

Voor de komende jaren rekent eveneens een relatief grote groep (70%) er op dat hun buurt gelijk zal blijven. Kleine groepen bewoners rekenen er op dat de buurt vooruit (6%) of achteruit (11%) zal gaan.

Veiligheid

Het aantal bewoners van het Buitengebied Noord dat onveilige plekken kent in de eigen buurt (20%) is iets lager dan gemiddeld. Het aantal mensen dat onveilige verkeerssituaties kent (48%) is op wijkniveau gemiddeld, maar in Nijega veel hoger (70%) en in De Tike veel lager (30%).

De rapportcijfers van bewoners voor veilig voelen 's avonds (7,7), criminaliteit (7,8) en verkeersoverlast (6,5) zijn gunstiger dan gemiddeld in Smallingerland. Het cijfer voor verkeersoverlast is echter in Nijega (5,3) veel ongunstiger.

Het aantal mensen dat vindt dat diverse vormen van diefstal, geweld en overlast in de buurt voorkomen is over het algemeen lager dan in de hele gemeente. Bij overlast van groepen jongeren en vandalisme zijn de cijfers echter vrij gemiddeld. De samenvattende scores diefstal en overlast zijn gunstiger dan gemiddeld.

Het aantal aangiftes van geweld en diefstallen is over de hele linie lager dan in de hele gemeente. In Nijega komt fietsendiefstal echter vaker voor dan gemiddeld.

Voorzieningen

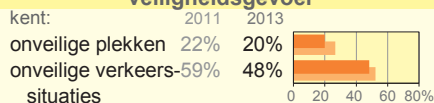
Over het hele Buitengebied Noord genomen liggen de meeste cijfers voor voorzieningen rond de gemiddelden van de gemeente. Erg ontevreden zijn de bewoners echter over winkels voor de dagelijkse boodschappen (5,7 - behalve in Oudega) en openbaar vervoer (4,2 - vooral in Oudega en De Tike). Het cijfer voor ouderenvoorzieningen is relatief hoog (7,0). Het cijfer voor straatverlichting is gedaald, vooral in Opeinde boven de Vaart (van 7,4 naar 6,5) en in Nijega (van 7,7 naar 6,9). In Nijega daalde ook het rapportcijfer voor basisscholen (van 5,1 naar 3,9). Bewoners van Oudega oordelen positiever dan in 2011 over voorzieningen en activiteiten voor jongeren (van 5,5 naar 6,5). Gezondheids- en welzijnsvoorzieningen worden laag beoordeeld in De Tike (4,9) en Nijega (4,1).

Het aantal kinderen dat speciaal onderwijs volgt (5%) is ongeveer net zo hoog als in de totale gemeente. Relatief veel peuters bezoeken een peuterspeelzaal. Het aantal jongeren van 17-22 jaar zonder startkwalificatie is erg laag: 1%.

21 Buitengebied Noord

Veiligheid

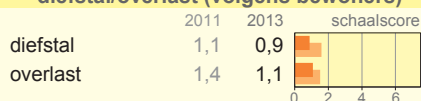
veiligheidsgevoel

rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

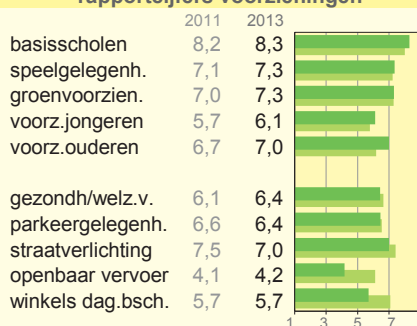

aangiftes bij de politie

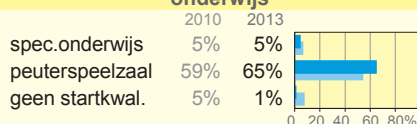

Voorzieningen

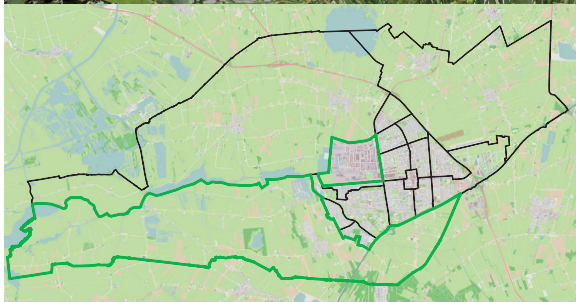
rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

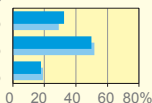
Wijk 22: Buitengebied West

Het buitengebied West omvat De Wilgen, Smalle Ee, Sanding, Boornbergum, De Veenhoop, Goëngahuizen en Kortehebben. Tot de wijk wordt ook gerekend het buitengebied rond Het Zuid en bedrijventerrein De Haven.

Bevolking

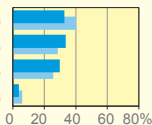
3.223 inwoners

	2010	2013
0-24 jaar	32%	33%
25-64 jaar	53%	50%
65 jaar en ouder	15%	18%

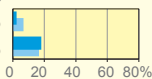
1.391 huishoudens

	2010	2013
alleenstaand	30%	33%
paar zonder kind	34%	34%
paar met kind	33%	30%
eenoudergezin	3%	4%

kenmerken bevolking

	2010	2013
niet-westerse etn.	2%	2%
gevestigd afgelopen 24 mnd.	15%	18%

■ 22 Buitengebied West
■ Gemeente totaal

Bevolking

In het Buitengebied West woonden op 1 oktober 2013 3.223 inwoners, waarvan de helft in Boornbergum (1.635). De rest woont verspreid over Sanding (416), De Wilgen (274), Kortehebben (263), De Veenhoop (247), De Haven (70), Goëngahuizen (64), Smalle Ee (50) en het buitengebied rond Het Zuid (204). De leeftijdsverdeling van het hele Buitengebied West komt ongeveer overeen met die van de gemeente. Onder de 1.391 huishoudens bevinden zich iets meer paren met en zonder kinderen en iets minder alleenstaanden en eenoudergezinnen dan in de totale gemeente. Het aantal inwoners met een niet-westerse etniciteit is in alle kernen veel lager dan gemiddeld in de gemeente. Het aandeel bewoners dat zich pas de laatste twee jaar vestigde is rond Het Zuid hoog (38%), maar in de andere gebieden lager dan gemiddeld.

Wonen

In het Buitengebied West staan 1.242 woningen. Sanding werd gebouwd in de periode 1996-2001. In Boornbergum werd sinds 2002 25% van de huidige 649 woningen gebouwd, waarvan 51 woningen in 2011 en 2012. Rond Het Zuid en in De Wilgen, Smalle Ee, Goënga-huizen, De Veenhoop en Kortehebben stond ruim de helft van de huidige woningen er al in 1960.

In het Buitengebied West staan vooral vrijstaande woningen (60%). Daarnaast zijn er twee-onder-een-kapwoningen (18%), overige woningen (10%) en in Boornbergum ook rijtjeswoningen (in de totale wijk is dat aandeel sinds 2010 toegenomen van 7% naar 11%). De meeste woningen zijn eigendom van de bewoners; 17% wordt verhuurd door een corporatie.

De bewoners beoordelen hun eigen woning (8,2) en vooral de woningen in de buurt (8,0) wat hoger dan gemiddeld in de gemeente. Dat komt vooral door de hoge cijfers in Sanding. In Sanding is de WOZ-waarde (€ 513.000) aanzienlijk hoger dan in alle andere buurten, maar ook in de andere kernen is de waarde bovengemiddeld. Het aantal woningzoekenden (in % van huishoudens) en reacties van deze woningzoekenden zijn relatief laag.

Sociale gegevens

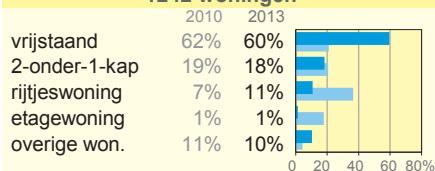
In het Buitengebied West wonen veel mensen met een hoog inkomen. Dat geldt vooral voor De Wilgen/Sanding, waar het persoonlijk inkomen per inwoner dan ook aanzienlijk hoger is dan elders: € 35.600. In Boornbergum is het inkomen per inwoner iets lager dan in de totale gemeente (€ 18.000).

In Boornbergum zijn het aandeel mensen met een bijstandsuitkering (5%) en het aantal werkzoekenden (5%) net iets lager dan gemiddeld. Bij de werkzoekenden geldt dat ook voor Sanding. In de andere buurten zijn deze cijfers veel lager dan gemiddeld. Ook het aantal WW- en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen zijn laag. Het aantal inwoners van 16-64 jaar dat werkt (69%) en het aandeel vrijwilligers (37%) zijn ongeveer net zo hoog als gemiddeld. Het aantal cursisten van De Meldij is gedaald van 6% naar 4% maar nog iets hoger dan gemiddeld. Het schouwburgbezoek daalde ook (van 9% naar 6%) en ligt nu op een gemiddeld niveau. In De Wilgen en Sanding zijn deze cijfers wat hoger. Het aantal cliënten maatschappelijk werk is lager dan in heel Smallerland.

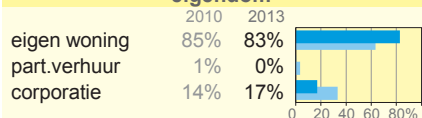
22 Buitengebied West

Wonen

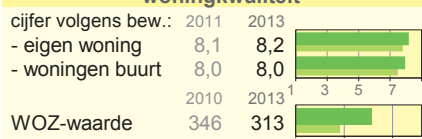
1242 woningen

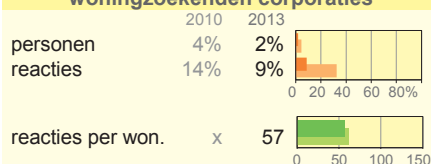
eigendom

woningkwaliteit

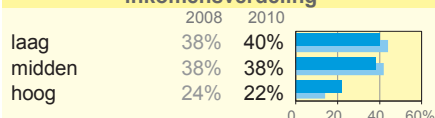
woningzoekenden corporaties

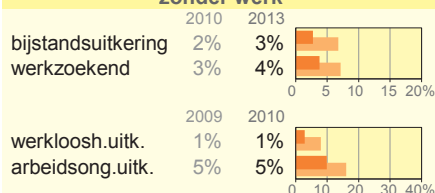
Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.
 Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

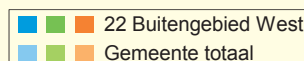
inkomensverdeling

zonder werk

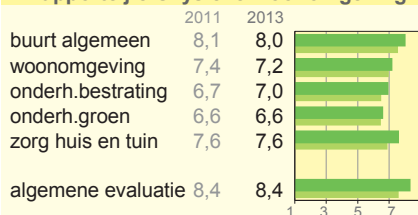
participatie

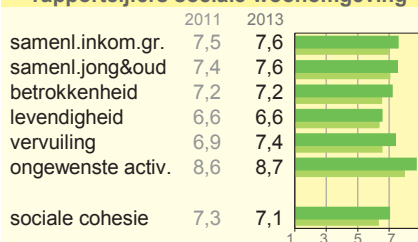
22 Buitengebied West

Leefbaarheid

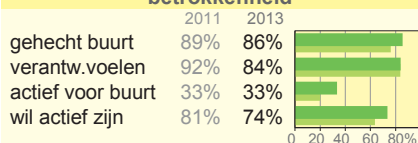
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

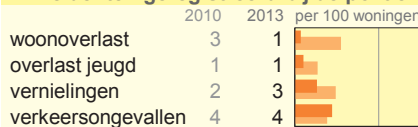
betrokkenheid

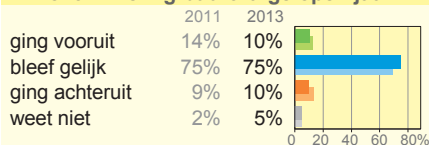
prioriteiten van bewoners

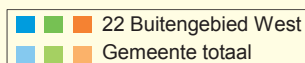
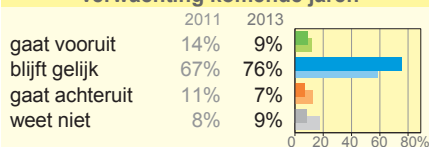
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

Met uitzondering van het groenonderhoud zijn alle rapportcijfers voor de fysieke en vooral de sociale woonomgeving in de wijk Buitengebied West wat hoger dan gemiddeld. Dat geldt zeker ook voor de schaalscores algemene evaluatie (hoe prettig is het om in de buurt te wonen?) en sociale cohesie. De meeste cijfers zijn ongeveer gelijk aan die uit 2008 en 2011. Het cijfer voor vervuiling fluctueert de afgelopen jaren. Vooral in Boornbergum gaat dit cijfer op en neer: 6,7 in 2006, 7,4 in 2008, 6,7 in 2011 en nu weer omhoog naar 7,4 in 2013. Het cijfer voor onderhoud van bestrating is iets gestegen in Veenhoop/Goëngahuizen (van 5,3 naar 6,0) maar blijft daar ondergemiddeld. Ook rond Het Zuid ging dit cijfer omhoog: van 6,0 naar 6,9. Relatief veel bewoners van de wijk Buitengebied West zijn gehecht aan hun buurt (86%). Het aandeel mensen dat zich medeverantwoordelijk voelt is echter gedaald (van 92% naar 84%), vooral in Boornbergum. Het aantal bewoners dat afgelopen jaar actief was in de eigen buurt (33%) of dat misschien in de toekomst wil doen (samen 74%) ligt nog steeds duidelijk boven het gemiddelde.

Als de bewoners fictieve zakken met geld mogen verdelen om de belangrijkste buurtproblemen op te lossen krijgt vooral verkeer een hogere prioriteit dan in de hele gemeente (2,6 zakken van de 10). Daarna volgen onderhoud van de bestrating en de groenvoorziening, maar hier ligt het aantal zakken op een gemiddeld niveau. Honden(poep) en parkeren krijgen relatief weinig prioriteit. In Sanding willen de bewoners relatief veel uitgeven aan de groenvoorziening en in Veenhoop/Goëngahuizen aan onderhoud van de bestrating. Sinds 2011 zijn de cijfers weinig veranderd.

Bij de politie worden van jeugdoverlast en vernielingen maar vooral van woonoverlast weinig incidenten geregistreerd. Woonoverlast kwam in 2012/2013 ook minder voor dan in 2009/2010. Het aantal verkeersongevallen is, in ieder geval per 100 woningen, ongeveer net zo hoog als in de hele gemeente.

Het oordeel van bewoners over de ontwikkeling van hun buurt afgelopen jaar komt vrijwel overeen met dat in de hele gemeente. Voor de komende jaren verwachten veel mensen dat hun buurt gelijk zal blijven: 76%. Kleine aandelen verwachten vooruitgang (9%) of achteruitgang (7%). In 2008 en 2011 vond rond Het Zuid ongeveer een kwart van de bewoners dat hun buurt achteruit ging of verwachtten dat voor de komende jaren; in 2013 is dat alleen in Veenhoop/Goëngahuizen het geval.

Veiligheid

Weinig bewoners van het Buitengebied West zeggen onveilige plekken te kennen in hun eigen buurt: 15%. Het aandeel bewoners dat onveilige verkeerssituaties kent is juist relatief hoog: 65%.

De rapportcijfers van bewoners voor veilig voelen (overdag 8,3 en 's avonds 7,7), criminaliteit (7,9) en verkeersoverlast (6,6) zijn gunstiger dan gemiddeld. In de buurt Buitengebied West (rond Het Zuid) oordelen bewoners veel ongunstiger over veiligheid 's avonds (6,8) en vooral over verkeersoverlast (5,1).

Het aantal bewoners dat vindt dat diverse vormen van diefstal, geweld en overlast in de buurt voorkomen is duidelijk lager dan elders. De samenvattende score overlast ligt in Sanding echter dicht bij het gemiddelde.

Bij de politie worden nauwelijks incidenten geregistreerd op gebied van diefstal. Ook het aantal geweldsdelicten is lager dan in de totale gemeente, maar was in 2012/2013 wel hoger dan in 2009/2010. In de buurt rond Het Zuid was het aantal geweldsdelicten per 100 woningen de laatste twee jaar iets hoger dan gemiddeld.

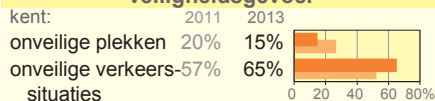
Voorzieningen

In het gehele Buitengebied West samen liggen de meeste cijfers voor voorzieningen rond of onder de gemiddelden van de gemeente. Het cijfer voor openbaar vervoer is in alle buurten (behalve rond Het Zuid) lager dan gemiddeld. Ook de rapportcijfers voor basisscholen, ouderen- en gezondheids-/welzijnsvoorzieningen zijn wat lager dan in heel Smallingerland. Het cijfer voor basisscholen is in Veenhoop/Goëngahuizen sterk gedaald (van 7,9 naar 2,8). In De Wilgen/Smalle Ee daalde het cijfer voor openbaar vervoer (van 5,6 naar 4,2). Rond Het Zuid zijn de cijfers voor speelgelegenheden en jongerenvoorzieningen gestegen. Inwoners van Boornbergum geven erg hoge cijfers voor basisscholen (8,8) en winkels voor dagelijkse boodschappen (8,6). Het percentage kinderen dat speciaal onderwijs volgt (10%) is iets hoger dan gemiddeld. De deelname aan peuterspeelzalen is net zo hoog als in heel Smallingerland, terwijl het aantal jongeren van 17-22 jaar zonder startkwalificatie lager is dan in de totale gemeente.

22 Buitengebied West

Veiligheid

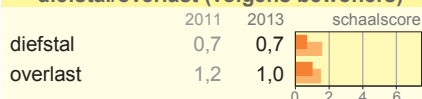
veiligheidsgevoel

rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

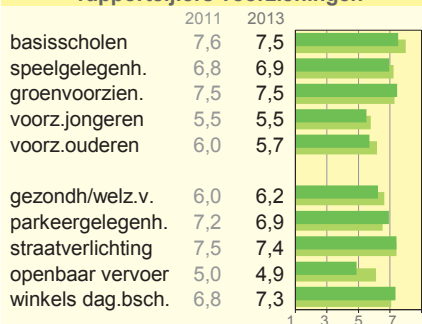

aangiftes bij de politie

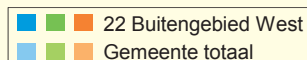
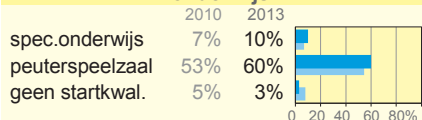

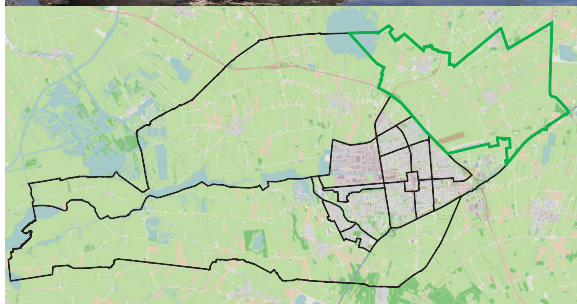
Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

onderwijs

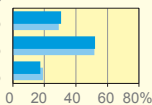
Wijk 23: Buitengebied Oost

Het buitengebied Oost omvat de kernen Drachtstercompagnie, Houtgehage en Rottevalle. Tot de wijk hoort ook het buitengebied bij Drachten ten oosten van de N31 (Noorderend, De Knobben en omgeving), met uitzondering van het bedrijventerrein Azeven Noord (buurt De Venen oost).

Bevolking

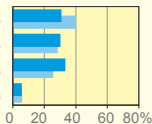
3.506 inwoners

	2010	2013
0-24 jaar	32%	31%
25-64 jaar	53%	52%
65 jaar en ouder	16%	17%

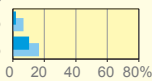
1.479 huishoudens

	2010	2013
alleenstaand	29%	31%
paar zonder kind	32%	30%
paar met kind	34%	33%
eenoudergezin	5%	6%

kenmerken bevolking

	2010	2013
niet-westerse etn.	2%	2%
gevestigd afgelopen 24 mnd.	11%	10%

■ 23 Buitengebied Oost
■ Gemeente totaal

Bevolking

In de wijk Buitengebied Oost woonden op 1 oktober 2013 3.506 inwoners: 1.362 in Rottevalle, 1.224 in Drachtstercompagnie (inclusief het buitengebied bij Drachten) en 920 in Houtgehage. In alle kernen waren de aantallen iets lager dan in 2010.

De leeftijdsverdeling in deze wijk is ongeveer gelijk aan die in de hele gemeente. Onder de 1.479 huishoudens bevinden zich echter veel paren met kinderen en weinig alleenstaanden. Het aantal inwoners met een niet-westerse etniciteit is in alle drie de kernen laag: 2%. Het aantal recent gevestigde personen is relatief laag en de gemiddelde woontijd (17,3 jaar) veel langer dan in de totale gemeente.

Wonen

In de hele wijk Buitengebied Oost staan 1.421 woningen. In elk van de drie kernen staan relatief veel oudere woningen (van voor 1960). De laatste vijf jaar zijn er, zeker in Drachtstercompagnie en Houtigehage, nauwelijks nieuwe woningen gebouwd. In Rottevalle werden tussen 2008 en 2010 wel 30 nieuwe woningen opgeleverd.

In de drie kernen staan vooral vrijstaande woningen (59%) en twee-onder-een-kapwoningen (24%). Rijtjeswoningen en etagewoningen zijn er nauwelijks. Bijna een kwart van de woningen wordt verhuurd door een van de corporaties. Dat zijn er minder dan in de hele gemeente, maar meer dan in Buitengebied West en Noord.

De rapportcijfers van bewoners voor hun eigen woning (7,7) en voor de woningen in de buurt (7,6) liggen in alle drie de buurten rond de gemiddelden. De WOZ-waarde van de woningen is in alle kernen hoger dan in de hele gemeente: in de hele wijk € 233.000.

Van alle huishoudens was in 2013 2% op zoek naar een woning van WoonFriesland (in 2010 5% inclusief Accolade). Dat zijn er minder dan gemiddeld.

Sociale gegevens

De inkomensverdeling in Buitengebied Oost komt ongeveer overeen met die in de hele gemeente. Het persoonlijk inkomen per inwoner is echter relatief laag, vooral in Drachtstercompagnie.

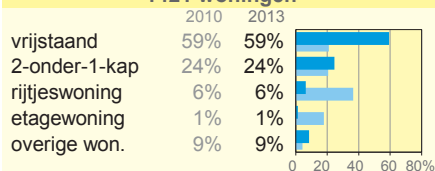
Het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering is lager dan gemiddeld, vooral in Drachtstercompagnie. Het aantal niet-werkende werkzoekenden en het aantal mensen met een WW- of arbeidsongeschiktheidsuitkering liggen in alle drie de kernen op een gemiddeld niveau.

Het aantal inwoners van 16-64 jaar dat werkt is ongeveer net zo hoog als gemiddeld: 61%. Het aantal mensen dat vrijwilligerswerk doet (40%) is hoger dan gemiddeld, vooral in Rottevalle. Het aantal cursisten bij De Meldij (3%) is vrijwel net zo hoog als in de hele gemeente, maar het schouwburobezoek bij De Lawei (4%) is lager dan gemiddeld. Het aantal cliënten van het maatschappelijk werk is net zo hoog als in de totale gemeente.

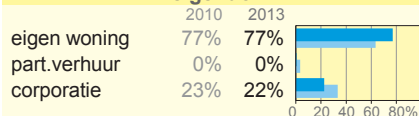
23 Buitengebied Oost

Wonen

1421 woningen

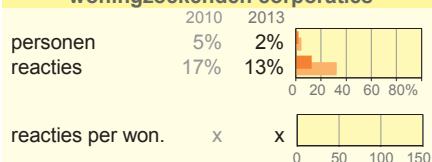
eigendom

woningkwaliteit

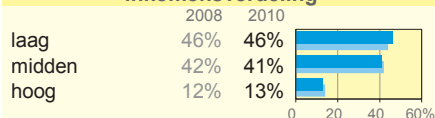
woningzoekenden corporaties

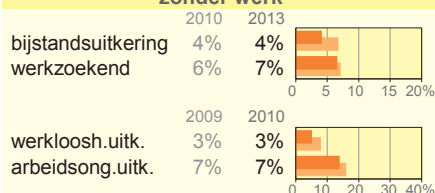
Woningzoekenden/reacties: bij WoonFriesland.
Personen 2010: inclusief ingeschrevenen bij Accolade.

Sociale gegevens

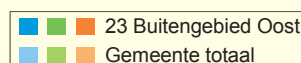
inkomensverdeling

zonder werk

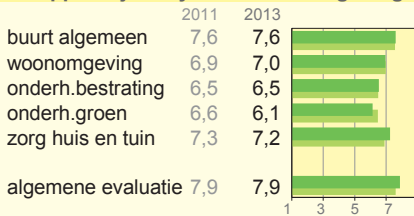
participatie

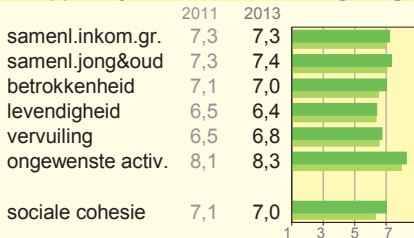
23 Buitengebied Oost

Leefbaarheid

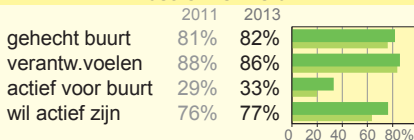
rapportcijfers fysieke woonomgeving

rapportcijfers sociale woonomgeving

betrokkenheid

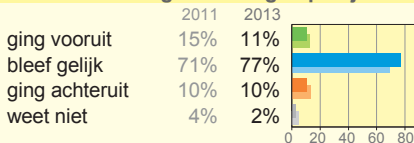
prioriteiten van bewoners

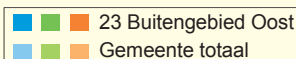
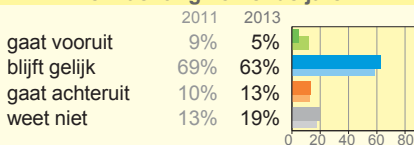
incidenten geregistreerd bij de politie

ontwikkeling buurt: afgelopen jaar

verwachting komende jaren

Leefbaarheid

De meeste rapportcijfers voor de fysieke en sociale woonomgeving in de wijk Buitengebied Oost liggen rond of iets boven de gemiddelden. Ook zijn er geen grote verschillen tussen de drie kernen. Zo wordt de buurt in het algemeen beoordeeld met een 7,6 en de kwaliteit van de woonomgeving met een 7,0. De cijfers zijn de afgelopen vijf jaar ook maar weinig veranderd. Alleen het cijfer voor groenonderhoud is zowel in Drachtstercompagnie als in Houtigehage gedaald van 6,7 in 2011 naar 6,0 in 2013. In Rottevalle bleef dit cijfer gelijk: 6,3. In Rottevalle verbeterde wel het cijfer voor ongewenste activiteiten (van 7,8 naar 8,5): die komen volgens bewoners dus minder voor. Net zoals in Buitengebied Noord en West is de sociale cohesie in de kernen sterker dan in alle wijken van Drachten.

Relatief veel bewoners zijn gehecht aan de buurt (82%) of waren actief om de buurt te verbeteren (33%), vooral in Rottevalle. Het aantal mensen dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid (86%) is niet groter dan gemiddeld in Smallingerland.

Net zoals in de andere wijken konden ook de bewoners van Buitengebied Oost fictieve zakken met geld verdelen om de belangrijkste buurtproblemen op te lossen. De rangorde van prioriteiten komt overeen met die in de totale gemeente. De hoogste prioriteit krijgen verkeer (1,9 van de 10 zakken), onderhoud van de bestrating (1,7), groenvoorziening (1,3) en honden(poep) (1,2). Inwoners van Rottevalle willen meer dan gemiddeld inzetten op honden(poep) (1,9) maar veel minder op parkeren (0,4).

Bij de politie worden, per 100 woningen, iets meer verkeersongevallen geregistreerd dan in de totale gemeente. Het aantal incidenten woonoverlast en jeugdoverlast is iets lager dan in de hele gemeente, terwijl het aantal vernielingen op een gemiddeld niveau ligt.

De meeste bewoners van Buitengebied Oost vinden dat hun buurt afgelopen jaar gelijk bleef (77%). Een aandeel van 11% vond dat de buurt vooruit ging en 10% zag achteruitgang. Voor de komende jaren verwacht 63% dat hun buurt gelijk zal blijven. Kleine aandelen verwachten vooruitgang (5%) of achteruitgang (13%). Het aantal mensen dat vooruitgang verwacht is lager dan in de totale gemeente.

Veiligheid

Het aantal bewoners van de wijk Buitengebied Oost dat onveilige plekken kent in de eigen buurt (23%) is ongeveer net zo hoog als in de totale gemeente. Het aantal mensen dat onveilige verkeerssituaties kent (59%) is iets hoger dan gemiddeld, vooral in Drachtstercompagnie. De rapportcijfers voor veilig voelen en voor criminaliteit liggen op een gemiddeld niveau. Het cijfer voor verkeersoverlast is in Houtgehage ongunstig (5,2) maar ligt in de andere kernen dichtbij het gemiddelde.

Fietsendiefstal, schade aan auto's, branden en geweldsdelicten komen volgens relatief weinig bewoners wel eens in de buurt voor. Bij woninginbraak, overlast van groepen jongeren en omwonenden, dronken mensen op straat, vandalisme en geluidsoverlast is het aantal bewoners dat vindt dat dit in de buurt voorkomt echter niet lager dan in de hele gemeente. De samenvattende score overlast is in alle drie de kernen ongeveer even hoog. De score diefstal is in Rottevalle gemiddeld en in de andere kernen lager dan in de hele gemeente.

Bij de politie worden geweldsdelicten iets vaker geregistreerd dan in de totale gemeente, vooral in Drachtstercompagnie. Het aantal geweldsdelicten was in 2012/2013 ook groter dan in 2009/2010. Fietsendiefstal komt nauwelijks voor in het gebied.

Voorzieningen

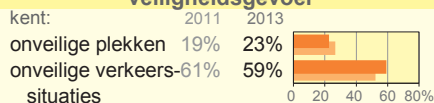
Van de verschillende voorzieningen worden vooral openbaar vervoer (3,7) en winkels voor de dagelijkse boodschappen (3,6), maar ook gezondheidsvoorzieningen (5,7) lager beoordeeld dan in de totale gemeente. Het cijfer voor winkels is verder gedaald, vooral in Drachtstercompagnie. In Drachtstercompagnie en Houtgehage is ook het cijfer voor de straatverlichting (6,9) iets lager dan gemiddeld, en in Drachtstercompagnie ook het cijfer voor de groenvoorziening. De rapportcijfers voor basisscholen en voor jongeren- en ouderenvoorzieningen zijn in Buitengebied Oost hoger dan in heel Smallerland.

Het aantal kinderen dat speciaal onderwijs volgt is iets lager dan in de totale gemeente. De deelname aan peuterspeelzalen en het aantal jongeren van 17-22 jaar zonder startkwalificatie zijn ongeveer net zo groot als in de hele gemeente.

23 Buitengebied Oost

Veiligheid

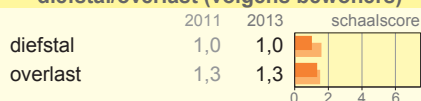
veiligheidsgevoel

rapportcijfers veiligheid

diefstal/overlast (volgens bewoners)

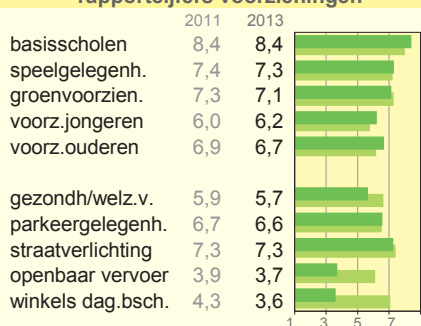

aangiftes bij de politie

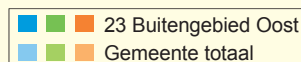
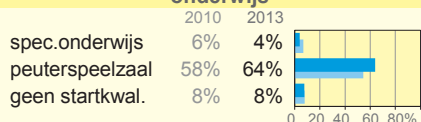

Voorzieningen

rapportcijfers voorzieningen

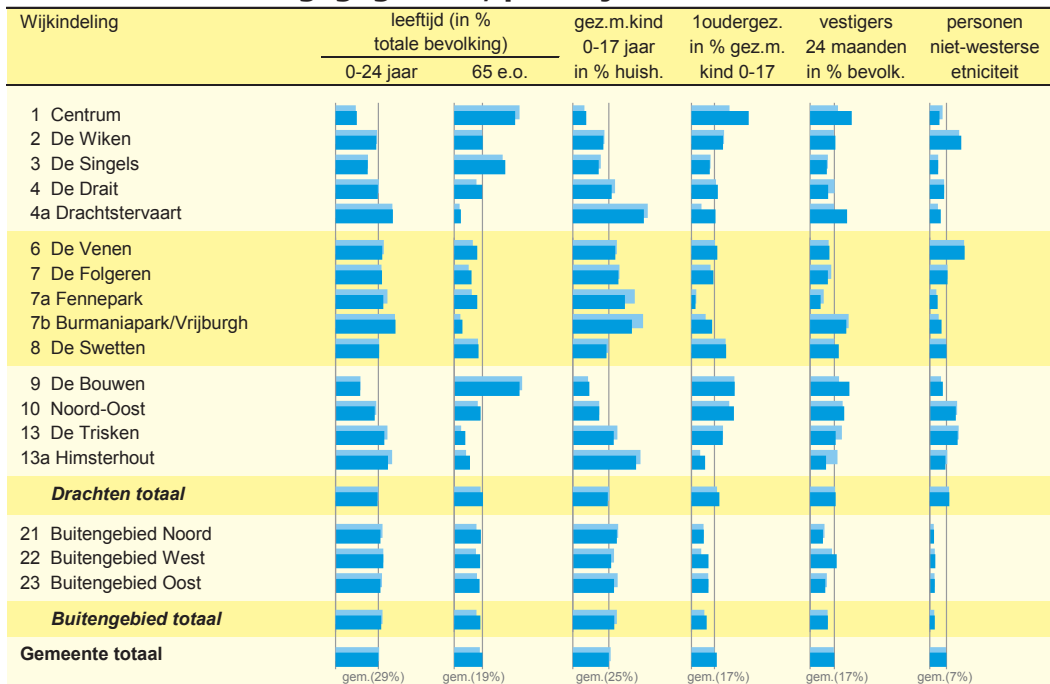
onderwijs

2 Bevolking

Op 1 oktober 2013 woonden er in de gemeente Smallingerland (exclusief het AZC) 55.047 inwoners: 38 meer dan op 1 oktober 2010, de peildatum van de vorige Wijkatlas. De afgelopen drie jaar kwamen er vooral inwoners bij in de buurten Drachtstervaart (+262), De Drait zuid (+260), Vrijburgh (+158), Noord-Oost noord (+104), Boornbergum (+86) en Burmaniapark (+79). In veel andere buurten daalde het aantal inwoners, het sterkst in De Bouwen zuid (-137). Van alle bewoners is 29% jonger dan 25 jaar. Het aandeel ouderen vanaf 65 jaar is gestegen van 14% in 1999 naar 18% in 2010 en 19% in 2013. Veel hoger ligt dat aandeel in De Bouwen west (74%) en zuid (66%), De Singels zuid (59%) en oost (54%), De Drait west (43%) en Centrum (42%). De bewoners vormen samen naar schatting 25.982 huishoudens: bijna 500 meer dan in 2010. Dat het aandeel huishoudens veel sterker steeg dan het aantal inwoners komt vooral door huishoudensverdunding. Het aantal alleenstaanden is met 572 gestegen (+6%), terwijl de aantallen gezinnen met kinderen en echt-paren zonder kinderen licht daalden. Gezinnen met kinderen vormen 32% van de huishoudens. Van de 6.383 gezinnen met kinderen onder de 18 jaar is 17% een eenoudergezin (in 2010 16%; in 1999 13%). Het aandeel eenoudergezinnen (in % van gezinnen met kinderen tot 18 jaar) is het hoogst in De Bouwen oost (39%) en Centrum (39%). Van alle huishoudens heeft 17% zich de afgelopen 24 maanden gevestigd op het huidige adres; in 2010 was dat 16%. Net zoals in 2010 heeft 7% van de bewoners een niet-westerse etniciteit. Het aandeel is het hoogst in De Venen centrum (23%), De Wiken west (21%), De Trisken centrum (18%) en in De Wiken zuid (17%).

Overzicht bevolkingsgegevens, per wijk

Exacte cijfers en definities: blz.82   blz.82   x   blz.88   blz.92   blz.94

De verticale hulplijnen in deze grafieken komen overeen met het gemeentelijke gemiddelde.

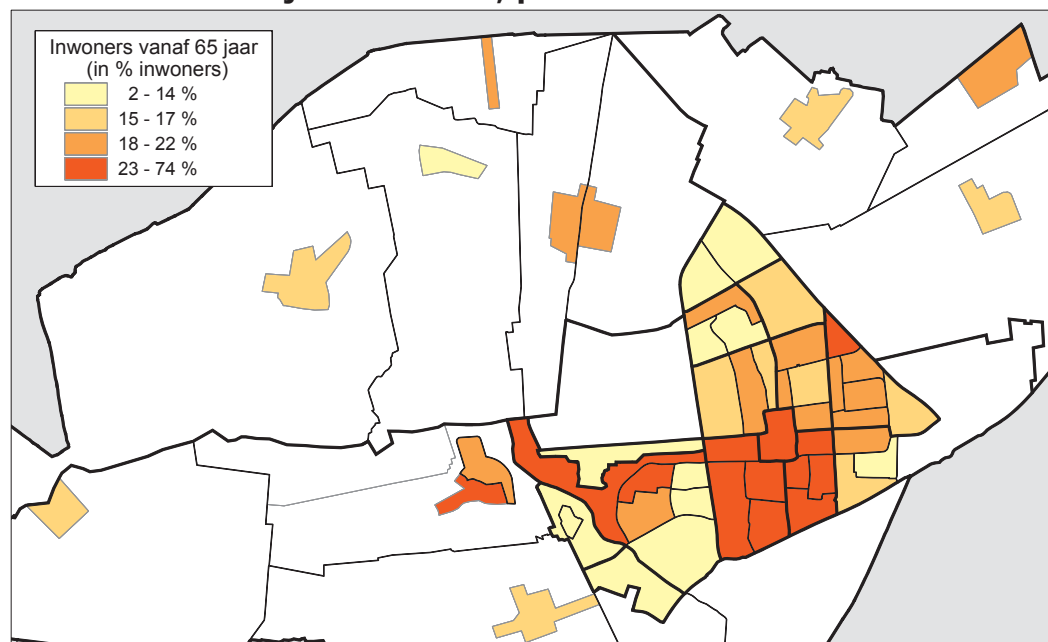

Overzicht bevolkingsgegevens, per buurt

Buurtindeling	leeftijd (in % totale bevolking)		gez.m.kind 0-17 jaar	1oudergez. in % gez.m. kind 0-17	vestigers 24 maanden in % bevolk.	personen niet-westerse etniciteit
	0-24 jaar	65 e.o.	in % huish.			
101 Centrum						
201 De Wiken noord						
202 De Wiken west						
203 De Wiken noordoost						
204 De Wiken centrum						
205 De Wiken zuid						
206 De Wiken oost						
301 De Peppel						
302 De Singels west						
303 De Singels oost						
304 De Singels zuid						
401 De Drait zuid						
402 De Drait west						
403 De Drait noordoost						
404 De Drait zuidoost						
405 De Drait noordwest						
406 De Drait zuidwest						
407-408 Drachtstervaart						
601 De Venen noord						
602 De Venen centrum						
603 De Venen zuid						
701 De Folgeren zuidwest						
702 De Folgeren noord						
703 De Folgeren centrum						
704 Fennepark						
705 Burmaniapark						
706 Vrijburgh						
801 De Swetten west						
802 De Swetten centrum						
803 De Swetten oost						
901 De Bouwen noord						
902 De Bouwen west						
903 De Bouwen oost						
904 De Bouwen zuid						
1001 Noord-Oost noord						
1002 Noord-Oost west						
1003 Noord-Oost zuid						
1004 Noord-Oost oost						
1301 De Trisken centrum						
1302 De Trisken rondom						
1303 Himsterhout						
2104 Opeinde, onder de Vaart						
2105 Opeinde, boven de Vaart						
2109 Nijega						
2110 Oudega						
2114 De Tike						
2201 Buitengebied west						
2202 De Wilgen / Smalle Ee						
2203 Sanding						
2206 Boornbergum						
2213 Veenhoop / Goëngahuizen						
2307 Drachtstercompagnie						
2308 Houtgehage						
2311 Rottevalle						
Gemeente totaal						
	gem.(29%)	gem.(19%)	gem.(25%)	gem.(17%)	gem.(17%)	gem.(7%)

Inwoners van 65 jaar en ouder, per buurt

Inwoners naar leeftijd (in %) en bevolkingsontwikkeling, per wijk

Wijkindeling	Bevolking naar leeftijd (%)			Aantal inwoners				Huishoudens	
	0-24 jaar	25-64 jaar	65+ jaar	2013	2010	2008	saldo 3 jaar	2013	2010
1 Centrum	15%	44%	42%	1.023	1.021	1.017	+2	647	637
2 De Wiken	28%	53%	19%	5.659	5.738	5.771	-79	2.938	2.942
3 De Singels	22%	43%	35%	3.844	3.996	4.056	-152	1.908	1.942
4 De Drait	29%	52%	19%	6.590	6.458	6.467	+132	2.998	2.846
4a Drachtstervaart	39%	56%	5%	1.349	1.087	1.014	+262	481	372
6 De Venen	32%	53%	16%	2.889	2.956	2.975	-67	1.253	1.249
7 De Folgeren	32%	56%	12%	3.461	3.471	3.474	-10	1.508	1.521
7a Fennepark	32%	52%	16%	1.418	1.468	1.466	-50	519	505
7b Burmaniapark/Vrijburgh	41%	53%	6%	1.167	930	820	+237	458	324
8 De Swetten	30%	54%	17%	4.592	4.526	4.579	+66	2.317	2.237
9 De Bouwen	17%	39%	45%	2.986	3.133	3.225	-147	1.879	1.980
10 Noord-Oost	27%	55%	18%	4.169	4.010	4.027	+159	2.324	2.204
13 De Trisken	33%	59%	8%	3.361	3.451	3.463	-90	1.586	1.592
13a Himsterhout	36%	54%	11%	1.662	1.745	1.682	-83	604	618
Drachten totaal	29%	52%	20%	44.170	43.990	44.036	+180	21.420	20.969
21 Buitengebied Noord	31%	51%	18%	4.148	4.242	4.280	-94	1.692	1.705
22 Buitengebied West	33%	50%	18%	3.223	3.190	3.108	+33	1.391	1.326
23 Buitengebied Oost	31%	52%	17%	3.506	3.587	3.582	-81	1.479	1.487
Buitengebied totaal	31%	51%	18%	10.877	11.019	10.970	-142	4.562	4.518
Gemeente totaal	29%	52%	19%	55.047	55.009	55.006	+38	25.982	25.487

Bron: GBA Smallingerland. Meetdatum: 1 oktober 2013 (in grijs: 1 oktober 2010 en 2008).

Definities: Saldo 3 jaar is het verschil tussen 1 oktober 2013 en 1 oktober 2010 (toename in de laatste 3 jaar). Het absolute aantal inwoners per leeftijdsklasse en het aantal alleenstaanden naar leeftijdsgroep vindt u op de volgende twee bladzijden. Bij de bevolkingsgegevens zijn de inwoners van het asielzoekerscentrum (in de buurt De Venen oost) niet meegerekend. Op 1 oktober 2013 stonden daar 396 bewoners ingeschreven.

Inwoners naar leeftijd (in %) en bevolkingsontwikkeling, per buurt

Buurtindeling	Bevolking naar leeftijd (%)			Aantal inwoners				Huishoudens	
	0-24 jaar	25-64 jaar	65+ jaar	2013	2010	2008	saldo 3 jaar	2013	2010
101 Centrum	15%	44%	42%	1.023	1.021	1.017	+2	647	637
201 De Wiken noord	25%	52%	23%	304	330	327	-26	143	148
202 De Wiken west	34%	46%	20%	709	701	718	+8	314	318
203 De Wiken noordoost	32%	49%	19%	1.023	993	965	+30	516	493
204 De Wiken centrum	24%	54%	22%	1.405	1.421	1.455	-16	851	849
205 De Wiken zuid	27%	55%	18%	1.030	1.088	1.112	-58	511	529
206 De Wiken oost	26%	57%	16%	1.188	1.205	1.194	-17	603	605
301 De Peppel	26%	50%	24%	1.017	1.075	1.086	-58	434	449
302 De Singels west	27%	48%	25%	1.589	1.620	1.625	-31	727	733
303 De Singels oost	12%	33%	54%	773	807	824	-34	445	446
304 De Singels zuid	11%	30%	59%	465	494	521	-29	302	314
401 De Drait zuid	28%	62%	10%	858	598	587	+260	447	341
402 De Drait west	16%	41%	43%	639	598	600	+41	311	264
403 De Drait noordoost	33%	54%	12%	897	913	933	-16	378	377
404 De Drait zuidoost	33%	53%	14%	1.228	1.255	1.260	-27	505	505
405 De Drait noordwest	27%	46%	26%	1.093	1.145	1.166	-52	467	460
406 De Drait zuidwest	29%	53%	18%	1.875	1.949	1.921	-74	890	899
407-408 Drachtstervaart	39%	56%	5%	1.349	1.087	1.014	+262	481	372
601 De Venen noord	29%	49%	22%	570	595	586	-25	245	244
602 De Venen centrum	33%	54%	13%	1.494	1.522	1.570	-28	698	690
603 De Venen zuid	32%	52%	16%	825	839	819	-14	310	315
701 De Folgeren zuidwest	33%	59%	9%	1.159	1.134	1.134	+25	511	512
702 De Folgeren noord	29%	52%	18%	911	931	943	-20	373	390
703 De Folgeren centrum	33%	57%	10%	1.391	1.406	1.397	-15	624	619
704 Fennepark	32%	52%	16%	1.418	1.468	1.466	-50	519	505
705 Burmaniapark	40%	55%	5%	877	798	729	+79	326	279
706 Vrijburgh	42%	49%	9%	290	132	91	+158	132	45
801 De Swetten west	31%	54%	15%	1.997	2.002	2.000	-5	981	976
802 De Swetten centrum	28%	54%	18%	1.579	1.522	1.565	+57	872	817
803 De Swetten oost	31%	53%	17%	1.016	1.002	1.014	+14	464	444
901 De Bouwen noord	21%	54%	26%	623	621	649	+2	336	331
902 De Bouwen west	9%	17%	74%	703	742	751	-39	514	526
903 De Bouwen oost	23%	47%	29%	1.217	1.190	1.223	+27	672	648
904 De Bouwen zuid	6%	28%	66%	443	580	602	-137	357	475
1001 Noord-Oost noord	28%	53%	19%	1.573	1.469	1.458	+104	859	779
1002 Noord-Oost west	24%	55%	21%	460	429	445	+31	258	229
1003 Noord-Oost zuid	23%	59%	18%	875	875	834	0	490	493
1004 Noord-Oost oost	29%	56%	15%	1.261	1.237	1.290	+24	717	703
1301 De Trisken centrum	41%	57%	2%	798	815	792	-17	427	437
1302 De Trisken rondom	31%	60%	9%	2.563	2.636	2.671	-73	1.159	1.155
1303 Himsterhout	36%	54%	11%	1.662	1.745	1.682	-83	604	618
2104 Opeinde, onder de Vaart	28%	50%	22%	948	988	975	-40	424	434
2105 Opeinde, boven de Vaart	32%	48%	20%	710	710	721	0	274	273
2109 Nijega	35%	54%	11%	485	499	502	-14	178	180
2110 Oudega	31%	52%	17%	1.680	1.713	1.730	-33	681	688
2114 De Tike	26%	56%	18%	325	332	352	-7	135	130
2201 Buitengebied west	41%	42%	18%	537	530	465	+7	279	255
2202 De Wilgen / Smalle Ee	28%	49%	23%	324	332	334	-8	139	139
2203 Sanding	19%	60%	21%	416	446	453	-30	178	178
2206 Boornbergum	34%	50%	16%	1.635	1.549	1.513	+86	665	620
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	35%	50%	16%	311	333	343	-22	130	134
2307 Drachtstercompagnie	32%	51%	17%	1.224	1.256	1.259	-32	494	495
2308 Houtgehage	30%	53%	18%	920	949	949	-29	396	399
2311 Rottevalle	30%	53%	17%	1.362	1.382	1.374	-20	589	593
Gemeente totaal	29%	52%	19%	55.047	55.009	55.006	+38	25.982	25.487

Alleenstaanden naar leeftijd, per wijk

Wijkindeling	Alleenstaand (abs.)			Alleenstaand (in % inw.)			Alleenstaand totaal	
	0-24	25-64	65 e.o.	0-24	25-64	65 e.o.	2013	2010
1 Centrum	19	158	186	13%	35%	44%	363	350
2 De Wiken	132	873	434	8%	29%	40%	1.439	1.407
3 De Singels	27	230	484	3%	14%	36%	741	713
4 De Drait	85	638	333	4%	19%	26%	1.056	926
4a Drachtstervaart	7	65	14	1%	9%	23%	86	56
6 De Venen	53	227	121	6%	15%	27%	401	370
7 De Folgeren	47	381	94	4%	20%	23%	522	530
7a Fennepark	5	41	28	1%	6%	13%	74	61
7b Burmaniapark/Vrijburgh	47	98	12	10%	16%	18%	157	74
8 De Swetten	134	656	264	10%	27%	35%	1.054	951
9 De Bouwen	42	368	717	8%	32%	54%	1.127	1.199
10 Noord-Oost	170	736	318	15%	32%	42%	1.224	1.127
13 De Trisken	105	476	74	9%	24%	29%	655	635
13a Himsterhout	1	87	30	0%	10%	17%	118	129
Drachten totaal	874	5.034	3.109	7%	22%	36%	9.017	8.528
21 Buitengebied Noord	32	240	187	3%	11%	25%	459	463
22 Buitengebied West	130	189	135	12%	12%	24%	454	397
23 Buitengebied Oost	26	267	164	2%	15%	27%	457	427
Buitengebied totaal	188	696	486	6%	13%	25%	1.370	1.287
Gemeente totaal	1.062	5.730	3.595	7%	20%	34%	10.387	9.815

Inwoners naar leeftijd, per wijk

Wijkindeling	Bevolking naar leeftijdsgroep								
	0-12	13-18	19-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75 e.o.
1 Centrum	58	36	55	123	80	123	123	160	265
2 De Wiken	826	356	388	893	714	753	631	653	445
3 De Singels	416	251	174	248	349	506	563	613	724
4 De Drait	1.051	532	314	661	845	964	963	901	359
4a Drachtstervaart	288	166	73	132	244	265	120	56	5
6 De Venen	497	224	196	349	341	451	376	310	145
7 De Folgeren	594	305	198	428	543	561	421	317	94
7a Fennepark	225	167	68	50	195	316	174	167	56
7b Burmaniapark/Vrijburgh	286	128	63	173	213	164	74	52	14
8 De Swetten	721	294	351	714	599	667	483	432	331
9 De Bouwen	260	103	137	287	260	312	296	363	968
10 Noord-Oost	560	205	350	677	508	564	556	416	333
13 De Trisken	561	267	288	475	542	555	416	201	56
13a Himsterhout	328	195	70	84	316	290	200	136	43
Drachten totaal	6.671	3.229	2.725	5.294	5.749	6.491	5.396	4.777	3.838
21 Buitengebied Noord	628	390	248	323	537	694	571	481	276
22 Buitengebied West	447	416	186	209	341	561	492	388	183
23 Buitengebied Oost	531	311	231	318	481	564	463	401	206
Buitengebied totaal	1.606	1.117	665	850	1.359	1.819	1.526	1.270	665
Gemeente totaal	8.277	4.346	3.390	6.144	7.108	8.310	6.922	6.047	4.503

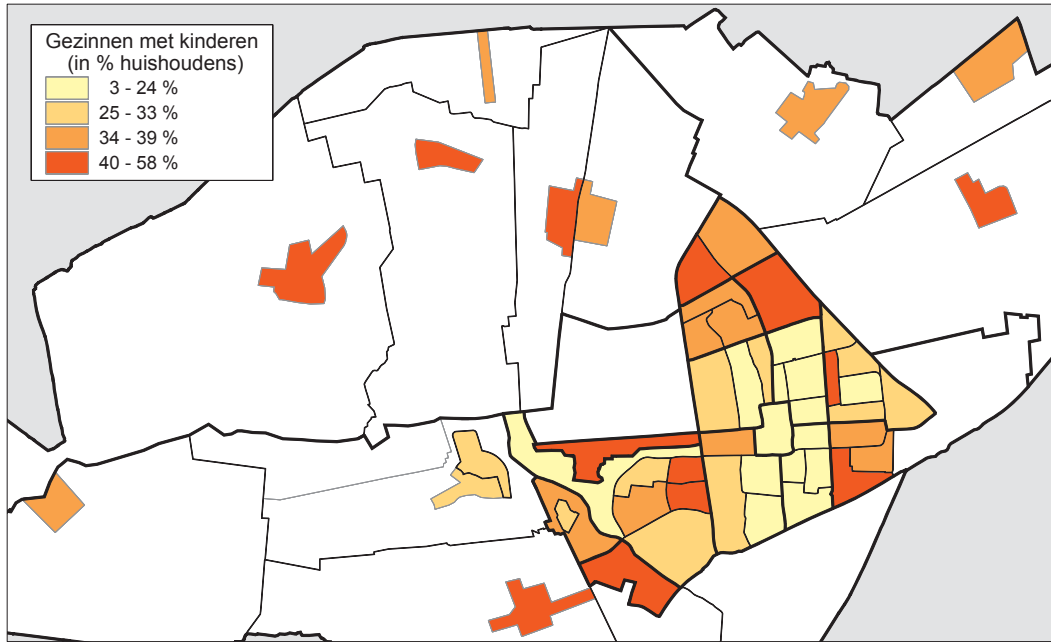
Bron: GBA Smallerland. Meetdatum: 1 oktober 2013 (in grijs: 1 oktober 2010).

Inwoners naar leeftijd, per buurt

Buurtindeling	Bevolking naar leeftijdsgroep								
	0-12	13-18	19-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75 e.o.
101 Centrum	58	36	55	123	80	123	123	160	265
201 De Wiken noord	40	18	18	35	43	45	35	56	14
202 De Wiken west	129	65	49	84	100	82	61	89	50
203 De Wiken noordoost	187	63	73	163	134	125	79	102	97
204 De Wiken centrum	147	76	108	227	152	193	189	161	152
205 De Wiken zuid	170	59	54	166	133	146	119	116	67
206 De Wiken oost	153	75	86	218	152	162	148	129	65
301 De Peppel	114	96	53	59	108	170	172	148	97
302 De Singels west	226	114	91	132	177	224	228	218	179
303 De Singels oost	51	21	22	49	38	75	96	146	275
304 De Singels zuid	25	20	8	8	26	37	67	101	173
401 De Drait zuid	121	78	45	95	98	191	147	63	20
402 De Drait west	49	42	11	15	38	73	139	191	81
403 De Drait noordoost	168	80	52	111	129	127	118	80	32
404 De Drait zuidoost	235	113	60	151	174	184	141	120	50
405 De Drait noordwest	166	95	37	61	134	136	177	203	84
406 De Drait zuidwest	312	124	109	228	272	253	241	244	92
407-408 Drachtstervaart	288	166	73	132	244	265	120	56	5
601 De Venen noord	94	43	28	43	80	90	68	83	41
602 De Venen centrum	253	106	130	230	165	222	187	132	69
603 De Venen zuid	150	75	38	76	96	139	121	95	35
701 De Folgeren zuidwest	216	91	70	170	199	167	144	78	24
702 De Folgeren noord	140	77	50	76	114	161	127	126	40
703 De Folgeren centrum	238	137	78	182	230	233	150	113	30
704 Fennepark	225	167	68	50	195	316	174	167	56
705 Burmaniapark	229	86	39	130	176	121	56	35	5
706 Vrijburgh	57	42	24	43	37	43	18	17	9
801 De Swetten west	357	113	141	325	279	267	210	188	117
802 De Swetten centrum	208	96	140	293	177	226	150	154	135
803 De Swetten oost	156	85	70	96	143	174	123	90	79
901 De Bouwen noord	74	21	33	112	72	80	72	71	88
902 De Bouwen west	25	19	16	14	28	45	34	101	421
903 De Bouwen oost	153	60	72	132	135	161	147	126	231
904 De Bouwen zuid	8	3	16	29	25	26	43	65	228
1001 Noord-Oost noord	196	93	144	231	189	214	201	161	144
1002 Noord-Oost west	62	25	23	48	59	59	89	38	57
1003 Noord-Oost zuid	128	32	43	148	120	110	134	105	55
1004 Noord-Oost oost	174	55	140	250	140	181	132	112	77
1301 De Trisken centrum	158	51	116	154	139	109	52	17	2
1302 De Trisken rondom	403	216	172	321	403	446	364	184	54
1303 Himsterhout	328	195	70	84	316	290	200	136	43
2104 Opeinde, onder de Vaart	123	82	57	72	110	156	137	127	84
2105 Opeinde, boven de Vaart	106	73	45	48	86	117	92	90	53
2109 Nijega	91	54	25	41	81	84	54	36	19
2110 Oudega	266	156	104	131	221	285	229	186	102
2114 De Tike	42	25	17	31	39	52	59	42	18
2201 Buitengebied west	67	120	33	21	57	79	66	66	28
2202 De Wilgen / Smalle Ee	41	36	14	8	34	60	57	54	20
2203 Sanding	22	41	16	8	22	84	136	72	15
2206 Boornbergum	272	179	100	151	200	270	196	165	102
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	45	40	23	21	28	68	37	31	18
2307 Drachtstercompagnie	204	112	74	86	180	201	154	139	74
2308 Houtigehage	132	76	66	94	137	132	121	119	43
2311 Rottevalle	195	123	91	138	164	231	188	143	89
Gemeente totaal	8.277	4.346	3.390	6.144	7.108	8.310	6.922	6.047	4.503

Gezinnen met kinderen, per buurt

Huishoudens naar gezinssituatie, per wijk

Wijkindeling	gezin m.kind		echtpaar z.kind		samenw.z.kind		alleenstaand	
	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %
1 Centrum	80	12%	169	26%	35	5%	363	56%
2 De Wiken	805	27%	545	19%	149	5%	1.439	49%
3 De Singels	464	24%	629	33%	74	4%	741	39%
4 De Drait	997	33%	820	27%	125	4%	1.056	35%
4a Drachtstervaart	279	58%	92	19%	24	5%	86	18%
6 De Venen	465	37%	324	26%	63	5%	401	32%
7 De Folgeren	579	38%	322	21%	85	6%	522	35%
7a Fennepark	240	46%	179	34%	26	5%	74	14%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	214	47%	70	15%	17	4%	157	34%
8 De Swetten	666	29%	461	20%	136	6%	1.054	45%
9 De Bouwen	280	15%	413	22%	59	3%	1.127	60%
10 Noord-Oost	537	23%	427	18%	136	6%	1.224	53%
13 De Trisken	560	35%	291	18%	80	5%	655	41%
13a Himsterhout	312	52%	155	26%	19	3%	118	20%
Drachten totaal	6.478	30%	4.897	23%	1.028	5%	9.017	42%
21 Buitengebied Noord	668	39%	483	29%	82	5%	459	27%
22 Buitengebied West	469	34%	406	29%	62	4%	454	33%
23 Buitengebied Oost	576	39%	372	25%	74	5%	457	31%
Buitengebied totaal	1.713	38%	1.261	28%	218	5%	1.370	30%
Gemeente totaal	8.191	32%	6.158	24%	1.246	5%	10.387	40%

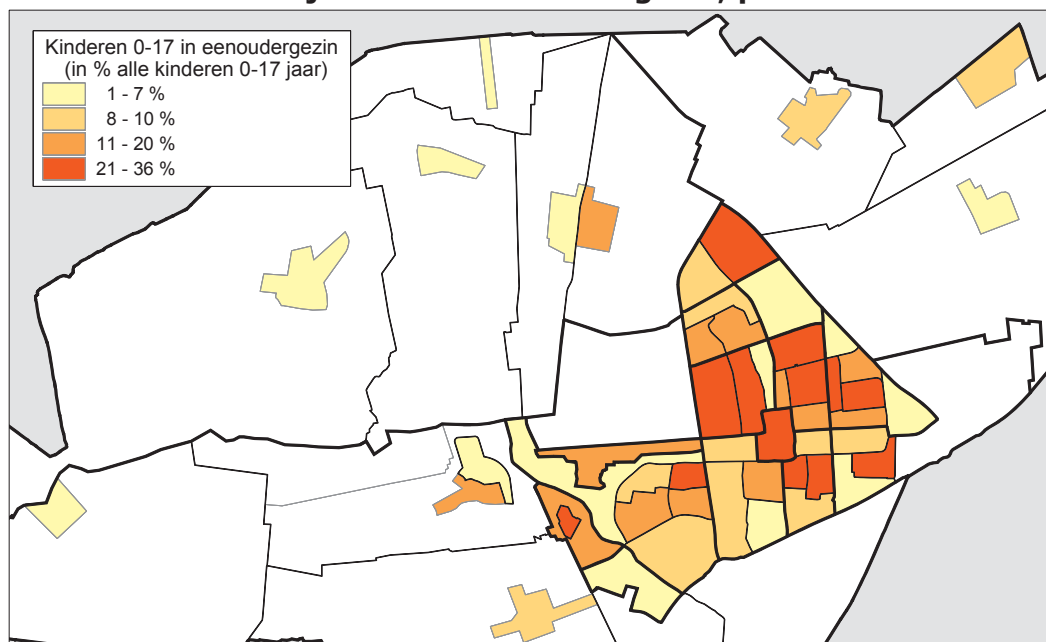
Bron: GBA Smallingerland. Meetdatum: 1 oktober 2013.

Definities: Weergegeven is het aantal huishoudens naar gezinssituatie. Voor de bepaling van de gezinssituatie zie blz.91. De kolom gezinnen met kinderen omvat 5337 echtparen met kinderen, 1298 samenwonenden met kinderen en 1556 eenoudergezinnen. Huishoudens worden weergegeven absoluut en in % van het totaal aantal huishoudens.

Huishoudens naar gezinssituatie, per buurt

Buurtindeling	gezin m.kind		echtpaar z.kind		samenw.z.kind		alleenstaand	
	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %
101 Centrum	80	12%	169	26%	35	5%	363	56%
201 De Wiken noord	45	31%	42	29%	9	6%	47	33%
202 De Wiken west	125	40%	71	23%	10	3%	108	34%
203 De Wiken noordoost	152	29%	74	14%	27	5%	263	51%
204 De Wiken centrum	173	20%	126	15%	46	5%	506	59%
205 De Wiken zuid	158	31%	109	21%	20	4%	224	44%
206 De Wiken oost	152	25%	123	20%	37	6%	291	48%
301 De Peppel	155	36%	158	36%	18	4%	103	24%
302 De Singels west	226	31%	222	31%	29	4%	250	34%
303 De Singels oost	54	12%	170	38%	22	5%	199	45%
304 De Singels zuid	29	10%	79	26%	5	2%	189	63%
401 De Drait zuid	114	26%	83	19%	10	2%	240	54%
402 De Drait west	58	19%	164	53%	5	2%	84	27%
403 De Drait noordoost	160	42%	81	21%	23	6%	114	30%
404 De Drait zuidoost	215	43%	122	24%	24	5%	144	29%
405 De Drait noordwest	148	32%	187	40%	14	3%	118	25%
406 De Drait zuidwest	302	34%	183	21%	49	6%	356	40%
407-408 Drachtstervaart	279	58%	92	19%	24	5%	86	18%
601 De Venen noord	90	37%	77	31%	10	4%	68	28%
602 De Venen centrum	245	35%	133	19%	43	6%	277	40%
603 De Venen zuid	130	42%	114	37%	10	3%	56	18%
701 De Folgeren zuidwest	200	39%	103	20%	29	6%	179	35%
702 De Folgeren noord	147	39%	119	32%	21	6%	86	23%
703 De Folgeren centrum	232	37%	100	16%	35	6%	257	41%
704 Fennepark	240	46%	179	34%	26	5%	74	14%
705 Burmaniapark	165	51%	49	15%	12	4%	100	31%
706 Vrijburgh	49	37%	21	16%	5	4%	57	43%
801 De Swetten west	317	32%	193	20%	60	6%	411	42%
802 De Swetten centrum	200	23%	153	18%	49	6%	470	54%
803 De Swetten oost	149	32%	115	25%	27	6%	173	37%
901 De Bouwen noord	82	24%	83	25%	17	5%	154	46%
902 De Bouwen west	29	6%	110	21%	5	1%	370	72%
903 De Bouwen oost	158	24%	163	24%	29	4%	322	48%
904 De Bouwen zuid	11	3%	57	16%	8	2%	281	79%
1001 Noord-Oost noord	206	24%	182	21%	55	6%	416	48%
1002 Noord-Oost west	56	22%	47	18%	9	3%	146	57%
1003 Noord-Oost zuid	104	21%	97	20%	34	7%	255	52%
1004 Noord-Oost oost	171	24%	101	14%	38	5%	407	57%
1301 De Trisken centrum	129	30%	29	7%	28	7%	241	56%
1302 De Trisken rondom	431	37%	262	23%	52	4%	414	36%
1303 Himsterhout	312	52%	155	26%	19	3%	118	20%
2104 Opeinde, onder de Vaart	143	34%	120	28%	19	4%	142	33%
2105 Opeinde, boven de Vaart	114	42%	87	32%	11	4%	62	23%
2109 Nijega	88	49%	38	21%	8	4%	44	25%
2110 Oudega	271	40%	192	28%	35	5%	183	27%
2114 De Tike	52	39%	46	34%	9	7%	28	21%
2201 Buitengebied west	63	23%	59	21%	10	4%	147	53%
2202 De Wilgen / Smalle Ee	45	32%	51	37%	3	2%	40	29%
2203 Sanding	48	27%	103	58%	4	2%	23	13%
2206 Boornbergum	266	40%	163	25%	38	6%	198	30%
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	47	36%	30	23%	7	5%	46	35%
2307 Drachtstercompagnie	205	41%	135	27%	14	3%	140	28%
2308 Houtgehage	151	38%	100	25%	26	7%	119	30%
2311 Rottevalle	220	37%	137	23%	34	6%	198	34%
Gemeente totaal	8.191	32%	6.158	24%	1.246	5%	10.387	40%

Kinderen van 0-17 jaar in een eenoudergezin, per buurt

Kinderen en gezinnen, per wijk

Wijkindeling	gez.m.kind 0-17		kinderen 0-17		gem.aantal kinderen per gezin	kinderen per 100 volwassenen	
	totaal aantal	waarvan eenouder	totaal aantal	waarvan eenouder		2013	2010
1 Centrum	59	39%	87	36%	1,47	9	9
2 De Wiken	613	22%	1.085	18%	1,77	24	25
3 De Singels	336	13%	618	10%	1,84	19	21
4 De Drait	796	18%	1.483	15%	1,86	29	31
4a Drachtstervaart	233	16%	426	14%	1,83	46	52
6 De Venen	362	18%	671	15%	1,85	31	32
7 De Folgeren	468	15%	837	13%	1,79	32	33
7a Fennepark	184	3%	365	2%	1,98	35	41
7b Burmaniapark/Vrijburgh	184	14%	371	11%	2,02	50	52
8 De Swetten	531	24%	952	21%	1,79	27	26
9 De Bouwen	211	29%	341	23%	1,62	13	12
10 Noord-Oost	416	29%	696	25%	1,67	21	21
13 De Trisken	442	21%	770	19%	1,74	31	33
13a Himsterhout	260	9%	499	7%	1,92	43	48
Drachten totaal	5.095	19%	9.201	16%	1,81	27	27
21 Buitengebied Noord	509	8%	962	6%	1,89	31	33
22 Buitengebied West	364	12%	720	9%	1,98	34	34
23 Buitengebied Oost	415	12%	788	9%	1,90	29	32
Buitengebied totaal	1.288	10%	2.470	8%	1,92	31	33
Gemeente totaal	6.383	17%	11.671	14%	1,83	28	29

Bron: GBA Smallingerland. Meetdatum: 1 oktober 2013 (in grijs: 1 oktober 2010).

Definities: Gezinnen met kind 0-17 zijn gezinnen met tenminste één inwonend eigen kind in de leeftijd van 0 t/m 17 jaar (absolute aantal en het percentage éénoudergezinnen in deze groep; dit percentage wordt ook in bovenstaande kaart getoond). Inwonende kinderen 0-17 zijn kinderen van deze gezinnen die nog thuiswonen in de leeftijd van 0 t/m 17 jaar (absoluut en het percentage kinderen uit éénoudergezinnen in deze groep).

Het gemiddeld aantal kinderen per gezin is het aantal inwonende kinderen van 0 t/m 17 jaar gedeeld door het aantal gezinnen met inwonende kinderen van 0 t/m 17 jaar. Het aantal kinderen per 100 volwassenen is het aantal inwoners van 0 t/m 17 jaar gedeeld door het aantal inwoners van 18 jaar en ouder, vermenigvuldigd met 100.

Kinderen en gezinnen, per buurt

Buurtindeling	gez.m.kind 0-17		kinderen 0-17		gem.aantal kinderen per gezin	kinderen per 100 volwassenen	
	totaal aantal	waarvan eenouder	totaal aantal	waarvan eenouder		2013	2010
101 Centrum	59	39%	87	36%	1,47	9	9
201 De Wiken noord	32	9%	55	5%	1,72	22	25
202 De Wiken west	98	30%	183	29%	1,87	35	33
203 De Wiken noordoost	120	13%	219	12%	1,83	30	29
204 De Wiken centrum	126	33%	202	29%	1,60	17	17
205 De Wiken zuid	127	26%	216	19%	1,70	27	28
206 De Wiken oost	110	8%	210	6%	1,91	22	23
301 De Peppel	111	10%	192	8%	1,73	23	28
302 De Singels west	162	14%	318	10%	1,96	26	25
303 De Singels oost	40	18%	66	15%	1,65	9	10
304 De Singels zuid	23	4%	42	2%	1,83	10	12
401 De Drait zuid	99	10%	179	8%	1,81	28	23
402 De Drait west	45	11%	86	7%	1,91	16	19
403 De Drait noordoost	126	25%	234	22%	1,86	36	36
404 De Drait zuidoost	174	18%	330	16%	1,90	37	39
405 De Drait noordwest	122	11%	242	10%	1,98	29	32
406 De Drait zuidwest	230	22%	412	17%	1,79	29	30
407-408 Drachtstervaart	233	16%	426	14%	1,83	46	52
601 De Venen noord	71	11%	127	9%	1,79	30	31
602 De Venen centrum	184	29%	331	27%	1,80	30	30
603 De Venen zuid	107	3%	213	1%	1,99	35	35
701 De Folgeren zuidwest	165	18%	291	14%	1,76	34	32
702 De Folgeren noord	110	9%	195	9%	1,77	28	31
703 De Folgeren centrum	193	16%	351	13%	1,82	34	34
704 Fennepark	184	3%	365	2%	1,98	35	41
705 Burmaniapark	141	11%	290	8%	2,06	52	54
706 Vrijburgh	43	26%	81	22%	1,88	44	45
801 De Swetten west	257	28%	451	25%	1,75	29	27
802 De Swetten centrum	153	26%	284	24%	1,86	22	23
803 De Swetten oost	121	11%	217	7%	1,79	29	29
901 De Bouwen noord	58	12%	92	8%	1,59	18	16
902 De Bouwen west	21	29%	35	23%	1,67	5	6
903 De Bouwen oost	124	39%	204	31%	1,65	20	18
904 De Bouwen zuid	8	13%	10	10%	1,25	3	3
1001 Noord-Oost noord	159	33%	257	29%	1,62	21	22
1002 Noord-Oost west	42	19%	73	14%	1,74	21	25
1003 Noord-Oost zuid	86	24%	151	19%	1,76	21	20
1004 Noord-Oost oost	129	30%	215	29%	1,67	21	20
1301 De Trisken centrum	109	30%	194	24%	1,78	33	35
1302 De Trisken rondom	333	18%	576	17%	1,73	30	32
1303 Himsterhout	260	9%	499	7%	1,92	43	48
2104 Opeinde, onder de Vaart	104	14%	187	11%	1,80	26	29
2105 Opeinde, boven de Vaart	81	7%	169	6%	2,09	31	34
2109 Nijega	72	6%	140	4%	1,94	41	39
2110 Oudega	214	7%	402	5%	1,88	32	33
2114 De Tike	38	11%	64	6%	1,68	25	28
2201 Buitengebied west	47	11%	100	9%	2,13	50	42
2202 De Wilgen / Smalle Ee	35	14%	65	15%	1,86	27	29
2203 Sanding	31	3%	56	4%	1,81	16	22
2206 Boornbergum	217	13%	427	9%	1,97	36	37
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	34	9%	72	6%	2,12	34	36
2307 Drachtstercompagnie	157	10%	294	6%	1,87	32	34
2308 Houtgehage	104	13%	196	10%	1,88	27	29
2311 Rottevalle	154	13%	298	10%	1,94	28	31
Gemeente totaal	6.383	17%	11.671	14%	1,83	28	29

Binnenverhuizingen huishoudens, van wijk naar wijk (deel 1)

Van wijk:	Naar wijk: 1 Centrum		2 De Wiken		3 De Singels		4 De Drait		4a Dracht- stervaart		6 De Venen	
	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %
1 Centrum	14	6%	19	2%	4	1%	8	1%	1	1%	5	2%
2 De Wiken	15	7%	123	14%	23	7%	39	6%	11	6%	37	13%
3 De Singels	5	2%	14	2%	16	5%	15	2%	5	3%	6	2%
4 De Drait	13	6%	26	3%	21	6%	84	13%	28	16%	3	1%
4a Drachtstervaart	0	0%	0	0%	5	1%	5	1%	5	3%	2	1%
6 De Venen	7	3%	36	4%	7	2%	11	2%	7	4%	19	6%
7 De Folgeren	7	3%	20	2%	3	1%	23	4%	9	5%	2	1%
7a Fennepark	4	2%	4	0%	5	1%	4	1%	1	1%	0	0%
7b Burman./Vrijb.	5	2%	18	2%	5	1%	9	1%	2	1%	2	1%
8 De Swetten	13	6%	31	3%	16	5%	30	5%	9	5%	11	4%
9 De Bouwen	12	6%	46	5%	38	11%	19	3%	2	1%	16	5%
10 Noord-Oost	15	7%	84	9%	18	5%	31	5%	16	9%	26	9%
13 De Trisken	4	2%	37	4%	10	3%	26	4%	6	4%	15	5%
13a Himsterhout	1	0%	6	1%	5	1%	13	2%	2	1%	3	1%
21 Buiteng.Noord	7	3%	7	1%	1	0%	6	1%	1	1%	2	1%
22 Buiteng.West	3	1%	16	2%	7	2%	17	3%	1	1%	9	3%
23 Buiteng.Oost	4	2%	11	1%	8	2%	7	1%	1	1%	4	1%
Uit andere gemeente	88	41%	397	44%	157	45%	289	45%	63	37%	131	45%
Gemeente totaal	217	100%	895	100%	349	100%	636	100%	170	100%	293	100%

Van wijk:	Naar wijk: 7 De Folgeren		7a Fenne- park		7a Burman./ Vrijburgh		8 De Swetten		9 De Bouwen		10 Noord- Oost	
	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %
1 Centrum	5	1%	0	0%	5	3%	12	2%	18	3%	9	1%
2 De Wiken	16	5%	3	4%	7	4%	40	6%	65	11%	106	12%
3 De Singels	8	2%	2	3%	5	3%	17	2%	23	4%	9	1%
4 De Drait	16	5%	2	3%	8	4%	33	5%	19	3%	30	4%
4a Drachtstervaart	4	1%	0	0%	1	1%	5	1%	1	0%	3	0%
6 De Venen	10	3%	3	4%	4	2%	22	3%	14	2%	33	4%
7 De Folgeren	32	10%	6	9%	5	3%	24	4%	15	2%	27	3%
7a Fennepark	6	2%	2	3%	4	2%	3	0%	4	1%	6	1%
7b Burman./Vrijb.	5	1%	2	3%	6	3%	7	1%	5	1%	5	1%
8 De Swetten	25	7%	3	4%	7	4%	97	14%	38	6%	56	7%
9 De Bouwen	17	5%	0	0%	7	4%	21	3%	137	22%	29	3%
10 Noord-Oost	20	6%	1	1%	4	2%	60	9%	39	6%	125	15%
13 De Trisken	6	2%	2	3%	8	4%	34	5%	24	4%	23	3%
13a Himsterhout	3	1%	0	0%	2	1%	4	1%	4	1%	10	1%
21 Buiteng.Noord	3	1%	1	1%	5	3%	15	2%	8	1%	9	1%
22 Buiteng.West	2	1%	3	4%	9	5%	13	2%	8	1%	7	1%
23 Buiteng.Oost	5	1%	4	6%	4	2%	11	2%	7	1%	13	2%
Uit andere gemeente	152	45%	36	51%	88	49%	263	39%	184	30%	355	42%
Gemeente totaal	335	100%	70	100%	179	100%	681	100%	613	100%	855	100%

Bron: GBA Smallingerland. Meetdatum: 1 oktober 2011 t/m 30 september 2013.

Definities: Op deze twee pagina's wordt weergegeven het aantal (binnen)verhuizingen van huishoudens plus vestigingen van buiten de gemeente. Vertrek vanuit de gemeente naar een andere gemeente wordt niet weergegeven.

De definitie van huishoudens op deze twee pagina's wijkt af van die op andere pagina's in de Wijkatlas. In deze tabellen worden personen gerekend tot een huishouden, indien zij op dezelfde dag verhuizen van hetzelfde oude adres naar hetzelfde nieuwe adres. De aantallen worden weergegeven absoluut en in % van het totaal aantal huishoudens dat zich in de wijk vestigde.

Binnenverhuizingen huishoudens, van wijk naar wijk (deel 2)

Van wijk:	Naar wijk: 13 De Trisken		13a Himsterhout		21 buiteng. Noord		22 buiteng. West		23 buiteng. Oost		totaal binnenverh./vestig.	
	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %
1 Centrum	7	1%	4	3%	1	0%	2	0%	1	0%	115	2%
2 De Wiken	23	5%	4	3%	4	2%	10	2%	8	1%	534	7%
3 De Singels	5	1%	3	2%	5	2%	6	1%	4	1%	148	2%
4 De Drait	32	6%	6	5%	4	2%	16	4%	4	1%	345	5%
4a Drachtstervaart	4	1%	2	2%	0	0%	6	1%	1	0%	44	1%
6 De Venen	8	2%	2	2%	5	2%	6	1%	5	1%	199	3%
7 De Folgeren	7	1%	4	3%	8	3%	4	1%	3	1%	199	3%
7a Fennepark	0	0%	1	1%	0	0%	1	0%	0	0%	45	1%
7b Burman./Vrijb.	10	2%	2	2%	4	2%	4	1%	2	0%	93	1%
8 De Swetten	17	3%	3	2%	5	2%	9	2%	7	1%	377	5%
9 De Bouwen	12	2%	1	1%	4	2%	5	1%	4	1%	370	5%
10 Noord-Oost	20	4%	3	2%	9	4%	12	3%	12	2%	495	7%
13 De Trisken	66	13%	2	2%	4	2%	16	4%	3	1%	286	4%
13a Himsterhout	12	2%	7	6%	0	0%	7	2%	2	0%	81	1%
21 Buiteng.Noord	4	1%	0	0%	79	31%	1	0%	4	1%	153	2%
22 Buiteng.West	14	3%	3	2%	0	0%	35	8%	4	1%	151	2%
23 Buiteng.Oost	7	1%	1	1%	4	2%	4	1%	64	12%	159	2%
Uit andere gemeente	250	50%	75	61%	115	46%	278	66%	411	76%	3.332	47%
Gemeente totaal	498	100%	123	100%	251	100%	422	100%	539	100%	7.126	100%

Definitie huishoudens (blz.86 t/m 89); correctie voor samenwonen:

De weergegeven gezinssituatie op de bladzijden 86 t/m 89 is in eerste instantie gebaseerd op de officiële definities van het GBA. In het GBA wordt echter alleen rekening gehouden met de officiële burgerlijke staat. Het gevolg daarvan is dat mensen die samenwonen, veelal staan geregistreerd als twee alleenstaanden (soms ook als éénoudergezin). Om een betere benadering van de werkelijkheid te kunnen bieden, is daarom een inschatting gemaakt van het aantal mensen dat vermoedelijk samenwoont. Binnen deze definitie is sprake van samenwoning indien:

- op één adres twee mensen wonen (alleenstaande of hoofd van een éénoudergezin), al dan niet met eigen inwonende kinderen, maar verder niemand,
- deze twee mensen wonen er al minstens 24 maanden - of ze wonen er korter, maar zijn beiden verhuisd van eenzelfde vorige adres (dus daar woonden ze ook al allebei)
- het leeftijdsverschil bedraagt minder dan 20 jaar.

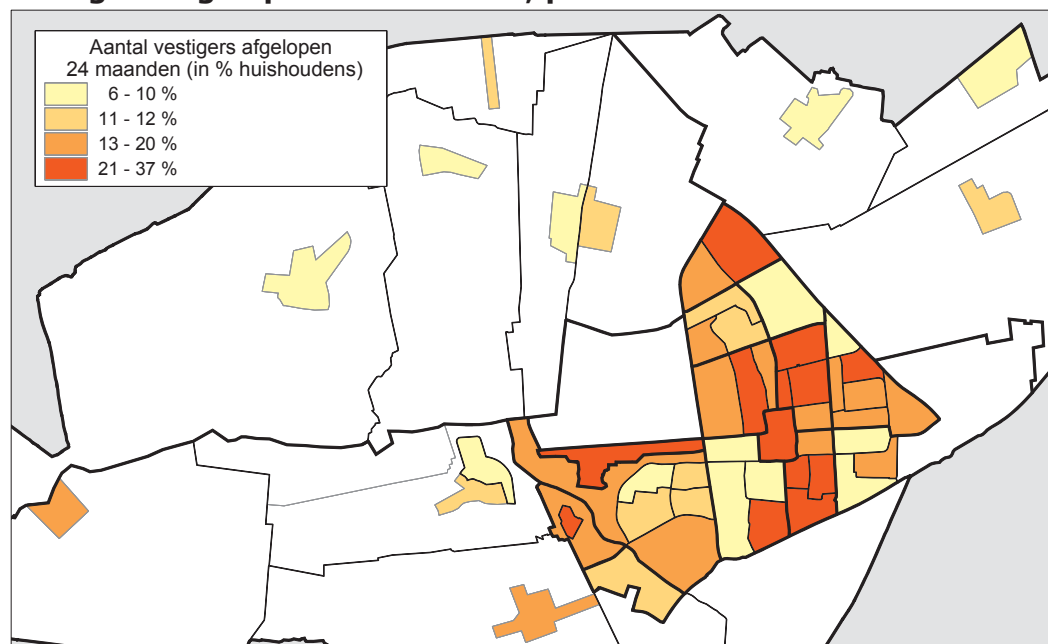
Wanneer aan deze voorwaarden is voldaan, is sprake van samenwonenden met of zonder kinderen. De bewoners worden dan beschouwd als één huishouden.

Definitie etniciteit (blz.94-95):

De etniciteit van bewoners wordt vastgesteld volgens de definitie van de VNG en het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Daarbij wordt eerst gekeken naar het geboorteland van de persoon zelf, dan van diens moeder en daarna naar dat van de vader. Indien echter één van de geboortelanden behoort tot de niet-westerse landen (Oost- en Zuid-Europa, Midden- en Zuid-Amerika, Afrika en Azië exclusief voormalig Nederlands Indië, maar inclusief Indonesië) wordt dat geboorteland bepalend. Indien de persoon geboren is in Nederland, maar een van de ouders in het buitenland, is het buitenland bepalend. In de tabellen op blz.94-95 zijn bewoners ingedeeld in een aantal groepen:

- Nederland.
- Overig Westers: overige landen in Noord- en West-Europa, VS, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland en Israël.
- Midditerraan: landen rond de Middellandse Zee, waaronder Spanje, Portugal, Italië, Griekenland, Turkije, Syrië, Tunesië, Algerije en Marokko.
- Oost-Europees: landen uit (voormalig) Oost-Europa, inclusief voormalig Joegoslavië en de voormalige Sovjet-Unie.
- Surinaams/Antilliaans: Suriname, Nederlandse Antillen en Aruba.
- Overig: alle overige landen, inclusief onbekend.

Vestigers afgelopen 24 maanden, per buurt

Verhuismobiliteit van bewoners, per wijk

Wijkindeling	gemiddelde woonduur in jaren			aantal vestigers afgelopen 24 maanden				
	totaal	gezinnen	alleenst.	tot.abs.	totaal	2010	gezinnen	alleenst.
1 Centrum	10,3	10,2	10,4	184	28%	19%	24%	32%
2 De Wiken	13,2	14,4	12,0	506	17%	16%	11%	24%
3 De Singels	15,3	15,7	14,8	219	11%	12%	7%	18%
4 De Drait	13,9	14,7	12,5	369	12%	17%	8%	19%
4a Drachtstervaart	5,0	5,3	3,7	121	25%	16%	20%	50%
6 De Venen	14,9	15,1	14,6	166	13%	13%	8%	24%
7 De Folgeren	12,7	13,0	12,1	183	12%	14%	9%	19%
7a Fennepark	11,5	11,6	10,6	37	7%	9%	6%	16%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	5,5	6,8	3,1	113	25%	26%	15%	43%
8 De Swetten	14,1	14,7	13,3	454	20%	16%	12%	29%
9 De Bouwen	11,3	12,8	10,2	503	27%	20%	23%	29%
10 Noord-Oost	10,9	11,3	10,5	541	23%	22%	17%	29%
13 De Trisken	10,7	12,2	8,5	276	17%	22%	10%	28%
13a Himsterhout	8,3	8,7	6,8	66	11%	19%	8%	22%
Drachten totaal	12,4	13,1	11,5	3.738	17%	17%	11%	26%
21 Buitengebied Noord	18,5	18,2	19,1	147	9%	10%	6%	16%
22 Buitengebied West	14,9	15,8	13,0	251	18%	15%	9%	36%
23 Buitengebied Oost	17,3	17,3	17,5	153	10%	11%	6%	20%
Buitengebied totaal	17,0	17,2	16,6	551	12%	12%	7%	24%
Gemeente totaal	13,2	13,9	12,2	4.289	17%	16%	11%	25%

Bron: GBA Smallingerland. Meetdatum: 1 oktober 2013 (verhuizingen: 1 oktober 2011 t/m 30 september 2013; in grijs 1 oktober 2008 t/m 30 september 2010).

Definities: De gemiddelde woonduur is de woonduur op het huidige adres. Gezinnen zijn alle huishoudens exclusief alleenstaanden (dus: echtparen of samenwonenden met of zonder kinderen en éénoudergezinnen). Aantal vestigers afgelopen 24 maanden is het aantal gezinnen en/of alleenstaanden dat korter dan 24 maanden woont op het huidige adres.

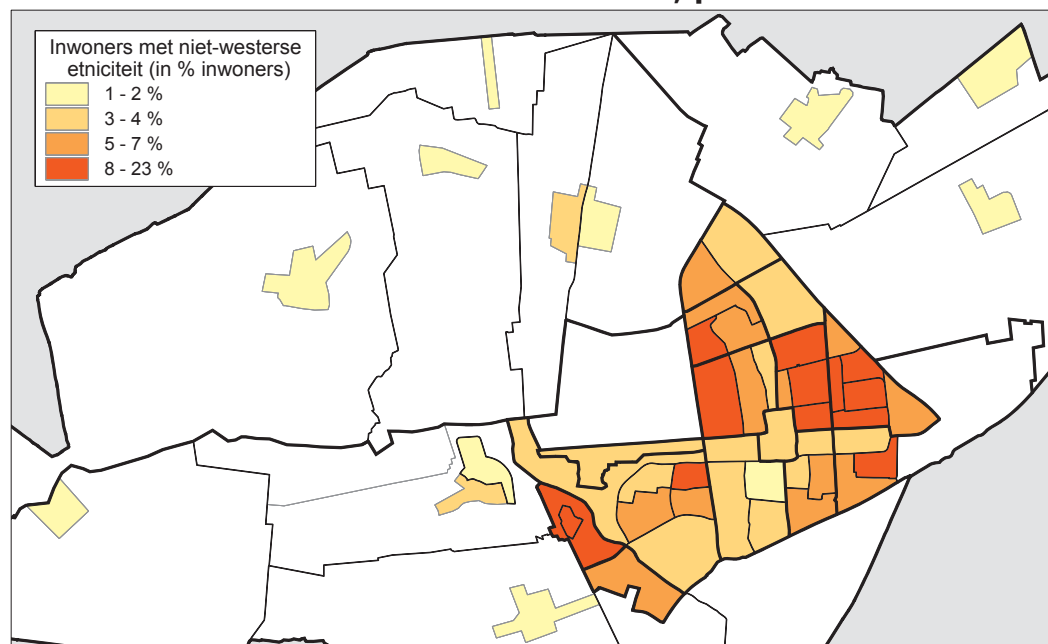
Gegevens over gezinnen zijn berekend aan de hand van de gegevens van het gezinshoofd. De gemiddelde woonduur en aantal verhuizingen worden uiteraard mede beïnvloed door nieuwbouwprojecten. Buurten met veel nieuwbouw (zoals Burmaniapark en Vrijburgh) kennen daarvoor een lage gemiddelde woonduur en hoog aantal verhuizingen.

Verhuismobiliteit van bewoners, per buurt

Buurtindeling	gemiddelde woonduur in jaren			aantal vestigers afgelopen 24 maanden				
	totaal	gezin	alleenst.	tot.abs.	totaal	2010	gezin	alleenst.
101 Centrum	10,3	10,2	10,4	184	28%	19%	24%	32%
201 De Wiken noord	13,8	14,3	12,8	14	10%	14%	9%	11%
202 De Wiken west	15,8	15,6	16,2	48	15%	12%	11%	24%
203 De Wiken noordoost	12,6	14,7	10,6	115	22%	18%	10%	34%
204 De Wiken centrum	11,9	12,4	11,5	170	20%	16%	15%	24%
205 De Wiken zuid	14,4	14,6	14,0	71	14%	19%	10%	19%
206 De Wiken oost	13,0	15,1	10,7	88	15%	17%	7%	22%
301 De Peppel	15,4	14,9	17,1	37	9%	8%	7%	14%
302 De Singels west	17,8	17,1	19,1	68	9%	10%	6%	15%
303 De Singels oost	12,7	12,4	13,0	36	8%	9%	9%	7%
304 De Singels zuid	13,1	19,1	9,5	78	26%	29%	5%	38%
401 De Drait zuid	6,3	9,0	4,0	74	17%	58%	13%	20%
402 De Drait west	16,5	17,0	15,0	59	19%	8%	12%	37%
403 De Drait noordoost	15,5	15,1	16,5	43	11%	8%	8%	20%
404 De Drait zuidoost	15,1	14,4	16,9	63	12%	12%	9%	22%
405 De Drait noordwest	17,7	18,1	16,8	36	8%	7%	5%	17%
406 De Drait zuidwest	13,5	13,8	13,1	94	11%	14%	8%	14%
407-408 Drachtstervaart	5,0	5,3	3,7	121	25%	16%	20%	50%
601 De Venen noord	17,2	17,2	17,5	21	9%	7%	5%	19%
602 De Venen centrum	13,9	14,3	13,2	127	18%	16%	12%	27%
603 De Venen zuid	15,4	14,8	18,2	18	6%	10%	5%	11%
701 De Folgeren zuidwest	11,7	12,5	10,3	69	14%	17%	8%	23%
702 De Folgeren noord	13,7	13,5	14,6	41	11%	14%	10%	15%
703 De Folgeren centrum	12,8	13,0	12,5	73	12%	12%	8%	17%
704 Fennepark	11,5	11,6	10,6	37	7%	9%	6%	16%
705 Burmaniapark	5,3	6,1	3,4	64	20%	25%	14%	33%
706 Vrijburgh	6,1	8,9	2,5	49	37%	31%	19%	61%
801 De Swetten west	14,5	14,9	14,0	167	17%	19%	13%	23%
802 De Swetten centrum	13,9	14,8	13,3	204	23%	14%	14%	31%
803 De Swetten oost	13,4	14,1	12,1	83	18%	16%	8%	34%
901 De Bouwen noord	15,5	15,7	15,2	60	18%	14%	10%	27%
902 De Bouwen west	9,5	13,0	8,2	120	23%	23%	17%	26%
903 De Bouwen oost	11,4	11,5	11,4	238	35%	18%	33%	38%
904 De Bouwen zuid	9,4	11,0	9,0	85	24%	23%	16%	26%
1001 Noord-Oost noord	11,3	11,5	11,1	197	23%	17%	17%	29%
1002 Noord-Oost west	12,2	13,8	11,0	55	21%	21%	13%	27%
1003 Noord-Oost zuid	11,0	11,8	10,2	85	17%	22%	9%	25%
1004 Noord-Oost oost	9,9	9,9	9,9	204	28%	29%	25%	31%
1301 De Trisken centrum	7,0	8,8	5,7	119	28%	41%	19%	35%
1302 De Trisken rondom	12,0	13,1	10,1	157	14%	14%	7%	25%
1303 Himsterhout	8,3	8,7	6,8	66	11%	19%	8%	22%
2104 Opeinde, onder de Vaart	18,7	19,0	18,1	52	12%	13%	7%	23%
2105 Opeinde, boven de Vaart	16,2	16,1	16,5	22	8%	8%	5%	18%
2109 Nijega	21,1	19,4	26,2	10	6%	8%	4%	9%
2110 Oudega	18,1	17,9	18,6	47	7%	10%	5%	12%
2114 De Tike	20,7	20,2	22,5	16	12%	5%	10%	18%
2201 Buitengebied west	11,2	14,9	7,9	107	38%	34%	14%	61%
2202 De Wilgen / Smalle Ee	21,9	19,2	28,5	16	12%	6%	10%	15%
2203 Sanding	12,1	12,6	8,8	17	10%	7%	6%	35%
2206 Boombergum	15,3	15,6	14,4	92	14%	13%	10%	24%
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	17,1	20,0	11,9	19	15%	8%	6%	30%
2307 Drachtstercompagnie	18,0	18,3	17,5	52	11%	8%	6%	23%
2308 Houtgehage	17,9	17,5	18,9	40	10%	13%	5%	21%
2311 Rottevalle	16,4	16,2	16,8	61	10%	13%	7%	17%
Gemeente totaal	13,2	13,9	12,2	4.289	17%	16%	11%	25%

Inwoners met een niet-westerse etniciteit, per buurt

Inwoners naar etniciteit, per wijk

Wijkindeling	inwoners naar etniciteit (in %)						niet-westers totaal (in %)		
	Neder-lands	overig westers	Medi-terraan	Oost-Europ.	Surin./Antill.	overig	2013	2010	2008
1 Centrum	93%	3%	0%	1%	1%	2%	4%	5%	4%
2 De Wiken	85%	2%	2%	2%	3%	6%	13%	12%	12%
3 De Singels	94%	2%	1%	1%	1%	1%	3%	3%	3%
4 De Drait	91%	3%	1%	1%	1%	3%	6%	6%	6%
4a Drachtstervaart	93%	3%	0%	1%	1%	3%	4%	3%	4%
6 De Venen	83%	2%	3%	3%	2%	7%	14%	14%	14%
7 De Folgeren	91%	2%	1%	2%	1%	3%	7%	7%	7%
7a Fennepark	95%	2%	0%	0%	1%	2%	3%	3%	3%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	93%	2%	0%	1%	1%	3%	5%	4%	3%
8 De Swetten	91%	2%	1%	2%	1%	3%	7%	7%	6%
9 De Bouwen	92%	2%	1%	2%	1%	2%	5%	5%	4%
10 Noord-Oost	87%	2%	2%	3%	2%	5%	11%	11%	11%
13 De Trisken	86%	3%	2%	2%	2%	6%	11%	12%	11%
13a Himsterhout	91%	3%	1%	1%	2%	3%	6%	7%	5%
Drachten totaal	90%	2%	1%	2%	1%	4%	8%	8%	8%
21 Buitengebied Noord	97%	1%	0%	0%	0%	1%	2%	2%	2%
22 Buitengebied West	96%	2%	0%	0%	1%	1%	2%	2%	2%
23 Buitengebied Oost	97%	1%	0%	1%	0%	1%	2%	2%	2%
Buitengebied totaal	97%	1%	0%	0%	0%	1%	2%	2%	2%
Gemeente totaal	91%	2%	1%	1%	1%	3%	7%	7%	6%

Bron: GBA Smallingerland. Meetdatum: 1 oktober 2013 (in grijs: 1 oktober 2010 resp. 2008).

Definities: De definitie van etniciteit vindt u op blz.91. Het aantal inwoners in de betreffende groep wordt in de tabellen op deze bladzijden steeds weergegeven in procenten van het totaal aantal inwoners van de buurt en wijk. Niet-westers totaal zijn alle etnische groepen behalve Nederland en overig Westers, in procenten van het totaal aantal inwoners.

Inwoners naar etniciteit, per buurt

Buurtindeling	inwoners naar etniciteit (in %)						niet-westers totaal (in %)		
	Neder- lands	overig westers	Medi- terraan	Oost- Europ.	Surin./ Antill.	overig	2013 2010 2008		
							2013	2010	2008
101 Centrum	93%	3%	0%	1%	1%	2%	4%	5%	4%
201 De Wiken noord	93%	1%	1%	1%	2%	3%	6%	5%	7%
202 De Wiken west	77%	2%	4%	3%	6%	9%	21%	18%	17%
203 De Wiken noordoost	87%	2%	1%	2%	3%	5%	11%	10%	11%
204 De Wiken centrum	82%	2%	3%	4%	2%	7%	15%	14%	15%
205 De Wiken zuid	80%	3%	3%	3%	3%	8%	17%	17%	16%
206 De Wiken oost	92%	3%	1%	1%	2%	2%	5%	5%	5%
301 De Peppel	94%	3%	1%	1%	0%	1%	3%	4%	4%
302 De Singels west	93%	2%	1%	1%	1%	2%	4%	5%	4%
303 De Singels oost	96%	2%	0%	1%	0%	1%	2%	1%	2%
304 De Singels zuid	94%	3%	1%	1%	0%	1%	3%	1%	1%
401 De Drait zuid	92%	4%	0%	1%	1%	2%	4%	4%	4%
402 De Drait west	93%	3%	0%	1%	1%	2%	4%	4%	3%
403 De Drait noordoost	89%	3%	1%	0%	3%	4%	8%	9%	8%
404 De Drait zuidoost	90%	3%	1%	1%	1%	4%	7%	7%	8%
405 De Drait noordwest	93%	4%	0%	1%	0%	2%	3%	3%	3%
406 De Drait zuidwest	90%	3%	1%	1%	1%	4%	7%	7%	7%
407-408 Drachtstervaart	93%	3%	0%	1%	1%	3%	4%	3%	4%
601 De Venen noord	92%	4%	0%	1%	0%	3%	4%	4%	4%
602 De Venen centrum	75%	2%	5%	5%	3%	11%	23%	23%	23%
603 De Venen zuid	93%	2%	1%	0%	1%	3%	5%	5%	4%
701 De Folgeren zuidwest	88%	2%	2%	2%	2%	4%	10%	10%	10%
702 De Folgeren noord	92%	2%	1%	2%	1%	3%	6%	5%	5%
703 De Folgeren centrum	92%	2%	0%	2%	1%	4%	6%	6%	6%
704 Fennepark	95%	2%	0%	0%	1%	2%	3%	3%	3%
705 Burmaniapark	93%	2%	0%	1%	0%	4%	5%	4%	3%
706 Vrijburgh	94%	3%	0%	1%	1%	1%	3%	1%	1%
801 De Swetten west	89%	2%	2%	3%	2%	3%	9%	9%	8%
802 De Swetten centrum	92%	1%	2%	1%	1%	3%	7%	7%	6%
803 De Swetten oost	95%	2%	0%	1%	0%	1%	3%	2%	2%
901 De Bouwen noord	94%	2%	1%	0%	0%	2%	4%	4%	4%
902 De Bouwen west	94%	3%	0%	1%	1%	1%	3%	3%	2%
903 De Bouwen oost	91%	2%	1%	2%	1%	3%	7%	5%	6%
904 De Bouwen zuid	93%	2%	1%	2%	1%	2%	5%	5%	5%
1001 Noord-Oost noord	88%	2%	1%	2%	1%	5%	9%	10%	11%
1002 Noord-Oost west	90%	4%	2%	1%	0%	3%	6%	5%	5%
1003 Noord-Oost zuid	90%	1%	2%	2%	1%	4%	9%	9%	7%
1004 Noord-Oost oost	83%	2%	2%	4%	3%	6%	15%	15%	17%
1301 De Trisken centrum	78%	3%	3%	3%	4%	8%	18%	20%	19%
1302 De Trisken rondom	88%	3%	1%	1%	1%	5%	9%	9%	8%
1303 Himsterhout	91%	3%	1%	1%	2%	3%	6%	7%	5%
2104 Opeinde, onder de Vaart	97%	1%	0%	0%	0%	1%	1%	1%	2%
2105 Opeinde, boven de Vaart	94%	2%	1%	0%	0%	3%	4%	3%	3%
2109 Nijega	98%	1%	0%	0%	0%	1%	1%	1%	1%
2110 Oudega	98%	1%	0%	0%	0%	1%	1%	1%	2%
2114 De Tike	98%	2%	0%	0%	0%	1%	1%	1%	1%
2201 Buitengebied west	91%	3%	1%	1%	1%	2%	6%	4%	2%
2202 De Wilgen / Smalle Ee	96%	1%	0%	1%	1%	1%	3%	2%	2%
2203 Sanding	96%	3%	0%	0%	0%	1%	2%	2%	2%
2206 Boornbergum	97%	2%	0%	0%	0%	1%	2%	2%	1%
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	97%	2%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%
2307 Drachtstercompagnie	96%	1%	0%	1%	0%	1%	2%	2%	2%
2308 Houtigehage	97%	1%	0%	1%	0%	1%	2%	2%	1%
2311 Rottevalle	97%	1%	0%	0%	0%	1%	2%	2%	2%
Gemeente totaal	91%	2%	1%	1%	1%	3%	7%	7%	6%

3 Wonen

Op 1 oktober 2013 stonden er 24.605 woningen in de gemeente Smallingerland. Dat zijn er 420 meer dan drie jaar eerder. Het aantal woningen nam vooral toe in de buurten Noord-Oost noord (+76), De Drait zuid (+69) en west (+50), Drachtstervaart (+64), Boornbergum (+51) en Burmaniapark (+36).

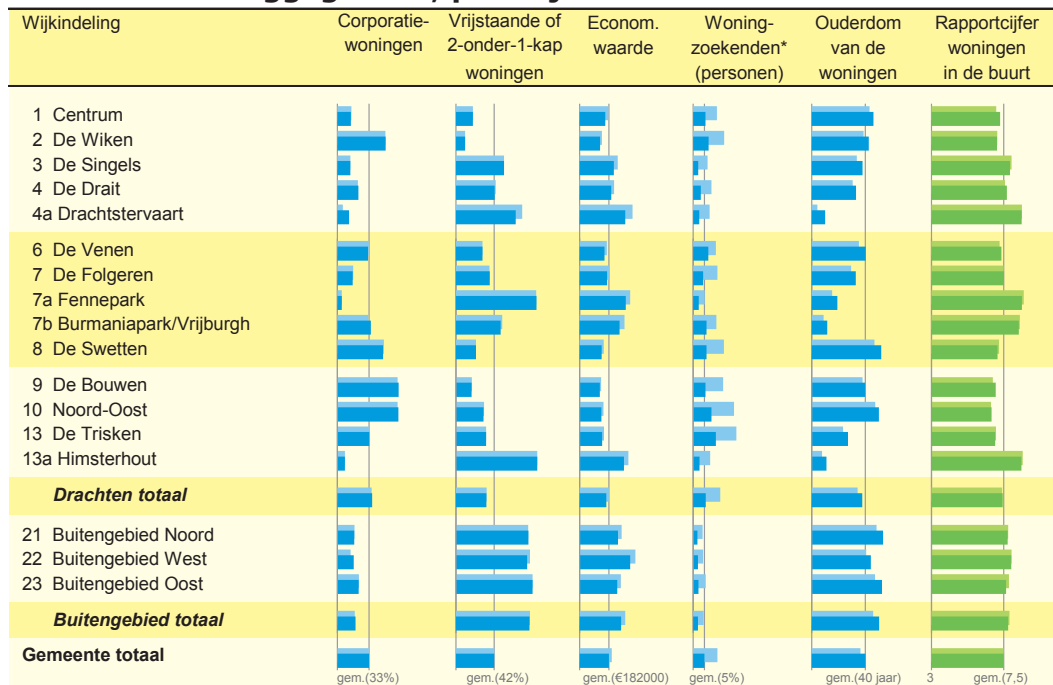
WoonFriesland en Accolade bezitten 33% van de woningen. Corporatiewoningen zijn er vooral in De Wiken, De Venen centrum, De Swetten west/centrum, De Bouwen, Noord-Oost, De Trisken centrum en Vrijburgh.

De meest voorkomende bouwwijze is de rijtjeswoning (36%, maar in de dorpen 8%). Daarnaast zijn er vrijstaande woningen (21%) en twee onder een kap woningen (21%). Ongeveer 18% bestaat uit etagewoningen. In de buurten De Bouwen zuid en west, Centrum, De Singels oost, De Wiken centrum en oost, De Swetten centrum en De Trisken centrum is meer dan 40% een etagewoning.

De gemiddelde economische waarde van de woningen is gedaald van € 199.000 (prijsspeil 2010) naar € 182.000 (prijsspeil 2012). De gemiddelde waarde per buurt loopt uiteen van € 79.000 in De Bouwen zuid tot € 513.000 in Sanding.

De gemiddelde netto huurprijs van woningen van Accolade en WoonFriesland is gestegen van € 420 naar € 467. Sinds 2010 is het aantal woningen in de goedkoopste huurklasse (in 2013: tot € 374) met 30% gedaald en in de hoogste huurklasse (vanaf € 536) meer dan verdubbeld, onder meer door huurharmonisatie. In 2013 was 5% van de huishoudens op zoek naar een (andere) huurwoning bij WoonFriesland. In 2010 was dat 10%, maar dan inclusief woningzoekenden bij Accolade. Bewoners waarderen de woningen in hun eigen buurt gemiddeld met een 7,5, uiteenlopend van 6,1 (Noord-Oost oost) tot 8,9 (Sanding).

Overzicht woninggegevens, per wijk

Exacte cijfers en definities: blz.98   blz.100   blz.104   blz.104   blz.102   blz.104

De verticale hulplijnen in deze grafieken komen overeen met het gemeentelijke gemiddelde.

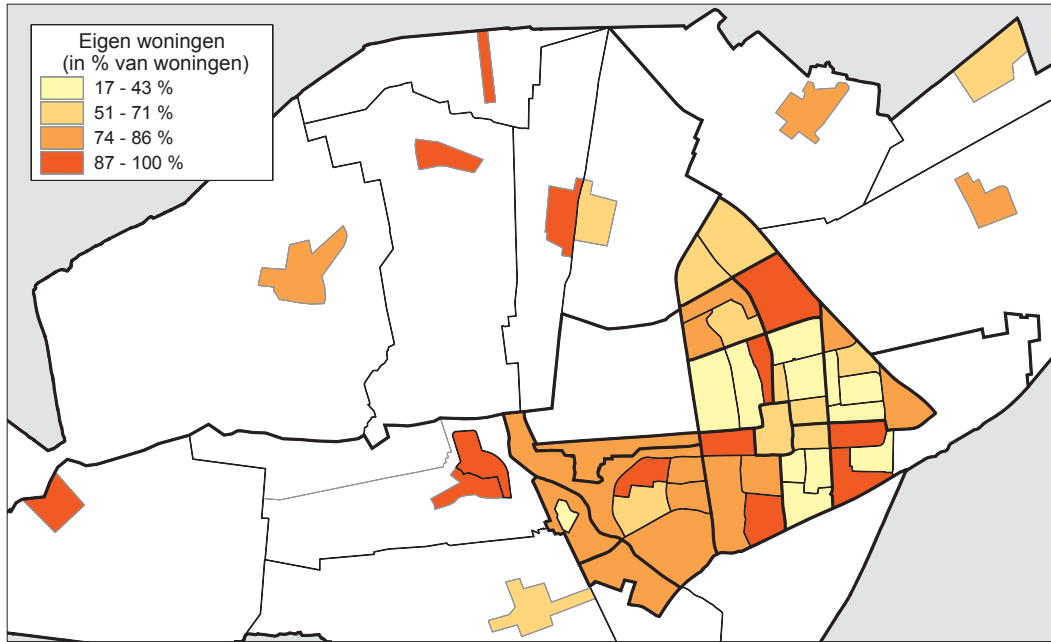

Overzicht woninggegevens, per buurt

Buurtindeling	Corporatie- woningen	Vrijstaande of 2-onder-1-kap woningen	Econom. waarde	Woning- zoekenden* (personen)	Ouderdom van de woningen	Rapportcijfer woningen in de buurt
101 Centrum						
201 De Wiken noord						
202 De Wiken west						
203 De Wiken noordoost						
204 De Wiken centrum						
205 De Wiken zuid						
206 De Wiken oost						
301 De Peppel						
302 De Singels west						
303 De Singels oost						
304 De Singels zuid						
401 De Drait zuid						
402 De Drait west						
403 De Drait noordoost						
404 De Drait zuidoost						
405 De Drait noordwest						
406 De Drait zuidwest						
407-408 Drachtstervaart						
601 De Venen noord						
602 De Venen centrum						
603 De Venen zuid						
701 De Folgeren zuidwest						
702 De Folgeren noord						
703 De Folgeren centrum						
704 Fennepark						
705 Burmaniapark						
706 Vrijburgh						
801 De Swetten west						
802 De Swetten centrum						
803 De Swetten oost						
901 De Bouwen noord						
902 De Bouwen west						
903 De Bouwen oost						
904 De Bouwen zuid						
1001 Noord-Oost noord						
1002 Noord-Oost west						
1003 Noord-Oost zuid						
1004 Noord-Oost oost						
1301 De Trisken centrum						
1302 De Trisken rondom						
1303 Himsterhout						
2104 Opeinde, onder de Vaart						
2105 Opeinde, boven de Vaart						
2109 Nijega						
2110 Oudega						
2114 De Tike						
2201 Buitengebied west						
2202 De Wilgen / Smalle Ee						
2203 Sanding						
2206 Boornbergum						
2213 Veenhoop / Goëngahuizen						
2307 Drachtstercompagnie						
2308 Houtgehage						
2311 Rottevalle						
Gemeente totaal	gem.(33%)	gem.(42%)	gem.(€182000)	gem.(5%)	gem.(40 jaar)	3 gem.(7,5)

* Woningzoekenden in 2013 alleen bij WoonFriesland; 2010 inclusief Accolade.

Eigen woningen (in %), per buurt

Woningen naar eigendomssituatie, per wijk

Wijkindeling	eigen woningen		partic.verhuur		corporaties		Woningen totaal		
	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	2013	2010	2008
1 Centrum	402	60%	170	25%	95	14%	667	666	684
2 De Wiken	1.321	48%	44	2%	1.398	51%	2.763	2.763	2.763
3 De Singels	1.482	84%	37	2%	239	14%	1.758	1.755	1.755
4 De Drait	2.041	75%	82	3%	605	22%	2.728	2.609	2.559
4a Drachtstervaart	372	84%	16	4%	54	12%	442	378	345
6 De Venen	794	66%	22	2%	387	32%	1.203	1.202	1.199
7 De Folgeren	1.101	75%	139	9%	237	16%	1.477	1.477	1.479
7a Fennepark	479	94%	9	2%	24	5%	512	506	506
7b Burmaniapark/Vrijburgh	267	65%	1	0%	145	35%	413	373	268
8 De Swetten	1.082	49%	67	3%	1.060	48%	2.209	2.209	2.203
9 De Bouwen	590	32%	80	4%	1.198	64%	1.868	1.830	1.830
10 Noord-Oost	734	34%	38	2%	1.374	64%	2.146	2.055	2.109
13 De Trisken	933	62%	66	4%	501	33%	1.500	1.500	1.500
13a Himsterhout	469	83%	54	10%	45	8%	568	568	535
Drachten totaal	12.067	60%	825	4%	7.362	36%	20.254	19.891	19.735
21 Buitengebied Noord	1.385	82%	6	0%	297	18%	1.688	1.687	1.689
22 Buitengebied West	1.027	83%	3	0%	212	17%	1.242	1.190	1.186
23 Buitengebied Oost	1.095	77%	7	0%	319	22%	1.421	1.417	1.391
Buitengebied totaal	3.507	81%	16	0%	828	19%	4.351	4.294	4.266
Gemeente totaal	15.574	63%	841	3%	8.190	33%	24.605	24.185	24.001

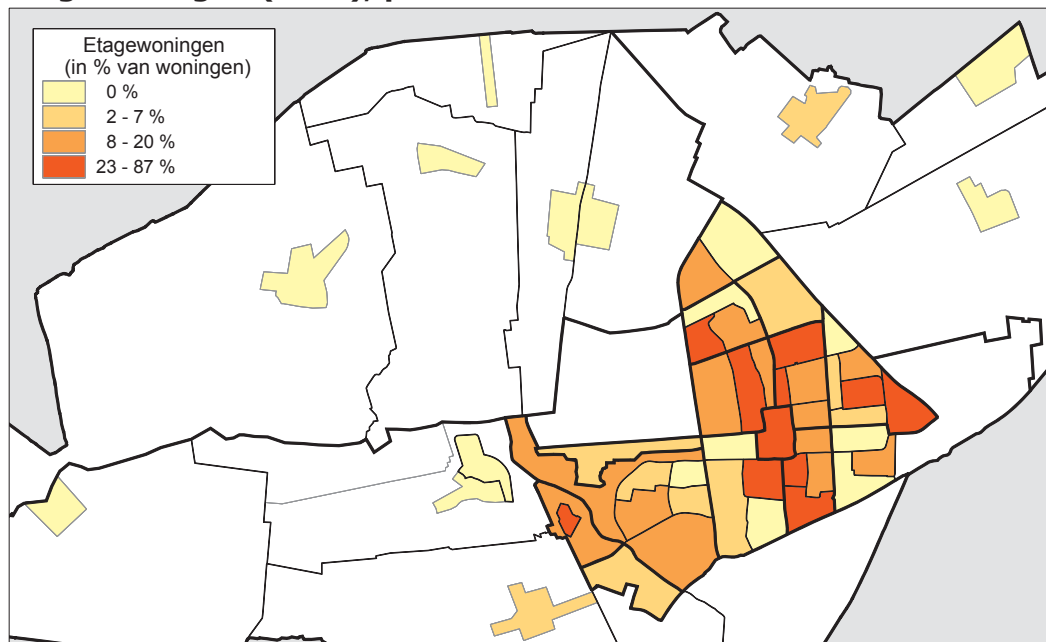
Bron: Gemeente Smallingerland, afdeling belastingen. Meetdatum: 1 okt.2013 (grijs: 2010, 2008).

Definities: De eigendomssituatie is vastgesteld met behulp van informatie uit het bestand OZB (onroerende zaak-belasting). Woningen van WoonFriesland en Accolade vormen de categorie corporatiewoningen. Woningen waarvan de eigenaar op hetzelfde adres woont als de bewoner zijn eigen woningen. Ook gecombineerde woon-werkpanden (bijvoorbeeld woning met winkel) en woningen waarvan de eigenaar niet meer dan twee woningen bezit in Smallingerland worden beschouwd als eigen woningen. Alle andere woningen worden beschouwd als particuliere verhuur.

Woningen naar eigendomssituatie, per buurt

Buurtindeling	eigen woningen		partic.verhuur		corporaties		woningen totaal		
	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	2013	2010	2008
101 Centrum	402	60%	170	25%	95	14%	667	666	684
201 De Wiken noord	118	86%	0	0%	20	14%	138	138	138
202 De Wiken west	89	29%	0	0%	215	71%	304	304	304
203 De Wiken noordoost	223	53%	0	0%	194	47%	417	417	417
204 De Wiken centrum	214	25%	5	1%	622	74%	841	841	841
205 De Wiken zuid	187	39%	1	0%	297	61%	485	485	485
206 De Wiken oost	490	85%	38	7%	50	9%	578	578	578
301 De Peppel	391	90%	31	7%	12	3%	434	434	434
302 De Singels west	540	77%	4	1%	159	23%	703	703	703
303 De Singels oost	388	85%	2	0%	68	15%	458	455	455
304 De Singels zuid	163	100%	0	0%	0	0%	163	163	163
401 De Drait zuid	194	75%	38	15%	25	10%	257	188	137
402 De Drait west	252	83%	2	1%	50	16%	304	254	254
403 De Drait noordoost	286	78%	0	0%	82	22%	368	368	369
404 De Drait zuidoost	397	80%	0	0%	97	20%	494	494	494
405 De Drait noordwest	417	95%	2	0%	19	4%	438	438	438
406 De Drait zuidwest	495	57%	40	5%	332	38%	867	867	867
407-408 Drachtstervaart	372	84%	16	4%	54	12%	442	378	345
601 De Venen noord	218	90%	22	9%	1	0%	241	241	239
602 De Venen centrum	281	43%	0	0%	376	57%	657	659	658
603 De Venen zuid	295	97%	0	0%	10	3%	305	302	302
701 De Folgeren zuidwest	372	74%	44	9%	88	17%	504	504	504
702 De Folgeren noord	312	83%	58	16%	4	1%	374	375	375
703 De Folgeren centrum	417	70%	37	6%	145	24%	599	598	600
704 Fennepark	479	94%	9	2%	24	5%	512	506	506
705 Burmaniapark	213	68%	1	0%	100	32%	314	278	237
706 Vrijburgh	54	55%	0	0%	45	45%	99	95	31
801 De Swetten west	407	43%	17	2%	514	55%	938	938	931
802 De Swetten centrum	293	35%	29	3%	512	61%	834	834	834
803 De Swetten oost	382	87%	21	5%	34	8%	437	437	438
901 De Bouwen noord	204	62%	34	10%	93	28%	331	331	331
902 De Bouwen west	103	23%	38	8%	315	69%	456	443	443
903 De Bouwen oost	172	31%	0	0%	383	69%	555	531	531
904 De Bouwen zuid	111	21%	8	2%	407	77%	526	525	525
1001 Noord-Oost noord	268	33%	33	4%	507	63%	808	732	732
1002 Noord-Oost west	121	55%	1	0%	100	45%	222	222	219
1003 Noord-Oost zuid	237	51%	1	0%	228	49%	466	463	460
1004 Noord-Oost oost	108	17%	3	0%	539	83%	650	638	698
1301 De Trisken centrum	108	27%	0	0%	298	73%	406	406	406
1302 De Trisken rondom	825	75%	66	6%	203	19%	1.094	1.094	1.094
1303 Himsterhout	469	83%	54	10%	45	8%	568	568	535
2104 Opeinde, onder de Vaart	281	69%	2	0%	123	30%	406	407	408
2105 Opeinde, boven de Vaart	247	94%	0	0%	16	6%	263	263	263
2109 Nijega	158	91%	4	2%	12	7%	174	174	174
2110 Oudega	586	81%	0	0%	134	19%	720	717	718
2114 De Tike	113	90%	0	0%	12	10%	125	126	126
2201 Buitengebied west	168	99%	0	0%	1	1%	169	169	171
2202 De Wilgen / Smalle Ee	125	98%	2	2%	0	0%	127	126	127
2203 Sanding	173	100%	0	0%	0	0%	173	173	173
2206 Boornbergum	445	69%	1	0%	203	31%	649	598	592
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	116	94%	0	0%	8	6%	124	124	123
2307 Drachtstercompagnie	398	85%	0	0%	69	15%	467	467	467
2308 Houtgehage	265	71%	0	0%	108	29%	373	371	366
2311 Rottevalle	432	74%	7	1%	142	24%	581	579	558
Gemeente totaal	15.574	63%	841	3%	8.190	33%	24.605	24.185	24.001

Etagewoningen (in %), per buurt

Woningen naar bouwwijze, per wijk

Wijkindeling	vrijstaand		2-onder-1-kap		rijtjeswoning		etagewoning		overige won.	
	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %
1 Centrum	82	12%	42	6%	53	8%	480	72%	10	1%
2 De Wiken	37	1%	236	9%	1.622	59%	796	29%	72	3%
3 De Singels	295	17%	629	36%	516	29%	301	17%	17	1%
4 De Drait	482	18%	671	25%	1.215	45%	237	9%	123	5%
4a Drachtstervaart	127	29%	162	37%	122	28%	14	3%	17	4%
6 De Venen	85	7%	262	22%	754	63%	61	5%	41	3%
7 De Folgeren	267	18%	279	19%	746	51%	170	12%	15	1%
7a Fennepark	203	40%	247	48%	24	5%	34	7%	4	1%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	97	23%	105	25%	134	32%	50	12%	27	7%
8 De Swetten	258	12%	227	10%	1.127	51%	571	26%	26	1%
9 De Bouwen	136	7%	181	10%	568	30%	832	45%	151	8%
10 Noord-Oost	312	15%	336	16%	1.006	47%	472	22%	20	1%
13 De Trisken	50	3%	443	30%	725	48%	282	19%	0	0%
13a Himsterhout	203	36%	301	53%	24	4%	39	7%	1	0%
Drachten totaal	2.634	13%	4.121	20%	8.636	43%	4.339	21%	524	3%
21 Buitengebied Noord	968	57%	366	22%	103	6%	1	0%	250	15%
22 Buitengebied West	739	60%	227	18%	133	11%	16	1%	127	10%
23 Buitengebied Oost	842	59%	348	24%	91	6%	19	1%	121	9%
Buitengebied totaal	2.549	59%	941	22%	327	8%	36	1%	498	11%
Gemeente totaal	5.183	21%	5.062	21%	8.963	36%	4.375	18%	1.022	4%

Bron: Gemeente Smallingerland, afdeling belastingen. Meetdatum: 1 oktober 2013.

Definities: De bouwwijze van de woningen is vastgesteld met behulp van informatie uit het bestand OZB (onroerende zaakbelasting). 2-onder-1-kapwoningen zijn inclusief geschakelde woningen. Rijtjeswoningen zijn zowel kop- als tussenwoningen. Etagewoningen zijn flatwoningen, appartementen, duplexwoningen en bovenwoningen. Overige woningen zijn woonwagens, recreatiewoningen, bejaardenwoningen en bedrijfswoningen (inclusief winkels, kantoren, landbouwbedrijven e.d. met woongedeelte). Dit soort bedrijfswoningen wordt dan ook niet geteld als (half)vrijstaande woningen.

Woningen naar bouwwijze, per buurt

Buurtindeling	vrijstaand		2-onder-1-kap		rijtjeswoning		etagewoning		overige won.	
	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %
101 Centrum	82	12%	42	6%	53	8%	480	72%	10	1%
201 De Wiken noord	35	25%	36	26%	60	43%	0	0%	7	5%
202 De Wiken west	0	0%	0	0%	284	93%	20	7%	0	0%
203 De Wiken noordoost	0	0%	39	9%	303	73%	70	17%	5	1%
204 De Wiken centrum	0	0%	0	0%	392	47%	419	50%	30	4%
205 De Wiken zuid	2	0%	68	14%	379	78%	33	7%	3	1%
206 De Wiken oost	0	0%	93	16%	204	35%	254	44%	27	5%
301 De Peppel	93	21%	294	68%	36	8%	1	0%	10	2%
302 De Singels west	48	7%	240	34%	366	52%	44	6%	5	1%
303 De Singels oost	40	9%	48	10%	114	25%	256	56%	0	0%
304 De Singels zuid	114	70%	47	29%	0	0%	0	0%	2	1%
401 De Drait zuid	78	30%	77	30%	62	24%	29	11%	11	4%
402 De Drait west	242	80%	11	4%	0	0%	50	16%	1	0%
403 De Drait noordoost	0	0%	60	16%	308	84%	0	0%	0	0%
404 De Drait zuidoost	7	1%	139	28%	321	65%	24	5%	3	1%
405 De Drait noordwest	80	18%	257	59%	80	18%	18	4%	3	1%
406 De Drait zuidwest	75	9%	127	15%	444	51%	116	13%	105	12%
407-408 Drachtstervaart	127	29%	162	37%	122	28%	14	3%	17	4%
601 De Venen noord	5	2%	63	26%	170	71%	0	0%	3	1%
602 De Venen centrum	17	3%	80	12%	499	76%	61	9%	0	0%
603 De Venen zuid	63	21%	119	39%	85	28%	0	0%	38	12%
701 De Folgeren zuidwest	45	9%	96	19%	243	48%	120	24%	0	0%
702 De Folgeren noord	166	44%	100	27%	104	28%	0	0%	4	1%
703 De Folgeren centrum	56	9%	83	14%	399	67%	50	8%	11	2%
704 Fennepark	203	40%	247	48%	24	5%	34	7%	4	1%
705 Burmaniapark	54	17%	99	32%	90	29%	50	16%	21	7%
706 Vrijburgh	43	43%	6	6%	44	44%	0	0%	6	6%
801 De Swetten west	25	3%	61	7%	716	76%	127	14%	9	1%
802 De Swetten centrum	6	1%	71	9%	395	47%	362	43%	0	0%
803 De Swetten oost	227	52%	95	22%	16	4%	82	19%	17	4%
901 De Bouwen noord	33	10%	5	2%	228	69%	58	18%	7	2%
902 De Bouwen west	35	8%	52	11%	45	10%	240	53%	84	18%
903 De Bouwen oost	55	10%	114	21%	295	53%	76	14%	15	3%
904 De Bouwen zuid	13	2%	10	2%	0	0%	458	87%	45	9%
1001 Noord-Oost noord	109	13%	126	16%	383	47%	186	23%	4	0%
1002 Noord-Oost west	74	33%	17	8%	49	22%	73	33%	9	4%
1003 Noord-Oost zuid	88	19%	56	12%	225	48%	91	20%	6	1%
1004 Noord-Oost oost	41	6%	137	21%	349	54%	122	19%	1	0%
1301 De Trisken centrum	0	0%	0	0%	218	54%	188	46%	0	0%
1302 De Trisken rondom	50	5%	443	40%	507	46%	94	9%	0	0%
1303 Himsterhout	203	36%	301	53%	24	4%	39	7%	1	0%
2104 Opeinde, onder de Vaart	186	46%	137	34%	55	14%	1	0%	27	7%
2105 Opeinde, boven de Vaart	182	69%	48	18%	0	0%	0	0%	33	13%
2109 Nijega	121	70%	16	9%	14	8%	0	0%	23	13%
2110 Oudega	376	52%	155	22%	30	4%	0	0%	159	22%
2114 De Tike	103	82%	10	8%	4	3%	0	0%	8	6%
2201 Buitengebied west	122	72%	13	8%	0	0%	1	1%	33	20%
2202 De Wilgen / Smalle Ee	100	79%	12	9%	0	0%	0	0%	15	12%
2203 Sanding	143	83%	30	17%	0	0%	0	0%	0	0%
2206 Boornbergum	306	47%	160	25%	129	20%	15	2%	39	6%
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	68	55%	12	10%	4	3%	0	0%	40	32%
2307 Drachtstercompagnie	320	69%	88	19%	15	3%	0	0%	44	9%
2308 Houtigehage	201	54%	112	30%	36	10%	0	0%	24	6%
2311 Rottevalle	321	55%	148	25%	40	7%	19	3%	53	9%
Gemeente totaal	5.183	21%	5.062	21%	8.963	36%	4.375	18%	1.022	4%

Woningen naar bouwperiode en gemiddelde ouderdom, per wijk

Wijkindeling	t/m 1960		1961-1975		1976-1990		vanaf 1991		gemiddelde ouderdom
	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	abs.	in %	
1 Centrum	238	36%	117	18%	119	18%	192	29%	46
2 De Wiken	12	0%	2.573	93%	35	1%	143	5%	42
3 De Singels	204	12%	936	53%	99	6%	517	29%	38
4 De Drait	10	0%	889	33%	1.415	52%	413	15%	33
4a Drachtstervaart	16	4%	1	0%	0	0%	424	96%	10
6 De Venen	15	1%	943	78%	57	5%	187	16%	40
7 De Folgeren	68	5%	8	1%	1.334	90%	67	5%	33
7a Fennepark	29	6%	6	1%	1	0%	476	93%	19
7b Burmaniapark/Vrijburgh	25	6%	4	1%	2	0%	381	92%	12
8 De Swetten	1.337	61%	519	23%	139	6%	214	10%	52
9 De Bouwen	642	34%	529	28%	272	15%	425	23%	40
10 Noord-Oost	1.419	66%	74	3%	180	8%	473	22%	50
13 De Trisken	0	0%	0	0%	1.341	90%	156	10%	27
13a Himsterhout	0	0%	0	0%	0	0%	568	100%	11
Drachten totaal	4.015	20%	6.599	33%	4.994	25%	4.636	23%	38
21 Buitengebied Noord	643	38%	387	23%	288	17%	367	22%	53
22 Buitengebied West	395	32%	188	15%	164	13%	489	40%	44
23 Buitengebied Oost	582	41%	252	18%	222	16%	364	26%	52
Buitengebied totaal	1.620	37%	827	19%	674	16%	1.220	28%	50
Gemeente totaal	5.635	23%	7.426	30%	5.668	23%	5.856	24%	40

Huurwoningen naar netto huurprijs, per wijk

Wijkindeling	woningen naar huurprijs (€)				idem (in %)		gem. huurprijs in euro's			aantal woningen corporaties
	tot	374-455	455-536	>536	tot	>536	2013	2010	2008	
	374	455	536		374					
1 Centrum	5	28	58	4	5%	4%	493	465	447	95
2 De Wiken	279	215	572	303	20%	22%	474	429	407	1.369
3 De Singels	18	3	121	100	7%	41%	540	499	479	242
4 De Drait	35	121	165	283	6%	47%	514	464	447	604
4a Drachtstervaart	0	0	0	68	0%	100%	683	713	674	68
6 De Venen	60	104	186	28	16%	7%	457	415	394	378
7 De Folgeren	4	91	75	65	2%	28%	487	450	427	235
7a Fennepark	0	0	21	3	0%	13%	523	484	467	24
7b Burmaniapark/Vrijburgh	1	1	11	104	1%	89%	614	591	579	117
8 De Swetten	230	404	355	72	22%	7%	433	391	371	1.061
9 De Bouwen	148	490	346	172	13%	15%	452	409	392	1.156
10 Noord-Oost	340	464	255	340	24%	24%	447	389	364	1.399
13 De Trisken	179	140	123	61	36%	12%	420	385	366	503
13a Himsterhout	0	0	0	45	0%	100%	641	601	501	45
Drachten totaal	1.299	2.061	2.288	1.648	18%	23%	466	419	397	7.296
21 Buitengebied Noord	29	96	143	29	10%	10%	464	426	407	297
22 Buitengebied West	15	34	52	115	7%	53%	514	453	425	216
23 Buitengebied Oost	43	93	118	63	14%	20%	465	425	405	317
Buitengebied totaal	87	223	313	207	10%	25%	478	431	409	830
Gemeente totaal	1.386	2.284	2.601	1.855	17%	23%	467	420	398	8.126

Bron: Gemeente Smallingerland, afdeling belastingen (bovenste tabel); Accolade en WoonFriesland (onderste tabel en tabel op de bladzijde hiernaast). Meetdatum: 1 oktober 2013.

Definities: De gemiddelde ouderdom is de ouderdom van de woningen in jaren.

De tabellen met huurwoningen tonen alleen de woningen van Accolade en WoonFriesland. In de tabel per buurt (volgende bladzijde) worden alleen buurten weergegeven met minimaal 50 woningen van deze twee corporaties.

Huurprijzen naar netto huurprijs, per buurt

Buurtindeling	woningen naar huurprijs (€)				idem (in %)		gem. huurprijs in euro's			aantal woningen corporaties
	tot	374-	455-	>536	tot	>536	2013	2010	2008	
	374	455	536		374					
101 Centrum	5	28	58	4	5%	4%	493	465	447	95
202 De Wiken west	14	4	118	79	7%	37%	513	467	446	215
203 De Wiken noordoost	49	27	97	20	25%	10%	457	402	381	193
204 De Wiken centrum	178	129	169	118	30%	20%	446	404	387	594
205 De Wiken zuid	26	52	153	71	9%	24%	513	469	443	302
302 De Singels west	17	3	79	60	11%	38%	537	490	469	159
303 De Singels oost	1	0	42	24	1%	36%	547	520	501	67
402 De Drait west	0	0	0	50	0%	100%	615	x	x	50
403 De Drait noordoost	0	0	11	71	0%	87%	559	515	494	82
404 De Drait zuidoost	6	18	15	58	6%	60%	519	476	458	97
406 De Drait zuidwest	29	102	118	83	9%	25%	478	439	422	332
407-408 Drachtstervaart	0	0	0	68	0%	100%	683	713	674	68
602 De Venen centrum	60	104	186	26	16%	7%	455	413	397	376
701 De Folgeren zuidwest	0	46	34	8	0%	9%	467	433	415	88
703 De Folgeren centrum	4	45	41	53	3%	37%	497	459	432	143
705 Burmaniapark	0	0	10	62	0%	86%	644	596	585	72
801 De Swetten west	80	138	274	24	16%	5%	447	406	389	516
802 De Swetten centrum	150	263	68	31	29%	6%	413	368	347	512
901 De Bouwen noord	16	28	5	44	17%	47%	495	458	438	93
902 De Bouwen west	14	126	132	23	5%	8%	451	415	400	295
903 De Bouwen oost	59	156	88	79	15%	21%	460	395	381	382
904 De Bouwen zuid	59	180	121	26	15%	7%	433	405	385	386
1001 Noord-Oost noord	99	146	94	171	19%	34%	472	408	389	510
1002 Noord-Oost west	3	23	55	3	4%	4%	463	422	402	84
1003 Noord-Oost zuid	28	128	37	40	12%	17%	441	397	379	233
1004 Noord-Oost oost	210	167	69	126	37%	22%	426	365	334	572
1301 De Trisken centrum	134	80	70	15	45%	5%	397	364	343	299
1302 De Trisken rondom	45	60	53	46	22%	23%	454	416	399	204
2104 Opeinde, onder de Vaart	16	40	48	19	13%	15%	465	426	409	123
2110 Oudega	10	45	69	10	7%	7%	465	427	406	134
2206 Boornbergum	13	32	50	113	6%	54%	516	455	427	208
2307 Drachtstercompagnie	6	14	36	13	9%	19%	474	433	416	69
2308 Houtgehage	21	36	32	17	20%	16%	445	406	385	106
2311 Rottevalle	16	43	50	33	11%	23%	476	436	414	142
Gemeente totaal	1.386	2.284	2.601	1.855	17%	23%	467	420	398	8.126

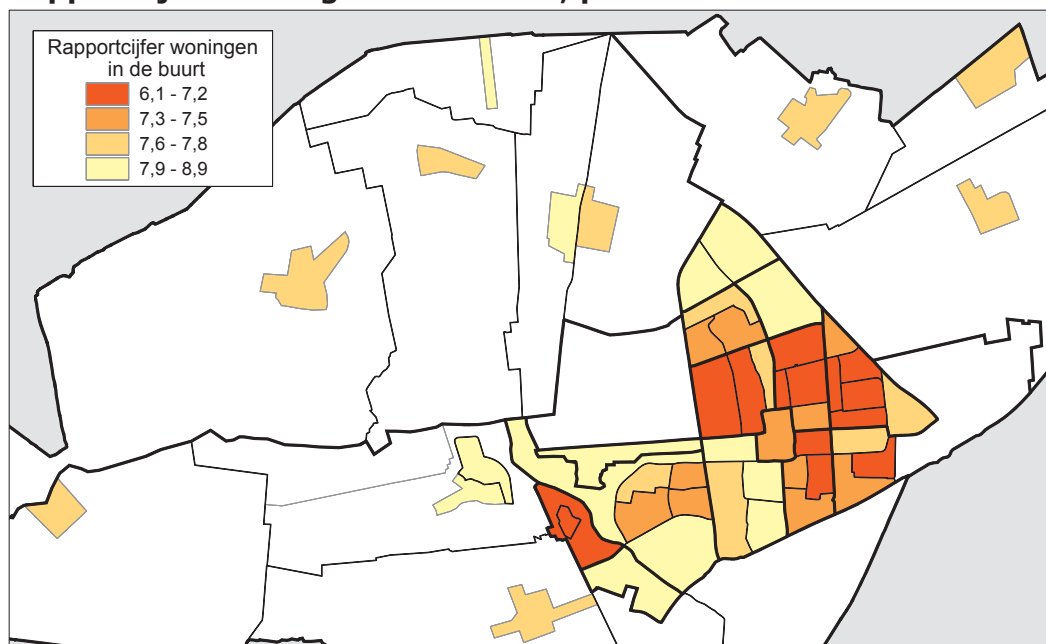
Definities woningzoekenden, reacties per woning en rapportcijfers (blz.104-105):

Woningzoekenden zijn personen tussen 1 oktober 2012 en 30 september 2013 minimaal een keer hebben gereageerd op een gepubliceerde woning van WoonFriesland, in % van het aantal huishoudens. Het cijfer voor 2010 betreft personen die reageerden bij WoonFriesland tussen 1 oktober 2009 en 30 september 2010 en/of die op 1 oktober 2010 stonden ingeschreven als woningzoekende bij Accolade, in % van huishoudens. Van Accolade zijn op dit moment geen actuele cijfers beschikbaar; de cijfers van 2010 en 2013 zijn daardoor niet direct vergelijkbaar. Reacties is het aantal reacties op gepubliceerde woningen van WoonFriesland door de betreffende personen, eveneens in % van het aantal huishoudens. Dit percentage is meestal hoger dan het aantal personen, omdat mensen meerdere keren kunnen hebben gereageerd. Woningzoekenden worden toebedeeld aan de (oude) woonbuurt van de betreffende personen. Daarbij worden alle woningzoekenden geteld.

Het aantal reacties per gepubliceerde woning is het gemiddeld aantal reacties op de gepubliceerde woningen in buurt (mits er minimaal 4 woningen zijn gepubliceerd). Geteld worden alle reacties van starters, doorstromers en vestigers.

Rapportcijfers zijn de gemiddelde cijfers die bewoners gaven aan de kwaliteit van de woningen in de buurt (voor zover aan de buitenkant te zien) en de kwaliteit van hun eigen woning (technische kwaliteit, praktische indeling, grootte, enz.).

Rapportcijfer woningen in de buurt, per buurt

Diverse woninggegevens, per wijk

Wijkindeling	woningzoekend (in %)		reacties per gepubl. woning	woning-bezetting	econ. waarde (x1000€)	inhoud won.	rapportcijfer bew.		
	personen*						eigen woning	woningen in buurt	
	2013	2010							
1 Centrum	5%	10%	36%	7	1,5	158	322	7,5	7,3
2 De Wiken	6%	13%	53%	78	2,0	126	310	7,4	7,1
3 De Singels	2%	6%	14%	x	2,2	212	409	8,2	7,9
4 De Drait	3%	7%	21%	141	2,4	196	407	8,0	7,7
4a Drachtstervaart	2%	7%	9%	x	3,1	282	563	8,8	8,6
6 De Venen	6%	9%	47%	95	2,4	154	369	7,9	7,3
7 De Folgeren	4%	10%	22%	86	2,3	169	357	7,8	7,5
7a Fennepark	2%	5%	13%	x	2,8	286	478	8,7	8,6
7b Burmaniapark/Vrijburgh	5%	10%	31%	23	2,8	246	476	8,6	8,4
8 De Swetten	5%	13%	42%	91	2,1	136	310	7,4	7,1
9 De Bouwen	5%	12%	35%	56	1,6	126	267	7,4	7,0
10 Noord-Oost	8%	17%	58%	66	1,9	134	304	7,3	6,7
13 De Trisken	9%	18%	67%	39	2,2	139	326	7,7	7,0
13a Himsterhout	3%	7%	17%	x	2,9	274	485	8,6	8,6
Drachten totaal	5%	11%	37%	62	2,2	166	353	7,8	7,4
21 Buitengebied Noord	2%	4%	7%	x	2,5	237	431	7,9	7,7
22 Buitengebied West	2%	4%	9%	57	2,6	313	514	8,2	8,0
23 Buitengebied Oost	2%	5%	13%	x	2,5	233	430	7,7	7,6
Buitengebied totaal	2%	4%	9%	57	2,5	257	454	7,9	7,8
Gemeente totaal	5%	10%	32%	61	2,2	182	371	7,8	7,5

Bron: Accolade/WoonFriesland (woningzoekenden/reacties), Gemeente Smallingerland (woning-bezetting, waarde, inhoud) en Bewonersenquête. Meetdatum: 1 okt.2013 (woningzoekenden/reacties: 1 okt.2012-30 sept.2013 resp. 1 okt.2009-30 sept 2010; enquête: najaar 2013).

* Cijfers voor 2013 betreffen alleen WoonFriesland, 2010 is inclusief woningzoekenden bij Accolade.

Definities: De woningbezetting is het aantal inwoners gedeeld door het aantal woningen. De economische waarde is de waarde van de woningen in duizenden euro's (inclusief tuin en bijgebouwen) zoals getaxeerd voor de WOZ, per 1 januari 2013 met als waardepeildatum 1 januari 2012. De woninginhoud is de gemiddelde inhoud van het woongedeelte van de woningen (dus exclusief garages enz.).

Voor de definities van woningzoekenden, reacties en rapportcijfers zie de voorgaande bladzijde.

Diverse woninggegevens, per buurt

Buurtindeling	woningzoekend (in %)			reacties per gepubl. woning	woning- bezet- ting	econ. waarde (x1000€)	inhoud won.	rapportcijfer bew.	
	personen*		reacties 2013					eigen woning	woningen in buurt
	2013	2010							
101 Centrum	5%	10%	36%	7	1,5	158	322	7,5	7,3
201 De Wiken noord	3%	12%	34%	x	2,2	168	362	8,0	7,3
202 De Wiken west	7%	15%	58%	43	2,3	126	347	7,2	7,2
203 De Wiken noordoost	6%	13%	55%	77	2,5	135	320	7,3	7,0
204 De Wiken centrum	7%	13%	51%	80	1,7	110	272	7,2	6,8
205 De Wiken zuid	7%	15%	50%	x	2,1	136	326	7,4	6,8
206 De Wiken oost	5%	8%	59%	x	2,1	127	311	7,8	7,6
301 De Peppel	2%	8%	10%	x	2,3	222	427	8,3	8,0
302 De Singels west	3%	8%	25%	x	2,3	167	378	7,9	7,7
303 De Singels oost	2%	3%	7%	x	1,7	231	363	8,3	7,9
304 De Singels zuid	0%	1%	0%	x	2,9	327	618	8,6	8,5
401 De Drait zuid	2%	6%	9%	x	3,3	302	483	8,7	8,4
402 De Drait west	1%	2%	9%	x	2,1	356	629	8,4	8,4
403 De Drait noordoost	6%	10%	35%	x	2,4	148	382	7,7	7,3
404 De Drait zuidoost	3%	7%	12%	x	2,5	159	373	7,9	7,5
405 De Drait noordwest	1%	6%	2%	x	2,5	207	413	8,1	7,8
406 De Drait zuidwest	5%	10%	41%	165	2,2	154	347	7,6	7,4
407-408 Drachtstervaart	2%	7%	9%	x	3,1	282	563	8,8	8,6
601 De Venen noord	5%	9%	13%	x	2,4	160	374	8,1	7,7
602 De Venen centrum	8%	10%	69%	95	2,3	130	343	7,7	7,1
603 De Venen zuid	2%	7%	25%	x	2,7	203	420	8,2	7,5
701 De Folgeren zuidwest	6%	13%	42%	86	2,3	149	324	7,6	7,4
702 De Folgeren noord	3%	7%	11%	x	2,4	227	447	8,2	7,7
703 De Folgeren centrum	3%	9%	12%	x	2,3	150	328	7,7	7,5
704 Fennepark	2%	5%	13%	x	2,8	286	478	8,7	8,6
705 Burmaniapark	5%	10%	22%	15	2,8	238	468	8,6	8,4
706 Vrijburgh	8%	9%	54%	29	2,9	275	501	8,6	8,5
801 De Swetten west	6%	14%	56%	66	2,1	127	313	7,0	6,8
802 De Swetten centrum	5%	14%	32%	107	1,9	118	281	7,5	7,2
803 De Swetten oost	5%	8%	30%	x	2,3	189	358	7,9	7,6
901 De Bouwen noord	8%	15%	72%	136	1,9	138	310	7,4	6,9
902 De Bouwen west	2%	7%	11%	9	1,5	139	243	8,0	7,3
903 De Bouwen oost	7%	18%	43%	62	2,2	151	310	6,7	6,5
904 De Bouwen zuid	4%	9%	19%	40	0,8	79	210	7,5	7,4
1001 Noord-Oost noord	8%	14%	56%	94	1,9	136	311	7,3	6,8
1002 Noord-Oost west	5%	17%	32%	28	2,1	149	325	7,4	7,0
1003 Noord-Oost zuid	4%	14%	30%	36	1,9	136	301	7,6	7,4
1004 Noord-Oost oost	10%	21%	88%	x	1,9	125	291	6,9	6,1
1301 De Trisken centrum	18%	38%	143%	36	2,0	103	254	6,8	6,5
1302 De Trisken rondom	6%	10%	39%	63	2,3	153	353	7,9	7,1
1303 Himsterhout	3%	7%	17%	x	2,9	274	485	8,6	8,6
2104 Opeinde, onder de Vaart	3%	6%	6%	x	2,3	206	401	8,1	7,7
2105 Opeinde, boven de Vaart	1%	3%	3%	x	2,7	263	468	8,2	7,9
2109 Nijega	1%	3%	7%	x	2,8	264	464	7,8	7,6
2110 Oudega	1%	3%	9%	x	2,3	232	422	7,7	7,6
2114 De Tike	2%	2%	7%	x	2,6	278	456	8,0	8,3
2201 Buitengebied west	4%	4%	11%	x	3,2	348	582	8,0	7,7
2202 De Wilgen / Smalle Ee	0%	2%	0%	x	2,6	369	573	8,0	8,1
2203 Sanding	1%	3%	3%	x	2,4	513	701	8,8	8,9
2206 Boornbergum	3%	5%	13%	57	2,5	227	424	8,1	7,8
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	0%	3%	0%	x	2,5	355	551	7,9	7,7
2307 Drachtstercompagnie	3%	6%	12%	x	2,6	263	469	7,6	7,7
2308 Houtgehage	3%	5%	12%	x	2,5	218	414	7,8	7,6
2311 Rottevalle	2%	5%	14%	x	2,3	218	410	7,8	7,6
Gemeente totaal	5%	10%	32%	61	2,2	182	371	7,8	7,5

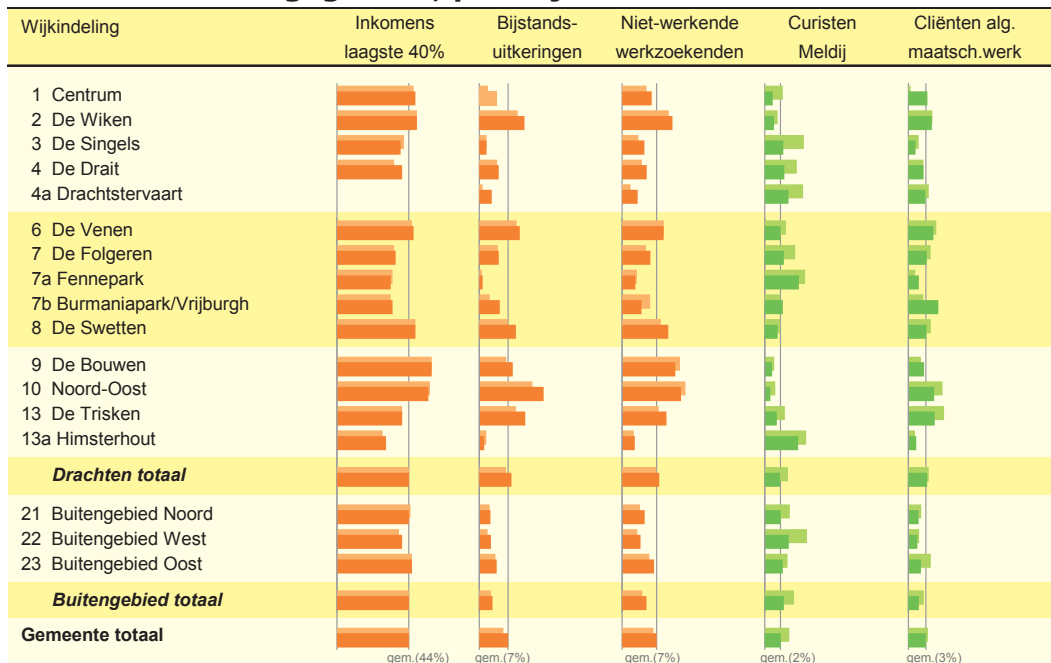
4 Sociale gegevens

Gegevens over inkomens en over WW- en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen zijn alleen beschikbaar voor wijken en kernen, maar binnen Drachten niet per buurt. In Smallerland behoort 44% van de mensen met inkomen tot de laagste inkomens (landelijk 40%). Van de huishoudens heeft 9% een inkomen rond of onder het sociaal minimum, net zo veel als in heel Nederland. Dat aandeel is relatief hoog in de wijken Noord-Oost (18%) en De Wiken (16%).

Het aantal mensen met een bijstandsuitkering is gestegen van 1183 in 2008 en 1447 in 2010 naar 1762 in 2013. Ook het aantal niet-werkende werkzoekenden is gestegen: van 1917 op 31 december 2008 naar 2284 eind 2010 en 2469 eind 2012. Het percentage bijstandsuitkeringen is het hoogst in De Trisken centrum en Noord-oost oost. Eind maart 2010 waren er 2770 mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering: 8% van het aantal inwoners van 15-64 jaar. Dit percentage is het hoogst in De Bouwen (13%).

Van alle inwoners in de gemeente volgt 2% een cursus bij De Meldij (muziek of creatief). Drie jaar eerder was dat nog 4%. Van alle inwoners kocht 6% een of meer malen kaarten voor voorstellingen van de Lawei. Het maatschappelijk werk wordt bezocht door 3% van de huishoudens. Dit aandeel is het hoogst in De Wiken noord. Nieuw in deze Wijkatlas zijn cijfers over de Wmo. In oktober 2013 hadden 1465 personen recht op huishoudelijke hulp (11% van inwoners vanaf 60 jaar), terwijl 757 personen een individuele voorziening werd toegekend. In De Bouwen zijn deze cijfers het hoogst. Een op de drie inwoners vanaf 16 jaar doet vrijwilligerswerk en 56% doet aan sport, waarvan 36% in georganiseerd verband.

Overzicht sociale gegevens, per wijk

Exacte cijfers en definities: blz.108   blz.110   blz.112   blz.114   blz.116

De verticale hulplijnen in deze grafieken komen overeen met het gemeentelijke gemiddelde.

■ 2011 (inkomen 2008)
■ 2013 (inkomen 2010)

Overzicht sociale gegevens, per buurt

Buurtindeling	Inkomens	Bijstands-	Niet-werkende	Curisten	Cliënten alg.
	laagste 40%	uitkeringen	werkzoekenden	Meldij	maatsch.werk
101 Centrum					
201 De Wiken noord					
202 De Wiken west					
203 De Wiken noordoost					
204 De Wiken centrum					
205 De Wiken zuid					
206 De Wiken oost					
301 De Peppel					
302 De Singels west					
303 De Singels oost					
304 De Singels zuid					
401 De Drait zuid					
402 De Drait west					
403 De Drait noordoost					
404 De Drait zuidoost					
405 De Drait noordwest					
406 De Drait zuidwest					
407-408 Drachtstervaart					
601 De Venen noord					
602 De Venen centrum					
603 De Venen zuid					
701 De Folgeren zuidwest					
702 De Folgeren noord					
703 De Folgeren centrum					
704 Fennepark					
705 Burmaniapark					
706 Vrijburgh					
801 De Swetten west					
802 De Swetten centrum					
803 De Swetten oost					
901 De Bouwen noord					
902 De Bouwen west					
903 De Bouwen oost					
904 De Bouwen zuid					
1001 Noord-Oost noord					
1002 Noord-Oost west					
1003 Noord-Oost zuid					
1004 Noord-Oost oost					
1301 De Trisken centrum					
1302 De Trisken rondom					
1303 Himsterhout					
2104 Opeinde, onder de Vaart	}				
2105 Opeinde, boven de Vaart					
2109 Nijega					
2110 Oudega					
2114 De Tike					
2201 Buitengebied west					
2202 De Wilgen / Smalle Ee					
2203 Sanding					
2206 Boornbergum					
2213 Veenhoop / Goëngahuizen					
2307 Drachtstercompagnie					
2308 Houtigehage					
2311 Rottevalle					
Gemeente totaal					
	gem.(44%)	gem.(7%)	gem.(7%)	gem.(2%)	gem.(3%)

Sociale gegevens

Inkomen, per wijk

Wijkindeling	Persoonl.inkomen per inw.		aandeel per klasse (2010)		Huish.rond soc.minim.	
	2010	2008	laagste 40%	hoogste 20%	2010	2008
1 Centrum	21.300	20.400	48%	9%	x	5%
2 De Wiken	15.500	15.800	49%	6%	16%	12%
3 De Singels	22.800	21.900	39%	20%	x	5%
4 De Drait	20.600	20.200	40%	19%	7%	6%
4a Drachtstervaart	x	x	x	x	x	x
6 De Venen	16.800	16.100	47%	10%	11%	14%
7 De Folgeren	19.900	18.900	36%	17%	x	6%
7a Fennepark	23.300	25.600	33%	34%	x	2%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	19.300	18.600	34%	23%	x	6%
8 De Swetten	16.900	16.800	48%	7%	9%	8%
9 De Bouwen	17.300	16.500	58%	5%	13%	12%
10 Noord-Oost	16.500	16.100	56%	6%	18%	18%
13 De Trisken	18.000	17.100	40%	14%	11%	9%
13a Himsterhout	23.700	22.400	30%	35%	x	2%
Drachten totaal	19.100	18.600	44%	14%	10%	9%
21 Buitengebied Noord	18.500	17.800	44%	15%	x	6%
22 Buitengebied West	23.300	22.600	40%	22%	x	4%
23 Buitengebied Oost	16.200	16.300	46%	13%	x	8%
Buitengebied totaal	18.800	18.600	44%	16%	6%	6%
Gemeente totaal	19.000	18.600	44%	14%	9%	8%
<i>Nederland totaal</i>	<i>21.700</i>	<i>21.100</i>	<i>40%</i>	<i>20%</i>	<i>9%</i>	<i>8%</i>

Inkomen, per buurt (buitengebied)

Wijkindeling	Persoonl.inkomen per inw.		aandeel per klasse (2010)		Huish.rond soc.minim.	
	2010	2008	laagste 40%	hoogste 20%	2010	2008
2104/2105: Opeinde	19.000	17.800	45%	16%	x	4%
2109 Nijega	18.300	17.700	42%	17%	x	0%
2110 Oudega	18.000	17.300	45%	13%	x	10%
2114 De Tike	19.200	19.900	40%	20%	x	3%
2201 Buitengebied west	x	x	x	x	x	x
2202/2203 De Wilgen / Sanding	35.600	33.700	32%	40%	x	0%
2206 Boornbergum	18.000	17.700	43%	15%	x	5%
2213 De Veenhoop	20.200	20.300	47%	15%	x	8%
2307 Drachtstercompagnie	13.200	15.300	44%	15%	x	8%
2308 Houtigehage	17.600	15.700	46%	11%	x	6%
2311 Rottevalle	18.800	17.800	47%	13%	x	9%

Bron: CBS, Regionaal Inkomensonderzoek (RIO). Meetdatum: fiscaal jaar 2010 resp. 2008.

Definities: Het Regionaal Inkomensonderzoek van het CBS is voornamelijk gebaseerd op gegevens van de Belastingdienst. Daarbij is gebruik gemaakt van een steekproef van circa 2 miljoen huishoudens (landelijk). De gegevens uit de fiscale administratie zijn aangevuld met niet belastbare inkomensbestanddelen uit andere bronnen, zoals huurtoeslag en studiefinanciering. Het persoonlijk inkomen bestaat uit het persoonlijk bruto-inkomen (inkomen uit arbeid en onderneming plus uitkeringen inkomensverzekering en sociale voorziening) verminderd met betaalde inkomensoverdrachten en premies inkomensverzekeringen (uitgezonderd premies volksverzekeringen). Op het persoonlijk inkomen zijn premies ziektekostenverzekering, belastingen op inkomen en vermogen en premies volksverzekeringen niet in mindering gebracht. Het persoonlijk inkomen per inwoner is het totaal van persoonlijke inkomens gedeeld door het totaal aantal inwoners. Voor de klasse-indeling wordt gebruik gemaakt van het persoonlijk inkomen van individuen die 52 weken inkomen hebben genoten. Deze individuen zijn voor geheel Nederland gerangschikt naar hoogte van het besteedbaar inkomen, zodat landelijk gezien 40% behoort tot de laagste inkomens (in 2010 maximaal 19.700 euro) en 20% tot de hoogste inkomens (in 2010 vanaf 42.800 euro). Huishoudens rond het sociaal minimum is het percentage huishoudens met een besteedbaar inkomen onder of rond het wettelijk bestaansminimum voor het betreffende soort huishouden (voor een paar met minderjarige kinderen is dit bijvoorbeeld de bijstandsuitkering voor een echtpaar plus kindertoeslag; voor 65plussers is dit het AOW pensioen).

Arbeidsongeschiktheids-/werkloosheidsuitkeringen, per wijk

Wijkindeling	Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen				Werkloosheidsuitkeringen			
	abs.	in %			abs.	in %		
	2010	2010	2009	2007	2010	2010	2009	2006
1 Centrum	30	7%	8%	9%	20	5%	4%	4%
2 De Wiken	390	10%	9%	9%	160	4%	3%	5%
3 De Singels	150	6%	7%	8%	70	3%	2%	3%
4 De Drait	220	6%	6%	6%	90	2%	3%	3%
4a Drachtstervaart	x	x	x	x	x	x	x	x
6 De Venen	110	5%	5%	5%	70	4%	2%	5%
7 De Folgeren	160	7%	6%	6%	80	3%	2%	4%
7a Fennepark	30	3%	2%	3%	20	2%	2%	3%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	10	2%	x	x	20	3%	2%	6%
8 De Swetten	260	8%	8%	8%	140	5%	3%	4%
9 De Bouwen	190	13%	12%	15%	70	5%	4%	4%
10 Noord-Oost	300	11%	10%	10%	170	6%	4%	6%
13 De Trisken	210	8%	8%	8%	110	4%	4%	5%
13a Himsterhout	x	x	6%	7%	x	x	2%	2%
Drachten totaal	2.350	8%	8%	8%	1.080	4%	3%	4%
21 Buitengebied Noord	160	5%	5%	5%	70	2%	2%	3%
22 Buitengebied West	100	5%	5%	5%	50	1%	1%	1%
23 Buitengebied Oost	190	7%	7%	7%	70	3%	3%	4%
Buitengebied totaal	420	6%	6%	7%	190	3%	2%	3%
Gemeente totaal	2.770	8%	7%	8%	1.260	4%	3%	4%

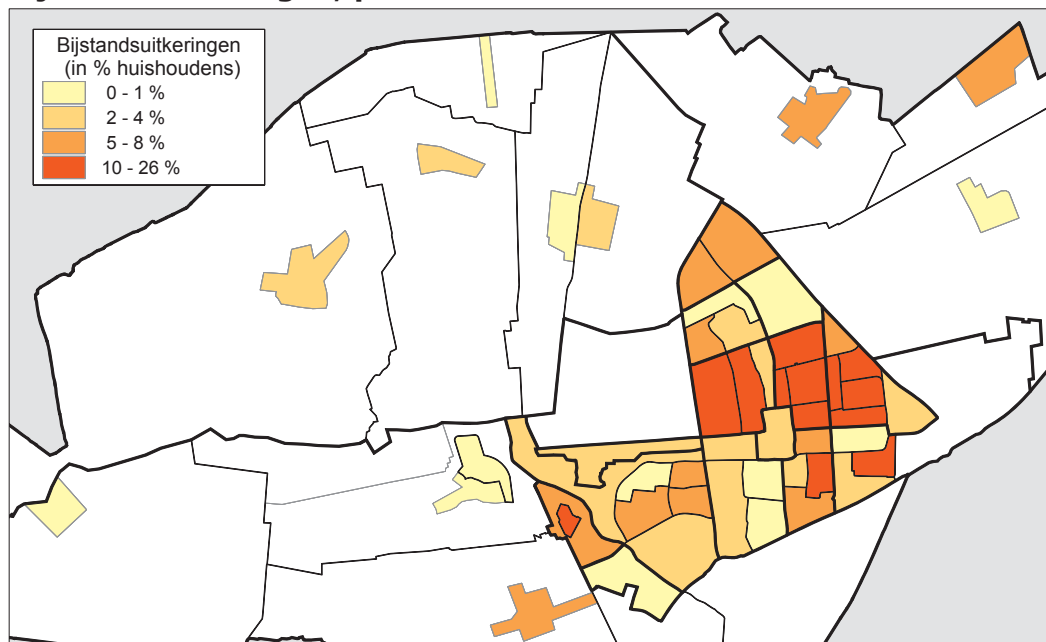
Arbeidsongeschiktheids-/werkloosheidsuitkeringen, per buurt (buitengebied)

Buurtindeling	Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen				Werkloosheidsuitkeringen			
	abs.	in %			abs.	in %		
	2010	2010	2009	2007	2010	2010	2009	2006
2104/2105: Opeinde	70	6%	6%	6%	30	3%	2%	4%
2109 Nijega	20	5%	3%	6%	10	3%	3%	2%
2110 Oudega	50	5%	5%	6%	20	2%	2%	3%
2114 De Tike	20	7%	7%	8%	10	3%	1%	4%
2201 Buitengebied west	10	6%	6%	6%	10	6%	x	x
2202/2203 De Wilgen / Sanding	30	5%	5%	6%	10	2%	2%	2%
2206 Boornbergum	50	5%	6%	6%	30	3%	1%	3%
2213 De Veenhoop	10	5%	5%	6%	0	2%	2%	1%
2307 Drachtstercompagnie	60	6%	6%	6%	20	2%	2%	3%
2308 Houtgehage	60	9%	9%	11%	20	4%	3%	6%
2311 Rottevalle	70	7%	7%	7%	30	3%	2%	4%

Bron: CBS, gebaseerd op gegevens UWV. Meetdatum 31 maart 2010, 2009, 2007 en 2006.

Definities: Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen zijn mensen met een uitkering WIA, WAO, WAZ of Wajong per 31 maart, totaal (afgerond op tientallen) en in % van het aantal inwoners van 15-64 jaar. Werkloosheidsuitkeringen zijn WW-uitkeringen per 31 maart, absoluut en in % van inwoners van 15-64 jaar.

Bijstandsuitkeringen, per buurt

Bijstandsuitkeringen en huurachterstanden, per wijk

Wijkindeling	Bijstandsuitkeringen					Huurachterstand (in %)
	abs.	in %	2010	2008	>24 mnd.	
1 Centrum	27	4%	2%	2%	1%	0%
2 De Wiken	313	11%	9%	7%	6%	2%
3 De Singels	28	2%	2%	1%	1%	1%
4 De Drait	136	5%	4%	4%	3%	1%
4a Drachtstervaart	14	3%	1%	1%	1%	4%
6 De Venen	118	10%	9%	8%	5%	4%
7 De Folgeren	66	5%	4%	3%	3%	1%
7a Fennepark	x	1%	1%	0%	0%	0%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	22	5%	2%	2%	2%	3%
8 De Swetten	200	9%	7%	5%	4%	3%
9 De Bouwen	148	8%	6%	5%	4%	1%
10 Noord-Oost	353	15%	13%	11%	7%	4%
13 De Trisken	172	11%	9%	7%	4%	4%
13a Himsterhout	7	1%	2%	1%	1%	4%
Drachten totaal	1.604	8%	6%	5%	4%	3%
21 Buitengebied Noord	36	3%	2%	2%	1%	3%
22 Buitengebied West	32	3%	2%	2%	1%	0%
23 Buitengebied Oost	61	4%	4%	2%	2%	3%
Buitengebied totaal	129	3%	3%	2%	2%	2%
Gemeente totaal	1.762	7%	6%	5%	3%	2%

Bron: Gemeente Smallingerland (bijstand), Accolade en WoonFriesland (huurachterstanden). Meetdatum: 1 okt.2013 (in grijs ook 2008 en 2010).

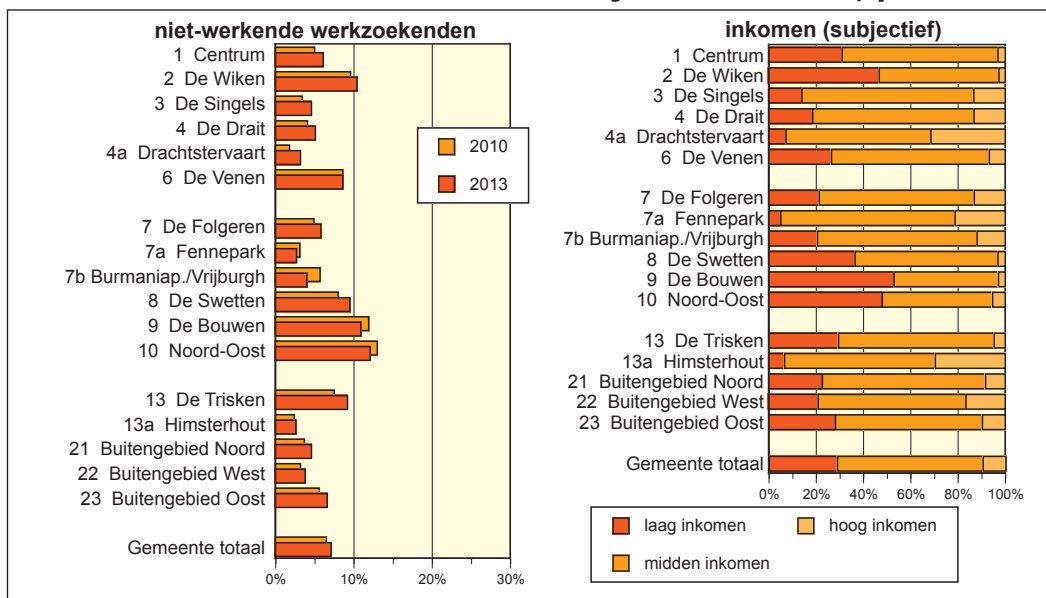
Definities: Bijstandsuitkeringen zijn lopende bijstandsuitkeringen (periodiek), absoluut en in % van het aantal huishoudens. ">24 mnd." is het aantal bijstandsuitkeringen dat al langer dan 24 maanden loopt (afgezien van korte onderbrekingen, bv. enkele weken uitzendwerk), eveneens in % van het aantal huishoudens.

Huurachterstanden zijn huurders van Accolade en WoonFriesland met een huurachterstand van minimaal een maand (in okt.2013 bij Accolade of in okt.2010 bij WoonFriesland), in % van het aantal huurwoningen van deze corporaties.

Bijstandsuitkeringen en huurachterstanden, per buurt

Buurtindeling	Bijstandsuitkeringen					Huurachterstand (in %)
	abs.	in %	2010	2008	>24 mnd.	
101 Centrum	27	4%	2%	2%	1%	0%
201 De Wiken noord	8	6%	7%	8%	3%	x
202 De Wiken west	51	16%	13%	9%	9%	4%
203 De Wiken noordoost	54	10%	10%	7%	6%	3%
204 De Wiken centrum	121	14%	13%	11%	8%	1%
205 De Wiken zuid	57	11%	9%	8%	6%	3%
206 De Wiken oost	22	4%	3%	3%	2%	0%
301 De Peppel	9	2%	2%	1%	1%	x
302 De Singels west	19	3%	3%	2%	2%	1%
303 De Singels oost	x	1%	0%	0%	0%	0%
304 De Singels zuid	x	0%	1%	1%	0%	x
401 De Drait zuid	12	3%	2%	2%	2%	0%
402 De Drait west	7	2%	2%	1%	2%	0%
403 De Drait noordoost	19	5%	5%	6%	3%	1%
404 De Drait zuidoost	30	6%	4%	4%	3%	2%
405 De Drait noordwest	x	0%	1%	0%	0%	x
406 De Drait zuidwest	68	8%	7%	7%	4%	1%
407-408 Drachtstervaart	14	3%	1%	1%	1%	4%
601 De Venen noord	x	1%	2%	2%	0%	x
602 De Venen centrum	110	16%	14%	13%	9%	4%
603 De Venen zuid	8	3%	2%	2%	1%	x
701 De Folgeren zuidwest	41	8%	6%	5%	5%	2%
702 De Folgeren noord	x	1%	1%	0%	0%	x
703 De Folgeren centrum	25	4%	5%	3%	3%	0%
704 Fennepark	x	1%	1%	0%	0%	0%
705 Burmaniapark	15	5%	3%	2%	2%	4%
706 Vrijburgh	7	5%	2%	0%	4%	0%
801 De Swetten west	104	11%	9%	7%	5%	3%
802 De Swetten centrum	86	10%	6%	5%	4%	3%
803 De Swetten oost	10	2%	2%	2%	1%	0%
901 De Bouwen noord	27	8%	7%	5%	4%	0%
902 De Bouwen west	15	3%	4%	4%	1%	0%
903 De Bouwen oost	82	12%	8%	7%	7%	3%
904 De Bouwen zuid	24	7%	6%	5%	4%	0%
1001 Noord-Oost noord	131	15%	12%	9%	7%	5%
1002 Noord-Oost west	27	10%	3%	7%	2%	1%
1003 Noord-Oost zuid	52	11%	10%	10%	7%	2%
1004 Noord-Oost oost	143	20%	18%	13%	10%	4%
1301 De Trisken centrum	109	26%	19%	17%	10%	5%
1302 De Trisken rondom	63	5%	5%	4%	2%	4%
1303 Himsterhout	7	1%	2%	1%	1%	4%
2104 Opeinde, onder de Vaart	15	4%	3%	3%	2%	3%
2105 Opeinde, boven de Vaart	x	1%	0%	1%	0%	x
2109 Nijega	x	2%	2%	2%	1%	x
2110 Oudega	21	3%	3%	2%	1%	2%
2114 De Tike	x	1%	1%	1%	0%	x
2201 Buitengebied west	x	1%	1%	1%	1%	x
2202 De Wilgen / Smalle Ee	x	0%	0%	0%	0%	x
2203 Sanding	x	1%	1%	0%	0%	x
2206 Boornbergum	32	5%	3%	3%	2%	0%
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	x	1%	1%	1%	0%	x
2307 Drachtstercompagnie	7	1%	2%	1%	0%	3%
2308 Houtgehage	27	7%	5%	3%	4%	6%
2311 Rottevalle	27	5%	5%	3%	3%	1%
Gemeente totaal	1.762	7%	6%	5%	3%	2%

Niet-werkende werkzoekenden en subjectief inkomen, per buurt

Niet-werkende werkzoekenden, per wijk

Wijkindeling	totaal abs.	totaal in %			> 24 maand in %	naar geslacht in %	
		2013	2010	2008		man	vrouw
1 Centrum	32	6%	5%	5%	x	7%	5%
2 De Wiken	377	10%	10%	8%	3%	11%	10%
3 De Singels	93	5%	3%	2%	1%	5%	4%
4 De Drait	207	5%	4%	4%	1%	5%	5%
4a Drachtstervaart	30	3%	2%	1%	x	3%	3%
6 De Venen	159	9%	9%	8%	3%	9%	8%
7 De Folgeren	138	6%	5%	4%	1%	6%	5%
7a Fennepark	25	3%	3%	1%	x	3%	3%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	31	4%	6%	2%	x	4%	4%
8 De Swetten	287	10%	8%	6%	2%	10%	9%
9 De Bouwen	149	11%	12%	10%	4%	13%	9%
10 Noord-Oost	340	12%	13%	12%	4%	13%	11%
13 De Trisken	224	9%	8%	7%	2%	11%	8%
13a Himsterhout	28	3%	2%	1%	x	3%	2%
Drachten totaal	2.120	8%	7%	6%	2%	8%	7%
21 Buitengebied Noord	122	5%	4%	3%	1%	7%	3%
22 Buitengebied West	78	4%	3%	2%	1%	6%	3%
23 Buitengebied Oost	149	7%	6%	4%	1%	5%	4%
Buitengebied totaal	349	5%	4%	3%	1%	6%	3%
Gemeente totaal	2.469	7%	6%	5%	2%	8%	6%

Bron: UWV Werkbedrijf en Bewonersenquête (subjectief inkomen). Meetdatum: 31 december 2012 (in grijs: 31 december 2010 en 1 oktober 2008); najaar 2013 (subjectief inkomen).

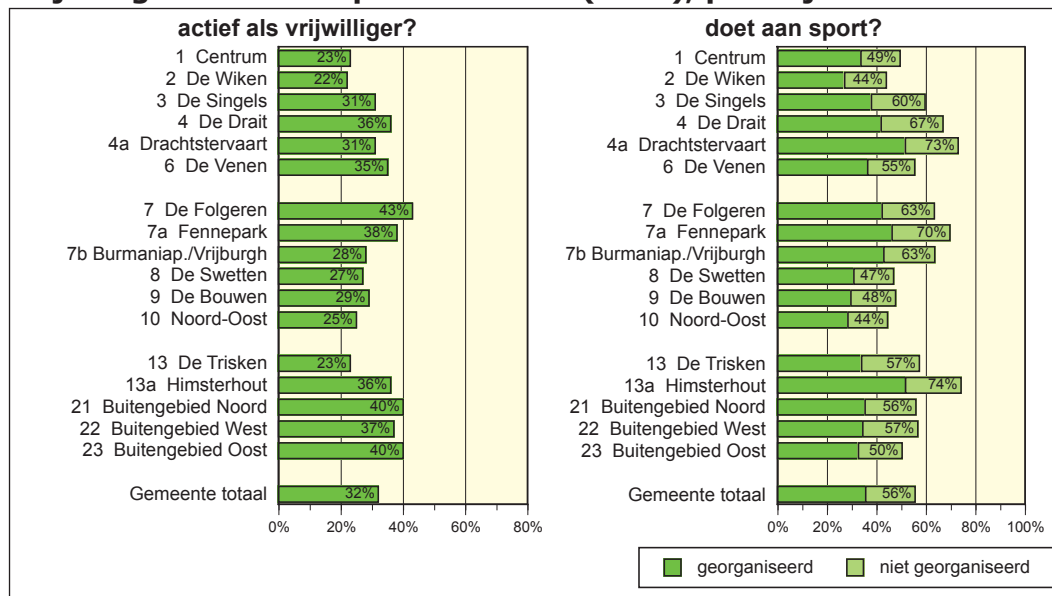
Definities: Niet-werkende werkzoekenden zijn personen die geen werk hebben voor meer dan 12 uur per week en bij UWV Werkbedrijf staan ingeschreven, totaal (absoluut en in % van het totaal aantal inwoners van 15 t/m 64 jaar), langer dan 24 maanden ingeschreven (in % van het totaal aantal inwoners van 15 t/m 64 jaar) en naar geslacht (in % van het aantal mannelijke resp. vrouwelijke inwoners van 15 t/m 64 jaar). Deze aantallen (uitgezonderd het totaalpercentage) worden alleen weergegeven bij minimaal 10 werkzoekenden. Als het er minder zijn, worden ze ook niet meegeteld op wijkniveau, maar alleen bij de cijfers op gemeenteniveau. Het subjectief inkomen (rechtergrafiek hierboven) laat zien tot welke inkomensgroepen bewoners zichzelf rekenen. Daarbij werden geen inkomensgrenzen genoemd.

Niet-werkende werkzoekenden, per buurt

Buurtindeling	totaal abs.	totaal in %			> 24 maand in %	naar geslacht in %	
		2013	2010	2008		man	vrouw
101 Centrum	32	6%	5%	5%	x	7%	5%
201 De Wiken noord	16	9%	7%	9%	x	x	x
202 De Wiken west	55	13%	13%	10%	6%	13%	13%
203 De Wiken noordoost	79	13%	10%	7%	5%	14%	12%
204 De Wiken centrum	120	13%	13%	11%	4%	13%	13%
205 De Wiken zuid	57	9%	9%	9%	2%	9%	8%
206 De Wiken oost	50	6%	5%	4%	1%	9%	3%
301 De Peppel	23	4%	2%	1%	x	4%	x
302 De Singels west	49	5%	5%	3%	1%	6%	5%
303 De Singels oost	16	5%	2%	2%	x	7%	x
304 De Singels zuid	x	3%	2%	1%	x	x	x
401 De Drait zuid	28	4%	2%	3%	x	5%	4%
402 De Drait west	x	3%	2%	1%	x	x	x
403 De Drait noordoost	34	6%	4%	5%	x	6%	6%
404 De Drait zuidoost	42	5%	4%	4%	2%	4%	7%
405 De Drait noordwest	20	3%	3%	2%	x	3%	3%
406 De Drait zuidwest	74	6%	6%	6%	2%	6%	6%
407-408 Drachtstervaart	30	3%	2%	1%	x	3%	3%
601 De Venen noord	16	5%	4%	3%	x	7%	x
602 De Venen centrum	116	12%	13%	11%	5%	11%	12%
603 De Venen zuid	27	5%	4%	3%	x	5%	5%
701 De Folgeren zuidwest	56	7%	6%	4%	2%	7%	6%
702 De Folgeren noord	24	4%	3%	3%	x	5%	3%
703 De Folgeren centrum	58	6%	5%	4%	1%	6%	6%
704 Fennepark	25	3%	3%	1%	x	3%	3%
705 Burmaniapark	24	4%	5%	2%	x	5%	3%
706 Vrijburgh	x	4%	10%	x	x	x	x
801 De Swetten west	152	12%	9%	8%	3%	11%	12%
802 De Swetten centrum	100	10%	8%	6%	2%	12%	7%
803 De Swetten oost	35	5%	5%	2%	x	6%	4%
901 De Bouwen noord	39	10%	10%	8%	x	14%	6%
902 De Bouwen west	10	7%	9%	8%	x	x	x
903 De Bouwen oost	85	12%	13%	11%	5%	13%	12%
904 De Bouwen zuid	15	11%	13%	12%	x	17%	x
1001 Noord-Oost noord	128	12%	14%	10%	3%	13%	12%
1002 Noord-Oost west	20	7%	6%	7%	x	7%	x
1003 Noord-Oost zuid	42	7%	8%	10%	3%	7%	8%
1004 Noord-Oost oost	150	17%	18%	16%	6%	20%	14%
1301 De Trisken centrum	113	19%	16%	16%	5%	21%	15%
1302 De Trisken rondom	111	6%	5%	4%	1%	7%	5%
1303 Himsterhout	28	3%	2%	1%	x	3%	2%
2104 Opeinde, onder de Vaart	32	5%	5%	4%	x	7%	x
2105 Opeinde, boven de Vaart	15	3%	2%	2%	x	5%	x
2109 Nijega	x	2%	3%	3%	x	x	x
2110 Oudega	52	5%	4%	3%	x	6%	3%
2114 De Tike	16	7%	5%	2%	x	10%	x
2201 Buitengebied west	x	2%	2%	1%	x	x	x
2202 De Wilgen / Smalle Ee	x	1%	1%	1%	x	x	x
2203 Sanding	14	5%	2%	1%	x	x	x
2206 Boornbergum	52	5%	5%	3%	1%	6%	4%
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	x	2%	2%	1%	x	x	x
2307 Drachtstercompagnie	44	6%	4%	5%	x	7%	4%
2308 Houtgehage	48	8%	7%	4%	2%	10%	6%
2311 Rottevalle	57	6%	6%	3%	1%	9%	4%
Gemeente totaal	2.469	7%	6%	5%	2%	8%	6%

Vrijwilligerswerk en sportdeelname (in %), per wijk

Bron: Bewonersenquête (najaar 2013).

Cursisten Meldij en abonnementen Lawei, per wijk

Wijkindeling	Cursisten De Meldij				De Lawei		De Lawei abonnem.
	jeugd	volw.	muziek	creatief	totaal	2010	
1 Centrum	5%	1%	1%	0%	1%	3%	8%
2 De Wiken	4%	1%	1%	0%	1%	2%	4%
3 De Singels	9%	1%	2%	1%	3%	6%	10%
4 De Draait	6%	2%	2%	1%	3%	5%	7%
4a Drachtstervaart	7%	2%	3%	0%	3%	6%	7%
6 De Venen	5%	1%	2%	1%	2%	3%	5%
7 De Folgeren	7%	2%	3%	0%	3%	4%	6%
7a Fennepark	16%	1%	5%	0%	5%	6%	9%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	6%	1%	2%	0%	3%	2%	5%
8 De Swetten	5%	1%	2%	0%	2%	2%	5%
9 De Bouwen	4%	1%	1%	0%	1%	1%	5%
10 Noord-Oost	3%	0%	1%	0%	1%	2%	3%
13 De Trisken	4%	1%	1%	0%	2%	3%	5%
13a Himsterhout	12%	2%	4%	1%	5%	6%	8%
Drachten totaal	6%	1%	2%	0%	2%	3%	6%
21 Buitengebied Noord	7%	1%	2%	0%	2%	4%	3%
22 Buitengebied West	8%	2%	3%	1%	4%	6%	6%
23 Buitengebied Oost	10%	1%	2%	0%	3%	3%	4%
Buitengebied totaal	8%	1%	2%	0%	3%	4%	4%
Gemeente totaal	7%	1%	2%	0%	2%	4%	6%

Bron: Bestanden De Meldij en De Lawei. Meetdatum: najaar 2013 (Meldij ook najaar 2010).

Definities: Cursisten van De Meldij zijn personen die in het najaar van 2013 een cursus hebben gevolgd bij De Meldij (totaal aantal ook najaar 2010). Alle cursisten worden tweemaal weergegeven, eerst onderscheiden naar leeftijd en vervolgens naar het soort cursus (muziek of creatief). De cijfers worden weergegeven in % van het aantal inwoners (jeugd en volwassenen in % van het aantal inwoners t/m 17 jaar resp. van 18 jaar en ouder).

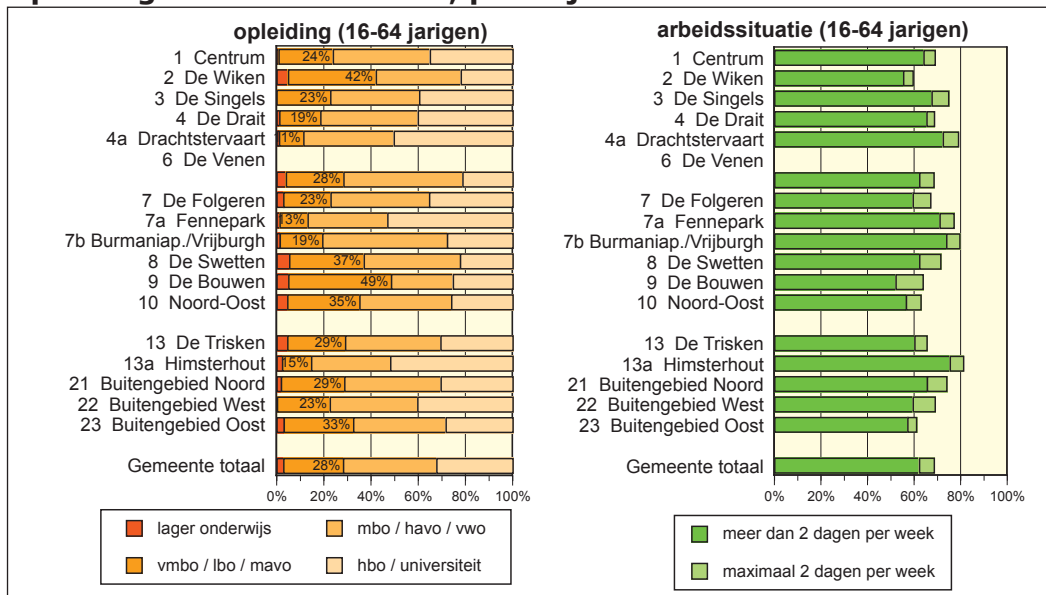
Abonnementhouders van De Lawei zijn personen die in het eerste deel van het seizoen 2013/2014 kaarten hebben gereserveerd voor voorstellingen, in % van het totaal aantal inwoners.

Vrijwilligers zijn bewoners vanaf 16 jaar die vrijwilligerswerk doen. Sportdeelname zijn bewoners van 16 jaar die sporten: georganiseerd (bij een vereniging, sportschool of anders georganiseerd) of alleen ongeorganiseerd. Het afgebeelde percentage toont beide groepen samen.

Cursisten Meldij en abonnementen Lawei, per buurt

Buurtindeling	Cursisten De Meldij						De Lawei abonnem.
	jeugd	volw.	muziek	creatief	totaal	2010	
101 Centrum	5%	1%	1%	0%	1%	3%	8%
201 De Wiken noord	2%	3%	3%	0%	3%	3%	6%
202 De Wiken west	1%	0%	0%	0%	0%	1%	3%
203 De Wiken noordoost	2%	0%	1%	0%	1%	1%	2%
204 De Wiken centrum	3%	0%	0%	0%	1%	1%	4%
205 De Wiken zuid	2%	0%	1%	0%	1%	1%	3%
206 De Wiken oost	11%	2%	3%	0%	3%	4%	6%
301 De Peppel	11%	2%	3%	1%	4%	7%	10%
302 De Singels west	7%	1%	2%	1%	2%	5%	8%
303 De Singels oost	14%	1%	1%	1%	2%	6%	16%
304 De Singels zuid	12%	3%	3%	1%	4%	6%	11%
401 De Drait zuid	10%	2%	3%	0%	3%	4%	6%
402 De Drait west	10%	2%	3%	1%	3%	7%	10%
403 De Drait noordoost	5%	2%	2%	0%	3%	3%	5%
404 De Drait zuidoost	4%	1%	1%	0%	2%	3%	6%
405 De Drait noordwest	9%	2%	3%	1%	4%	7%	9%
406 De Drait zuidwest	5%	2%	2%	1%	3%	4%	6%
407-408 Drachtstervaart	7%	2%	3%	0%	3%	6%	7%
601 De Venen noord	4%	3%	2%	1%	3%	4%	6%
602 De Venen centrum	4%	1%	1%	0%	1%	2%	4%
603 De Venen zuid	8%	2%	2%	1%	3%	5%	7%
701 De Folgeren zuidwest	7%	2%	3%	0%	3%	4%	5%
702 De Folgeren noord	7%	2%	3%	0%	3%	5%	8%
703 De Folgeren centrum	6%	1%	2%	0%	2%	4%	5%
704 Fennepark	16%	1%	5%	0%	5%	6%	9%
705 Burmaniapark	8%	1%	3%	0%	3%	2%	6%
706 Vrijburgh	0%	1%	1%	0%	1%	2%	3%
801 De Swetten west	3%	1%	1%	0%	2%	1%	4%
802 De Swetten centrum	5%	0%	1%	0%	1%	2%	4%
803 De Swetten oost	10%	2%	3%	0%	4%	5%	7%
901 De Bouwen noord	2%	0%	0%	0%	1%	1%	5%
902 De Bouwen west	9%	1%	1%	0%	1%	2%	5%
903 De Bouwen oost	5%	1%	1%	0%	1%	2%	4%
904 De Bouwen zuid	0%	0%	0%	0%	0%	1%	5%
1001 Noord-Oost noord	1%	0%	0%	0%	0%	1%	2%
1002 Noord-Oost west	5%	1%	1%	0%	1%	3%	3%
1003 Noord-Oost zuid	3%	1%	1%	0%	1%	2%	6%
1004 Noord-Oost oost	3%	0%	1%	0%	1%	1%	2%
1301 De Trisken centrum	2%	1%	1%	0%	1%	1%	2%
1302 De Trisken rondom	4%	1%	2%	0%	2%	3%	6%
1303 Himsterhout	12%	2%	4%	1%	5%	6%	8%
2104 Opeinde, onder de Vaart	4%	1%	1%	0%	2%	3%	3%
2105 Opeinde, boven de Vaart	6%	1%	2%	1%	2%	6%	3%
2109 Nijega	9%	1%	3%	0%	3%	4%	2%
2110 Oudega	6%	1%	2%	0%	2%	3%	4%
2114 De Tike	20%	0%	4%	0%	4%	6%	3%
2201 Buitengebied west	2%	1%	1%	1%	2%	4%	6%
2202 De Wilgen / Smalle Ee	13%	3%	5%	0%	5%	6%	8%
2203 Sanding	11%	5%	4%	2%	6%	13%	13%
2206 Boornbergum	10%	1%	3%	0%	4%	5%	5%
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	3%	1%	1%	0%	2%	4%	3%
2307 Drachtstercompagnie	12%	0%	3%	0%	3%	4%	3%
2308 Houtigehage	9%	1%	3%	0%	3%	2%	4%
2311 Rottevalle	8%	1%	2%	0%	2%	3%	4%
Gemeente totaal	7%	1%	2%	0%	2%	4%	6%

Opleiding en arbeidssituatie, per wijk

Bron: Bewonersenquête (najaar 2013). Het afgebeelde percentage omvat de eerste twee staven.

Maatschappelijk werk, Wmo, welzijnswerk en ouderenwerk, per wijk

Wijkindeling	cliënten maatschapp.werk (%)	Wmo		deelname activiteit MOS (2009)	
		huish.hulp (%)	indiv.vorz.(%)	welzijnsw.(%)	ouderen.(%)
1 Centrum	3%	18%	7%	2%	76%
2 De Wiken	3%	15%	9%	1%	12%
3 De Singels	1%	6%	4%	2%	19%
4 De Drait	2%	6%	3%	2%	10%
4a Drachtstervaart	2%	0%	5%	1%	9%
6 De Venen	4%	9%	4%	0%	10%
7 De Folgeren	3%	5%	3%	0%	10%
7a Fennepark	2%	3%	2%	0%	7%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	4%	10%	11%	1%	32%
8 De Swetten	3%	13%	6%	0%	18%
9 De Bouwen	2%	23%	11%	1%	18%
10 Noord-Oost	4%	15%	7%	1%	13%
13 De Trisken	4%	10%	6%	2%	4%
13a Himsterhout	1%	2%	4%	1%	6%
Drachten totaal	3%	11%	6%	1%	17%
21 Buitengebied Noord	1%	8%	4%	0%	7%
22 Buitengebied West	1%	4%	2%	1%	8%
23 Buitengebied Oost	2%	9%	4%	0%	4%
Buitengebied totaal	2%	7%	3%	0%	6%
Gemeente totaal	3%	11%	5%	1%	15%

Bron: Bestanden Stichting Maatschappelijk Werk Fryslân, Gemeente Smallingerland en Maatschappelijke Ondersteuning Smallingerland (MOS). Meetdatum: 1 okt.2012-30 sept.2013 (maatsch.werk en Wmo indiv.voorz.), 1 okt.2013 (Wmo huish.hulp), maart 2009 (MOS).

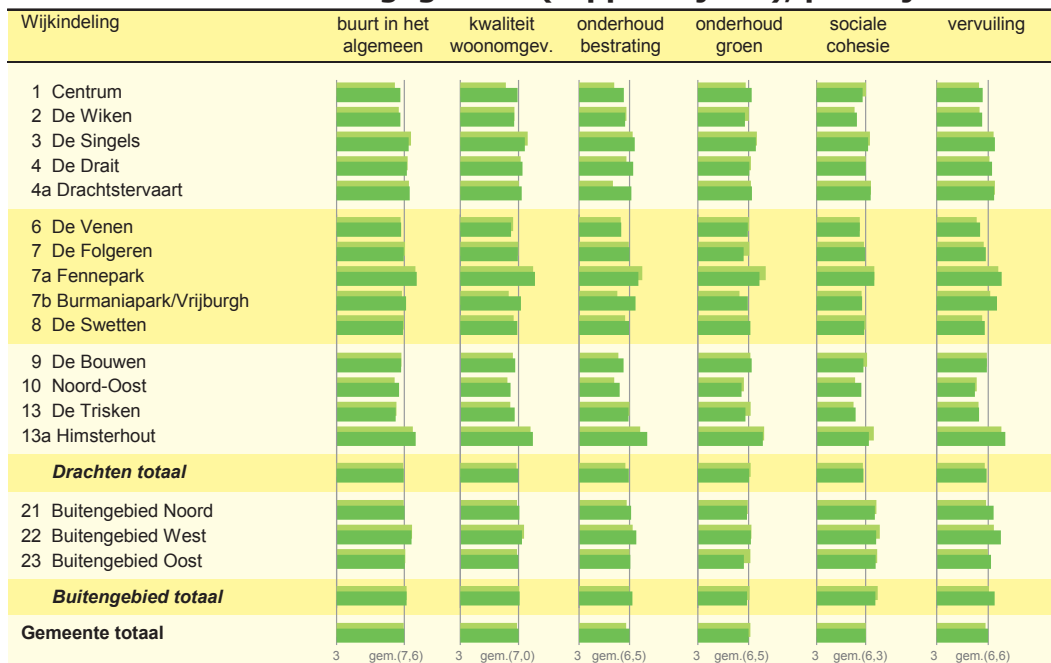
Definities: Maatschappelijk werk is het aantal personen/huishoudens dat gedurende 12 maanden gebruik maakte van het algemeen maatschappelijk werk (in % van huishoudens). Wmo is het aantal personen dat op 1 oktober 2013 recht had op huishoudelijke hulp resp. aan wie in de loop van 12 maanden een individuele voorziening werd toegekend (woningaanpassing, vervoer, rolstoel) (in % van inwoners vanaf 60 jaar). Welzijnswerk en ouderenwerk is het aantal personen dat in maart 2009 heeft deelgenomen aan activiteiten van MOS en daarbij een postcode-presentielijst heeft ingevuld (in % van inwoners, ouderenwerk in % van inwoners vanaf 60 jaar). Omdat niet alle locaties in de inventarisatie zijn meegenomen en presentielijsten altijd een momentopname bieden, zijn de cijfers slechts indicatief. In 2011/2013 zijn de cijfers van MOS niet geactualiseerd.

Maatschappelijk werk, Wmo, welzijnswerk en ouderenwerk, per buurt

Buurtindeling	cliënten maat- schapp.werk (%)	Wmo		deelname activiteit MOS (2009)	
		huish.hulp (%)	indiv.vrzs. (%)	welzijns.w. (%)	ouderen. (%)
101 Centrum	3%	18%	7%	2%	76%
201 De Wiken noord	8%	7%	10%	0%	3%
202 De Wiken west	5%	12%	7%	0%	14%
203 De Wiken noordoost	4%	10%	10%	0%	6%
204 De Wiken centrum	3%	26%	12%	1%	12%
205 De Wiken zuid	4%	8%	7%	1%	7%
206 De Wiken oost	2%	13%	5%	1%	22%
301 De Peppel	1%	5%	4%	1%	10%
302 De Singels west	1%	5%	3%	2%	12%
303 De Singels oost	1%	12%	5%	3%	38%
304 De Singels zuid	0%	0%	3%	1%	8%
401 De Drait zuid	2%	3%	3%	0%	9%
402 De Drait west	0%	1%	2%	3%	15%
403 De Drait noordoost	4%	9%	4%	2%	16%
404 De Drait zuidoost	3%	5%	3%	2%	7%
405 De Drait noordwest	1%	4%	1%	3%	5%
406 De Drait zuidwest	2%	11%	5%	2%	10%
407-408 Drachtstervaart	2%	0%	5%	1%	9%
601 De Venen noord	1%	5%	4%	1%	10%
602 De Venen centrum	6%	13%	6%	1%	11%
603 De Venen zuid	1%	7%	2%	0%	9%
701 De Folgeren zuidwest	4%	7%	3%	0%	5%
702 De Folgeren noord	2%	2%	3%	0%	14%
703 De Folgeren centrum	2%	8%	3%	0%	9%
704 Fennepark	2%	3%	2%	0%	7%
705 Burmaniapark	4%	5%	12%	0%	37%
706 Vrijburgh	5%	18%	9%	1%	25%
801 De Swetten west	3%	9%	5%	1%	13%
802 De Swetten centrum	4%	19%	7%	0%	19%
803 De Swetten oost	1%	10%	6%	0%	23%
901 De Bouwen noord	3%	17%	9%	1%	16%
902 De Bouwen west	1%	29%	12%	2%	34%
903 De Bouwen oost	4%	12%	12%	1%	11%
904 De Bouwen zuid	1%	32%	11%	0%	8%
1001 Noord-Oost noord	5%	11%	5%	1%	6%
1002 Noord-Oost west	1%	16%	11%	0%	3%
1003 Noord-Oost zuid	3%	17%	9%	1%	20%
1004 Noord-Oost oost	4%	17%	5%	1%	20%
1301 De Trisken centrum	5%	44%	22%	3%	0%
1302 De Trisken rondom	3%	7%	5%	2%	4%
1303 Himsterhout	1%	2%	4%	1%	6%
2104 Opeinde, onder de Vaart	3%	8%	4%	0%	7%
2105 Opeinde, boven de Vaart	1%	10%	3%	0%	13%
2109 Nijega	2%	8%	6%	0%	0%
2110 Oudega	1%	7%	4%	0%	4%
2114 De Tike	1%	9%	1%	0%	9%
2201 Buitengebied west	1%	4%	3%	1%	15%
2202 De Wilgen / Smalle Ee	0%	4%	4%	1%	8%
2203 Sanding	0%	1%	1%	1%	5%
2206 Boornbergum	2%	6%	1%	1%	7%
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	2%	5%	5%	1%	1%
2307 Drachtstercompagnie	2%	7%	4%	0%	2%
2308 Houtigehage	1%	7%	5%	0%	0%
2311 Rottevalle	2%	10%	3%	0%	8%
Gemeente totaal	3%	11%	5%	1%	15%

De inwoners beoordelen hun buurt in het algemeen gemiddeld met een 7,6: vrijwel gelijk aan het cijfer uit 2011. Ook het cijfer voor de kwaliteit van de woonomgeving (inrichting straten, straatmeubilair) bleef vrijwel gelijk: 7,0. Het cijfer voor het onderhoud van de bestrating is afgelopen jaren gestegen: van 6,1 in 2006 naar 6,3 in 2011 en 6,5 in 2013. Het cijfer voor groenonderhoud bleef gelijk. De sociale cohesie bleef de afgelopen jaren ongeveer constant. De sociale cohesie is het sterkst in de dorpen, en in Drachten in Fennepark. Het cijfer voor vervuiling fluctueert over de jaren maar is sinds 2011 weer iets gestegen van 6,4 naar 6,6. Bewoners ervaren dus weer iets minder vervuiling dan in 2011. Binnen Drachten neemt de bekendheid van de Wijkraden verder af. Het aantal mensen uit Drachten dat zegt dat er een wijkraad in hun wijk is daalde van 69% in 2006 naar 51% in 2011 en 46% in 2013. In de dorpen is de bekendheid onverminderd groot: daar zegt 92% dat er een wijkraad of vereniging van dorpsbelang is. Ook de bekendheid van de wijkteams daalde de afgelopen jaren licht. Het aantal bewoners dat zich verantwoordelijk voelt voor de wijk (84%) of actief was om de buurt te verbeteren (20%) is net zo hoog als in 2011. Het aandeel bewoners dat vindt dat de gemeente bewoners voldoende betreft bij veranderingen in de buurt daalde van 30% in 2008 naar 26% in 2013. In De Bouwen en Centrum is dat aandeel bijna 45%. In vergelijking met 2011 willen de bewoners meer geld besteden aan verkeer en groen en minder aan het onderhoud van de bestrating. Het aantal bij de politie geregistreerde incidenten op gebied van leefbaarheid was in 2012/2013 wat hoger dan in 2009/2010, vooral wat betreft woonoverlast. Al met al vindt 13% van de bewoners dat hun buurt afgelopen jaar vooruit ging en eveneens 13% zag achteruitgang; de verwachting voor komende jaren is vrijwel gelijk.

Overzicht leefbaarheidsgegevens (rapportcijfers), per wijk

Exacte cijfers en definities: blz.120 blz.120 blz.120 blz.120 blz.122 blz.122

De verticale hulplijnen in deze grafieken komen overeen met het gemeentelijke gemiddelde.

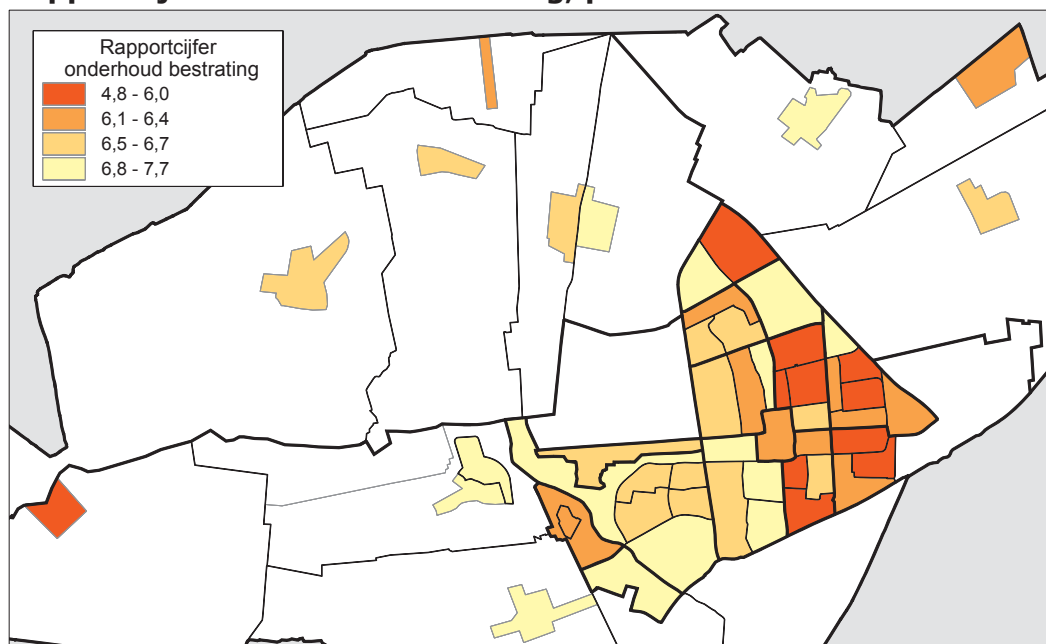

Overzicht leefbaarheidsgegevens (rapportcijfers), per buurt

Buurtindeling	buurt in het algemeen	kwaliteit woonomgev.	onderhoud bestrating	onderhoud groen	sociale cohesie	vervuiling
101 Centrum						
201 De Wiken noord						
202 De Wiken west						
203 De Wiken noordoost						
204 De Wiken centrum						
205 De Wiken zuid						
206 De Wiken oost						
301 De Peppel						
302 De Singels west						
303 De Singels oost						
304 De Singels zuid						
401 De Drait zuid						
402 De Drait west						
403 De Drait noordoost						
404 De Drait zuidoost						
405 De Drait noordwest						
406 De Drait zuidwest						
407-408 Drachtstervaart						
601 De Venen noord						
602 De Venen centrum						
603 De Venen zuid						
701 De Folgeren zuidwest						
702 De Folgeren noord						
703 De Folgeren centrum						
704 Fennepark						
705 Burmaniapark						
706 Vrijburgh						
801 De Swetten west						
802 De Swetten centrum						
803 De Swetten oost						
901 De Bouwen noord						
902 De Bouwen west						
903 De Bouwen oost						
904 De Bouwen zuid						
1001 Noord-Oost noord						
1002 Noord-Oost west						
1003 Noord-Oost zuid						
1004 Noord-Oost oost						
1301 De Trisken centrum						
1302 De Trisken rondom						
1303 Himsterhout						
2104 Opeinde, onder de Vaart						
2105 Opeinde, boven de Vaart						
2109 Nijega						
2110 Oudega						
2114 De Tike						
2201 Buitengebied west						
2202 De Wilgen / Smalle Ee						
2203 Sanding						
2206 Boornbergum						
2213 Veenhoop / Goëngahuizen						
2307 Drachtstercompagnie						
2308 Houtgehage						
2311 Rottevalle						
Gemeente totaal	3 gem.(7,6)	3 gem.(7,0)	3 gem.(6,5)	3 gem.(6,5)	3 gem.(6,3)	3 gem.(6,6)

Rapportcijfer onderhoud bestrating, per buurt

Oordeel bewoners over fysieke woonomgeving, per wijk

Wijkindeling	cijfer algemeen		alg.eval.buurt		woon- om- geving	onderh. bestrating	onderh. groen	gladheids- bestrijding	zorg bew. huis&tuin
	2013	2011	2013	2011					
1 Centrum	7,3	6,9	7,5	7,6	6,9	6,1	6,7	6,5	6,9
2 De Wiken	7,3	7,2	7,1	6,9	6,7	6,2	6,2	5,1	6,3
3 De Singels	7,9	8,0	8,3	8,4	7,4	6,9	6,9	5,7	7,4
4 De Drait	7,7	7,8	7,9	8,0	7,2	6,7	6,5	5,9	7,0
4a Drachtstervaart	7,9	7,9	8,1	8,1	7,2	6,6	6,7	4,7	7,5
6 De Venen	7,3	7,3	7,2	7,2	6,5	5,9	6,4	5,1	6,5
7 De Folgeren	7,5	7,6	7,5	7,6	6,9	6,5	6,1	5,8	6,9
7a Fennepark	8,4	8,3	8,6	8,7	8,1	7,1	7,2	6,4	7,9
7b Burmaniapark/Vrijburgh	7,7	7,4	7,5	7,5	7,1	6,9	6,4	4,8	7,3
8 De Swetten	7,5	7,5	7,4	7,6	6,9	6,5	6,6	5,4	6,6
9 De Bouwen	7,4	7,4	7,6	7,6	6,7	6,1	6,7	5,8	6,7
10 Noord-Oost	7,2	6,9	6,9	6,8	6,4	5,8	6,0	5,2	6,3
13 De Trisken	7,0	7,0	6,5	6,3	6,7	6,4	6,2	5,6	6,2
13a Himsterhout	8,3	8,1	8,3	8,5	7,9	7,7	7,4	5,7	7,8
Drachten totaal	7,5	7,5	7,5	7,5	7,0	6,4	6,5	5,5	6,8
21 Buitengebied Noord	7,6	7,5	7,7	8,1	7,0	6,6	6,4	5,9	7,3
22 Buitengebied West	8,0	8,1	8,4	8,4	7,2	7,0	6,6	6,4	7,6
23 Buitengebied Oost	7,6	7,6	7,9	7,9	7,0	6,5	6,1	5,8	7,2
Buitengebied totaal	7,7	7,7	8,0	8,1	7,0	6,7	6,4	6,0	7,4
Gemeente totaal	7,6	7,5	7,6	7,6	7,0	6,5	6,5	5,6	6,9
Gemeente totaal (2011)	7,5		7,6		6,9	6,3	6,6	x	6,9
Gemeente totaal (2008)	7,5		7,6		6,8	6,3	6,5	x	6,9
Gemeente totaal (2006)	7,4		7,6		6,7	6,1	6,4	x	7,0

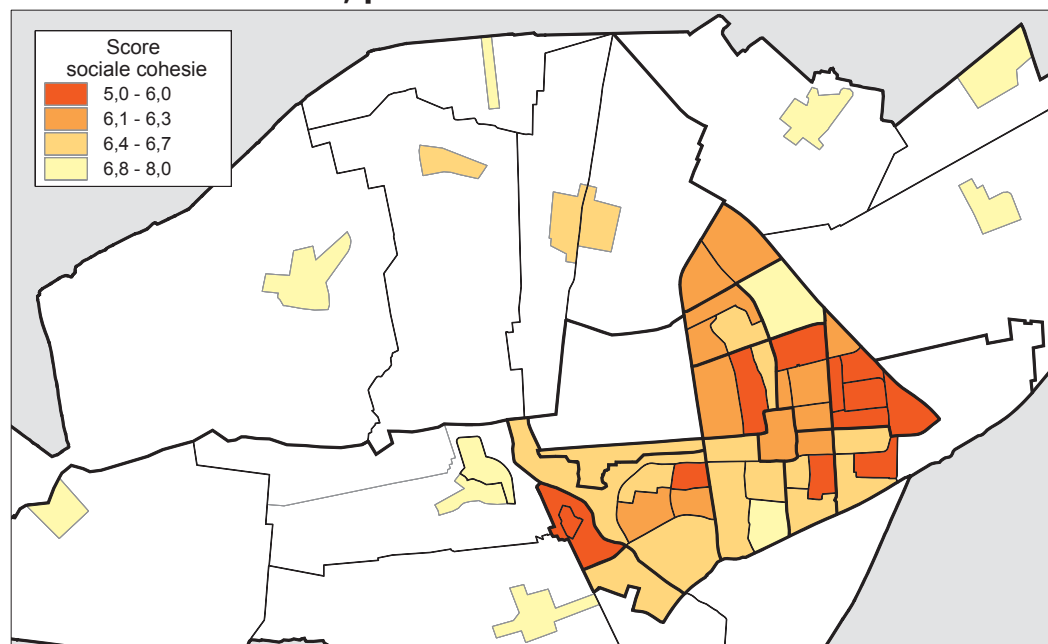
Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013, voorjaar 2011, najaar 2008 en voorjaar 2006.

Definities: Cijfer algemeen is het gemiddelde rapportcijfer dat mensen gaven voor hun buurt in het algemeen, de eerste vraag in de enquête. De algemene evaluatie van de buurt is een schaal-score van 0 (slecht) tot 10 (goed) gebaseerd op stellingen (definitie: zie blz.124). Daarna volgen in de tabellen rapportcijfers voor: kwaliteit van de woonomgeving (inrichting straten, bankjes enz., niet het onderhoud), onderhoud van bestrating, onderhoud van het openbare groen, gladheidsbestrijding en de zorg van bewoners voor huis en tuin (onderhoud woning, tuin enz.).

Oordeel bewoners over fysieke woonomgeving, per buurt

Buurtindeling	cijfer algemeen		alg. eval. buurt		woon- om- geving	onderh. bestrating	onderh. groen	gladheids- bestrijding	zorg bew. huis&tuin
	2013	2011	2013	2011					
101 Centrum	7,3	6,9	7,5	7,6	6,9	6,1	6,7	6,5	6,9
201 De Wiken noord	7,5	7,4	7,4	7,2	7,3	6,9	6,9	5,2	7,0
202 De Wiken west	7,0	7,4	7,0	7,5	6,8	6,2	6,2	5,0	5,7
203 De Wiken noordoost	7,2	7,3	7,0	7,1	6,6	5,9	5,8	4,4	6,3
204 De Wiken centrum	7,3	7,0	7,0	6,7	6,6	6,0	6,3	5,3	5,9
205 De Wiken zuid	7,4	7,0	7,0	6,8	6,4	6,4	6,3	5,3	6,1
206 De Wiken oost	7,4	7,3	7,6	6,7	6,8	6,3	6,2	5,1	7,0
301 De Peppel	7,8	8,1	8,0	8,1	7,2	7,0	6,9	5,9	7,6
302 De Singels west	7,8	7,9	8,2	8,4	7,3	6,6	7,0	5,5	7,2
303 De Singels oost	7,9	8,1	8,6	8,7	7,6	7,2	6,9	6,3	7,4
304 De Singels zuid	8,4	8,3	8,8	8,8	7,7	7,0	6,8	5,3	8,2
401 De Drait zuid	8,0	7,9	8,4	8,4	8,0	7,5	7,3	6,6	7,8
402 De Drait west	8,0	8,2	8,5	8,4	7,6	6,8	6,3	4,8	8,0
403 De Drait noordoost	7,5	7,5	7,5	7,7	6,9	6,5	6,2	5,9	6,7
404 De Drait zuidoost	7,5	7,7	7,6	8,0	7,0	6,5	6,2	5,3	6,7
405 De Drait noordwest	7,8	8,0	8,1	8,1	7,3	6,7	6,7	6,1	7,3
406 De Drait zuidwest	7,7	7,7	7,7	7,7	7,1	6,7	6,5	6,3	6,6
407-408 Drachtstervaart	7,9	7,9	8,1	8,1	7,2	6,6	6,7	4,7	7,5
601 De Venen noord	7,5	7,5	7,8	7,4	6,2	6,0	5,8	5,3	7,5
602 De Venen centrum	7,2	7,1	6,7	6,8	6,4	5,8	6,5	4,8	5,8
603 De Venen zuid	7,5	7,6	7,7	7,9	6,8	6,1	6,8	5,4	7,1
701 De Folgeren zuidwest	7,4	7,7	6,9	7,7	7,0	6,6	6,2	5,9	6,5
702 De Folgeren noord	7,7	7,8	7,8	8,1	6,9	6,1	6,1	6,6	7,4
703 De Folgeren centrum	7,5	7,4	7,8	7,3	6,9	6,6	6,1	5,0	6,8
704 Fennepark	8,4	8,3	8,6	8,7	8,1	7,1	7,2	6,4	7,9
705 Burmaniapark	7,8	7,5	7,6	7,4	7,5	7,5	6,6	4,6	7,5
706 Vrijburgh	7,2	7,1	7,4	7,7	5,9	4,8	5,8	5,2	6,7
801 De Swetten west	7,3	7,6	7,3	7,8	6,7	6,6	6,6	5,2	6,3
802 De Swetten centrum	7,4	7,4	7,1	7,4	6,9	6,1	6,5	4,8	6,6
803 De Swetten oost	7,8	7,6	8,2	7,7	7,2	6,8	6,7	6,5	7,3
901 De Bouwen noord	7,0	7,1	7,5	7,8	6,4	6,2	6,7	5,2	6,7
902 De Bouwen west	7,4	7,5	7,9	8,1	6,9	5,9	6,7	6,3	7,0
903 De Bouwen oost	7,5	7,2	7,4	7,0	6,6	6,5	6,5	5,9	6,4
904 De Bouwen zuid	7,5	7,7	7,9	7,8	7,0	5,6	6,9	5,9	7,1
1001 Noord-Oost noord	7,3	7,0	6,8	6,4	6,4	5,6	5,8	4,7	6,1
1002 Noord-Oost west	7,2	7,4	7,3	7,6	6,1	5,3	6,0	6,7	6,6
1003 Noord-Oost zuid	7,2	7,3	7,1	7,6	6,9	6,5	6,3	5,6	6,5
1004 Noord-Oost oost	7,1	6,3	6,8	6,3	6,2	5,8	6,0	5,2	6,2
1301 De Trisken centrum	6,5	6,6	5,4	5,0	6,0	6,4	6,1	5,8	5,5
1302 De Trisken rondom	7,1	7,2	6,8	6,7	6,9	6,4	6,3	5,5	6,4
1303 Himsterhout	8,3	8,1	8,3	8,5	7,9	7,7	7,4	5,7	7,8
2104 Opeinde, onder de Vaart	7,6	7,6	7,7	8,3	7,0	7,0	6,2	6,2	7,2
2105 Opeinde, boven de Vaart	7,6	7,6	7,7	8,2	7,1	6,5	6,5	5,2	7,5
2109 Nijega	7,3	7,7	7,2	8,1	7,1	6,7	6,5	6,5	7,0
2110 Oudega	7,6	7,3	7,8	8,0	6,9	6,5	6,4	5,8	7,1
2114 De Tike	8,1	7,9	8,1	8,1	7,6	6,1	6,3	5,8	7,9
2201 Buitengebied west	8,1	7,7	8,7	8,1	7,2	6,9	6,4	7,5	7,9
2202 De Wilgen / Smalle Ee	8,2	8,2	8,5	8,7	7,4	7,0	6,8	7,1	8,0
2203 Sanding	8,7	8,7	8,9	8,8	8,4	7,7	6,5	6,2	8,3
2206 Boornbergum	7,8	8,0	8,1	8,2	6,8	6,9	6,7	6,0	7,3
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	8,0	8,2	8,4	8,3	7,1	6,0	6,3	6,6	7,6
2307 Drachtstercompagnie	7,7	7,8	8,0	8,0	6,9	6,5	6,0	5,6	7,5
2308 Houtgehage	7,6	7,3	8,0	7,8	6,9	6,3	6,0	6,0	7,2
2311 Rottevalle	7,5	7,7	7,7	7,9	7,0	6,8	6,3	5,9	7,0
Gemeente totaal	7,6	7,5	7,6	7,6	7,0	6,5	6,5	5,6	6,9

Score sociale cohesie, per buurt

Oordeel bewoners over sociale woonomgeving, per wijk

Wijkindeling	score soc.cohesie		samenlev. inkomens.gr.	samenlev. jong&oud	betrokkenh. bij de buurt	levendig- heid	ver- vuiling	ongewenste activiteiten
	2013	2011						
1 Centrum	6,1	6,4	6,9	7,0	6,4	6,8	6,2	7,2
2 De Wiken	5,8	5,6	6,5	6,6	6,0	6,1	6,1	7,5
3 De Singels	6,5	6,6	7,3	7,2	6,8	6,5	7,0	8,4
4 De Drait	6,3	6,4	7,1	7,1	6,6	6,4	6,8	8,4
4a Drachtstervaart	6,7	6,7	7,3	7,5	7,0	7,0	7,0	8,4
6 De Venen	5,9	5,9	6,7	6,9	6,2	6,2	6,0	7,7
7 De Folgeren	6,3	6,2	7,0	7,1	6,5	6,4	6,4	8,1
7a Fennepark	6,9	6,9	7,6	7,7	7,3	7,0	7,5	9,0
7b Burmaniapark/Vrijburgh	6,1	6,1	6,9	7,2	6,4	6,3	7,2	8,2
8 De Swetten	6,2	6,3	6,8	7,0	6,5	6,4	6,3	8,0
9 De Bouwen	6,2	6,4	6,9	7,0	6,4	6,3	6,5	7,8
10 Noord-Oost	6,1	5,6	6,4	6,6	6,0	6,1	5,6	6,9
13 De Trisken	5,7	5,5	6,4	6,6	5,9	6,0	5,9	7,2
13a Himsterhout	6,6	6,9	7,4	7,5	6,9	6,5	7,8	9,1
Drachten totaal	6,2	6,1	6,9	7,0	6,4	6,4	6,5	7,9
21 Buitengebied Noord	7,0	7,1	7,4	7,4	7,1	6,5	6,9	8,2
22 Buitengebied West	7,1	7,3	7,6	7,6	7,2	6,6	7,4	8,7
23 Buitengebied Oost	7,0	7,1	7,3	7,4	7,0	6,4	6,8	8,3
Buitengebied totaal	7,0	7,2	7,4	7,4	7,1	6,5	7,0	8,4
Gemeente totaal	6,3	6,3	7,0	7,1	6,5	6,4	6,6	8,0
Gemeente totaal (2011)	6,3		6,9	7,0	6,5	6,3	6,4	8,0
Gemeente totaal (2008)	6,4		6,9	7,0	6,5	6,4	6,6	8,0
Gemeente totaal (2006)	6,4		6,9	6,9	6,5	6,2	6,3	8,0

Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013, voorjaar 2011, najaar 2008 en voorjaar 2006.

Definities: De score sociale cohesie is een schaalscore van 0 (slecht) tot 10 (goed) gebaseerd op stellingen. Zie blz.124 voor de exacte definitie en blz.125 voor de achterliggende stellingen. Daarna volgen in de tabellen de gemiddelde rapportcijfers voor: samenleven van de verschillende inkomensgroepen en van jong en oud (gaan de mensen van verschillende inkomensgroepen resp. leeftijdsgroepen in de buurt op een prettige manier met elkaar om?), betrokkenheid bij de buurt (betrokkenheid en verantwoordelijkheid van buurtbewoners voor buurt en medebewoners), levendigheid in de buurt, vervuiling (last van zwerfvuil, verkeerd geplaatst vuilnis, hondenpoep enz.) en ongewenste activiteiten (overlast door bv. drugshandel, prostitutie, horeca enz.).

Oordeel bewoners over sociale woonomgeving, per buurt

Buurtindeling	score soc.cohesie		samenlev. inkomens.gr.	samenlev. jong&oud	betrokkenh. bij de buurt	levendig- heid	ver- vuiling	ongewenste activiteiten
	2013	2011						
101 Centrum	6,1	6,4	6,9	7,0	6,4	6,8	6,2	7,2
201 De Wiken noord	6,1	6,1	6,9	7,0	6,4	6,4	6,6	8,2
202 De Wiken west	5,6	6,1	6,1	6,3	5,5	5,9	5,7	7,3
203 De Wiken noordoost	5,7	5,8	6,5	6,8	6,2	6,2	6,0	7,3
204 De Wiken centrum	5,8	5,1	6,3	6,3	5,8	6,2	5,8	7,6
205 De Wiken zuid	5,6	5,6	6,4	6,5	6,0	6,2	6,1	6,9
206 De Wiken oost	6,0	5,6	7,0	7,1	6,1	6,0	6,7	7,8
301 De Peppel	6,4	6,4	7,1	7,2	6,9	6,4	7,1	8,5
302 De Singels west	6,5	6,4	7,2	7,2	6,5	6,4	6,8	8,2
303 De Singels oost	6,6	7,2	7,4	7,3	6,9	6,9	7,1	8,3
304 De Singels zuid	6,8	7,1	7,6	7,7	7,1	5,7	7,6	8,8
401 De Drait zuid	6,5	6,5	7,3	7,4	6,8	6,7	7,7	8,9
402 De Drait west	6,6	6,7	7,4	7,4	7,0	5,7	7,8	8,9
403 De Drait noordoost	6,0	6,0	6,9	7,0	6,5	6,5	6,3	8,6
404 De Drait zuidoost	6,2	6,5	6,7	6,8	6,3	6,4	6,4	8,3
405 De Drait noordwest	6,6	6,9	7,2	7,4	6,8	6,6	7,1	8,5
406 De Drait zuidwest	6,3	6,0	7,1	7,1	6,4	6,5	6,5	8,1
407-408 Drachtstervaart	6,7	6,7	7,3	7,5	7,0	7,0	7,0	8,4
601 De Venen noord	6,4	6,2	7,1	7,2	6,6	6,7	6,3	7,3
602 De Venen centrum	5,5	5,6	6,5	6,6	5,9	6,0	5,7	7,6
603 De Venen zuid	6,4	6,3	6,9	7,0	6,7	6,4	6,4	8,2
701 De Folgeren zuidwest	6,1	6,1	6,7	7,0	6,1	6,4	6,2	7,8
702 De Folgeren noord	6,3	6,4	7,3	7,4	6,9	6,2	6,6	8,5
703 De Folgeren centrum	6,5	6,2	7,0	7,1	6,7	6,5	6,4	8,0
704 Fennepark	6,9	6,9	7,6	7,7	7,3	7,0	7,5	9,0
705 Burmaniapark	6,1	6,1	7,1	7,2	6,5	6,5	7,4	8,5
706 Vrijburgh	6,2	5,9	6,4	7,1	6,3	5,6	6,5	7,4
801 De Swetten west	6,2	6,3	6,8	6,9	6,4	6,3	6,2	7,9
802 De Swetten centrum	6,0	6,4	6,6	6,9	6,3	6,2	6,2	8,0
803 De Swetten oost	6,7	6,4	7,2	7,3	6,9	6,9	6,7	8,0
901 De Bouwen noord	6,1	6,2	6,7	7,0	6,2	6,2	5,9	6,7
902 De Bouwen west	6,4	6,9	7,0	7,2	6,7	6,5	6,8	8,7
903 De Bouwen oost	5,8	6,0	6,8	6,9	6,2	6,3	6,2	7,8
904 De Bouwen zuid	6,7	6,8	7,0	6,8	6,7	6,3	6,9	8,0
1001 Noord-Oost noord	5,9	5,5	6,4	6,6	5,9	5,9	5,8	7,3
1002 Noord-Oost west	6,1	6,3	6,5	6,5	5,7	6,4	5,3	6,7
1003 Noord-Oost zuid	6,1	6,3	6,8	6,8	6,7	6,6	5,7	6,6
1004 Noord-Oost oost	6,2	5,0	6,2	6,4	5,9	5,9	5,5	6,7
1301 De Trisken centrum	5,0	4,8	5,8	5,9	5,4	5,9	5,1	5,9
1302 De Trisken rondom	5,8	5,7	6,6	6,8	6,1	6,0	6,2	7,6
1303 Himsterhout	6,6	6,9	7,4	7,5	6,9	6,5	7,8	9,1
2104 Opeinde, onder de Vaart	6,7	7,1	7,5	7,3	6,9	6,3	6,9	8,5
2105 Opeinde, boven de Vaart	6,7	6,8	7,2	7,3	7,0	6,5	7,1	8,3
2109 Nijega	6,6	7,4	7,1	7,4	7,1	6,3	7,0	8,9
2110 Oudega	7,2	7,0	7,3	7,5	7,1	6,6	6,9	7,7
2114 De Tike	7,5	7,4	7,8	7,8	7,5	6,9	7,0	9,0
2201 Buitengebied west	7,0	7,2	7,9	7,6	7,4	6,7	7,1	8,1
2202 De Wilgen / Smalle Ee	7,2	7,2	7,9	7,8	7,6	6,7	7,3	8,4
2203 Sanding	6,9	6,9	7,8	7,8	7,4	6,4	7,8	9,3
2206 Boornbergum	6,9	7,4	7,4	7,4	7,0	6,6	7,5	8,9
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	8,0	7,7	7,8	7,7	7,5	6,5	7,1	8,4
2307 Drachtstercompagnie	7,1	7,2	7,3	7,4	7,1	6,4	7,2	8,2
2308 Houtgehage	7,0	7,0	7,1	7,4	6,9	6,0	5,9	8,3
2311 Rottevalle	7,0	7,1	7,3	7,4	7,1	6,7	7,0	8,5
Gemeente totaal	6,3	6,3	7,0	7,1	6,5	6,4	6,6	8,0

Stellingen over algemene evaluatie in de buurt, per wijk

Wijkindeling	het is vervelend om in deze buurt te wonen					als het maar even kan ga ik uit deze buurt verhuizen				
	helemaal mee eens	mee eens	niet eens/ niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	helemaal mee eens	mee eens	niet eens/ niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens
1 Centrum	0%	1%	10%	54%	35%	2%	4%	10%	40%	44%
2 De Wiken	3%	1%	15%	51%	31%	3%	6%	15%	45%	30%
3 De Singels	2%	1%	3%	36%	59%	1%	1%	8%	28%	61%
4 De Drait	1%	0%	7%	42%	50%	1%	3%	12%	38%	47%
4a Drachtstervaart	1%	1%	4%	40%	54%	1%	1%	8%	32%	58%
6 De Venen	1%	2%	15%	42%	40%	4%	7%	17%	33%	39%
7 De Folgeren	0%	2%	8%	46%	44%	4%	8%	9%	35%	44%
7a Fennepark	0%	0%	2%	28%	70%	1%	1%	3%	29%	66%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	1%	2%	7%	42%	48%	4%	7%	11%	34%	44%
8 De Swetten	2%	1%	9%	50%	38%	5%	6%	13%	38%	39%
9 De Bouwen	2%	2%	10%	49%	37%	2%	2%	12%	42%	42%
10 Noord-Oost	2%	4%	18%	44%	33%	7%	8%	15%	34%	36%
13 De Trisken	0%	5%	17%	55%	23%	6%	10%	25%	34%	24%
13a Himsterhout	1%	0%	3%	26%	70%	1%	1%	8%	30%	59%
Drachten totaal	1%	2%	10%	45%	42%	3%	5%	13%	36%	43%
21 Buitengebied Noord	0%	2%	6%	43%	50%	3%	3%	15%	34%	45%
22 Buitengebied West	0%	0%	3%	37%	59%	0%	3%	8%	32%	58%
23 Buitengebied Oost	0%	3%	9%	36%	52%	0%	7%	10%	31%	52%
Buitengebied totaal	0%	2%	6%	39%	53%	1%	4%	11%	32%	51%
Gemeente totaal	1%	2%	9%	43%	45%	3%	5%	13%	35%	44%

Wijkindeling	de mensen in deze buurt blijven hier graag wonen					als je in deze buurt woont heb je het goed getroffen				
	helemaal mee eens	mee eens	niet eens/ niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	helemaal mee eens	mee eens	niet eens/ niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens
1 Centrum	17%	58%	21%	4%	0%	15%	54%	23%	7%	1%
2 De Wiken	12%	58%	25%	4%	0%	11%	50%	29%	8%	3%
3 De Singels	28%	65%	5%	1%	0%	33%	52%	9%	2%	3%
4 De Drait	20%	66%	12%	2%	0%	19%	58%	18%	4%	1%
4a Drachtstervaart	22%	60%	17%	1%	1%	29%	54%	10%	4%	2%
6 De Venen	12%	62%	21%	4%	0%	11%	46%	28%	12%	2%
7 De Folgeren	16%	62%	18%	4%	0%	14%	58%	18%	8%	2%
7a Fennepark	33%	62%	4%	1%	0%	44%	48%	4%	1%	3%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	20%	47%	29%	5%	0%	22%	50%	19%	7%	2%
8 De Swetten	18%	62%	17%	3%	1%	15%	56%	22%	4%	3%
9 De Bouwen	16%	70%	10%	3%	1%	16%	61%	16%	4%	2%
10 Noord-Oost	16%	52%	24%	6%	1%	15%	42%	27%	12%	3%
13 De Trisken	7%	49%	33%	9%	2%	6%	36%	39%	16%	3%
13a Himsterhout	23%	64%	12%	0%	0%	36%	49%	9%	2%	4%
Drachten totaal	18%	61%	18%	3%	1%	18%	51%	21%	7%	3%
21 Buitengebied Noord	22%	64%	11%	3%	0%	20%	47%	22%	8%	3%
22 Buitengebied West	33%	59%	7%	0%	0%	35%	49%	10%	4%	3%
23 Buitengebied Oost	22%	66%	10%	1%	1%	22%	49%	20%	5%	4%
Buitengebied totaal	25%	63%	10%	1%	1%	25%	48%	18%	6%	3%
Gemeente totaal	19%	61%	16%	3%	1%	19%	51%	21%	7%	3%

Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013.

Definities score algemene evaluatie van de buurt (blz.120-121) en score sociale cohesie (blz.122-123):

De scores algemene evaluatie van de buurt en sociale cohesie zijn schaalscores gebaseerd op de stellingen op deze pagina's. De scores lopen van 0 (zeer slecht) tot 10 (zeer goed). De scores zijn geen rapportcijfers, hoewel de interpretatie enigszins vergelijkbaar is.

De score algemene evaluatie in de buurt is gebaseerd op de vier stellingen hierboven. De score sociale cohesie is gebaseerd op de vier stellingen op de volgende bladzijde.

Stellingen over sociale cohesie in de buurt, per wijk

Wijkindeling	de mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks					de mensen in de buurt gaan prettig met elkaar om				
	helemaal mee eens	mee eens	niet eens/ niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	helemaal mee eens	mee eens	niet eens/ niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens
1 Centrum	6%	27%	33%	30%	4%	24%	56%	17%	2%	1%
2 De Wiken	4%	24%	43%	26%	3%	15%	60%	20%	4%	1%
3 De Singels	3%	17%	36%	38%	5%	27%	57%	14%	1%	0%
4 De Draai	3%	20%	36%	34%	6%	21%	60%	15%	3%	0%
4a Drachtstervaart	1%	17%	35%	39%	8%	29%	59%	10%	1%	1%
6 De Venen	6%	25%	33%	27%	9%	19%	53%	24%	3%	1%
7 De Folgeren	3%	18%	37%	37%	5%	24%	61%	11%	3%	1%
7a Fennepark	2%	12%	41%	37%	7%	35%	56%	9%	0%	0%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	4%	23%	41%	27%	5%	25%	56%	14%	5%	0%
8 De Swetten	4%	21%	41%	30%	4%	22%	60%	14%	3%	1%
9 De Bouwen	7%	20%	37%	33%	4%	16%	67%	14%	2%	2%
10 Noord-Oost	7%	24%	36%	28%	5%	18%	56%	20%	5%	1%
13 De Trisken	6%	28%	36%	29%	2%	13%	59%	22%	4%	2%
13a Himsterhout	2%	17%	41%	33%	7%	27%	62%	9%	1%	1%
Drachten totaal	4%	21%	38%	32%	5%	21%	59%	16%	3%	1%
21 Buitengebied Noord	0%	4%	24%	48%	24%	26%	59%	10%	3%	1%
22 Buitengebied West	2%	12%	24%	45%	17%	36%	52%	10%	1%	0%
23 Buitengebied Oost	1%	5%	27%	45%	22%	29%	58%	9%	3%	1%
Buitengebied totaal	1%	7%	25%	46%	21%	30%	57%	10%	3%	1%
Gemeente totaal	4%	19%	35%	34%	8%	23%	59%	15%	3%	1%

Wijkindeling	ik woon in gezellige buurt met veel saamhorigheid					ik voel me thuis bij de mensen in deze buurt				
	helemaal mee eens	mee eens	niet eens/ niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	helemaal mee eens	mee eens	niet eens/ niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens
1 Centrum	6%	33%	41%	17%	3%	7%	50%	33%	9%	1%
2 De Wiken	2%	28%	45%	22%	3%	4%	43%	39%	10%	3%
3 De Singels	7%	39%	39%	13%	2%	9%	60%	26%	5%	0%
4 De Draai	7%	35%	41%	16%	1%	9%	55%	29%	6%	1%
4a Drachtstervaart	8%	41%	41%	8%	1%	14%	53%	26%	6%	1%
6 De Venen	6%	27%	39%	22%	5%	9%	46%	34%	10%	2%
7 De Folgeren	8%	30%	43%	18%	2%	11%	53%	26%	8%	3%
7a Fennepark	11%	44%	36%	7%	2%	19%	58%	21%	2%	1%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	4%	36%	38%	19%	3%	10%	48%	28%	11%	2%
8 De Swetten	8%	37%	39%	12%	3%	9%	52%	29%	8%	2%
9 De Bouwen	9%	33%	43%	12%	2%	11%	53%	28%	5%	2%
10 Noord-Oost	10%	30%	39%	18%	3%	12%	44%	31%	8%	4%
13 De Trisken	9%	22%	40%	21%	8%	7%	44%	31%	13%	5%
13a Himsterhout	7%	36%	43%	13%	1%	12%	56%	29%	2%	1%
Drachten totaal	7%	33%	41%	16%	3%	9%	51%	30%	8%	2%
21 Buitengebied Noord	14%	40%	32%	11%	3%	18%	50%	22%	9%	2%
22 Buitengebied West	13%	47%	30%	9%	2%	17%	55%	23%	4%	1%
23 Buitengebied Oost	13%	43%	30%	11%	2%	18%	50%	23%	8%	1%
Buitengebied totaal	13%	43%	31%	11%	2%	18%	52%	22%	7%	1%
Gemeente totaal	8%	35%	39%	15%	3%	11%	51%	29%	8%	2%

Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013.

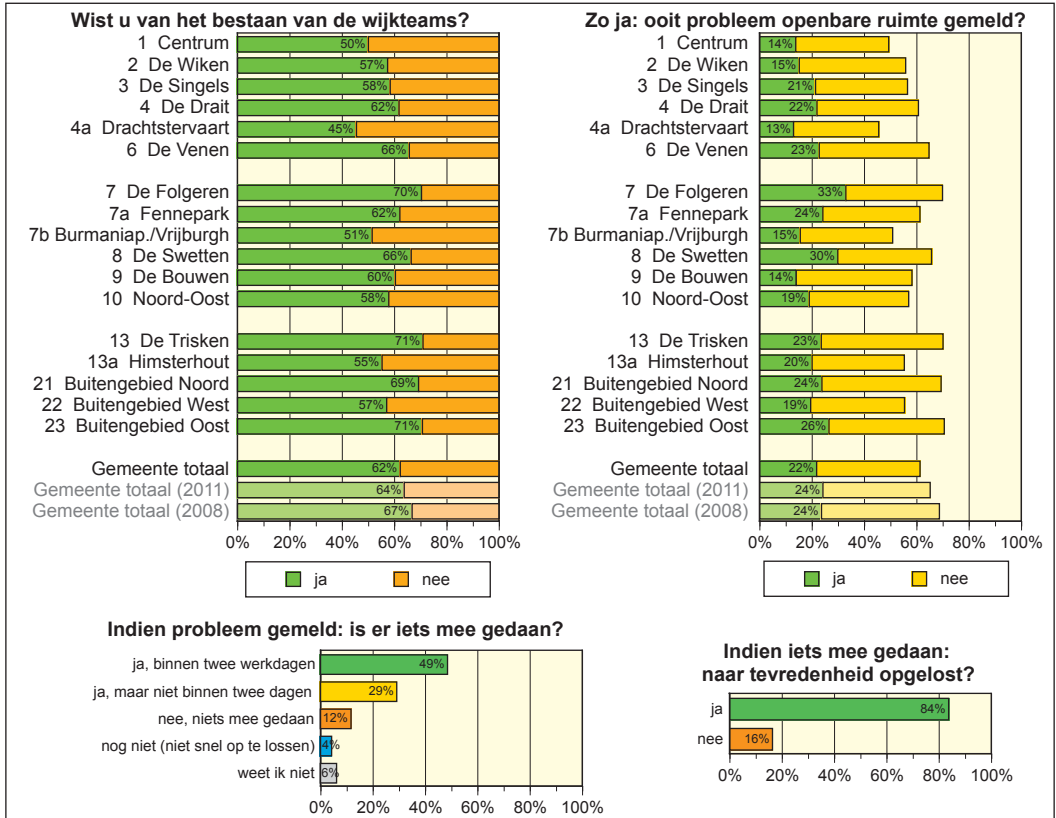
Wijkraden en Verenigingen van Dorpsbelang, per wijk

Wijkindeling	"Is er in uw wijk of dorp een Wijkraad of Vereniging van Dorpsbelang?"			Zo ja: "Weet u wat de Wijkraad of Vereniging van Dorpsbelang in uw wijk of dorp doet?"			"Vindt u dat Wijkraden of Ver.v. Dorpsbel.een goede manier zijn om de bevolking te betrekken?"		
	ja	nee	weet niet	ja, goed	beetje	geen idee	ja	nee	weet niet
	1 Centrum	12%	24%	64%	28%	60%	12%	54%	2%
2 De Wiken	36%	7%	57%	14%	67%	19%	56%	3%	41%
3 De Singels	41%	20%	40%	20%	63%	17%	62%	3%	34%
4 De Drait	50%	6%	44%	14%	67%	19%	62%	4%	35%
4a Drachtstervaart	29%	23%	48%	17%	67%	17%	61%	6%	34%
6 De Venen	66%	1%	34%	21%	70%	9%	65%	3%	32%
7 De Folgeren	57%	5%	38%	31%	57%	12%	60%	4%	36%
7a Fennepark	51%	15%	34%	26%	65%	9%	62%	7%	32%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	37%	17%	46%	20%	67%	13%	59%	3%	38%
8 De Swetten	27%	9%	64%	21%	56%	23%	59%	3%	38%
9 De Bouwen	69%	3%	27%	27%	63%	10%	69%	4%	27%
10 Noord-Oost	44%	10%	46%	21%	62%	17%	55%	6%	39%
13 De Trisken	71%	0%	29%	15%	67%	18%	60%	5%	35%
13a Himsterhout	8%	33%	59%	15%	60%	25%	53%	6%	42%
Drachten totaal	46%	9%	45%	20%	64%	16%	60%	4%	36%
21 Buitengebied Noord	94%	1%	5%	45%	45%	10%	81%	2%	17%
22 Buitengebied West	86%	2%	11%	40%	54%	6%	78%	6%	17%
23 Buitengebied Oost	95%	0%	5%	50%	43%	7%	79%	7%	14%
Buitengebied totaal	92%	1%	7%	45%	47%	8%	79%	5%	16%
Gemeente totaal	55%	8%	38%	28%	59%	13%	64%	4%	32%
<i>Gemeente totaal (2011)</i>	<i>59%</i>	<i>7%</i>	<i>33%</i>	<i>30%</i>	<i>57%</i>	<i>13%</i>	<i>45%</i>	<i>5%</i>	<i>50%</i>
<i>Gemeente totaal (2008)</i>	<i>64%</i>	<i>6%</i>	<i>30%</i>	<i>28%</i>	<i>61%</i>	<i>10%</i>	<i>67%</i>	<i>4%</i>	<i>29%</i>
<i>Gemeente totaal (2006)</i>	<i>74%</i>	<i>4%</i>	<i>22%</i>	<i>29%</i>	<i>58%</i>	<i>13%</i>	<i>73%</i>	<i>4%</i>	<i>23%</i>

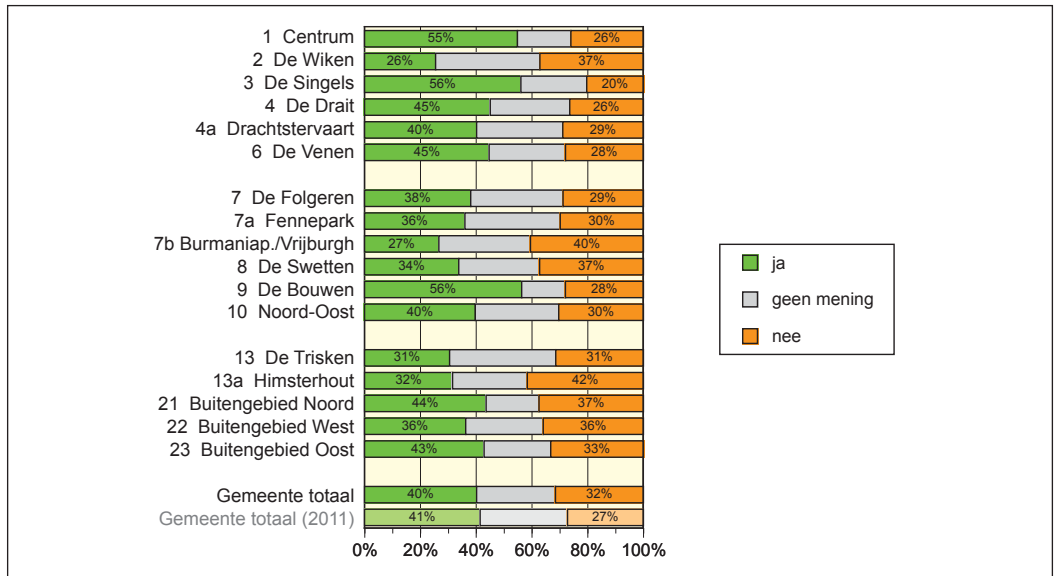
Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013, voorjaar 2011, najaar 2008 en voorjaar 2006.

Definities: De laatste vraag uit de tabel (rechterkolommen) was voluit 'Vindt u dat Wijkraden of Verenigingen van Dorpsbelang een goede manier zijn om de bevolking te betrekken bij het verbeteren van het leefklimaat?'. Aan de mensen die ja of nee antwoordden werd uitsluitend in 2011 ook gevraagd hun antwoord te motiveren. Dat was waarschijnlijk een reden waarom in 2011 veel meer mensen dan in andere jaren het antwoord 'weet niet' hebben aangekruist. De cijfers uit 2011 zijn bij deze vraag dan ook niet te vergelijken met cijfers uit andere jaren.

Bekendheid van en contacten met wijkteams, per wijk

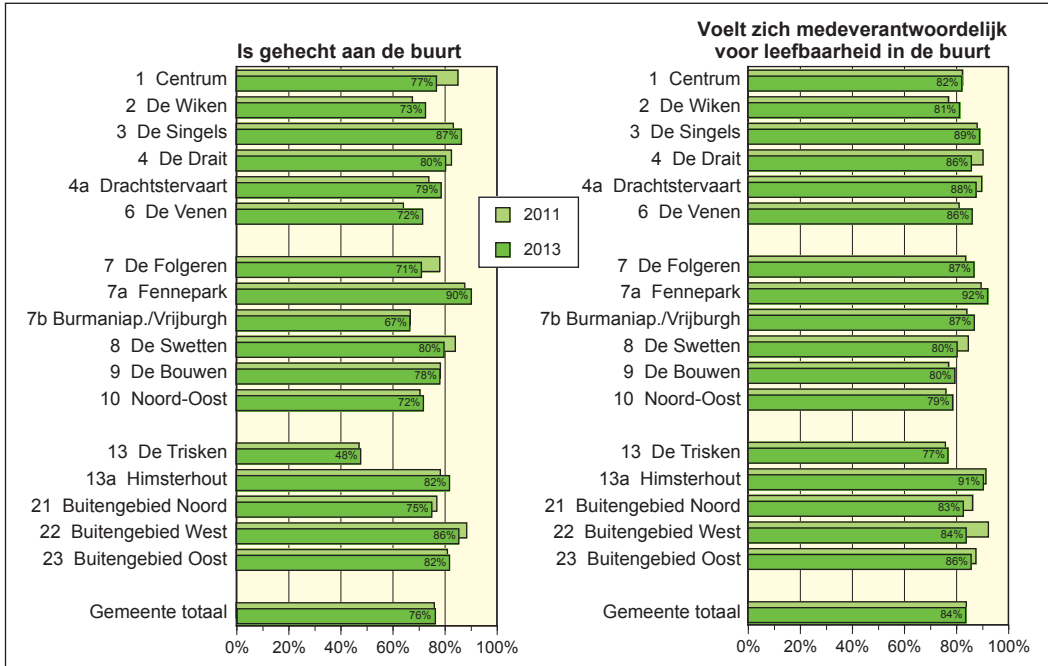
Worden bewoners voldoende geïnformeerd over werkzaamheden?

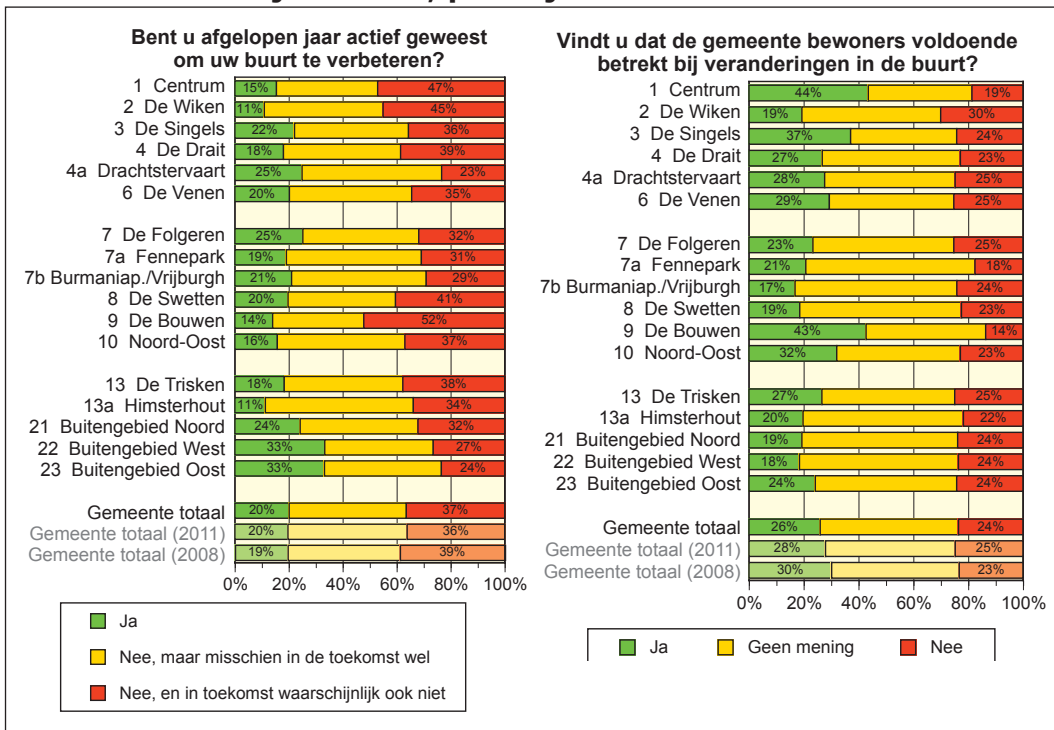
Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013, voorjaar 2011 en najaar 2008.

Definities: De vraag die werd gesteld bij de onderste grafiek was: 'Krijgt u genoeg informatie over werkzaamheden in de openbare ruimte bij u in de buurt?'.

Gehechtheid aan buurt en verantwoordelijk voelen, per wijk

Betrokkenheid bij de buurt, per wijk

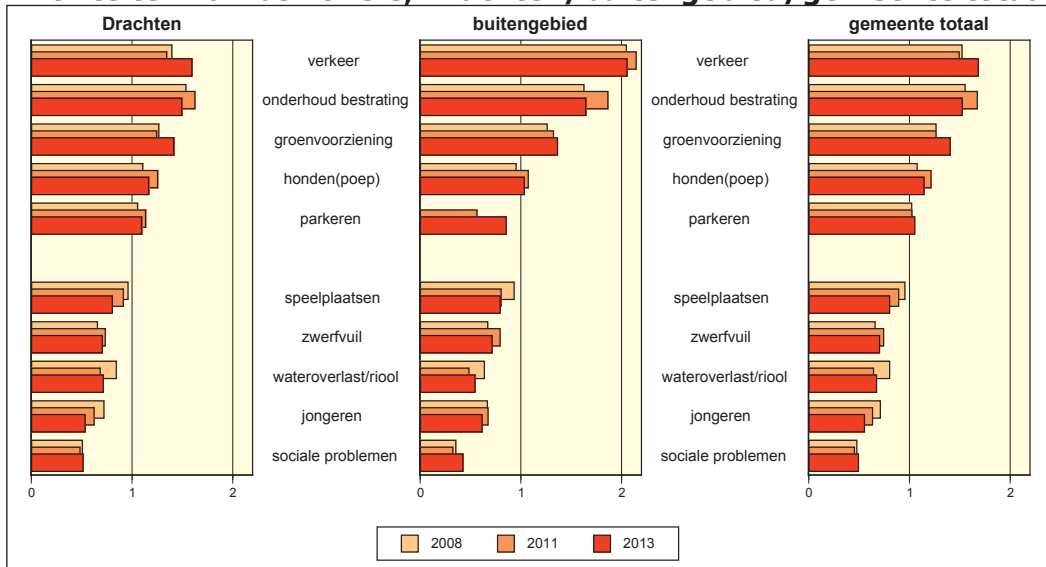
Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013, voorjaar 2011 en najaar 2008. Aan de bewoners is gevraagd of zij zelf het afgelopen jaar actief zijn geweest om hun buurt te verbeteren en zo nee, of zij dat in de toekomst wel zouden doen. Ook werd gevraagd of de gemeente de bewoners voldoende betreft bij de veranderingen in de buurt.

Prioriteiten van bewoners, per wijk

Wijkindeling	verkeer	onderhoud wegen	groenvoorzien.	honden (poep)	parkeren	speelplaatsen	zwerfvuil	wateroverlast	jongeren	sociale problemen
1 Centrum	1,8	1,6	0,9	0,8	2,2	0,3	0,9	0,4	0,8	0,4
2 De Wiken	1,4	1,5	1,4	1,3	0,8	0,8	0,9	0,5	0,7	0,7
3 De Singels	1,7	1,7	1,5	0,8	1,0	0,7	0,7	1,2	0,4	0,3
4 De Drait	1,7	1,5	1,7	1,2	1,0	0,8	0,7	0,7	0,4	0,4
4a Drachtstervaart	2,0	1,4	1,7	0,9	0,8	1,2	0,5	0,5	0,4	0,7
6 De Venen	1,7	1,3	1,1	1,1	1,1	0,7	0,7	1,2	0,5	0,6
7 De Folgeren	1,3	1,4	1,7	1,0	1,1	0,9	0,6	0,7	0,7	0,5
7a Fennepark	2,0	1,9	1,6	0,9	1,0	0,9	0,8	0,6	0,3	0,1
7b Burmaniapark/Vrijburgh	1,9	1,2	1,8	1,0	1,0	1,0	0,5	1,0	0,3	0,3
8 De Swetten	1,5	1,5	1,4	1,3	1,6	0,8	0,6	0,5	0,5	0,4
9 De Bouwen	1,6	2,1	1,0	1,2	1,3	0,6	0,9	0,6	0,4	0,5
10 Noord-Oost	1,6	1,5	1,3	1,2	1,0	1,0	0,6	0,5	0,7	0,7
13 De Trisken	1,5	1,1	1,2	1,8	0,7	0,7	0,8	0,6	0,7	1,0
13a Himsterhout	1,6	0,9	1,3	1,0	1,6	1,0	0,4	1,5	0,6	0,2
Drachten totaal	1,6	1,5	1,4	1,2	1,1	0,8	0,7	0,7	0,5	0,5
21 Buitengebied Noord	1,7	1,6	1,3	1,1	1,0	0,9	0,8	0,6	0,7	0,4
22 Buitengebied West	2,6	1,7	1,5	0,7	0,7	0,7	0,6	0,5	0,6	0,4
23 Buitengebied Oost	1,9	1,7	1,3	1,2	0,8	0,8	0,8	0,6	0,5	0,5
Buitengebied totaal	2,1	1,6	1,4	1,0	0,9	0,8	0,7	0,5	0,6	0,4
Gemeente totaal	1,7	1,5	1,4	1,1	1,1	0,8	0,7	0,7	0,6	0,5

Prioriteiten van bewoners, Drachten/buitengebied/gemeente totaal

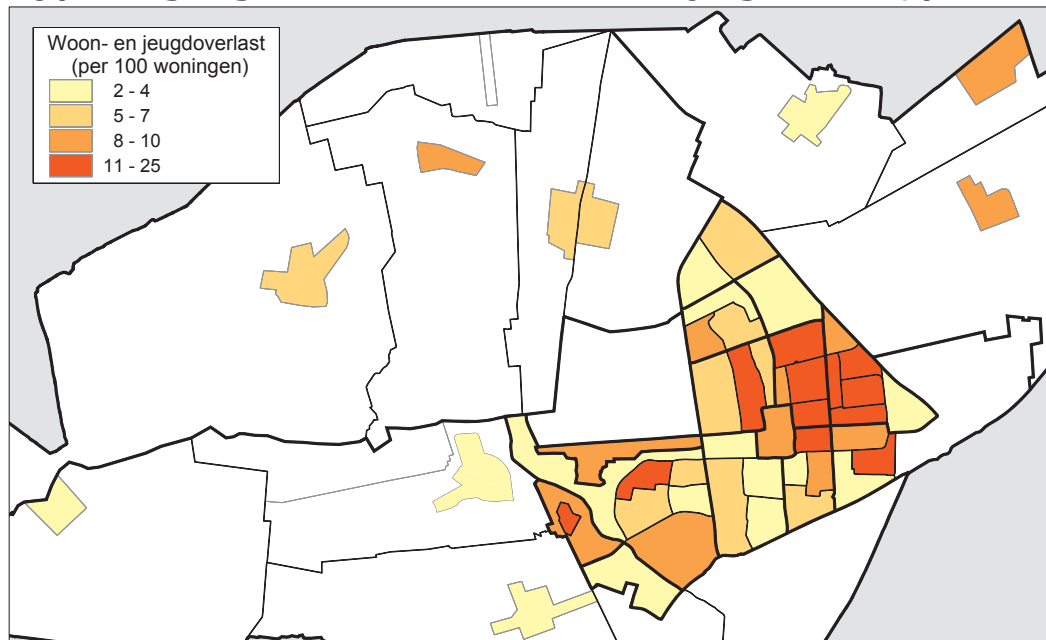

Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013, voorjaar 2011 en najaar 2008.

Definities: De tabel en grafiek op deze bladzijde zijn gebaseerd op de volgende vraag: "Stel u krijgt 10 zakken met geld om de grootste problemen in uw buurt te helpen oplossen. Hoe zou u dat geld over de 10 hiernaast genoemde problemen verdelen?"

De verdeling van de zakken met geld geeft inzicht in de prioriteiten zoals die worden ervaren door bewoners. Het gemiddeld aantal zakken dat men wilde besteden wordt per wijk weergegeven in de tabel en grafiek. Indien men niet exact 10 zakken heeft verdeeld, zijn de cijfers gecorrigeerd conform de opgegeven verhouding. Het totaal van de 10 prioriteiten komt daardoor altijd op 10 uit. De grafieken geven dus alleen inzicht in de verdeling van prioriteiten, niet in de absolute mate van belang van de verschillende problemen. De gemiddelde score in de wijk wordt in de grafiek afgezet tegen de score tijdens de vorige enquêtes in 2008 en 2011. Het probleem dat gemiddeld in de gemeente de meeste zakken geld kreeg (in 2013) wordt het eerst genoemd. Grafieken per wijk zijn opgenomen als onderdeel van de wijkanalyses in het eerste deel van deze Wijkatlas.

Bij politie geregistreerde incidenten woon-/jeugdoverlast, per buurt

Bij politie geregistreerde incidenten leefbaarheid, per wijk

Wijkindeling	geregistreerde incidenten per 100 woningen								incidenten totaal abs.	
	woon-overlast		overlast jeugd		vernielingen/vandalisme		verkeers-ongevallen		2013	2010
	2013	2010	2013	2010	2013	2010	2013	2010		
1 Centrum	5	4	5	8	14	22	15	14	259	313
2 De Wiken	8	4	5	3	8	6	3	2	649	428
3 De Singels	2	2	2	3	3	4	5	7	226	266
4 De Drait	2	3	4	2	4	4	3	3	365	303
4a Drachtstervaart	7	4	3	1	4	1	1	1	62	25
6 De Venen	6	3	3	1	7	7	6	6	259	206
7 De Folgeren	4	5	2	2	3	6	3	3	174	246
7a Fennepark	2	1	1	1	2	3	2	2	34	31
7b Burmaniapark/Vrijburgh	2	1	1	1	1	2	1	2	25	21
8 De Swetten	6	4	3	2	4	5	3	4	372	317
9 De Bouwen	5	3	3	4	5	7	5	6	324	357
10 Noord-Oost	12	10	3	2	7	9	4	5	550	540
13 De Trisken	12	10	2	1	4	4	1	2	290	263
13a Himsterhout	1	1	1	0	3	3	2	2	42	35
Drachten totaal	6	5	3	2	5	6	4	4	3.630	3.352
21 Buitengebied Noord	4	1	2	1	2	2	3	3	183	136
22 Buitengebied West	1	3	1	1	3	2	4	4	110	117
23 Buitengebied Oost	5	2	2	1	5	3	6	5	257	175
Buitengebied totaal	3	2	2	1	3	3	4	4	550	428
Gemeente totaal	6	4	3	2	5	5	4	4	4.180	3.780

Bron: Politie Fryslân. Meetdatum: kalenderjaren 2009-2010 resp. 2012-2013.

Definities: Weergegeven is het aantal bij de politie geregistreerde incidenten voor twee periodes van twee jaar in de volgende categorieën: woonoverlast (woonoverlast, burengerucht en relatieproblemen), overlast jeugd, vernielingen/vandalisme en verkeersongevallen. De cijfers worden weergegeven per 100 woningen. Het totaal aantal incidenten in deze categorieën samen wordt absoluut weergegeven. De cijfers voor De Venen Zuid zijn inclusief bedrijventerrein De Venen Oost. Incidenten op de A7 en N31 en in De Haven zijn niet weergegeven.

Voor bij de politie geregistreerde incidenten over geweld/diefstal zie blz.136. Voor ervaren verkeersoverlast zie blz.138 en blz.142.

Bij politie geregistreerde incidenten leefbaarheid, per buurt

Buurtindeling	geregistreerde incidenten per 100 woningen								incidenten totaal abs.	
	woon-overlast		overlast jeugd		vernielingen/vandalisme		verkeers-ongevallen		2013	2010
	2013	2010	2013	2010	2013	2010	2013	2010		
101 Centrum	5	4	5	8	14	22	15	14	259	313
201 De Wiken noord	5	4	4	3	2	5	8	6	25	25
202 De Wiken west	6	4	8	3	6	5	4	4	72	50
203 De Wiken noordoost	11	3	3	1	7	4	1	3	94	46
204 De Wiken centrum	11	5	5	3	9	6	2	2	231	131
205 De Wiken zuid	11	8	8	4	12	10	4	3	173	115
206 De Wiken oost	3	2	0	4	4	4	2	1	55	62
301 De Peppel	2	1	1	1	4	4	5	6	54	47
302 De Singels west	2	4	3	2	3	4	5	6	94	110
303 De Singels oost	1	1	3	6	4	5	6	10	65	97
304 De Singels zuid	1	0	1	2	1	1	5	4	13	12
401 De Drait zuid	3	4	5	1	10	4	11	8	74	31
402 De Drait west	0	1	2	2	6	4	7	7	46	37
403 De Drait noordoost	3	3	5	2	5	5	3	3	53	48
404 De Drait zuidoost	3	2	0	0	3	2	1	2	37	34
405 De Drait noordwest	2	1	9	6	4	2	1	2	69	48
406 De Drait zuidwest	3	3	3	1	2	5	2	2	86	105
407-408 Drachtstervaart	7	4	3	1	4	1	1	1	62	25
601 De Venen noord	4	2	4	1	10	10	6	7	58	48
602 De Venen centrum	9	5	3	1	7	5	3	2	140	88
603 De Venen zuid	2	2	2	2	5	8	11	13	61	71
701 De Folgeren zuidwest	7	4	3	1	2	3	5	7	91	74
702 De Folgeren noord	2	6	1	1	2	3	2	2	22	44
703 De Folgeren centrum	3	5	3	3	3	11	2	2	62	127
704 Fennepark	2	1	1	1	2	3	2	2	34	31
705 Burmaniapark	1	2	1	1	1	2	1	1	13	17
706 Vrijburgh	6	0	1	0	2	1	2	3	12	5
801 De Swetten west	6	5	1	1	4	4	2	3	125	128
802 De Swetten centrum	9	5	4	2	5	5	2	4	176	123
803 De Swetten oost	2	2	5	3	3	5	6	6	72	66
901 De Bouwen noord	10	9	3	2	10	13	7	7	99	104
902 De Bouwen west	1	1	3	4	5	5	4	6	61	68
903 De Bouwen oost	6	5	3	6	5	7	3	3	94	113
904 De Bouwen zuid	3	1	2	2	3	4	5	7	69	73
1001 Noord-Oost noord	11	8	3	1	5	5	5	5	198	140
1002 Noord-Oost west	5	3	3	2	7	8	7	6	50	44
1003 Noord-Oost zuid	13	9	3	3	11	16	5	7	147	163
1004 Noord-Oost oost	14	15	2	2	6	10	3	3	154	192
1301 De Trisken centrum	23	18	2	3	5	6	1	1	127	115
1302 De Trisken rondom	8	7	1	1	4	4	2	2	163	148
1303 Himsterhout	1	1	1	0	3	3	2	2	42	35
2104 Opeinde, onder de Vaart	4	1	2	1	4	2	3	3	51	26
2105 Opeinde, boven de Vaart	4	2	3	0	2	3	3	3	32	21
2109 Nijega	8	1	2	0	3	4	5	9	32	22
2110 Oudega	4	2	1	1	2	3	1	2	60	60
2114 De Tike	0	1	0	0	3	1	4	3	8	7
2201 Buitengebied west	0	0	2	2	7	3	7	4	26	14
2202-2203 De Wilgen / Sanding	0	2	2	2	3	0	3	2	25	18
2206 Boornbergum	1	5	0	1	1	2	4	5	44	77
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	1	0	1	0	4	3	6	3	15	8
2307 Drachtstercompagnie	5	2	4	2	10	4	7	8	121	72
2308 Houtgehage	7	4	0	2	3	6	4	2	54	51
2311 Rottevalle	3	1	1	1	2	2	8	5	83	51
Gemeente totaal	6	4	3	2	5	5	4	4	4.180	3.780

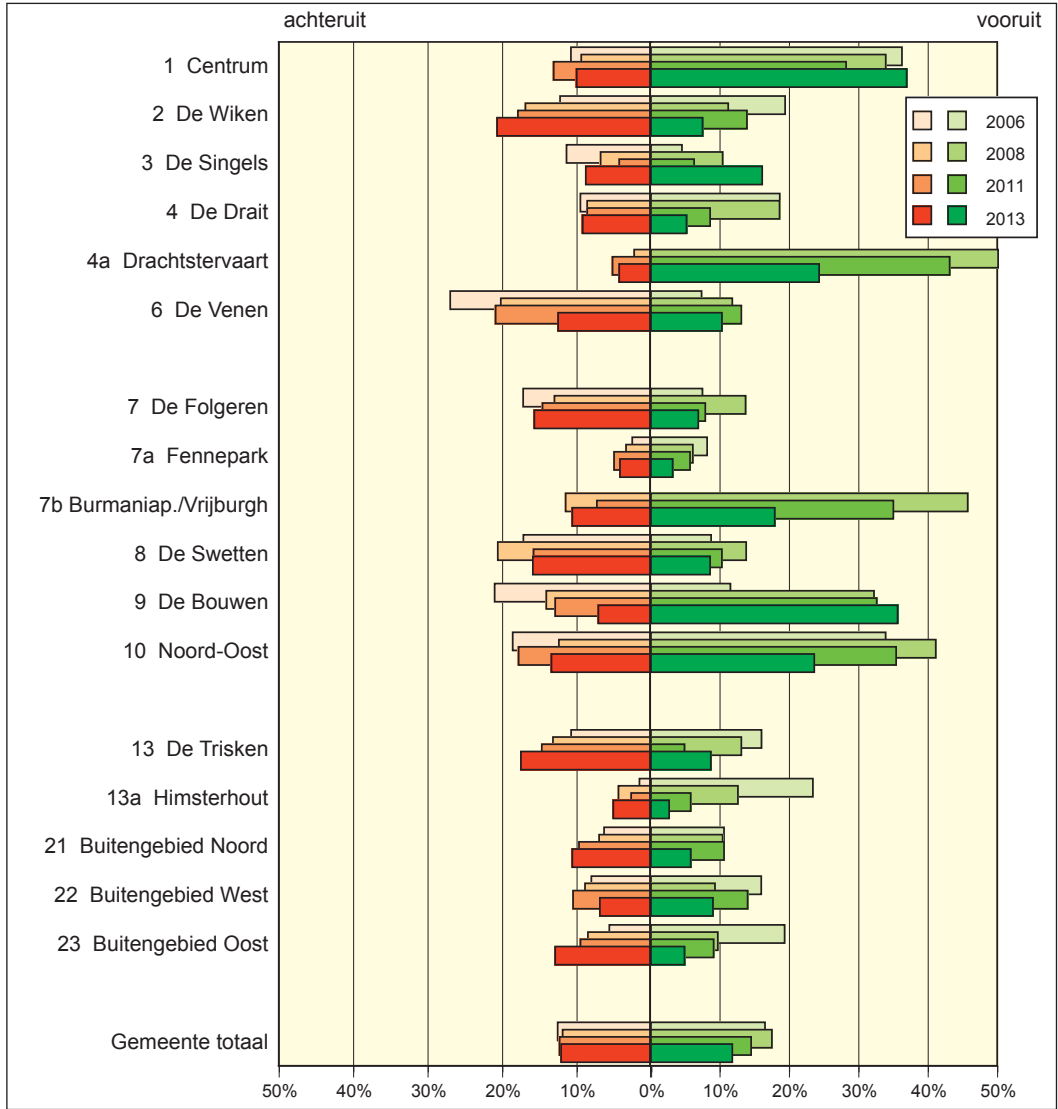
Ontwikkeling van de buurt, per wijk

Wijkindeling	ontwikkeling buurt afgelopen jaar				verwachte ontwikkeling komende jaren			
	vooruit	gelijk gebleven	achteruit	weet niet	vooruit	blijft gelijk	achteruit	weet niet
1 Centrum	15%	64%	16%	5%	37%	41%	10%	13%
2 De Wiken	11%	63%	20%	7%	7%	47%	21%	25%
3 De Singels	15%	74%	8%	3%	16%	64%	9%	11%
4 De Drait	8%	78%	8%	5%	5%	69%	9%	17%
4a Drachtstervaart	13%	76%	8%	3%	24%	62%	4%	10%
6 De Venen	8%	68%	19%	6%	10%	58%	13%	20%
7 De Folgeren	14%	64%	19%	3%	7%	57%	16%	21%
7a Fennepark	3%	89%	6%	2%	3%	82%	4%	11%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	14%	74%	9%	3%	18%	56%	11%	15%
8 De Swetten	12%	67%	16%	5%	9%	55%	16%	21%
9 De Bouwen	29%	46%	18%	7%	36%	36%	7%	22%
10 Noord-Oost	24%	49%	18%	9%	24%	43%	14%	20%
13 De Trisken	12%	67%	14%	7%	9%	53%	18%	21%
13a Himsterhout	3%	90%	4%	4%	3%	86%	5%	6%
Drachten totaal	13%	67%	14%	5%	13%	56%	13%	18%
21 Buitengebied Noord	6%	82%	8%	3%	6%	70%	11%	14%
22 Buitengebied West	10%	75%	10%	5%	9%	76%	7%	9%
23 Buitengebied Oost	11%	77%	10%	3%	5%	63%	13%	19%
Buitengebied totaal	9%	78%	9%	4%	6%	69%	10%	14%
Gemeente totaal	13%	69%	13%	5%	12%	59%	12%	18%
Gemeente totaal (2011)	14%	69%	13%	4%	14%	58%	12%	15%
Gemeente totaal (2008)	15%	67%	12%	5%	17%	54%	12%	17%
Gemeente totaal (2006)	13%	70%	12%	5%	16%	53%	13%	18%

Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013, voorjaar 2011, najaar 2008 en voorjaar 2006.

Definities: Aan de bewoners werd gevraagd: 'Vindt u dat de buurt waarin u woont het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan?' en 'Denkt u dat de buurt waarin u woont de komende jaren vooruit of achteruit zal gaan?'. De antwoordmogelijkheden waren: vooruit; gelijk gebleven (zal gelijk blijven); achteruit; weet ik niet. De tabel hierboven laat alle antwoordmogelijkheden zien. De grafiek hiernaast laat alleen de percentages 'vooruit' en 'achteruit' zien.

Verwachte ontwikkeling van de buurt in komende jaren, per wijk

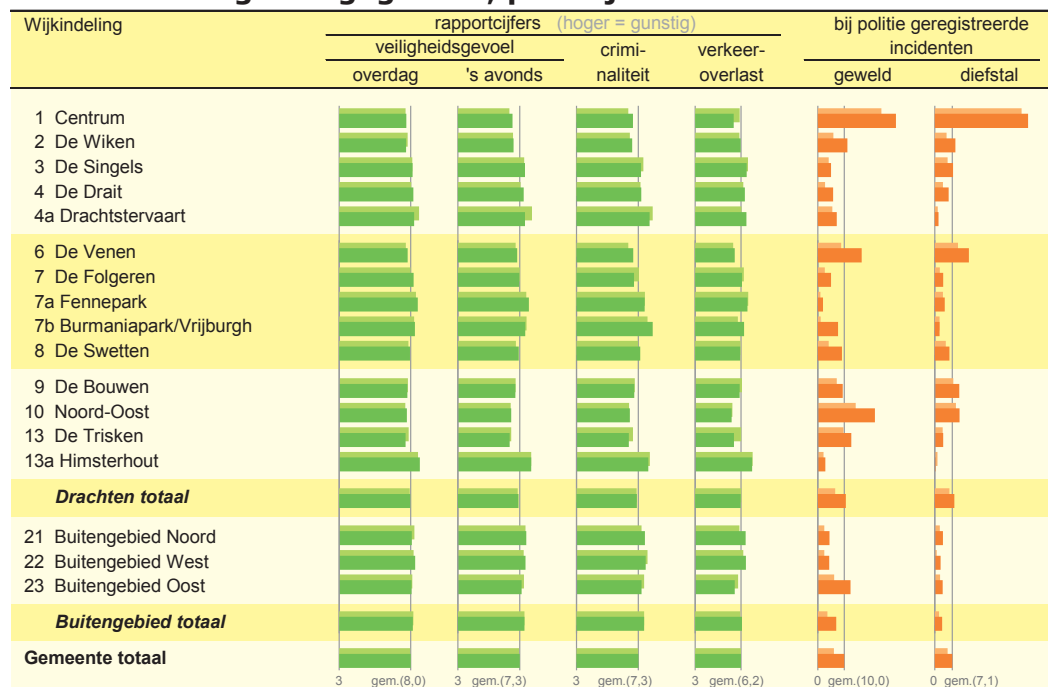
Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013, voorjaar 2011, najaar 2008 en voorjaar 2006.

6 Veiligheid

Het aantal bij de politie geregistreerde incidenten voor geweld en veel voorkomende diefstallen lag in 2012/2013 duidelijk hoger dan in 2009/2010. De politie registreerde vooral meer geweldsdelicten (64% meer dan in 2009/2010). In alle wijken nam het aantal geweldsdelicten toe. Ook het aantal diefstallen (woninginbraak, diefstal uit/vanaf auto en fietsendiefstal) is toegenomen. Gemeten per 100 woningen zijn er relatief veel geweldsincidenten in Noord-Oost zuid, Centrum en De Bouwen noord. Fietsendiefstal komt vooral in de wijk Centrum veel voor. Uit de bewonersenquête bleek eerder dat het aantal mensen dat 'afgelopen jaar' slachtoffer was van woninginbraak, fietsendiefstal, diefstal uit of vernieling van auto of mishandeling was gedaald van 28% in 2006 naar 22% in het voorjaar van 2011. In het najaar van 2013 was dat percentage ongewijzigd: 22%. Alleen van vernieling of diefstal aan de buitenkant van de auto (bv.wieldoppen) zijn mensen minder vaak slachtoffer dan in 2011. De aantallen bewoners die denken dat diefstal uit auto's, schade/diefstal aan de buitenkant van auto's, vandalisme en jongerenoverlast soms in de buurt voorkomen zijn de afgelopen jaren gedaald. De bewoners gaven ook rapportcijfers voor het veiligheidsgevoel (overdag 8,0 en 's avonds 7,3) en voor criminaliteit. Deze cijfers waren in 2008 verbeterd maar bleven de afgelopen vijf jaar vrijwel constant. Het minst veilig voelen de bewoners zich in de wijken Centrum, Noord-Oost, De Trisken en De Wiken. Het aantal bewoners dat zegt dat er onveilige verkeerssituaties in de eigen buurt zijn was tussen 2006 en 2011 iets gedaald van 55 naar 52% en bleef sindsdien constant. Sinds 2011 daalde het aantal mensen dat onveilige verkeerssituaties kent in Drachtstervaart en Buitengebied west, maar steeg het in De Singels.

Overzicht veiligheidsgegevens, per wijk

Exacte cijfers en definities: blz.138   blz.138   blz.138   blz.138   blz.136   blz.136

De verticale hulplijnen in deze grafieken komen overeen met het gemeentelijke gemiddelde.

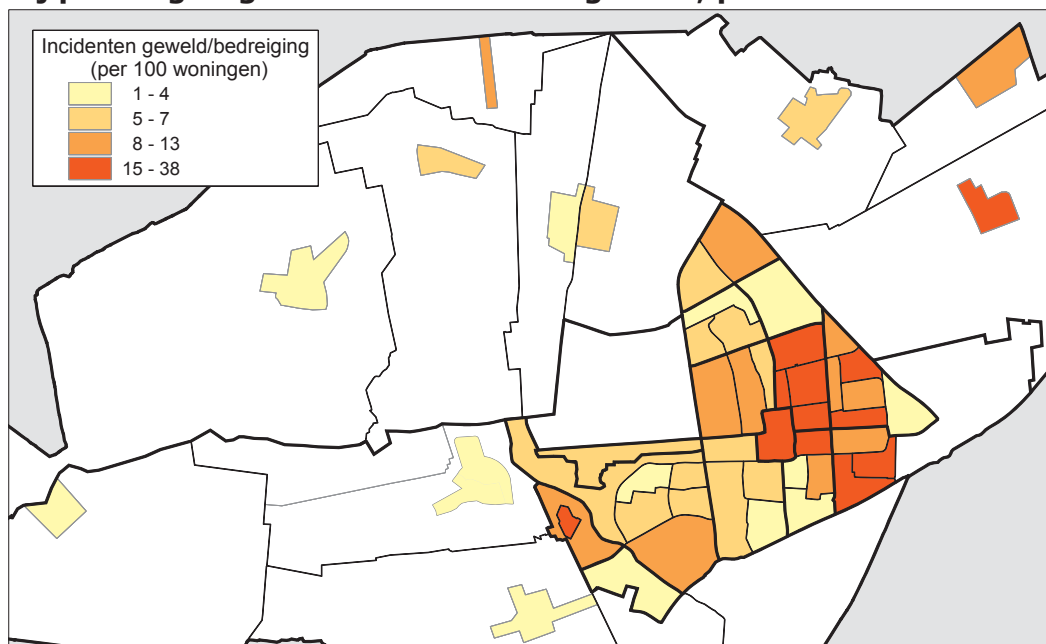
■ 2011 (politie 2009-2010)
■ 2013 (politie 2012-2013)

Overzicht veiligheidsgegevens, per buurt

Buurtindeling	rapportcijfers (hoger = gunstig)				bij politie geregistreeerde incidenten	
	veiligheidsgevoel		crimineliteit	verkeersoverlast	geweld	diefstal
	overdag	's avonds				
101 Centrum						
201 De Wiken noord						
202 De Wiken west						
203 De Wiken noordoost						
204 De Wiken centrum						
205 De Wiken zuid						
206 De Wiken oost						
301 De Peppel						
302 De Singels west						
303 De Singels oost						
304 De Singels zuid						
401 De Drait zuid						
402 De Drait west						
403 De Drait noordoost						
404 De Drait zuidoost						
405 De Drait noordwest						
406 De Drait zuidwest						
407-408 Drachtstervaart						
601 De Venen noord						
602 De Venen centrum						
603 De Venen zuid						
701 De Folgeren zuidwest						
702 De Folgeren noord						
703 De Folgeren centrum						
704 Fennepark						
705 Burmaniapark						
706 Vrijburgh						
801 De Swetten west						
802 De Swetten centrum						
803 De Swetten oost						
901 De Bouwen noord						
902 De Bouwen west						
903 De Bouwen oost						
904 De Bouwen zuid						
1001 Noord-Oost noord						
1002 Noord-Oost west						
1003 Noord-Oost zuid						
1004 Noord-Oost oost						
1301 De Trisken centrum						
1302 De Trisken rondom						
1303 Himsterhout						
2104 Opeinde, onder de Vaart						
2105 Opeinde, boven de Vaart						
2109 Nijega						
2110 Oudega						
2114 De Tike						
2201 Buitengebied west						
2202 De Wilgen / Smalle Ee						
2203 Sanding						
2206 Boornbergum						
2213 Veenhoop / Goëngahuizen						
2307 Drachtstercompagnie						
2308 Houtigehage						
2311 Rottevalle						
Gemeente totaal	3 gem.(8,0)	3 gem.(7,3)	3 gem.(7,3)	3 gem.(6,2)	0 gem.(10,0)	0 gem.(7,1)

Veiligheid

Bij politie geregistreerde incidenten geweld, per buurt

Bij politie geregistreerde incidenten geweld en diefstal, per wijk

Wijkindeling	geregistreerde incidenten per 100 woningen								incidenten totaal abs.	
	geweld		woning-inbraak		diefstal uit/vanaf auto		fietsen-diefstal		2013	2010
	2013	2010	2013	2010	2013	2010	2013	2010		
1 Centrum	30	24	1	2	2	1	35	33	452	397
2 De Wiken	11	6	2	2	1	1	5	2	543	298
3 De Singels	5	4	2	1	0	1	5	3	219	164
4 De Drait	6	3	2	1	1	0	3	2	314	158
4a Drachtstervaart	7	6	0	1	0	0	1	0	38	26
6 De Venen	17	9	2	2	1	2	11	6	368	220
7 De Folgeren	5	3	2	1	0	1	2	1	125	71
7a Fennepark	2	1	2	1	0	1	2	1	31	22
7b Burmaniapark/Vrijburgh	8	1	0	1	0	0	1	1	40	11
8 De Swetten	9	4	1	1	0	1	4	2	333	189
9 De Bouwen	9	7	2	2	0	0	7	6	364	268
10 Noord-Oost	22	14	2	2	1	1	7	6	684	473
13 De Trisken	13	10	1	1	0	1	2	2	243	194
13a Himsterhout	3	2	0	0	0	0	0	1	18	18
Drachten totaal	11	7	2	1	1	1	6	4	3.772	2.509
21 Buitengebied Noord	4	2	1	1	1	0	2	1	130	75
22 Buitengebied West	4	2	1	1	0	0	1	0	84	38
23 Buitengebied Oost	12	6	2	1	1	0	1	1	223	118
Buitengebied totaal	7	4	1	1	1	0	1	1	437	231
Gemeente totaal	10	6	2	1	1	1	5	3	4.209	2.740

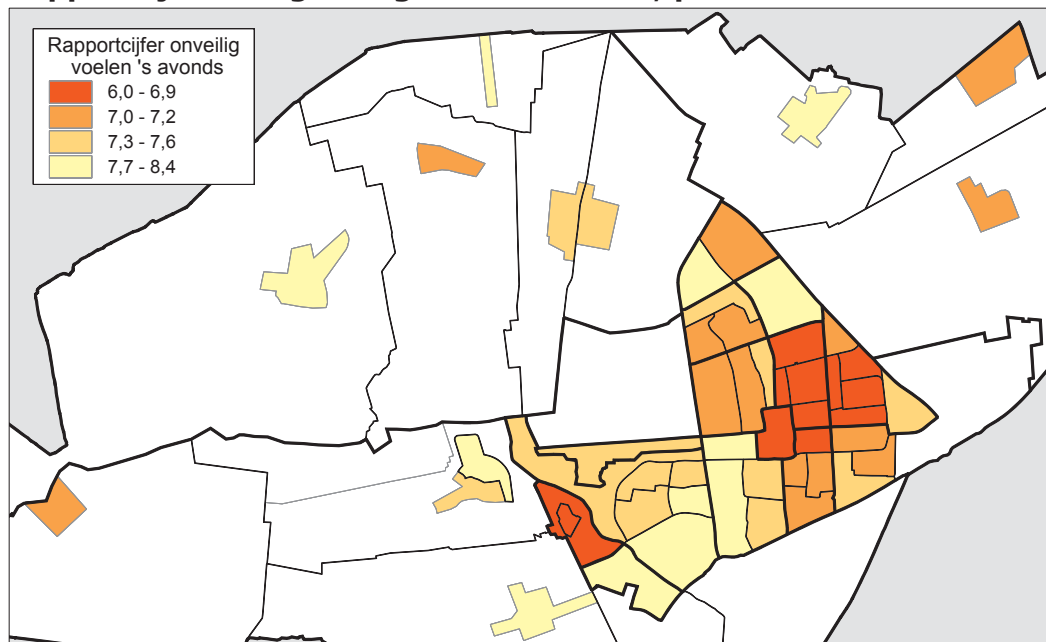
Bron: Politie Fryslân. Meetdatum: kalenderjaren 2009-2010 resp. 2012-2013.

Definities: Weergegeven is het aantal bij de politie geregistreerde incidenten voor twee periodes van twee jaar in de volgende categorieën: geweld (mishandeling, bedreiging, ruzie/vechtpartij en zedendelicten), woninginbraak (inbraak in of diefstal uit woning, garage, schuur enz.), diefstal uit/vanaf auto en diefstal van (brom)fietsen. De cijfers worden weergegeven per 100 woningen. Het totaal aantal meldingen in deze categorieën wordt absoluut weergegeven. De cijfers voor De Venen Zuid zijn inclusief bedrijventerrein De Venen Oost; de cijfers voor Buitengebied west zijn inclusief De Haven. Incidenten op de A7 en N31 en in De Haven zijn niet weergegeven. Voor bij de politie geregistreerde incidenten over leefbaarheid zie blz.130.

Bij politie geregistreerde incidenten geweld en diefstal, per buurt

Buurtindeling	geregistreerde incidenten per 100 woningen								incidenten totaal abs. (per 2 jaar)	
	geweld		woning-inbraak		diefstal uit/ vanaf auto		fietsen-diefstal		2013	2010
	2013	2010	2013	2010	2013	2010	2013	2010		
101 Centrum	30	24	1	2	2	1	35	33	452	397
201 De Wiken noord	10	7	1	1	3	1	3	4	23	17
202 De Wiken west	10	6	3	2	1	1	5	3	59	37
203 De Wiken noordoost	15	8	2	1	1	1	5	1	97	44
204 De Wiken centrum	13	7	1	1	1	0	6	3	183	90
205 De Wiken zuid	16	7	2	2	1	1	8	4	135	67
206 De Wiken oost	3	3	2	3	2	1	1	1	46	43
301 De Peppel	5	3	1	1	0	1	3	2	38	27
302 De Singels west	5	4	3	1	1	1	2	2	76	57
303 De Singels oost	6	7	2	0	1	1	12	7	90	69
304 De Singels zuid	2	2	3	2	0	0	5	3	15	11
401 De Draai zuid	10	6	2	3	1	0	6	5	48	28
402 De Draai west	7	5	2	1	0	0	2	2	31	20
403 De Draai noordoost	5	2	1	0	2	1	3	3	36	20
404 De Draai zuidoost	6	1	2	1	1	1	2	1	60	20
405 De Draai noordwest	3	1	3	1	2	0	2	1	40	17
406 De Draai zuidwest	6	4	1	0	1	0	4	2	99	52
407-408 Drachtstervaart	7	6	0	1	0	0	1	0	38	26
601 De Venen noord	10	6	3	2	0	1	14	6	63	38
602 De Venen centrum	20	9	3	2	1	1	8	4	205	104
603 De Venen zuid	16	11	1	1	2	4	15	10	100	79
701 De Folgeren zuidwest	7	2	1	1	1	1	1	1	49	26
702 De Folgeren noord	2	2	3	1	0	0	2	0	27	13
703 De Folgeren centrum	5	3	2	0	0	1	2	1	49	32
704 Fennepark	2	1	2	1	0	1	2	1	31	22
705 Burmaniapark	7	1	0	0	0	0	1	0	28	6
706 Vrijburgh	9	0	0	4	0	0	2	1	12	5
801 De Swetten west	11	4	1	1	1	1	4	2	154	68
802 De Swetten centrum	8	5	1	1	1	1	3	2	109	78
803 De Swetten oost	7	3	1	1	0	1	8	4	70	43
901 De Bouwen noord	29	24	3	1	1	0	17	13	164	127
902 De Bouwen west	4	2	2	1	0	0	7	5	59	37
903 De Bouwen oost	9	5	2	2	0	0	2	2	76	47
904 De Bouwen zuid	3	3	2	2	0	1	7	5	66	58
1001 Noord-Oost noord	16	8	2	1	1	1	5	4	191	105
1002 Noord-Oost west	18	13	2	1	1	1	10	8	72	49
1003 Noord-Oost zuid	38	30	1	1	1	1	13	11	252	198
1004 Noord-Oost oost	18	11	2	4	1	1	5	3	169	121
1301 De Trisken centrum	21	20	2	1	1	1	2	2	107	96
1302 De Trisken rondom	10	6	1	1	0	1	2	2	136	98
1303 Himsterhout	3	2	0	0	0	0	0	1	18	18
2104 Opeinde, onder de Vaart	6	2	1	1	1	0	3	2	44	21
2105 Opeinde, boven de Vaart	2	2	2	0	0	0	1	1	14	7
2109 Nijega	5	3	0	2	1	0	8	4	24	16
2110 Oudega	3	3	0	1	0	0	0	0	30	29
2114 De Tike	9	1	2	0	0	0	3	1	17	2
2201 Buitengebied west	15	6	1	1	0	0	0	0	26	11
2202-2203 De Wilgen / Sanding	2	1	2	0	0	0	1	0	12	4
2206 Boornbergum	3	2	1	1	0	0	1	0	30	15
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	4	4	6	1	2	1	1	1	16	8
2307 Drachtstercompagnie	23	12	3	2	1	0	1	1	127	71
2308 Houtgehage	10	6	2	1	1	0	0	0	48	25
2311 Rottevalle	6	2	1	1	1	0	1	1	48	23
Gemeente totaal	10	6	2	1	1	1	5	3	4.209	2.740

Rapportcijfer veiligheidsgevoel 's avonds, per buurt

Rapportcijfers en probleemscores veiligheid, per wijk

Wijkindeling	rapportcijfers (hoger = gunstig)					probleemscores (lager = gunstig)	
	veiligheidsgevoel overdag	's avonds	criminaliteit 2013	2011	verkeers-overlast	diefstal	overlast
1 Centrum	7,7	6,8	7,0	6,6	5,7	2,6	2,5
2 De Wiken	7,7	6,9	6,9	6,7	6,2	2,9	1,8
3 De Singels	8,2	7,7	7,5	7,7	6,6	1,2	0,9
4 De Drait	8,2	7,6	7,6	7,5	6,5	1,7	1,3
4a Drachtstervaart	8,3	7,6	8,1	8,3	6,6	0,4	1,1
6 De Venen	7,8	7,1	7,0	6,6	5,8	2,5	1,7
7 De Folgeren	8,2	7,3	7,0	7,4	6,3	1,6	1,9
7a Fennepark	8,5	7,9	7,8	7,8	6,7	1,0	0,8
7b Burmaniapark/Vrijburgh	8,3	7,7	8,3	8,0	6,4	0,4	1,2
8 De Swetten	8,0	7,2	7,5	7,3	6,2	1,7	1,4
9 De Bouwen	7,8	7,0	7,0	7,1	6,1	2,0	1,5
10 Noord-Oost	7,8	6,7	6,7	6,7	5,6	2,3	2,4
13 De Trisken	7,7	6,6	6,7	7,0	5,7	2,2	2,5
13a Himsterhout	8,7	8,1	8,0	8,2	7,0	0,5	1,0
Drachten totaal	8,0	7,2	7,2	7,2	6,2	1,8	1,6
21 Buitengebied Noord	8,1	7,7	7,8	7,6	6,5	0,9	1,1
22 Buitengebied West	8,3	7,7	7,9	8,0	6,6	0,7	1,0
23 Buitengebied Oost	8,1	7,4	7,6	7,7	5,8	1,0	1,3
Buitengebied totaal	8,2	7,6	7,7	7,7	6,3	0,9	1,2
Gemeente totaal	8,0	7,3	7,3	7,3	6,2	1,6	1,5
Gemeente totaal (2011)	8,0	7,2	7,3		6,2	1,8	1,6
Gemeente totaal (2008)	8,0	7,2	7,3		6,1	2,0	1,8
Gemeente totaal (2006)	7,9	7,0	7,0		6,1	2,5	1,8

Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013, voorjaar 2011, najaar 2008 en voorjaar 2006.

Definities: Rapportcijfers zijn gemiddelde rapportcijfers die bewoners gaven voor veiligheidsgevoel (onderscheiden in overdag en 's avonds), criminaliteit (inbraak, diefstal, vernielingen, geweld) en verkeersoverlast (lawaai, verkeerd parkeren, hard rijden, onveilig rijgedrag enz.). Voor de definitie van probleemscores zie blz.142.

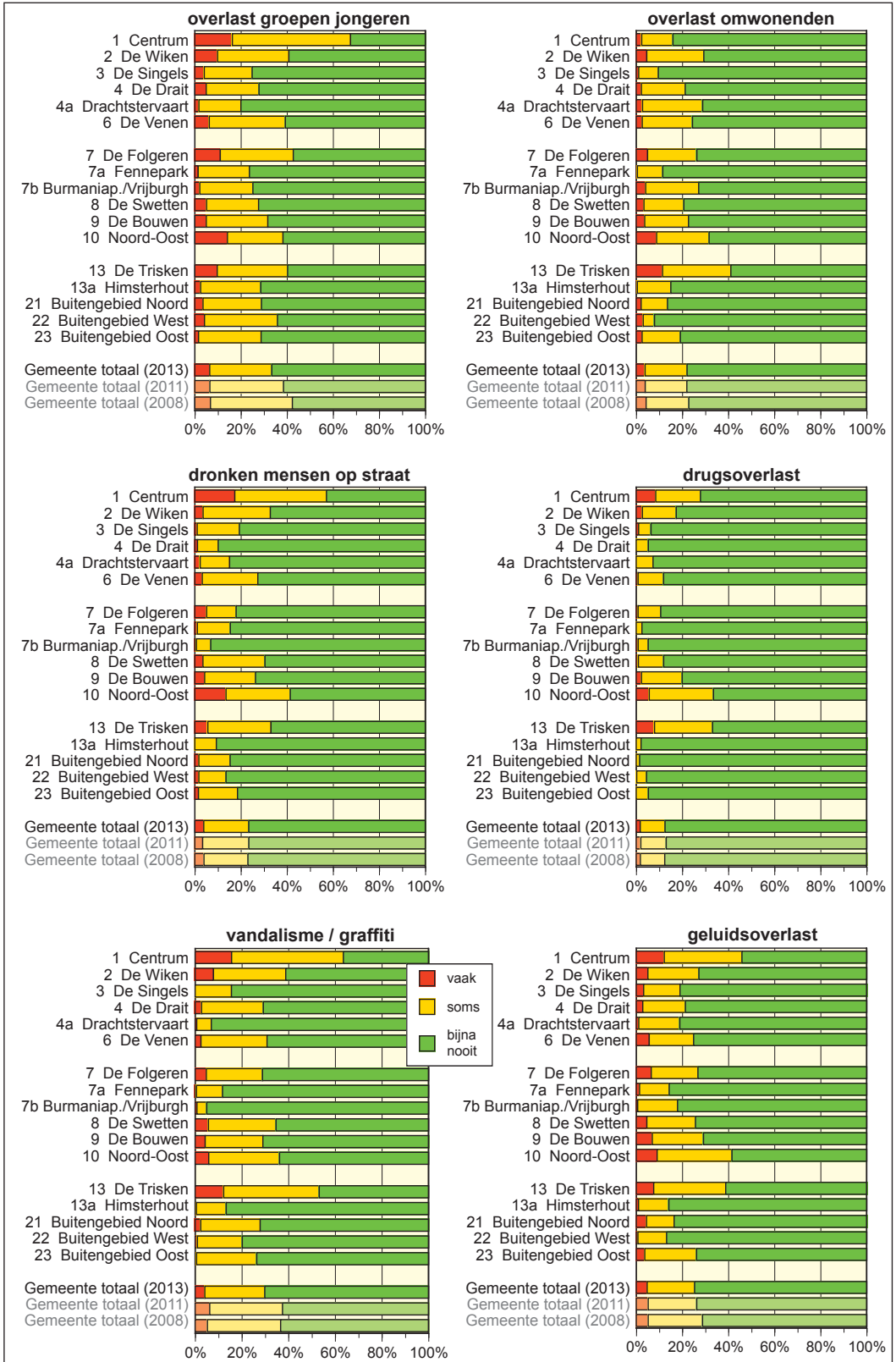

Rapportcijfers en problemscores veiligheid, per buurt

Buurtindeling	rapportcijfers (hoger = gunstig)					problemscores (lager = gunstig)	
	veiligheidsgevoel		criminaliteit		verkeers- overlast	diefstal	overlast
	overdag	's avonds	2013	2011			
101 Centrum	7,7	6,8	7,0	6,6	5,7	2,6	2,5
201 De Wiken noord	7,8	7,2	7,5	7,4	6,5	0,8	1,5
202 De Wiken west	7,4	6,4	6,6	6,5	5,7	3,9	2,2
203 De Wiken noordoost	7,8	6,9	6,7	7,1	6,2	3,2	2,2
204 De Wiken centrum	7,5	6,6	6,8	6,4	6,0	3,8	1,9
205 De Wiken zuid	7,4	6,5	6,6	6,5	5,9	1,9	1,8
206 De Wiken oost	8,2	7,5	7,4	7,0	6,8	2,8	1,3
301 De Peppel	8,2	7,7	7,8	8,1	6,4	1,0	0,6
302 De Singels west	8,1	7,7	7,3	7,7	6,5	1,4	1,0
303 De Singels oost	8,1	7,6	7,8	7,1	7,1	0,9	1,4
304 De Singels zuid	8,3	7,6	7,3	8,1	6,6	1,1	0,7
401 De Drait zuid	8,4	7,9	7,8	7,9	6,9	0,6	0,8
402 De Drait west	8,1	7,3	7,2	7,8	7,5	1,3	0,7
403 De Drait noordoost	8,2	7,6	7,7	7,6	6,4	1,9	1,2
404 De Drait zuidoost	8,0	7,7	7,7	7,5	5,9	1,7	1,6
405 De Drait noordwest	8,4	7,6	7,6	7,6	5,7	1,4	0,8
406 De Drait zuidwest	8,2	7,4	7,5	7,2	6,8	2,2	1,8
407-408 Drachtstervaart	8,3	7,6	8,1	8,3	6,6	0,4	1,1
601 De Venen noord	7,7	7,1	6,8	6,7	5,0	1,7	2,3
602 De Venen centrum	7,8	7,0	6,9	6,1	5,8	2,8	1,9
603 De Venen zuid	8,0	7,3	7,2	7,6	6,4	2,2	1,0
701 De Folgeren zuidwest	8,2	7,0	6,9	7,5	6,1	1,6	2,5
702 De Folgeren noord	8,2	7,6	7,1	7,9	6,0	1,6	1,2
703 De Folgeren centrum	8,2	7,2	7,1	7,0	6,6	1,6	1,7
704 Fennepark	8,5	7,9	7,8	7,8	6,7	1,0	0,8
705 Burmaniapark	8,3	7,8	8,4	8,0	6,4	0,4	1,0
706 Vrijburgh	8,3	7,2	8,0	7,9	6,7	0,3	1,8
801 De Swetten west	7,9	7,1	7,7	7,4	6,4	1,8	1,2
802 De Swetten centrum	8,0	7,2	7,4	7,4	5,9	1,3	1,5
803 De Swetten oost	8,0	7,3	7,2	7,1	6,2	2,1	1,4
901 De Bouwen noord	7,8	6,3	6,1	6,8	5,2	3,0	2,2
902 De Bouwen west	8,0	7,2	7,4	7,1	6,5	1,6	1,1
903 De Bouwen oost	7,7	7,1	7,2	7,2	6,4	1,6	1,3
904 De Bouwen zuid	7,7	7,1	7,3	7,3	6,2	2,0	1,4
1001 Noord-Oost noord	7,7	6,9	6,9	7,0	5,8	1,3	2,0
1002 Noord-Oost west	8,0	6,6	6,5	6,7	4,9	2,5	2,3
1003 Noord-Oost zuid	7,9	6,8	6,5	6,9	5,7	2,2	2,8
1004 Noord-Oost oost	7,7	6,5	6,8	6,2	5,5	3,1	2,6
1301 De Trisken centrum	7,3	6,0	6,0	6,0	5,3	4,3	4,4
1302 De Trisken rondom	7,8	6,8	6,9	7,2	5,8	1,8	1,9
1303 Himsterhout	8,7	8,1	8,0	8,2	7,0	0,5	1,0
2104 Opeinde, onder de Vaart	7,9	7,6	7,8	7,3	7,0	0,5	0,8
2105 Opeinde, boven de Vaart	8,0	7,4	7,8	7,7	6,5	1,4	1,3
2109 Nijega	7,7	7,0	7,4	7,8	5,3	1,7	0,8
2110 Oudega	8,3	8,0	7,8	7,4	6,5	0,8	1,4
2114 De Tike	8,6	8,3	8,3	8,5	7,1	0,6	0,5
2201 Buitengebied west	8,0	6,8	7,5	7,1	5,1	1,0	1,1
2202 De Wilgen / Smalle Ee	8,1	7,4	7,4	8,2	5,7	1,0	1,2
2203 Sanding	8,7	8,4	8,3	8,6	7,8	0,6	1,3
2206 Boornbergum	8,5	7,8	8,1	8,0	6,7	0,6	1,0
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	7,8	7,2	7,2	8,0	6,7	0,8	0,4
2307 Drachtstercompagnie	8,1	7,2	7,6	7,6	6,1	0,6	1,2
2308 Houtgehage	7,8	7,1	7,4	8,0	5,2	0,7	1,2
2311 Rottevalle	8,3	7,7	7,6	7,8	5,9	1,7	1,5
Gemeente totaal	8,0	7,3	7,3	7,3	6,2	1,6	1,5

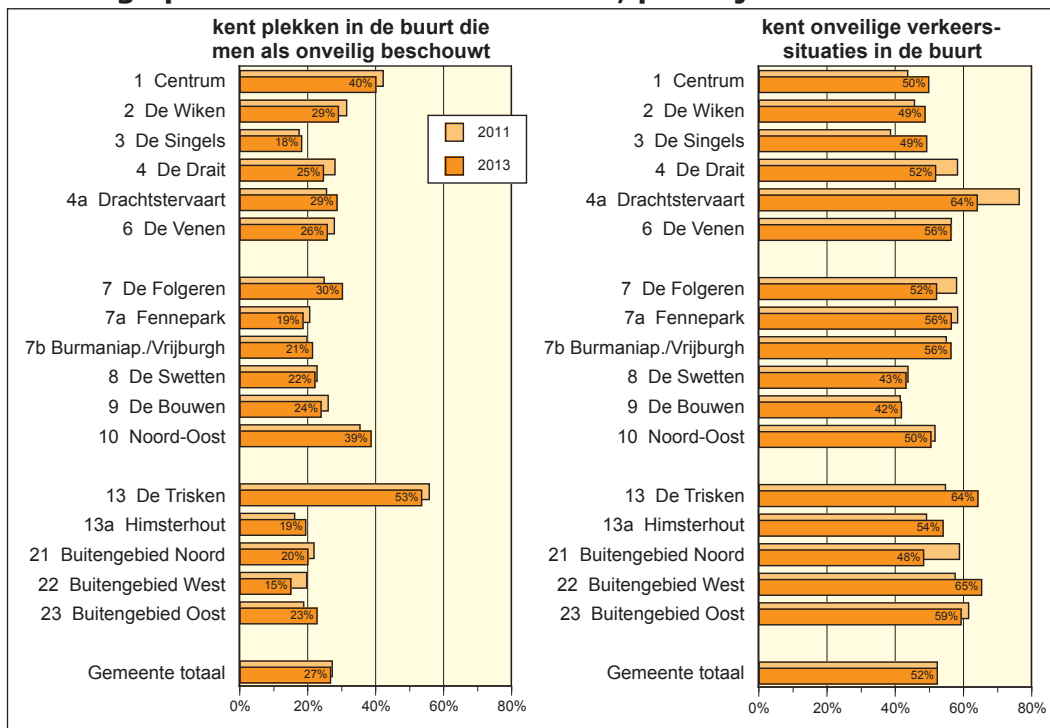

Vóórkomen van overlast, per wijk

Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013, voorjaar 2011 en najaar 2008.

Onveilige plekken en verkeerssituaties, per wijk

Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013, voorjaar 2011, najaar 2008 en voorjaar 2006.

Definitie problemscores (blz.138-139): De problemscores zijn schaaftscores van 0 (heel gunstig) tot 10 (heel ongunstig). Ze zijn gebaseerd op de mate waarin bewoners vinden dat bepaalde vervelende voorvallen (zoals weergegeven op blz.140 en 141) in de buurt voorkomen.

De score diefstal is gebaseerd op de mate waarin bewoners vinden dat fietsendiefstal, diefstal uit/inbraak in auto's, beschadiging auto's/diefstal wioldoppen enz. en inbraak in woningen voorkomen in de buurt. De score overlast is gebaseerd op het vóórkomen van geluidsoverlast (anders dan omwonenden/jongeren/verkeer), overlast van groepen jongeren en overlast van omwonenden.

Slachtofferschap in de eigen woonbuurt, per wijk

Wijkindeling	diefstal uit woning	(brom)fietsen diefstal	diefstal uit auto	vernietiging auto/ diefstal wioldop enz	mishandeling/ bedreiging
1 Centrum	2%	8%	0%	12%	3%
2 De Wiken	3%	8%	4%	15%	3%
3 De Singels	3%	4%	2%	8%	1%
4 De Drait	3%	5%	1%	8%	2%
4a Drachtstervaart	2%	1%	0%	3%	2%
6 De Venen	6%	9%	1%	19%	1%
7 De Folgeren	3%	4%	1%	9%	3%
7a Fennepark	2%	4%	1%	3%	0%
7b Burmaniapark/Vrijburgh	0%	2%	0%	5%	1%
8 De Swetten	2%	6%	1%	10%	0%
9 De Bouwen	4%	7%	1%	11%	0%
10 Noord-Oost	3%	8%	2%	14%	2%
13 De Trisken	3%	6%	1%	13%	1%
13a Himsterhout	1%	2%	1%	3%	0%
Drachten totaal	3%	6%	2%	11%	1%
21 Buitengebied Noord	2%	3%	1%	4%	1%
22 Buitengebied West	2%	3%	0%	2%	0%
23 Buitengebied Oost	1%	1%	1%	4%	1%
Buitengebied totaal	2%	2%	1%	3%	0%
Gemeente totaal	3%	5%	1%	9%	1%

Slachtofferschap en aangiftebereidheid, gemeente totaal

Soort delict	slachtofferschap				
	in eigen buurt	alleen elders	totaal	2011	2008
diefstal uit woning	3%	1%	3%	3%	2%
(brom)fietsendiefstal	5%	5%	10%	9%	11%
diefstal uit auto	1%	1%	2%	2%	2%
vernietiging auto/diefst.wioldop	9%	2%	11%	14%	15%
mishandeling/bedreiging	1%	1%	2%	2%	2%
minimaal een van deze	15%	6%	22%	22%	26%

Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013, voorjaar 2011 en najaar 2008.

Definities: In de bovenste tabel wordt weergegeven het aantal respondenten dat heeft aangegeven in de afgelopen 12 maanden slachtoffer te zijn geweest van de genoemde misdrijven in de eigen buurt. Het gaat om:

- diefstal uit de woning;
- diefstal van een fiets, bromfiets of scooter van iemand uit het huishouden;
- diefstal uit een auto in het huishouden;
- diefstal of vernietiging aan de buitenkant van de auto (bv. spiegel, antenne, wiel, niet door ongeval);
- slachtofferschap mishandeling of bedreiging met lichamelijk geweld.

De onderste tabel geeft aan, alleen voor de gemeente totaal, hoeveel mensen slachtoffer werden van deze delicten in de eigen buurt of elders.

7 Voorzieningen

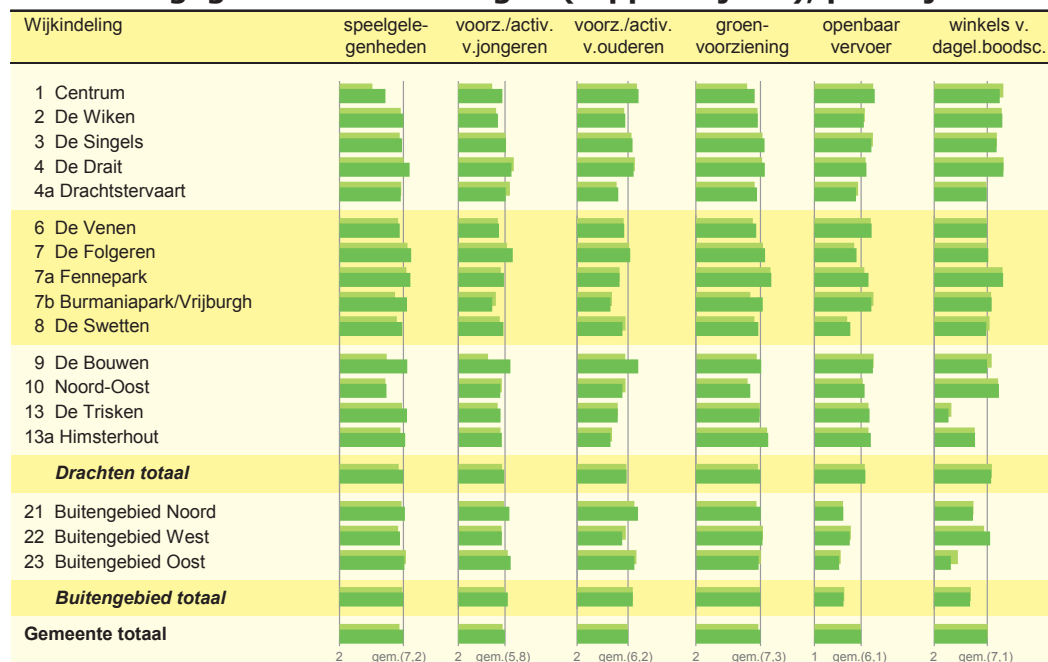
Dit laatste hoofdstuk gaat over voorzieningen in de directe woonomgeving (dus niet over stedelijke voorzieningen). Ruim de helft (55%) van de kinderen van 2½-4 jaar bezoekt een van de peuterspeelzalen. Van de leerlingen van 4-12 jaar gaat 7% naar een school voor speciaal onderwijs (in Noord-Oost en De Bouwen iets meer). Van alle jongeren van 17 t/m 22 jaar (exclusief AZC) volgt 8% geen onderwijs terwijl zij nog geen startkwalificatie hebben. In Burmaniapark/Vrijburgh, De Bouwen en Noord-Oost is dat aandeel hoger: ongeveer 15%.

De andere cijfers uit dit hoofdstuk komen uit de Bewonersenquête en tonen dus de tevredenheid van bewoners. Het rapportcijfer voor speelgelegenheden is de afgelopen jaren duidelijk gestegen: van 6,4 in 2006 naar 6,9 in 2011 en 7,2 in 2013. Sinds 2011 nam de tevredenheid vooral toe in De Bouwen (van 5,9 naar 7,5) en Centrum (van 4,7 naar 5,8). Het rapportcijfer voor jongerenvoorzieningen gaat enigszins op en neer: 5,5 in 2006, 5,8 in 2008, 5,6 in 2011 en weer omhoog naar 5,8 in 2013. In 2011 was het cijfer voor jongerenvoorzieningen het laagst in De Bouwen, maar hier is het cijfer sterk gestegen (van 4,4 naar 6,2) en nu bovengemiddeld. Ook voorzieningen en activiteiten voor ouderen worden in De Bouwen hoger gewaardeerd dan in 2011: dat cijfer ging van 5,9 naar 7,0.

In de totale gemeente was ook een stijging te zien bij het cijfer voor groenvoorzieningen: van 6,8 in 2006 naar 7,1 in 2011 en 7,3 in 2013. Sinds 2011 steeg dit cijfer vooral in Vrijburgh en Centrum.

Voor alle andere voorzieningen zijn de cijfers op gemeenteniveau vrijwel gelijk aan die van de vorige enquête in 2011.

Overzicht gegevens voorzieningen (rapportcijfers), per wijk

Exacte cijfers en definities: blz.146 blz.146 blz.148 blz.148 blz.148 blz.148

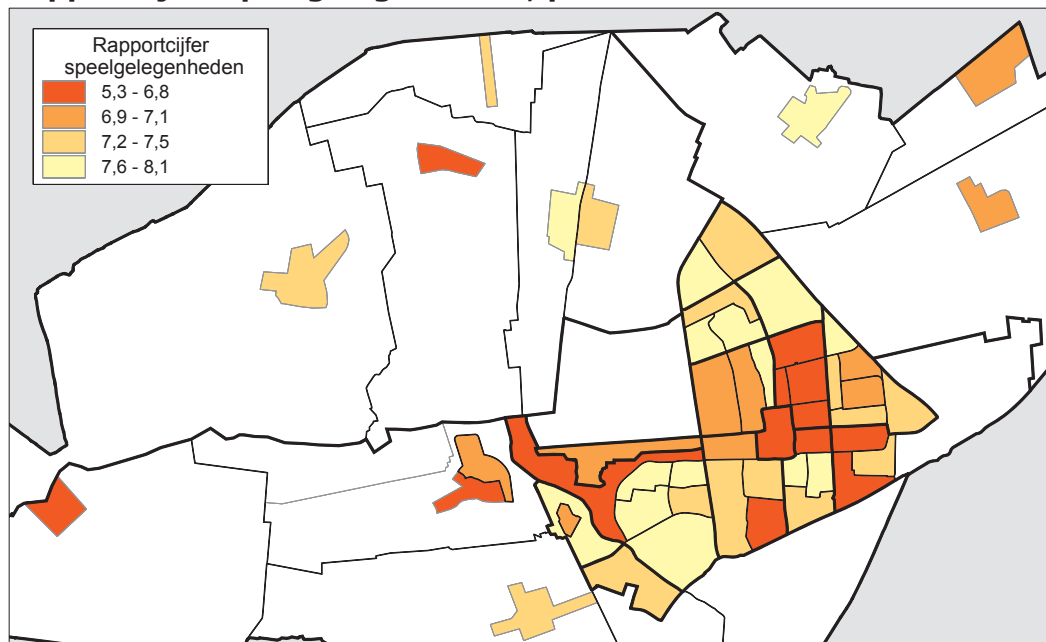
De verticale hulplijnen in deze grafieken komen overeen met het gemeentelijke gemiddelde.

Overzicht gegevens voorzieningen (rapportcijfers), per buurt

Buurtindeling	speelge- genheden	voorz./activ. v.jongeren	voorz./activ. v.ouderen	groen- voorziening	openbaar vervoer	winkels v. dagel.boodsc.
101 Centrum						
201 De Wiken noord						
202 De Wiken west						
203 De Wiken noordoost						
204 De Wiken centrum						
205 De Wiken zuid						
206 De Wiken oost						
301 De Peppel						
302 De Singels west						
303 De Singels oost						
304 De Singels zuid						
401 De Drait zuid						
402 De Drait west						
403 De Drait noordoost						
404 De Drait zuidoost						
405 De Drait noordwest						
406 De Drait zuidwest						
407-408 Drachtstervaart						
601 De Venen noord						
602 De Venen centrum						
603 De Venen zuid						
701 De Folgeren zuidwest						
702 De Folgeren noord						
703 De Folgeren centrum						
704 Fennepark						
705 Burmaniapark						
706 Vrijburgh						
801 De Swetten west						
802 De Swetten centrum						
803 De Swetten oost						
901 De Bouwen noord						
902 De Bouwen west						
903 De Bouwen oost						
904 De Bouwen zuid						
1001 Noord-Oost noord						
1002 Noord-Oost west						
1003 Noord-Oost zuid						
1004 Noord-Oost oost						
1301 De Trisken centrum						
1302 De Trisken rondom						
1303 Himsterhout						
2104 Opeinde, onder de Vaart						
2105 Opeinde, boven de Vaart						
2109 Nijega						
2110 Oudega						
2114 De Tike						
2201 Buitengebied west						
2202 De Wilgen / Smalle Ee						
2203 Sanding						
2206 Boornbergum						
2213 Veenhoop / Goëngahuizen						
2307 Drachtstercompagnie						
2308 Houtgehage						
2311 Rottevalle						
Gemeente totaal	2 gem.(7,2)	2 gem.(5,8)	2 gem.(6,2)	2 gem.(7,3)	1 gem.(6,1)	2 gem.(7,1)

Rapportcijfer speelgelegenheden, per buurt

Onderwijs en jeugdvoorzieningen, per wijk

Wijkindeling	peuterspeelzalen		leerlingen 4-12 jr		jongeren zonder startkwalif.	rapportcijfers door bewoners		
	deelname (% peut.)	afstand (in m)	speciaal onderwijs	totaal		basis- scholen	speelge- legen.	vrz./activ. jongeren
1 Centrum	50%	314	3%	32	7%	7,3	5,8	5,6
2 De Wiken	52%	399	9%	569	12%	8,1	7,2	5,2
3 De Singels	42%	940	5%	295	3%	7,8	7,1	5,9
4 De Drait	50%	347	6%	743	5%	8,5	7,7	6,3
4a Drachtstervaart	48%	840	3%	219	6%	7,4	7,0	5,8
6 De Venen	48%	223	8%	344	8%	8,1	6,9	5,3
7 De Folgeren	69%	356	6%	413	11%	8,6	7,9	6,4
7a Fennepark	83%	1.645	2%	196	2%	7,0	7,8	5,7
7b Burmaniapark/Vrijburgh	63%	784	4%	211	16%	7,6	7,5	4,7
8 De Swetten	55%	333	10%	468	8%	8,0	7,1	5,6
9 De Bouwen	54%	319	12%	165	14%	7,8	7,5	6,2
10 Noord-Oost	45%	277	14%	351	14%	7,0	5,8	5,4
13 De Trisken	60%	303	7%	395	11%	8,3	7,5	5,4
13a Himsterhout	47%	2.870	2%	278	5%	6,8	7,4	5,5
Drachten totaal	53%	486	7%	4.679	9%	8,0	7,2	5,7
21 Buitengebied Noord	65%	1.224	5%	486	1%	8,3	7,3	6,1
22 Buitengebied West	60%	1.530	10%	365	3%	7,5	6,9	5,5
23 Buitengebied Oost	64%	917	4%	470	8%	8,4	7,3	6,2
Buitengebied totaal	64%	1.187	6%	1.321	4%	8,1	7,2	6,0
Gemeente totaal	55%	594	7%	6.000	8%	8,0	7,2	5,8
Gemeente totaal (2011)	57%	596	7%	6.214	7%	7,9	6,9	5,6
Gemeente totaal (2008)	60%	588	7%	6.169	x	7,9	6,8	5,8
Gemeente totaal (2006)	62%	613	7%	6.221	x	7,6	6,4	5,5

Bron: Bestanden Maatschappelijke Ondersteuning Smallingerland (MOS) en Gem.Smallingerland (najaar 2013) en Bewonersenquête (najaar 2013, voorjaar 2011, najaar 2008 en voorjaar 2006).

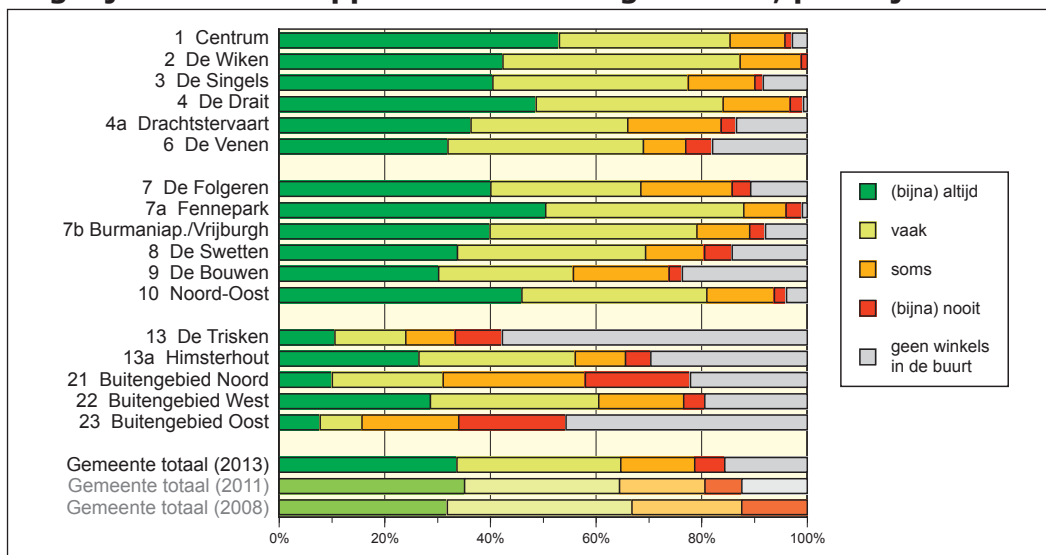
Definities: Deelname peuterspeelzalen zijn ingeschreven peuters op een peuterspeelzaal van MOS (in % van kinderen van 2½-4 jaar). De afstand is de gemiddelde afstand (hemelsbreed) vanaf het midden van een 6-positie postcodegebied naar de dichtstbijzijnde peuterspeelzaal, gewogen aan het aantal kinderen van 2½-4 jaar. Leerlingen speciaal onderwijs zijn leerlingen op speciaal basisonderwijs, of kinderen niet ouder dan 13 jaar op cluster 2 t/m cluster 4 scholen (lichamelijke/geestelijke handicaps), in % van alle leerlingen van 4 t/m 12 jaar. Jongeren zonder startkwalificatie is het aandeel jongeren van 17 t/m 22 jaar dat geen onderwijs volgt en geen diploma havo, vwo of mbo vanaf niveau 2 heeft (alleen getoond bij minimaal 40 jongeren van 17-22 jaar). De 152 jongeren van 17-22 jaar zonder startkwalificatie in het AZC worden hier niet weergegeven.

Onderwijs en jeugdvorzieningen, per buurt

Buurtindeling	peuterspeelzalen		leerlingen 4-12 jr		jongeren zonder startkwalif.	rapportcijfers door bewoners		
	deelname (% peut.)	afstand (in m)	speciaal onderwijs	totaal		basis- scholen	speelge- legenh.	vrz./activ. jongeren
101 Centrum	50%	314		32	7%	7,3	5,8	5,6
201 De Wiken noord	29%	300	x	24	x	7,8	7,6	5,9
202 De Wiken west	113%	587	10%	96	11%	8,2	7,2	5,1
203 De Wiken noordoost	70%	527	19%	124	13%	8,1	7,0	5,0
204 De Wiken centrum	31%	328	2%	105	12%	7,9	7,1	4,7
205 De Wiken zuid	53%	307	8%	112	19%	8,1	7,2	5,6
206 De Wiken oost	35%	357	4%	108	5%	8,2	7,5	5,6
301 De Peppel	53%	578	5%	83	0%	7,5	6,9	5,9
302 De Singels west	41%	1.353	5%	164	3%	7,8	7,2	5,7
303 De Singels oost	38%	353	0%	28	x	8,2	7,4	6,6
304 De Singels zuid	x	840	x	20	x	8,1	6,5	5,6
401 De Drait zuid	30%	334	16%	90	19%	8,0	7,9	5,8
402 De Drait west	x	701	3%	40	x	8,1	6,4	6,1
403 De Drait noordoost	50%	286	7%	110	6%	8,4	7,9	6,6
404 De Drait zuidoost	44%	478	4%	159	1%	8,6	7,5	5,9
405 De Drait noordwest	55%	251	4%	123	5%	8,9	7,9	6,8
406 De Drait zuidwest	58%	292	6%	221	3%	8,7	8,0	6,3
407-408 Drachtstervaart	48%	840	3%	219	6%	7,4	7,0	5,8
601 De Venen noord	38%	406	5%	66	x	8,2	6,5	5,1
602 De Venen centrum	62%	177	10%	168	11%	8,3	7,2	5,1
603 De Venen zuid	29%	228	6%	110	4%	7,8	6,8	5,8
701 De Folgeren zuidwest	73%	424	7%	143	14%	8,6	8,1	5,9
702 De Folgeren noord	122%	450	9%	101	6%	8,7	7,5	6,7
703 De Folgeren centrum	52%	280	4%	169	12%	8,5	8,0	6,5
704 Fennepark	83%	1.645	2%	196	2%	7,0	7,8	5,7
705 Burmaniapark	59%	635	5%	167	8%	8,0	7,6	5,2
706 Vrijburgh	x	2.126	0%	44	x	6,2	7,3	3,6
801 De Swetten west	56%	437	14%	227	12%	7,5	6,9	5,1
802 De Swetten centrum	48%	131	8%	131	7%	8,4	7,1	6,2
803 De Swetten oost	61%	337	5%	110	4%	8,4	7,6	5,9
901 De Bouwen noord	56%	155	9%	44	x	6,9	6,8	5,4
902 De Bouwen west	x	271	x	17	x	8,2	8,1	7,3
903 De Bouwen oost	65%	350	15%	100	14%	7,9	7,7	6,1
904 De Bouwen zuid	x	845	x	4	x	7,7	7,4	6,0
1001 Noord-Oost noord	54%	310	21%	129	12%	6,0	5,4	4,8
1002 Noord-Oost west	50%	399	5%	41	x	7,1	5,3	5,2
1003 Noord-Oost zuid	50%	290	14%	78	x	7,7	6,4	5,9
1004 Noord-Oost oost	27%	177	9%	103	16%	7,3	6,1	5,9
1301 De Trisken centrum	67%	113	17%	93	20%	8,2	7,1	5,1
1302 De Trisken rondom	57%	388	4%	302	7%	8,3	7,7	5,5
1303 Himsterhout	47%	2.870	2%	278	5%	6,8	7,4	5,5
2104 Opeinde, onder de Vaart	57%	338	9%	99	0%	8,8	7,4	6,5
2105 Opeinde, boven de Vaart	80%	1.035	4%	90	0%	8,5	7,8	6,0
2109 Nijega	75%	3.881	3%	69	x	3,9	6,0	3,9
2110 Oudega	60%	799	4%	196	2%	8,8	7,5	6,5
2114 De Tike	x	2.670	0%	32	x	8,5	7,2	6,5
2201 Buitengebied west	x	1.433	28%	54	9%	7,8	5,7	5,3
2202 De Wilgen / Smalle Ee	100%	1.294	6%	35	x	5,4	5,4	4,4
2203 Sanding	x	x	x	18	x	6,2	6,9	5,1
2206 Boornbergum	45%	1.020	8%	223	2%	8,8	7,4	6,1
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	x	4.318	6%	35	x	2,8	6,6	4,3
2307 Drachtstercompagnie	60%	2.100	2%	219	4%	8,4	7,1	5,7
2308 Houtgehage	64%	350	9%	102	10%	8,3	7,1	5,8
2311 Rottevalle	67%	371	4%	149	9%	8,5	7,6	6,9
Gemeente totaal	55%	594	7%	6.000	8%	8,0	7,2	5,8

De drie rechterkolommen zijn rapportcijfers (zie blz.148 voor een verdere toelichting).

Dagelijkse boodschappen doen in de eigen buurt, per wijk

Tevredenheid bewoners over algemene voorzieningen, per wijk

Wijkindeling	groen-voorzien.	voorzien. ouderen	gezondh. /welzijnsv.	parkeer-gelegenh.	straat-verlichting	openbaar vervoer	winkels dagel.b.
1 Centrum	6,8	7,0	7,1	5,5	7,3	7,6	8,3
2 De Wiken	7,1	6,0	7,5	7,1	7,4	6,4	8,5
3 De Singels	7,6	6,5	7,0	6,6	7,8	7,3	8,0
4 De Draait	7,6	6,6	7,3	7,0	7,5	6,7	8,6
4a Drachtstervaart	7,0	5,4	6,1	6,7	7,2	5,6	7,0
6 De Venen	6,9	5,9	6,8	6,3	7,4	7,3	7,0
7 De Folgeren	7,7	6,3	6,7	6,4	7,5	5,6	7,2
7a Fennepark	8,2	5,5	6,3	7,2	7,9	6,9	8,6
7b Burmaniapark/Vrijburgh	7,5	4,7	5,4	6,5	7,7	7,3	7,5
8 De Swetten	7,1	5,7	6,1	6,0	7,3	4,9	7,0
9 De Bouwen	7,3	7,0	7,3	6,1	7,5	7,4	7,0
10 Noord-Oost	6,5	5,7	6,4	6,2	7,5	6,5	8,2
13 De Trisken	7,2	5,3	6,2	6,6	7,0	7,0	3,4
13a Himsterhout	7,9	4,7	5,7	6,0	7,8	7,2	5,9
Drachten totaal	7,3	6,1	6,8	6,5	7,5	6,6	7,4
21 Buitengebied Noord	7,3	7,0	6,4	6,4	7,0	4,2	5,7
22 Buitengebied West	7,5	5,7	6,2	6,9	7,4	4,9	7,3
23 Buitengebied Oost	7,1	6,7	5,7	6,6	7,3	3,7	3,6
Buitengebied totaal	7,3	6,6	6,1	6,6	7,2	4,2	5,4
Gemeente totaal	7,3	6,2	6,6	6,5	7,4	6,1	7,1
Gemeente totaal (2011)	7,1	6,1	6,6	6,4	7,4	6,1	7,1
Gemeente totaal (2008)	7,2	6,2	6,5	6,4	7,4	5,8	7,2
Gemeente totaal (2006)	6,8	6,0	6,4	6,4	7,3	5,6	6,9

Bron: Bewonersenquête. Meetdatum: najaar 2013, voorjaar 2011, najaar 2008 en voorjaar 2006.

Definities: De grafiek bovenaan deze bladzijde toont het antwoord op de vraag 'Hoe vaak doet u de dagelijkse boodschappen bij de winkels in uw buurt?'. De buurt werd niet nader omschreven. De antwoordmogelijkheid 'er zijn geen winkels in mijn buurt' ontbrak in 2008.

Voor de tabel werd de bewoners gevraagd om met rapportcijfers aan te geven of de genoemde voorzieningen in voldoende mate aanwezig zijn in de eigen buurt, van 1 (onvoldoende) tot 10 (voldoende). Indien men over een bepaalde voorziening geen mening had, hoefde men ook geen cijfer te geven. 'Winkels dagel.b.' werd omschreven als 'Winkels voor dagelijkse boodschappen (bv. brood, groente, zuivel)'. Cijfers voor jeugdvoorzieningen staan op de vorige twee bladzijden.

Tevredenheid bewoners over algemene voorzieningen, per buurt

Buurtindeling	groen-voorzien.	voorzien. ouderen	gezondh. /welzijnsv.	parkeer-gelegh.	straat-verlichting	openbaar vervoer	winkels dagel.b.
101 Centrum	6,8	7,0	7,1	5,5	7,3	7,6	8,3
201 De Wiken noord	7,5	6,4	7,7	6,9	7,8	7,1	8,1
202 De Wiken west	7,0	6,3	7,5	7,0	7,0	6,8	8,6
203 De Wiken noordoost	7,1	6,4	7,4	7,3	7,5	5,8	8,5
204 De Wiken centrum	6,9	5,6	7,4	6,8	7,1	5,6	8,6
205 De Wiken zuid	7,0	6,2	7,6	6,5	7,3	6,8	8,5
206 De Wiken oost	7,3	5,6	7,4	7,6	7,6	7,2	8,3
301 De Peppel	7,3	6,3	6,8	6,2	7,6	6,9	7,7
302 De Singels west	7,6	6,3	6,7	6,9	7,7	7,1	7,6
303 De Singels oost	7,8	7,2	7,6	6,3	7,9	7,9	8,8
304 De Singels zuid	8,3	6,4	7,7	7,1	8,0	7,8	8,1
401 De Drait zuid	8,2	5,8	6,7	6,6	7,7	6,8	7,9
402 De Drait west	7,6	6,1	6,8	6,4	7,2	6,0	8,0
403 De Drait noordoost	7,5	6,3	7,5	6,8	7,4	6,5	8,4
404 De Drait zuidoost	7,3	6,4	7,4	6,5	7,4	7,3	8,9
405 De Drait noordwest	7,6	7,4	7,5	7,0	7,7	5,9	8,8
406 De Drait zuidwest	7,7	7,0	7,4	7,6	7,5	7,0	8,9
407-408 Drachtstervaart	7,0	5,4	6,1	6,7	7,2	5,6	7,0
601 De Venen noord	6,8	6,1	7,5	6,2	7,6	7,3	8,3
602 De Venen centrum	6,8	5,7	6,4	6,2	7,3	7,2	6,6
603 De Venen zuid	7,2	6,1	6,8	6,6	7,4	7,4	7,0
701 De Folgeren zuidwest	7,9	6,1	6,6	6,9	7,5	4,2	6,3
702 De Folgeren noord	7,7	6,4	6,5	6,5	7,2	6,9	7,5
703 De Folgeren centrum	7,5	6,6	6,9	5,9	7,7	6,1	7,7
704 Fennepark	8,2	5,5	6,3	7,2	7,9	6,9	8,6
705 Burmaniapark	7,7	5,3	5,9	6,4	7,8	7,5	7,8
706 Vrijburgh	6,8	3,2	3,8	6,6	7,2	6,4	6,5
801 De Swetten west	6,9	5,4	5,7	6,1	7,4	4,2	5,8
802 De Swetten centrum	7,2	5,7	6,3	5,5	7,1	5,1	7,3
803 De Swetten oost	7,3	6,3	6,6	6,4	7,3	6,0	8,5
901 De Bouwen noord	7,5	5,7	6,9	4,9	7,5	7,2	7,4
902 De Bouwen west	7,5	7,8	7,8	6,3	7,6	8,0	7,4
903 De Bouwen oost	7,2	6,9	6,8	6,4	7,6	7,1	6,6
904 De Bouwen zuid	7,3	7,2	7,8	6,7	7,2	7,7	7,0
1001 Noord-Oost noord	6,0	5,3	5,4	6,5	7,6	6,6	8,5
1002 Noord-Oost west	6,6	5,1	6,5	5,8	7,3	5,5	8,1
1003 Noord-Oost zuid	7,0	6,1	7,1	5,4	7,8	6,6	8,4
1004 Noord-Oost oost	6,6	6,1	7,0	6,5	7,4	6,7	7,7
1301 De Trisken centrum	7,1	5,1	5,9	6,6	6,5	6,9	3,4
1302 De Trisken rondom	7,2	5,4	6,2	6,6	7,1	7,1	3,3
1303 Himsterhout	7,9	4,7	5,7	6,0	7,8	7,2	5,9
2104 Opeinde, onder de Vaart	7,0	7,5	7,1	6,2	7,1	6,1	4,9
2105 Opeinde, boven de Vaart	7,6	7,2	6,4	6,5	6,5	5,8	4,0
2109 Nijega	6,8	5,9	4,1	6,1	6,9	6,3	2,8
2110 Oudega	7,5	7,1	6,8	6,7	7,2	2,2	8,1
2114 De Tike	7,3	6,2	4,9	6,7	7,0	2,8	1,7
2201 Buitengebied west	7,0	6,3	7,1	7,1	7,1	6,2	7,1
2202 De Wilgen / Smalle Ee	7,5	4,3	4,6	6,3	7,0	4,2	5,8
2203 Sanding	7,9	5,1	4,8	7,7	7,9	4,4	6,1
2206 Boornbergum	7,4	6,3	7,1	6,6	7,6	5,4	8,6
2213 Veenhoop / Goëngahuizen	7,6	4,6	4,2	7,6	6,8	2,2	3,1
2307 Drachtstercompagnie	6,8	6,6	4,6	6,4	6,9	2,3	6,1
2308 Houtigehage	7,0	5,8	5,0	6,6	6,9	4,8	2,0
2311 Rottevalle	7,5	7,3	6,9	6,7	7,8	4,2	2,5
Gemeente totaal	7,3	6,2	6,6	6,5	7,4	6,1	7,1

Trefwoordenregister

Aangiftebereidheid bij slachtofferschap	143	Leeftijdverdeling bevolking	82, 84
Actief in de buurt	128	Leeftijdverdeling woningen	102
Algemene evaluatie buurt	120, 124	Levendigheid in de buurt	122
Alleenstaanden, naar leeftijd	84	Maatschappelijk werk	116
Allochtonen en autochtonen	94	Medeverantwoordelijk voelen	128
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	109	Meldij (cursisten)	114
Arbeidsparticipatie / arbeidssituatie	116	Migratie	90, 92
Basisonderwijs	146	Minima (huishoudens rond soc.min.)	108
Bevolking:	82-95	Mobiliteit	90, 92
- etniciteit	94	MOS (Maatschappelijke Ondersteuning Smallingerland)	116
- gezinssituatie	86	Muziekschool (cursisten Meldij)	114
- kinderen en eenoudergezinnen	88	Niet-werkende werkzoekenden	112
- leeftijdsverdeling	82, 84	Onderhoud bestrating/groen	120, 129
- verhuismobiliteit	90, 92	Onderwijs	146
- ontwikkeling en totaal aantal	82	Ongewenste activiteiten	122
Betalingsachterstanden corporaties	110	Ontwikkeling woonbuurt (beleving)	132
Betrokkenheid bij de buurt	122, 128	Onveilige plekken/verkeerssituaties	142
Binnenverhuizingen (van wijk naar wijk)	90	Onveiligheid (zie veiligheid)	
Bijstandsuitkeringen	110	Openbaar vervoer (tevredenheid)	148
Bouwwijze woningen	100	Opleidingsniveau volwassenen	116
Criminaliteit (zie veiligheid)		Ouderdom bevolking	82, 84
Culturele activiteiten (Meldij, Lawei)	114	Ouderdom woningen	102
Diefstal	136-140	Ouderenvoorzieningen (tevredenheid)	148
Drugsoverlast	141	Ouderenwerk (deelname)	116
Economische waarde woningen	104	Overlast in woonomgeving	130, 138, 141
Eenoudergezinnen	88	Parkeergelegenheid	129, 148
Eigendomssituatie woningen	98	Participatie	114, 116
Etniciteit	94	Peuterspeelzalen	146
Gehechtheid aan de buurt	128	Politie, incidenten leefbaarheid/verkeer	130
Geluidsoverlast	130, 139, 141	Politie, incidenten criminaliteit	136
Gezinnen met kinderen	86, 88	Probleemscores veiligheid	138
Gezinssituatie	86	Prioriteiten van bewoners (grootste probleem in de buurt)	129
Gezondheids-/welzijnsvoorzieningen	148	Rapportcijfers veiligheid	138
Gladheidsbestrijding	120	Rapportcijfers voorzieningen	146, 148
Groenonderhoud	120, 129	Rapportcijfers woningkwaliteit	104
Groenvoorzieningen	148	Rapportcijfers woonomgeving	120, 122
Hondenpoep (prioriteiten bewoners)	129	Reacties per gepubliceerde woning	104
Huis en tuin, zorg bewoners	120	Samenleven bevolkingsgroepen	122
Huishoudelijke hulp	116	Schouwburg (abbonementen Lawei)	114
Huishoudens naar gezinssituatie	86	Slachtofferschap	143
Huishoudens, totaal aantal	82	Sociale cohesie / sociale kwaliteit	122, 125
Huurachterstanden	110	Sociale problemen	129, 130, 141
Huurprijzen woningen	102	Speciaal onderwijs	146
Inhoud woningen	104	Speelmogelijkheden	129, 146
Inkomen	108, 110, 112	Sportdeelname	114
Informereren over werkzaamheden	127	Startkwalificatie (ontbreken)	146
Inwoners (zie bevolking)		Straatverlichting (tevredenheid)	148
Jongeren (-overlast/-voorzieningen)	129, 130, 141, 146	Toekomstverwachting	132
Kinderen en kind-volwassenen ratio	88	Tuin en huis, zorg bewoners	120
Lawei (abbonementen)	114		

UWV (werkzoekenden)	112	Welzijnswerk (deelname)	116
UWV (WW en arbeidsongeschiktheid)	109	Werkloosheidsuitkeringen (WW)	109
Vandalisme	130, 141	Werkzame bevolking	116
Veiligheid:	134-143	Werkzoekenden	112
- aangiftebereidheid	143	Winkels dagelijkse boodschappen	148
- incidenten politie (criminaliteit)	136	Wijkanalyses	10-79
- incidenten politie (leefbaarheid)	130	Wijkraden	126
- onveilige plekken/verkeerssituaties	142	Wijkteams	127
- rapportcijfers / probleemscores	138	Wmo	116
- slachtofferschap	143	Woningbezetting	104
- verkeersveiligheid	129 ,130, 138, 142	Woningen:	96-105
- vóórkomen criminaliteit / overlast	140	- bouwwijze	100
Verantwoordelijk voelen voor buurt	128	- eigendomssituatie / totaal aantal	98
Verenigingen van Dorpsbelang	126	- huurprijzen	102
Verhuismobiliteit	90, 92	- inhoud, waarde, woningbezetting	104
Verkeersveiligheid	129 ,130, 138, 142	- ouderdom / bouwjaren	102
Verlichting	148	- rapportcijfers woningkwaliteit	104
Vermogensdelicten	136-140	- woonruimteverdeling	104
Vervuiling	122, 129	Woningkwaliteit (rapportcijfers)	104
Voorzieningen:	144-149	Woningzoekenden	104
- algemene voorzieningen	148	Woonduur	92
- dagelijkse boodschappen	148	Woonomgeving (rapportcijfers)	120, 122
- jeugdvoorzieningen / speelplekken	146	Woonoverlast	130, 138, 141
- onderwijs / peuterspeelzalen	146	Woonruimteverdeling	104
- prioriteiten van bewoners	129	WOZ-waarde woningen	104
Vrijwilligerswerk	114	Zorg van bewoners voor huis en tuin	120
Wateroverlast (prioriteiten bewoners)	129	Zwerfvuil	122, 129
Welzijnsvoorzieningen	148		

Indien hetzelfde onderwerp op twee tegenoverliggende pagina's voorkomt (bijvoorbeeld links per wijk en rechts per buurt), wordt alleen verwezen naar de linkerpagina.

Zie ook de inhoudsopgave op bladzijde 5, of gebruik de tabs langs de zijkant van de pagina's om direct naar het juiste hoofdstuk te gaan.

Wijk- en buurtindeling

Op de laatste bladzijde vindt u een overzicht van de wijk- en buurtindeling van de gemeente Smallingerland. Ook de dorpen worden, met hun buitengebied, in deze publicatie beschouwd als buurten. Naast het overzicht vindt u een uitvouwbare kaart waarop u kunt zien waar elke buurt ligt en waar de buurtgrenzen lopen.

Het merendeel van de buurten wordt in de tabellen en kaarten in deze Wijkatlas afzonderlijk weergegeven. Een beperkt aantal buurten en dorpen heeft echter zo weinig inwoners, dat afzonderlijk weergegeven niet zinvol zou zijn (en met het oog op de privacy ook niet gewenst). Deze buurten zijn daarom samengevoegd met andere aangrenzende buurten. In de laatste twee kolommen op de volgende pagina ziet u met welke andere buurten een gebied is samengevoegd en onder welke naam u deze buurtcombinatie in de tabellen kunt terugvinden.

Een wijk bestaat uit een combinatie van buurten. De eerste positie(s) van het buurt-nummer komt overeen met het wijknummer. Met ingang van de Wijkatlas 2009 worden echter Drachtstervaart (wijk 4a), Fennepark (7a), Burmaniapark/Vrijburgh (7b) en Himsterhout (13a) overal als afzonderlijke wijken onderscheiden.

Wijk- en buurtindeling gemeente Smallingerland

Wijk	Buurten	Buurtcombinatie in dit rapport
1 Centrum	101 Centrum	101 Centrum
2 De Wiken	201 De Wiken noord 202 De Wiken west 203 De Wiken noordoost 204 De Wiken centrum 205 De Wiken zuid 206 De Wiken oost	201 De Wiken noord 202 De Wiken west 203 De Wiken noordoost 204 De Wiken centrum 205 De Wiken zuid 206 De Wiken oost
3 De Singels	301 De Peppel 302 De Singels west 303 De Singels oost 304 De Singels zuid	301 De Peppel 302 De Singels west 303 De Singels oost 304 De Singels zuid
4 De Drait	401 De Drait zuid 402 De Drait west 403 De Drait noordoost 404 De Drait zuidoost 405 De Drait noordwest 406 De Drait zuidwest	401 De Drait zuid 402 De Drait west 403 De Drait noordoost 404 De Drait zuidoost 405 De Drait noordwest 406 De Drait zuidwest
4a Drachtstervaart	407 Drachtstervaart west 408 Drachtstervaart oost	407-408 Drachtstervaart 407-408 Drachtstervaart west
6 De Venen	601 De Venen noord 602 De Venen centrum 603 De Venen zuid 604 De Venen oost (bedrijvenpark)	601 De Venen noord 602 De Venen centrum 603 De Venen zuid (incl.604) 603 De Venen zuid (incl.604)
7 De Folgeren	701 De Folgeren zuidwest 702 De Folgeren noord 703 De Folgeren centrum	701 De Folgeren zuidwest 702 De Folgeren noord 703 De Folgeren centrum
7a Fennepark	704 Fennepark	704 Fennepark
7b Burmaniapark/ Vrijburgh	705 Burmaniapark 706 Vrijburgh (in ontwikkeling)	705 Burmaniapark 706 Vrijburgh
8 De Swetten	801 De Swetten west 802 De Swetten centrum 803 De Swetten oost	801 De Swetten west 802 De Swetten centrum 803 De Swetten oost
9 De Bouwen	901 De Bouwen noord 902 De Bouwen west 903 De Bouwen oost 904 De Bouwen zuid	901 De Bouwen noord 902 De Bouwen west 903 De Bouwen oost 904 De Bouwen zuid
10 Noord-Oost	1001 Noord-Oost noord 1002 Noord-Oost west 1003 Noord-Oost zuid 1004 Noord-Oost oost	1001 Noord-Oost noord 1002 Noord-Oost west 1003 Noord-Oost zuid 1004 Noord-Oost oost
11 De Haven	1101 De Haven	2201 Buitengebied west (incl.1101,2216)
13 De Trisken	1301 De Trisken centrum 1302 De Trisken rondom 1303 Himsterhout	1301 De Trisken centrum 1302 De Trisken rondom 1303 Himsterhout
21 Buitengebied Noord	2104 Opeinde, onder de Vaart 2105 Opeinde, boven de Vaart 2109 Nijega 2110 Oudega 2114 De Tike	2104 Opeinde, onder de Vaart 2105 Opeinde, boven de Vaart 2109 Nijega 2110 Oudega 2114 De Tike
22 Buitengebied West	2201 West: buitengebied 2202 De Wilgen 2203 Sanding 2206 Boornbergum 2212 Smalle Ee 2213 Goëngahuizen 2215 De Veenhoop 2216 Kortehebben	2201 Buitengebied west (incl.1101,2216) 2202 De Wilgen/Smalle Ee (incl.2212) 2203 Sanding 2206 Boornbergum 2202 De Wilgen/Smalle Ee (incl.2212) 2213 Veenhoop/Goëngahuizen (incl.2215) 2213 Veenhoop/Goëngahuizen (incl.2215) 2201 Buitengebied west (incl.1101,2216)
23 Buitengebied Oost	2307 Drachtstercompagnie 2308 Houtigehage 2311 Rottevalle	2307 Drachtstercompagnie 2308 Houtigehage 2311 Rottevalle

Een toelichting op dit overzicht vindt u op de vorige bladzijde.

Gemeente Smallingerland: Wijk- en buurtindeling 2011

- Wijkgrens
- - - Buurtgrens
- 301** Buurtnummer

